

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

นางวรรณ แก้วชื่น
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

นางวรรณา แก้วชื่น
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
ผู้วิจัย	นางวรรณ แก้วชื่น
ปีที่ประเมิน	ปีการศึกษา 2564

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมิน ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ รวมทั้งทราบปัญหา เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 384 คน ประกอบด้วย นักเรียน 183 คน ผู้ปกครอง 183 คน ครู 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 9 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ จำนวน 314 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 149 คน ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 11 ฉบับ แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ และแบบสังเกต จำนวน 4 ฉบับ รวมจำนวน 17 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิงใช้ t-Test แบบไม่อิสระ สถิติที่ใช้หาค่าความตรงของเครื่องมือ ใช้สูตร IOC ใช้แอลฟา หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบทดสอบโดยใช้สูตรของครอนบาร์ค และใช้ r หาค่าความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ผลการประเมิน โดยสรุปมี ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ผ่านเกณฑ์ในระดับมาก ทุกตัวชี้วัด ดังนี้

1.1 ระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับ

มาก

- 1.2 ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผ่านเกณฑ์ในระดับมาก มีตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 5 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 2.1 ระดับความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 - 2.2 ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับปานกลาง
 - 2.3 ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 - 2.4 ระดับความเหมาะสมของการจัดการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 - 2.5 ระดับความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ผ่านเกณฑ์ในระดับมากที่สุด โดยมีตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 3.1 ร้อยละของการดำเนินกิจกรรม พบว่า การดำเนินกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด
 - 3.2 ร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม พบว่า การติดตามการดำเนินกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด
4. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า ผ่านเกณฑ์ในระดับมากที่สุด โดยมีตัวชี้วัด ผ่านเกณฑ์การประเมิน 8 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 4.1 ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว นักเรียนมีความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในระดับมากที่สุด
 - 4.2 นักเรียนมีมารยาทดี พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว นักเรียนมีมารยาทดี เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในระดับมากที่สุด
 - 4.3 นักเรียนมีวินัย พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว นักเรียนมีวินัยเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในระดับมากที่สุด
 - 4.4 นักเรียนใฝ่ความพอเพียง พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว นักเรียนใฝ่ความพอเพียงเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในระดับมากที่สุด
 - 4.5 ระดับความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 - 4.6 ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก

4.7 ระดับความพึงพอใจของครู พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด

4.8 ระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมิน พบว่า ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตัวชี้วัดระดับความเหมาะสมของงบประมาณ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรดำเนินการโดยมีการวางแผนก่อนการดำเนินการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท ร่วมมือกันหาแหล่งสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ ทั้งนี้จะทำให้การดำเนินโครงการมีความคล่องตัว เรียนรู้อย่างมีบรรยากาศที่ดี รวมทั้งหาแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันส่งผลต่อประสิทธิผลโครงการ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา จาก ผศ.ดร.พิสนุ พองศรี ข้าราชการบำนาญ นักวิชาการอิสระ ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ดร.วิมลวิภา รักสม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ดร.สุมน ไวยบุญญา อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และนายบุญรัฐ หลักแหลม ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านทุ่งเจดีย์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือและเนื้อหา ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการประเมินโครงการตลอดมา ผู้ประเมินขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนายศักดิ์ชาย แซ่จิว ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคมนิยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนทุกท่านที่มีน้ำใจช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ และขอขอบคุณคณะครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ รวมทั้งประเมินผล การปฏิบัติงานเป็นระยะตามปฏิทินปฏิบัติงานและรวบรวมข้อมูล สรุปผลการดำเนินกิจกรรม พร้อมทั้งนำข้อมูลไปปรับปรุงและวางแผนพัฒนา ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคณะครู ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา ที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ส่งผลให้การประเมินโครงการ ในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จด้วยดี มีความถูกต้องชัดเจนในเนื้อหาและข้อมูลที่น่าเสนอ จนรายงาน การประเมินโครงการฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

วรรณา แก้วชื่น
ผู้ประเมินโครงการ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินโครงการ.....	1
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	3
ขอบเขตของการประเมินโครงการ.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดของการประเมิน.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินโครงการ	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บริบทของโรงเรียนบ้านบางเนียง อำเภอดงแก้ว จังหวัดพังงา.....	14
โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง.....	19
แผนยุทธศาสตร์ชาติ.....	25
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 -2565	27
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	30
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	41
คุณธรรมและจริยธรรม.....	68
อัตลักษณ์โรงเรียนบ้านบางเนียง.....	88
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	128
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	135
แนวคิดและหลักการที่นำไปใช้ในการประเมินโครงการ	153
บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมิน	155
ขั้นตอนการประเมินโครงการ	155
ตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน	156

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม	157
รูปแบบการประเมินโครงการ.....	157
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	161
การเก็บข้อมูลภาคสนามและเกณฑ์สรุปผลการประเมิน.....	184
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	189
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	194
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	194
ผลการประเมินด้านบริบท (Context).....	195
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input).....	198
ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)).....	205
ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product).....	209
สรุปผลการประเมินโครงการโดยภาพรวมของโครงการ.....	219
การนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงโครงการ.....	223
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	225
สรุปผลการประเมิน	226
อภิปรายผลการประเมินโครงการ	228
ข้อเสนอแนะ	240
บรรณานุกรม	242
ภาคผนวก.....	255
ภาคผนวก ก สำเนาโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน.....	256
ภาคผนวก ข การดำเนินการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา	263
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	291
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือประเมิน	293
ภาคผนวก จ แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและ	
ความถูกต้อง สอดคล้องด้านภาษาของเครื่องมือ.....	304
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือและเก็บข้อมูล	369
ภาคผนวก ช ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	372

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ข ผลการทดลองใช้เครื่องมือ	384
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	400
ภาคผนวก ช ผลการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564.....	446
ภาคผนวก ฅ หลักฐานการเผยแพร่.....	490
ภาคผนวก ฌ ภาพกิจกรรม.....	531
ประวัติผู้ประเมิน	549

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดของการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยประยุกต์ใช้ตามรูปแบบชิปปี้.....	8
2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประเมินด้วยวิธีเชิงระบบกับวิธีเชิงธรรมชาติ	49
3.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินตามตัวชี้วัดของการประเมินโครงการ.....	184
3.2 สรุปรายงานข้อคำถาม แหล่งข้อมูลจากเครื่องมือแต่ละฉบับ ตามตัวชี้วัดที่ใช้ ในการเก็บข้อมูล.....	187
3.3 การกำหนดเกณฑ์ตัดสินสำหรับตัวชี้วัดประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา..	188
3.4 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียน บ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา.....	193
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นบริบทของโครงการตามตัวชี้วัดระดับความต้องการ จำเป็นของโครงการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายข้อ.....	196
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นบริบทของโครงการ ตามตัวชี้วัดระดับความเป็นไปได้ ของโครงการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและ จำแนกเป็นรายข้อ.....	197
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินบริบท (Context) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนินโครงการโดยภาพรวม.....	198
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสม ของบุคลากรของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและ จำแนกเป็นรายข้อ.....	199
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสม ของงบประมาณของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายข้อ.....	200

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ.....	201
4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของการจัดการ ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ.....	202
4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ.....	203
4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนินโครงการโดยภาพรวม	204
4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นกระบวนการของโครงการ ตามตัวชี้วัดร้อยละของการดำเนินกิจกรรม.....	206
4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นกระบวนการของโครงการ ตามตัวชี้วัดร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม	207
4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะระหว่างดำเนินโครงการโดยภาพรวม	208
4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน.....	209
4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ มารยาทดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน.....	210
4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ มีวินัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน.....	210

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน.....	211
4.17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของ นักเรียน โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ.....	212
4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ	213
4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของ ครู โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ	214
4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ	216
4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพังงา เมื่อสิ้นสุดโครงการโดยภาพรวม....	218
4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยภาพรวมของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา	219
4.23 สรุปความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา	221
6.1 สรุปผลการหาค่าของ (IOC) เป็นรายข้อ.....	374
7.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านบริบทของโครงการ เกี่ยวกับระดับ ความต้องการจำเป็นของโครงการ.....	386
7.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านบริบทของโครงการ เกี่ยวกับระดับ ความเป็นไปได้ของโครงการ.....	386

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ เกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ.....	387
7.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ เกี่ยวกับความเหมาะสมของงบประมาณ.....	387
7.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่.....	388
7.6 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของการจัดการ.....	388
7.7 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ.....	389
7.8 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของนักเรียน.....	390
7.9 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง.....	391
7.10 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของครู.....	392
7.11 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	393
7.12 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนิน กิจกรรม	394
7.13 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการติดตาม การดำเนินกิจกรรม.....	395
7.14 สรุปผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR -20.....	396
7.15 สรุปผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบสำหรับนักเรียน โดยหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความยาก.....	396
7.16 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน อัตลักษณ์มารยาทดี.....	398
7.17 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน อัตลักษณ์มีวินัย.....	398
7.18 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง	399
8.1 ผลการประเมินประเด็นบริบทของโครงการตามตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็น ของโครงการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	447

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8.2 ผลการประเมินประเด็นบริบทของโครงการตามตัวชี้วัดระดับความเป็นไปได้ ของโครงการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	448
8.3 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสม ของบุคลากรของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	449
8.4 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสม ของงบประมาณของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	450
8.5 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสม ของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	451
8.6 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสม ของการจัดการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	452
8.7 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสม ของกิจกรรมที่ดำเนินการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	453
8.8 คะแนนแบบทดสอบความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนบ้านบางเนียง ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ.....	454
8.9 คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ มารยาทดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	461
8.10 คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ มีวินัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	469
8.11 คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	477
8.12 ผลการประเมินประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของ นักเรียน.....	485
8.13 ผลการประเมินประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง.....	486
8.14 ผลการประเมินประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู.....	487
8.15 ผลการประเมินประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	488

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 5 ใจ Model เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนบ้านบางเนียง.....	23
2.2 นวัตกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน 5 ใจ.....	24
2.3 กระบวนการประเมินโครงการ.....	48
2.4 รูปแบบการประเมินที่ช่วยตัดสินใจของสตัฟเฟิลปีม	62
2.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิปปี้.....	64
3.1 ขั้นตอนการประเมิน.....	155
3.2 รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP).....	159
3.3 รูปแบบการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียน บ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา.....	160

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินโครงการ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแนวพระราชดำริเกี่ยวกับความหมายของการศึกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2520 ไว้ดังนี้ “...การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว...” ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 : 1)

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) อยู่ในห้วงเวลาการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การแข่งขันด้านเศรษฐกิจเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้านและจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น การพัฒนาประเทศมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปี ที่ โดยมีหลักการสำคัญ คือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคม ได้ดำเนินชีวิตที่ดี มีความสุข และอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ยึดหลัก “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัย และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่

กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560 : 4)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ บนพื้นฐานว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 4) นอกจากนี้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศชาติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน พัฒนาการศึกษ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง ดังนั้นในการผลิตผู้เรียนออกสู่สังคมหน้าที่หลักของผู้บริหารจะต้องพยายามสร้างผู้เรียนให้แสดงออกถึงความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อจะได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัว และสร้างสถานศึกษาที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมตามบริบท ทั้งนี้สถานศึกษาที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นได้จะต้องมาจากความสำเร็จทางการเรียนและบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่จะต้องผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การทำกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาและประเมินอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560 : 5)

ดังนั้นโรงเรียนต้องมีอัตลักษณ์เฉพาะตัวของโรงเรียนที่แสดงถึงลักษณะที่โดดเด่น โรงเรียนบ้านบางเนียงจึงได้กำหนดอัตลักษณ์ที่สามารถทำให้คนเป็นคนดี คนเก่ง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คือ “มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง” และได้กำหนดเป็นโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ปฏิบัติกันมาตลอดจนเป็นความเคยชิน ส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทดี มีระเบียบวินัย ใฝ่ความพอเพียง ในการดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ในปีการศึกษา 2564 จึงได้จัดให้มีการประเมินโครงการดังกล่าวขึ้น เพราะจำเป็นจะต้องทราบคุณค่าความเหมาะสม จุดเด่น จุดด้อย และปัญหาอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ของโครงการ เพื่อจะได้หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ก่อนการดำเนินโครงการระหว่างดำเนินการดำเนินงานโครงการ และจะได้

ตัดสินใจว่าสมควรจะให้มีโครงการในลักษณะนี้อีกหรือไม่ หรือสมควรจะปรับปรุงแนวทางการดำเนินโครงการอย่างไร ในการดำเนินการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จึงได้มีการประเมิน ด้วยวิธีที่เป็นระบบระเบียบ โดยประยุกต์ใช้แบบจำลองการประเมินโมเดลชิปปี้ (CIPP) ของ Stufflebeam เป็นแนวทางในการประเมินครั้งนี้ โดยประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้วยตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็นและความเป็นไปได้
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้วยระดับความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมของงบประมาณ ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ความเหมาะสมของการจัดการและความเหมาะสมของกิจกรรม
3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้วยตัวชี้วัดร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการตามโครงการ
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้วยตัวชี้วัดมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง และระดับความพึงพอใจของนักเรียน ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ระดับความพึงพอใจของครู และระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตของการประเมินโครงการ

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

ประชากร จำนวนทั้งสิ้น 384 คน ประกอบด้วย นักเรียน 183 คน ผู้ปกครอง 183 คน ครู 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน

ประชากรใช้ในการประเมิน จำนวนทั้งสิ้น 314 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและสามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน ประกอบด้วย นักเรียน 149 คน ผู้ปกครอง 149 คน ครู 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 คน

ประเด็นการประเมิน มี 4 ประเด็น คือ

1. บริบทของโครงการ (Context Evaluation) เป็นการประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์เป้าหมายและแนวทางดำเนินการของโครงการกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา บริบทและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการและความเป็นไปได้ของโครงการ

2. ปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ การจัดการและกิจกรรมที่ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. กระบวนการของโครงการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมและการติดตามการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ จำนวน 20 กิจกรรม

4. ผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมินระดับความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ได้แก่ นักเรียนมีมารยาทดี นักเรียนมีวินัย นักเรียนใฝ่ความพอเพียง และประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2564 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2565 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. การประเมินก่อนดำเนินโครงการ คือ การประเมินด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ดำเนินการระหว่าง วันที่ 16 - 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2564

2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ คือ การประเมินกระบวนการของโครงการ ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 ธันวาคม - 30 ธันวาคม 2564

3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ คือการประเมินผลผลิตของโครงการ คุณลักษณะของนักเรียนมีมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียงและความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการระหว่าง วันที่ 1 - 31 มีนาคม พ.ศ. 2565

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการ หมายถึง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. การประเมินโครงการ หมายถึง การหาข้อมูลสารสนเทศของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจในทุกขั้นตอนของโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP MODEL (ด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต)

3. บริบท หมายถึง ระดับความต้องการจำเป็น และระดับความเป็นไปได้

3.1 ระดับความต้องการจำเป็น หมายถึง ระดับความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 7 ข้อ

3.2 ระดับความเป็นไปได้ หมายถึง ระดับที่สามารถแก้ปัญหาของระบบได้โดยเสียค่าใช้จ่ายและเสียเวลาน้อยที่สุด วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา และของโรงเรียน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ผู้บริหารให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ก่อนดำเนินโครงการ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 6 ข้อ

4. ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ด้านการจัดการและด้านกิจกรรมที่ดำเนินการในโครงการ วัดได้ด้วยแบบสอบถามที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นในการเก็บข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นสารสนเทศ

4.1 ความเหมาะสมของบุคลากร หมายถึง ข้าราชการครูโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบโครงการและรับผิดชอบกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนของโรงเรียนบ้านบางเนียง มีจำนวนเพียงพอกับกิจกรรม มีความรู้ความสามารถ ทักษะที่เหมาะสมและ

เทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องและคงทน มีบุคลิกภาพเหมาะสม มีจิตบริการ ให้ความช่วยเหลือผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 6 ข้อ

4.2 ความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ หมายถึง ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามโครงการ โดยยึดหลักการพัฒนาเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าเป็นหลัก สอดคล้องกับปัจจัยในการทำงาน มีความเหมาะสมให้งานนั้นๆ สามารถจัดทำกิจกรรมได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 5 ข้อ

4.3 ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ในการดำเนินการ หมายถึง สื่อ/วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ ที่จำเป็นสำหรับโครงการมีคุณภาพและมีจำนวนเพียงพอกับกิจกรรม ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 7 ข้อ

4.4 ความเหมาะสมของการจัดการ หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ที่มีความชัดเจนเหมาะสม การวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศติดตามและ การประเมินผลการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ การมีส่วนร่วมขององค์กรภายนอกและหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 7 ข้อ

4.5 ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ หมายถึง กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

5. กระบวนการ หมายถึง กรรมวิธีหรือลำดับการกระทำที่ดำเนินต่อเนื่องกันไปจนสำเร็จลง ในระดับหนึ่ง วัดได้จากการดำเนินการจัดกิจกรรม และการติดตามการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ด้วยแบบสอบถามที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นในการเก็บข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นสารสนเทศ ดังนี้

5.1 ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ หมายถึง ร้อยละในการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ วัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

5.2 ร้อยละของการติดตามโครงการ หมายถึง ร้อยละของการติดตามโครงการ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

6. ผลผลิต (Product Evaluation) หมายถึง ผลที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณศศึกษาพังงา คือนักเรียนมีมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียงและความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.1 มารยาทดี หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึง กิริยา วาจาที่สุภาพเรียบร้อยที่บุคคลพึงปฏิบัติในสังคมโดยมีระเบียบแบบแผนอันเหมาะสมตามกาลเทศะ ได้แก่ ตั้งใจเรียนไม่รบกวนสมาธิผู้อื่น ไม่พูดสอดแทรกขณะที่ครูกำลังสอน เชื่อฟังคำตักเตือนของคุณครูไม่โต้เถียง แสดงน้ำใจต่อเพื่อน ทำความเคารพโดยการไหว้ได้ถูกต้องตามระดับบุคคล สำนวณกิริยาเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ พุดจาสุภาพ เรียบร้อยและมีหางเสียง กล่าวคำ “ขอใบ” “ขอบคุณ” เมื่อผู้อื่นให้สิ่งของ กล่าวคำ “ขอโทษ” เมื่อทำสิ่งที่ผิดพลาด สิ่งที่ไม่เหมาะสม มีมารยาทในการรับประทานอาหาร

6.2 มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ได้แก่ มาโรงเรียนทันเวลา เข้าเรียนตรงเวลา แต่งกายสะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบด้วยความสงบนิ่ง เดินแถวเข้าห้องเรียนเป็นระเบียบ เข้าแถวรับอาหาร เข้าแถวซื้อสินค้า ทิ้งขยะแยกประเภทได้ ถูกที่ วางรองเท้าเข้าที่เรียบร้อย ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

6.3 ใฝ่ความพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใช้ทรัพยากรของตนเองและใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รู้จักเก็บออม รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ได้แก่ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า มีเงินออม นำสิ่งของมาใช้ใหม่ เตือนเพื่อนไม่ให้ฟุ่มเฟือย ชักชวนเพื่อนปิดไฟตอนกลางวัน เมื่อแสงสว่างเพียงพอ ปิดแอร์และพัดลมเมื่ออากาศเย็น ปลุกผักกินเอง รับประทานอาหารหมดจาน ใช้ถุงผ้าลดการใช้ถุงพลาสติก

6.4 ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

6.5 ความพึงพอใจของผู้ปกครอง หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมิน

สร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

6.6 ความพึงพอใจของครู หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของครูที่มีต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

6.7 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความรู้สึกของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในด้านต่างๆ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

กรอบแนวคิดของการประเมิน

สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา แสดงดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน
ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
โดยประยุกต์ใช้ตามรูปแบบซิปป

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
1. บริบท	ระดับความ ต้องการจำเป็น ของโครงการ	$\bar{X} \geq 3.50$ มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ	ครู/ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	$\bar{X}, S.D.$
	ระดับความ เป็นไปได้ของ โครงการ	$\bar{X} \geq 3.50$ มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ	ครู/ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	$\bar{X}, S.D.$
2. ปัจจัยนำเข้า	ระดับความ เหมาะสมของ บุคลากร	$\bar{X} \geq 3.50$ มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ	ครู/ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	$\bar{X}, S.D.$

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
2. ปัจจัยนำเข้า	ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ	$\bar{X} \geq 3.50$ มาตรฐานค่า ประมาณค่า 5 ระดับ	ครู/ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	$\bar{X}, S.D.$
	ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	$\bar{X} \geq 3.50$ มาตรฐานค่า ประมาณค่า 5 ระดับ	ครู/ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	$\bar{X}, S.D.$
	ระดับความเหมาะสมของการจัดการ	$\bar{X} \geq 3.50$ มาตรฐานค่า ประมาณค่า 5 ระดับ	ครู/ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	$\bar{X}, S.D.$
	ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม	$\bar{X} \geq 3.50$ มาตรฐานค่า ประมาณค่า 5 ระดับ	ครู/ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	$\bar{X}, S.D.$
3. กระบวนการ	ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ	$\bar{X} \geq 80\%$ ตามแผนหรือ 16 กิจกรรมจาก 20 กิจกรรม	ครู ผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบสัมภาษณ์	%
	ร้อยละของการติดตามโครงการ	$\bar{X} \geq 80\%$ ตามแผนหรือ 16 กิจกรรมจาก 20 กิจกรรม	ครู ผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบสัมภาษณ์	%
4. ผลผลิต	ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	นักเรียน	แบบทดสอบ	$\bar{X}, S.D.$

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
	มารยาทดี	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05	นักเรียน	แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.
4. ผลผลิต	มีวินัย	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05	นักเรียน	แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.
	ใฝ่ความพอเพียง	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05	นักเรียน	แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.
	ความพึงพอใจของนักเรียน	$\bar{X} \geq 4.00$ จากมาตรประมาณค่า 5 ระดับ	นักเรียน	แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	$\bar{X} \geq 4.00$ จากมาตรประมาณค่า 5 ระดับ	ผู้ปกครอง	แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.
	ความพึงพอใจของครู	$\bar{X} \geq 3.50$ จากมาตรประมาณค่า 5 ระดับ	ครู	แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.
	ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	$\bar{X} \geq 3.50$ จากมาตรประมาณค่า 5 ระดับ	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.

ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินโครงการ

ผลการประเมินโครงการครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ และผลผลิตของโครงการ ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
2. โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาอย่างต่อเนื่อง
3. ผลที่ได้จากการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา เป็นแนวทางในการประเมินครั้งต่อไป หรือประเมินโครงการอื่นๆ ได้
4. ผู้รับผิดชอบโครงการสามารถนำผลการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ไปใช้พัฒนางาน และเผยแพร่ผลการพัฒนาให้แพร่หลาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขอนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. บริบทโรงเรียนบ้านบางเนียง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลด้านการบริหารจัดการ

2. โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ลักษณะของโครงการ กิจกรรมและการดำเนินงาน ผลที่คาดว่าจะได้รับ การติดตามและประเมินผล และการดำเนินงานตามกิจกรรม ประสิทธิภาพของการบริหาร

3. แผนยุทธศาสตร์ชาติ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

สาระสำคัญของแผนปฏิรูปราชการ

4. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 -2565

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหาร

ความสำคัญของการบริหาร

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

หลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

6. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการ

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

ประเภทของการประเมินโครงการ

ขั้นตอนของการประเมินโครงการ

วิธีการประเมินโครงการ

ปัญหาและอุปสรรคในการประเมินโครงการ
 รูปแบบของการประเมินโครงการ
 การประเมินแบบ CIPP Model

7. คุณธรรมและจริยธรรม

ความหมายของคุณธรรม
 ความสำคัญของคุณธรรม
 องค์ประกอบของคุณธรรมและจริยธรรม
 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม
 ความหมายของคุณธรรมอัตลักษณ์
 การพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์

8. อัตลักษณ์ของโรงเรียน

มารยาทดี ประกอบด้วย ความหมายมารยาท ที่มาของมารยาทไทย คุณค่าของมารยาทไทยที่พึงประสงค์ พฤติกรรมของผู้มีมารยาทที่ดี มารยาทไทยในสังคมปัจจุบัน

มีวินัย ประกอบด้วย ความหมายของการมีวินัย ประเภทของความมีวินัย แนวทางการเสริมสร้างความมีวินัย

ใฝ่ความพอเพียง ประกอบด้วย ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

9. แนวคิด ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ
 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 การวัดความพึงพอใจ
 วิธีสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ
 งานวิจัยต่างประเทศ

บริบทโรงเรียนบ้านบางเนียง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านบางเนียง ตั้งอยู่เลขที่ 20/16 หมู่ที่ 6 ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 5 คือ บางเนียง หมู่ที่ 6 คือ บางหลาโอน และหมู่ที่ 7 คือ บ้านบางเนียง เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 2- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2564 ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน มีครู จำนวน 14 คน มีนักเรียน 196 คน แบ่งออกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 - 3 จำนวน 44 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 จำนวน 152

โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ประสบผลสำเร็จได้รับการยกย่อง ได้แก่ โรงเรียนสุจริต โรงเรียนคุณธรรมสพฐ. ระดับ 1 ดาว

สีประจำโรงเรียน

เหลือง – ดำ

อัตลักษณ์ของโรงเรียนบ้านบางเนียง

"มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง"

มารยาทดี หมายถึง กิริยา วาจาที่สุภาพเรียบร้อยที่บุคคลพึงปฏิบัติในสังคมโดยมีระเบียบแบบแผน อันเหมาะสมตามกาลเทศะ

มีวินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผน อันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกันด้วยความสุขสบาย ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน

ใฝ่ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

กิจกรรมในโรงเรียนบ้านบางเนียง

1. เป็นโรงเรียนสุจริต
2. ให้เกียรติบัตรนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ข้อ
3. มีการปลูกพืชผักสวนครัวของนักเรียนทุกชั้น
4. โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 1 ดาว

5. โครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน

ข้อมูลด้านการบริหารจัดการ

1 ผู้อำนวยการโรงเรียน ชื่อ นางวรรณ แก้วชื่น วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา

2. วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์เป็นเข็มทิศนำทางการพัฒนาไปสู่อนาคตที่โรงเรียนบ้านบางเนียงจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ ดังนี้

“ภายในปี 2565 โรงเรียนบ้านบางเนียง เป็นสถานศึกษาที่เน้นพัฒนาครูบุคลากร และผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง นำความเป็นไทย มีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 บริหารอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา”

กรอบนิยามของวิสัยทัศน์

คนดี หมายถึงผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมที่ดีงาม ดังนี้

1. มีวินัย ซื่อสัตย์ จิตสาธารณะ
2. ความเป็นพลเมืองที่ดี
3. รักและยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ

คนเก่ง หมายถึง หมายถึงผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรเพิ่มสูงขึ้น
2. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น

นำความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความรักภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ความเป็นมาของชาติไทย สัญลักษณ์ของชาติไทย สถาบันพระมหากษัตริย์ บรรพบุรุษไทย ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

มีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. การอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณ
2. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
3. การสร้างสรรค์ และนวัตกรรม
4. คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ
6. อาชีพและการเรียนรู้

3. พันธกิจ (Mission)

พันธกิจเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานตามหน้าที่ และตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยพันธกิจ ดังนี้

- 3.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนเพิ่มขึ้น มีศักยภาพในการแข่งขัน มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 3.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่พร้อมไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดี มีภูมิคุ้มกันจากภัยทุกรูปแบบ
- 3.3. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัยเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 3.5 ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 3.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและส่งเสริมให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4. เป้าประสงค์

เป้าประสงค์เป็นผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามพันธกิจที่โรงเรียนบ้านบางเนียง มุ่งหวังให้เกิดการบรรลุผลในปี 2563 – 2565 มีรายละเอียดดังนี้

- 4.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนเพิ่มขึ้น มีศักยภาพในการแข่งขัน มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 4.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่พร้อมไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดี มีภูมิคุ้มกันจากภัยทุกรูปแบบ
- 4.3 สถานศึกษามีหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4.4 สถานศึกษาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 4.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 4.6 สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและส่งเสริมให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ประเด็นกลยุทธ์

ประเด็นกลยุทธ์เป็นประเด็นสำคัญตามพันธกิจ ที่จะอาศัยการขับเคลื่อนด้วยวิธีการทางกลยุทธ์ให้มีการพัฒนาที่แตกต่าง โดดเด่น และก้าวกระโดด ประกอบด้วย 4 ประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทุกระดับตามหลักสูตร

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

(โรงเรียนบ้านบางเนียง. 2564 : 4 -12)

การบริหารจัดการ

โรงเรียนบ้านบางเนียง ดำเนินการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล ใช้หลักการมีส่วนร่วมควบคู่ไป โดยแบ่งงานการบริหารออกเป็น 4 งานหลัก และสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ดังนี้

1. งานวิชาการ การบริหารงานวิชาการนั้นยึดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมอบหมายหน้าที่แก่คณะครูโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดครูเข้าสอนประจำชั้น เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผล

2. งานบุคลากร การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน มอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ยึดระเบียบ กฎหมายในการบริหาร สร้างความร่วมมือร่วมใจของทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม

3. งานงบประมาณ การบริหารงบประมาณ บริหารโดยคณะกรรมการ การเงิน บัญชี พัสดุ มีการประชาสัมพันธ์เรื่องงบประมาณต่างๆ ที่โรงเรียนได้รับ ให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทุกครั้ง ดำเนินการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ เงินทุกประเภทที่โรงเรียนได้รับ ได้ดำเนินการออกใบเสร็จรับเงินทุกรายการ และรายงานเงินคงเหลือให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ทุกสิ้นเดือน และได้ประชุมชี้แจงให้ความรู้ด้านการเงิน บัญชี พัสดุ แก่ครูทุกคนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบและปลอดภัยจากความผิดพลาดวินัย

4. งานบริหารทั่วไป งานบริหารทั่วไปเป็นงานบริการ สนับสนุนกิจกรรมการบริหาร ทั้ง 3 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ และงานบริหารบุคคล ให้งานทั้ง 3 ดำเนินไปอย่างคล่องตัวเกิดประสิทธิภาพโดยมีจุดเน้นที่ตัวผู้เรียน โรงเรียน คณะครู ผู้ปกครอง และชุมชน นอกจากนั้นยังได้ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนบ้านบางเนียง. 2564 : 2-3)

แผนภูมิการบริหารงานบริหารงานโรงเรียนบ้านบางเนียง

โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ในที่นี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียงเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

หลักการและเหตุผล

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ในการสื่อสาร คิดแก้ปัญหา มีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์รักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนคือ "มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง" มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การผลิตผู้เรียนออกสู่สังคมหน้าที่หลักของผู้บริหารจะต้องพยายามสร้างผู้เรียนให้แสดงออกถึงความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อจะได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัว อันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเอง และสร้างสถานศึกษาที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษามีเอกลักษณ์ของตัวเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมี "มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง" อันเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักความพอมี พอกินและพอประมาณ
4. เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญอัตลักษณ์ของโรงเรียน

เป้าหมาย

1. เชิงปริมาณ

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 90

2. เชิงคุณภาพ

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนมี "มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง" อันเป็น อัตลักษณ์ของโรงเรียน

ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านบางเนียง ปีการศึกษา 2563 – 2565 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ที่ 3.3 การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ แผนงานบริหารทั่วไป สอนมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กิจกรรมและการดำเนินงาน

1. จัดทำโครงการและเสนออนุมัติโครงการ
2. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. วางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ
4. ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ความพร้อมของสถานศึกษา

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาคารสถานที่และการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง

1.2 คณะกรรมการสำรวจสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1.3 จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความพร้อมของสถานศึกษา ในการส่งเสริมอัตลักษณ์มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง

2.1 ประชุมครู บุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน โดยจัดให้มียุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการและ กิจกรรมด้านส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรมของโครงการตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่

ขั้นตอนที่ 3 เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินงาน

3.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน

3.1.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านบรรยากาศในการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน ร่วมกับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3.2 สร้างความตระหนักและให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหามารยาท วินัย และความพอเพียง สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาและการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ดังนี้

3.2.1 ประชุมครูและบุคลากร ชี้แจงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการจัดการ ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง

3.2.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการการจัดการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง จำนวน 20 กิจกรรม

กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์มารยาทดี

4.1 กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท นักเรียนระดับชั้น อ.2 - ป.6

4.2. กิจกรรม “สวัสดียามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดี”

4.3 กิจกรรมประกวดหุ่นน้อยมารยาทงาม

4.4 กิจกรรมมอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี

4.5 กิจกรรมโครงงานคุณธรรม เรื่องมารยาท

กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์มีวินัย

4.6 กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ

4.7 กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ

4.8 กิจกรรมการรับประทานอาหาร

4.9 กิจกรรมการเรียนรู้

4.10 กิจกรรมการทิ้งขยะ

4.11 กิจกรรมการแต่งกาย

4.12 กิจกรรมการเข้าแถวซื้อสินค้า

4.13 โครงงานคุณธรรม เรื่องระเบียบวินัย

กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง

4.14 กิจกรรมเดินตามรอยเท้าพ่อ อยู่อย่างพอเพียง (การปลูกผัก)

- 4.15 กิจกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่าย
- 4.16 กิจกรรมรักษพลังงาน
- 4.17 กิจกรรมประเมินตนเอง พอเพียงหรือยัง
- 4.18 กิจกรรมการออมทรัพย์ ออมความดี
- 4.19 มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติใฝ่ความพอเพียง
- 4.20 โครงการคุณธรรม เรื่องความพอเพียง

ระยะเวลาดำเนินงาน ตลอดปีการศึกษา

สถานที่ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการเรียน สนามหน้าเสาธง โรงอาหาร ห้องสหกรณ์ ของโรงเรียนบ้านบางเนียง

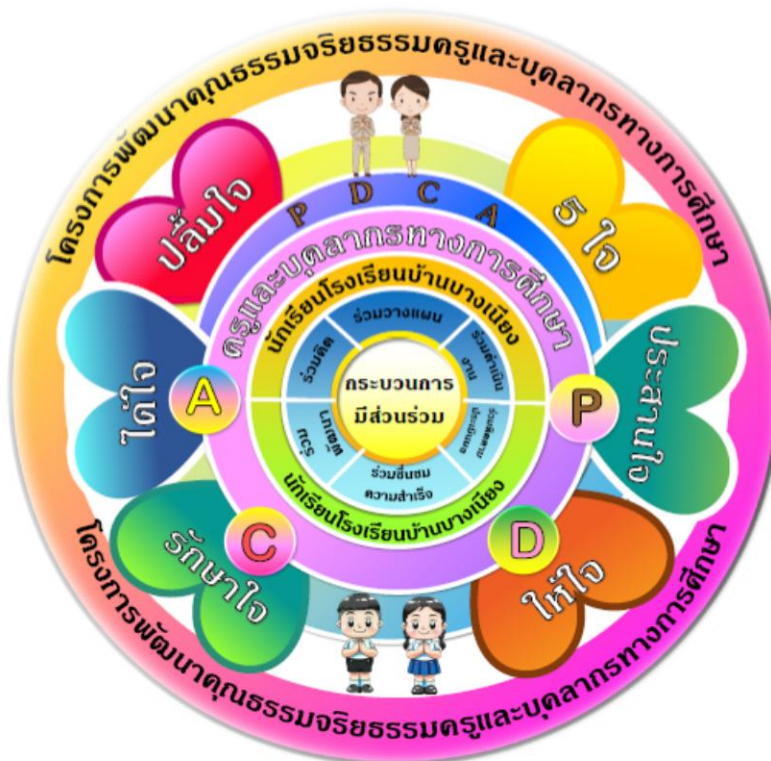
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักษาความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ
2. นักเรียนมีความกตัญญูทวนเวทต่อผู้มีพระคุณ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น
3. นักเรียนยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง และอนุรักษ์ พัฒนาสิ่งแวดล้อม

การติดตามและประเมินผล

1. แบบประเมินการปฏิบัติ
2. แบบสัมภาษณ์ครู
3. พิจารณาจากห้องเรียน ห้องสนับสนุนที่มีบรรยากาศในการส่งเสริมอัตลักษณ์
4. ตรวจสอบจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การดำเนินงานตามกิจกรรม/ประสิทธิภาพของการบริหาร

ภาพที่ 2.1 5 ใจ Model เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนบ้านบางเนียง
ที่มา : วรณา แก้วชื่น (2564 : 8)

วรณา แก้วชื่น (2564 : 8) ได้อธิบาย 5 ใจ Model ไว้ดังนี้

1. **ประสานใจ** ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา ทำงานร่วมกันประสานความสามัคคี ต่อกันเป็นอย่างดี (Plan)
2. **ใฝ่ใจ** ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมองค์กรครู บุคลากรทางการศึกษาทุกคนรู้รักสามัคคี มีวินัย ส่งเสริมให้พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพทุกคนและส่งผลให้เกิดอัตลักษณ์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (Do)
3. **รักษาใจ** ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา มีน้ำใจต่อกัน ดูแลรักกันประหนึ่งเหมือนญาติมิตรส่งผลรวมถึงการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วย (Check)
4. **ได้ใจ** ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา ดูแลเอาใจใส่นักเรียน ประดุจ เช่นบุตรหลานของตนเอง มีปัญหาช่วยกันแก้ไขจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ได้ใจทั้งบุคลากรและชุมชน (Action)
5. **ปลื้มใจ** รักษาความสัมพันธ์อันดีงามของรุ่นพี่กับรุ่นน้องและสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ดี

โรงเรียนบ้านบางเนียงมีรูปแบบการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และบริบทของโรงเรียนบ้านบางเนียง ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วัตรกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน 5 ใจ Model ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 นวัตกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน 5 ใจ
ที่มา : วรณา แก้วชื่น (2564 : 9)

วรณา แก้วชื่น (2564 : 9) ได้กล่าวถึงนวัตกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน 5 ใจ ประกอบด้วย

1. วงล้อที่ 1 (วงในสุด) คือ กระบวนการมีส่วนร่วม 6 ร่วม ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมวางแผนร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมพัฒนา และร่วมชื่นชมผลสำเร็จ เป็นกระบวนการทำงานของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการทำงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จในทุกขั้นตอนการทำงาน และมีการนิเทศติดตามการทำงานจากฝ่ายบริหารงานโรงเรียน

2. วงล้อที่ 2 คือ นโยบายและแผนปฏิบัติการของโรงเรียนบ้านบางเนียง ได้มาจากการขับเคลื่อนวงล้อที่ 1 ที่คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ช่วยกันคิดและวางแผนจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการของโรงเรียนบ้านบางเนียงขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. วงล้อที่ 3 คือ ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูลโดยครูประจำชั้นเพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และคัดกรองนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก SDQ

4. วงล้อที่ 4 คือ นวัตกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน 5 ใจ

4.1 ประสานใจ ครูทุกคนใส่ใจนักเรียนเป็นรายบุคคลจัดทำโครงการระบบเยี่ยมบ้าน 100% ติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

4.2 ให้ใจ ครูทุกคนรู้จักสามัคคี ร้วโรงเรียนเป็นสิ่งป้องกันความเสี่ยงที่เข้มแข็งและได้ความดูแลช่วยเหลือจากบวรเป็นอย่างดี

4.3 ได้ใจ ดูแลนักเรียนในเชิงบวกมุ่งมั่นใส่ใจ ประคับประคองให้ผ่านปัญหาอุปสรรค

4.4 รักษาใจ ครูรักเด็ก เด็กรักครู ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนร่วมมืออย่างสร้างสรรค์

4.5 ปลื้มใจ รักษาความสัมพันธ์อันดีงามของรุ่นพี่กับรุ่นน้องและสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ดี

5. วงล้อที่ 5 คือ การพัฒนานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตามกลุ่มพฤติกรรมนักเรียนและมีการวัดประเมินผลพฤติกรรมนักเรียนเมื่อจบภาคเรียน

แผนยุทธศาสตร์ชาติ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีแผนงานเพื่อการปฏิรูป 7 เรื่อง ดังนี้ 1) การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายลำดับรอง 2) การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน 3) การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 4) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ 5) การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 6) การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา และ 7) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ : 3)

สาระสำคัญของแผนปฏิรูปราชการ

วิสัยทัศน์

ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

พันธกิจ

1. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และเทียบเท่าระดับสากล
2. สร้างความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
3. ผลิต พัฒนา และสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนให้มีความพร้อมรองรับการพัฒนาประเทศ
4. วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์รวม

1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ประชาชนทุกช่วงวัยและกลุ่มเป้าหมายมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเสมอภาค
3. กำลังคนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ
4. ผลงานวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ และสิ่งประดิษฐ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดเชิงพาณิชย์
5. ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

แผนปฏิรูปราชการ

แผนปฏิรูปราชการ เรื่องที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับความมั่นคง และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่

แผนปฏิรูปราชการ เรื่องที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม
เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กำลังคนมีทักษะ สมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ และผลงานวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ และสิ่งประดิษฐ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดเชิงพาณิชย์

แผนปฏิรูปราชการ เรื่องที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ของชาติ และมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีสมรรถนะสูงสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเหมาะสมกับช่วงวัย

แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ระบบบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล ทันสมัย สนับสนุนการจัดการศึกษาที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ : 5 -6)

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 1 – 2) ได้ประกาศนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 - 2565 รายละเอียดมีดังนี้

ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษากำหนดให้มีการพัฒนาเด็กตั้งแต่ปฐมวัยให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี สมวัยทุกด้าน โดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย มีเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 -2565 ดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย

พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

2. ด้านโอกาส

2.1 สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดีขึ้น ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย

2.2 ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.3 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

2.4 ส่งเสริมให้เด็กพิการและด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านคุณภาพ

3.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

3.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

3.3 ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็น

ในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ผู้เรียนทุกระดับ

3.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

4. ด้านประสิทธิภาพ

4.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4.2 พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่เมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

4.3 บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

4.4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

4.5 สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษา และการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.6 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2564-2565 ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา สถานศึกษาและหน่วยงานในสังกัด ใช้เป็นกรอบการดำเนินงาน และขับเคลื่อนบริหารจัดการศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว

สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหาร

คำว่า การบริหาร (Administration) เป็นคำที่มีความหมายกว้างๆ เช่น การบริหารราชการ อีกคำหนึ่ง คือ การจัดการ (Management) ใช้แทนกันได้กับคำว่า การบริหาร มีนักวิชาการทางการบริหารหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 655) ได้ให้ความหมายของคำว่า บริหาร หมายถึง ดำเนินการ จัดการ บริหารร่างกาย บริหารส่วนท้องถิ่น บริหารธุรกิจ

สมยศ นาวิการ (2544 : 18) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง กระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม เพื่อความสำเร็จขององค์การที่กำหนดตามเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ลักษณะที่สำคัญของการบริหาร 8 ประการ ดังนี้

1. การบริหารเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งมิใช่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กล่าวถึงบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารนั้น ก็เรียกว่า ผู้บริหาร
2. การบริหารเป็นงานที่มีจุดหมาย หมายความว่า ในการบริหารงานนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดหมายไว้ก่อน ไม่ว่าจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ก็ตาม ส่วนการบริหารนั้นจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สำเร็จตามจุดหมาย
3. การบริหารเป็นแนวทางสำคัญที่มีอิทธิพลต่อสังคมภายใน และภายนอกองค์กร ผู้บริหารต้องการจะปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็อาจทำได้โดยการจัดหาเครื่องจักรเครื่องมือ อันทันสมัยมาใช้ จัดการฝึกอบรมคนงานให้มีความสามารถยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อองค์กรและปฏิบัติงานด้วย ตัวอย่างผลกระทบต่อสังคมภายนอก เป็นต้นว่า ถ้าองค์กรนั้น มีนโยบายที่จะทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น ส่งเสริมการศึกษาในชุมชนโดยให้ทุนการศึกษาหรือองค์กรบางแห่งอาจไม่นำพาต่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งองค์กรของตนก่อขึ้น
4. การบริหารเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของกลุ่มคน ธุรกิจก่อตั้งขึ้นหรือดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยกลุ่มคนมิใช่เป็นความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงบุคคลเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าคนเราย่อมมีขอบเขตความสามารถจำกัดทั้งด้านกำลังกาย กำลังสมองและเวลา จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลมาช่วยกัน

5. การบริหารจะได้รับผลสำเร็จด้วยดีจะต้องได้รับการร่วมแรงร่วมใจของบุคคลอื่น นอกเหนือไปจากเจ้าของธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากบรรดาเจ้าของ เช่น ผู้ถือหุ้นอาจไม่มีเวลาหรือความสามารถในการบริหารจึงต้องจัดหาผู้อื่นที่มีความสามารถในการบริหารให้มาบริหารในองค์กร

6. การบริหารจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้โดยการใช้ความรู้ ความชำนาญและฝึกฝนอบรมทางด้านบริหารโดยเฉพาะ จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การบริหารเป็นวิชาชีพอย่างหนึ่ง ผู้บริหารโดยเฉพาะผู้บริหารสูงสุดไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคนิคในการปฏิบัติโดยตรง แต่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความชำนาญในการบริหาร อันได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ ฯลฯ

7. การบริหารเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ไม่สามารถมองเห็นได้แต่สิ่งที่จะแสดงให้เห็นว่า การบริหารดำเนินไปอย่างไรได้ผลดีหรือไม่เพียงใดนั้น ก็คือผลงาน เพราะว่าผลงานจะเป็นเครื่องวัดความสามารถทางการบริหาร

8. เจ้าของธุรกิจไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ผู้บริหารเสียเอง โดยทั่วไปแล้ว (ยกเว้น องค์กรขนาดเล็ก) คณะผู้บริหารมักจะเป็นกลุ่มบุคคลอื่น ที่มีความสามารถทางการบริหารทำหน้าที่ในนามของเจ้าของธุรกิจ

Halpin (1966 : 61) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร สรุปได้ว่าเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การอุตสาหกรรม หรือองค์กรของรัฐ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. งาน (Task) หมายถึง งานที่ต้องทำให้บรรลุเป้าหมายซึ่งวางไว้ องค์กรใดปราศจากงานหรือภารกิจที่ต้องกระทำแล้ว องค์กรนั้นก็ไม่น่าจะเป็นหรือมีแต่ที่จะดำรงอยู่อีกต่อไป

2. องค์กรที่เป็นทางการ (Formal organization) หมายถึง กลุ่มชนิดพิเศษเป็นกลุ่มสังคมที่ประกอบด้วยผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกขององค์กรต่างก็มีหน้าที่รับผิดชอบ มีบทบาทที่คาดหวังหรือที่กำหนดเอาไว้แตกต่างกันออกไป โดยสมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

3. กลุ่มผู้ร่วมมือ (Work groups) หมายถึง บุคคลซึ่งถูกเลือกให้ดำรงตำแหน่งตามที่ระบุไว้ องค์กรหนึ่งอาจมีผู้ร่วมงานกลุ่มเดียวหรือหลายกลุ่มก็ได้

4. ผู้นำ (Leader) หมายถึง ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กรใด องค์กรหนึ่งอาจมีผู้บริหารหลายระดับทำหน้าที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จของกลุ่มย่อยในองค์กรก็ได้ ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างก็มีส่วนร่วมรับผิดชอบการทำงานเพื่อความสำเร็จขององค์กร

Good (1973 : 14) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การวินิจฉัย สั่งการ การควบคุมและการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจสถานศึกษา และการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยตรง เช่น การเรียนการสอน การแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร

Hoy and Miskel (2001 : 437-438) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจองค์กรแรงจูงใจ ภาวะผู้นำโดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานร่วมกันของผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนดไว้โดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม การบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ

ความสำคัญของการบริหาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2548 : 11-15) ความสำคัญของการบริหารที่ดีที่จะก่อให้เกิดสิ่งต่อไปนี้

1. คุณค่าในด้านการประหยัดการบริหารจะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น คน เงิน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ได้อย่างประหยัด การบริหารจะช่วยทำให้การทำงานเกิดผลงานที่คุ้มค่ากับการลงทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ไปก่อให้เกิดความพึงพอใจในผลงานที่ได้รับตามความปรารถนาในงานนั้นด้วย
2. คุณค่าในด้านประสิทธิภาพ การบริหารจะช่วยให้การทำงานเกิดผลงานที่คุ้มค่ากับการลงทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ไปก่อให้เกิดความพึงพอใจในผลงานที่ได้รับตามความปรารถนาในงานนั้นด้วย
3. คุณค่าในด้านประสิทธิผล การบริหารงานจะก่อให้เกิดประสิทธิผลของงาน หมายถึง การทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์หรือคาดหวังไว้เป็นหลัก
4. คุณค่าในด้านความเป็นธรรม การบริหารเป็นการดำเนินงานด้วยความเป็นธรรมอย่างทั่วหน้าและทั่วถึง ปราศจากการเลือกที่รักมักที่ชังโดยไม่ได้เลือกแบ่งแยกวรรณะเชื้อชาติและศาสนา
5. คุณค่าในความซื่อสัตย์ ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนและธรรมเนียม การกระทำโดยชอบยอมก่อให้เกิดความมีเกียรติ เกิดความมั่นคงเป็นที่น่ายกย่องสรรเสริญ

วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2545 : 39) มีความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารในฐานะที่เป็นกระบวนการ หรือกระบวนการบริหาร เกิดได้จากหลายแนวคิด เช่น โปสคอร์ท (POSDCoRB) เกิดจากแนวคิดของ ลูเทอร์ กุลลิก (Luther Gulick) และลินดอล เออร์วิก (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหารจัดการ 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการบริหารที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานทุกประเภท เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์นโยบาย วิธีแก้ปัญหา ตลอดจนวิธีการที่ดีที่สุด ง่ายที่สุด รวดเร็วที่สุด และสอดคล้องกับทรัพยากรทางการ บริหารเพื่อการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะการวางแผนเป็นกระบวนการบริหารจะต้องปฏิบัติโดยการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย สามารถปรับได้เมื่อมีความจำเป็น

การจัดองค์การ (organizing) หมายถึง กระบวนการบริหารที่จัดและดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ คือ ใช้คนให้ทำงานให้ได้ดีที่สุด ในระยะเวลาที่สั้นที่สุด สิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยสุด โดยทุกคนมีความสุขและพอใจในการทำงาน

การสรรหาคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง ฝ่ายบริหารต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาว่าจะดูแลควบคุมจัดสรรคนอย่างไรให้เหมาะสมกับงาน และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การอำนวยการ (directing) หมายถึง ขั้นตอนและภาระหน้าที่ที่สำคัญของกระบวนการบริหารงาน ซึ่งมีจุดสำคัญอยู่ที่การวินิจฉัยสั่งการ ให้เป็นไปตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนดและต้องคำนึงถึงขั้นตอน สั่งการโดยละเอียดรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและจะต้องไม่ยึดตัวบุคคล ไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล

การประสานงาน (co-ordinating) หมายถึง กระบวนการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลเป็นสำคัญ ผู้บริหารจะต้องสร้างบรรยากาศความร่วมมือร่วมใจการประสานงานสามัคคี จัดคนในองค์กรให้ได้รับความรู้ความเข้าใจซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

การรายงาน (reporting) หมายถึง การนำเสนอการปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อให้ทราบ

ความเคลื่อนไหวจะด้วยวาจา หรือลายลักษณ์อักษร เป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องควบคุมดูแลและอำนวยความสะดวกตลอดจนเทคนิคในการจัดทำรายงาน

การจัดงบประมาณ (budgeting) หมายถึง กระบวนการที่สำคัญในการกำหนดและควบคุมการใช้จ่ายเงินในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดคือถูกต้องทันเวลาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์

ดิเรก วรรณเศียร (2548 : 1) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อการดำเนินงานเป็นศาสตร์ที่ต้องศึกษา และนำไปปฏิบัติตามหลักวิชาอย่างมีศิลปะ ปัจจุบันสภาพทั่วไปในสังคมมีความซับซ้อน การที่ผู้บริหารจะนำพาองค์กรให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ ไม่ใช่เรื่องง่าย การบริหารจัดการที่ดี ต้องมีทักษะทางการบริหารระดับสูงและขณะเดียวกันต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหาร

ทองหล่อ เดชไทย (2544 : 13-14) กล่าวว่า การบริหารเป็นการจัดการอย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบุคคล คำว่าการบริหารและการจัดการนั้น บางครั้งใช้แทนกันได้เพราะสองคำนี้เป็นกิจกรรมที่หวังผลขั้นสุดท้ายอย่างเดียวกันคือความสำเร็จของงาน

จากความสำคัญของการบริหารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารเป็นการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ผ่านขั้นตอนการวางแผนและแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาศัยหลักกฎหมายและหลักการบริหารที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมขององค์กร การบริหารเป็นการนำเอากฎหมายและนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการ ที่จะทำด้วยความเต็มใจ ด้วยความเที่ยงธรรม และมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

ทฤษฎีของการบริหารเป็นศาสตร์ที่มีองค์ประกอบของความรู้ หลักและกฎเกณฑ์ที่นำมาจากศาสตร์สาขาต่างๆ เพื่อไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาความรู้ เกี่ยวกับการบริหารแล้วนำไปสู่การปฏิบัติจริง การบริหารที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหาร ซึ่งในการบริหารได้มีนักวิชาการได้เสนอทฤษฎีการบริหารไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

วิโรจน์ สารัตนะ (2555: 14-17) ได้อธิบายสรุปเกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ เกิดขึ้นในช่วงที่โรงงานอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งวิธีการจัดการแบบเดิมไม่สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะปัญหาการทำงานไม่เต็มศักยภาพของคนงาน มีนักทฤษฎีที่สำคัญ คือ เฟรดริก ดับบลิว เทย์เลอร์ (Frederick W. Taylor) เทย์เลอร์ ถือว่าเป็นบิดาของการบริหารแบบวิทยาศาสตร์เขาได้สรุปแนวคิดที่สำคัญในการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ เรียกว่า หลักการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ได้กำหนดถึงภารกิจของฝ่ายจัดการนั้นมีอยู่ 4 ประการ คือ

1.1 พัฒนาหลักการแบบวิทยาศาสตร์ขึ้นมาใช้เป็นมาตรฐาน ในการทำงานแทนการทำงานแบบความเคยชินที่ไม่มีระบบงานการวางมาตรฐาน (standardization) ในการทำงานเป็นสิ่งที่สำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากการทำงานทุกอย่างต้องเข้าสู่ระบบมาตรฐานไม่ว่าจะเป็นวิธีการทำงาน ปริมาณงานที่ทำ เวลาการทำงาน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันหมด เน้นเรื่อง“วิธีการทำงานที่ดีที่สุด” หรือ “One Best Way” หรือ “One Best Method”

1.2 ต้องมีการคัดเลือกคนตามหลักการวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้คนที่เหมาะสมกับงาน ผลประโยชน์ที่ดีที่สุดที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายคนงานจะได้รับขึ้นอยู่กับการทำงานของคนงาน เพราะฉะนั้นคนงานทุกคนต้องทำงานให้มีผลิตผลสูงสุดเท่าที่จะทำได้ หลักการคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานตามหลักวิทยาศาสตร์จำเป็นต้องพิจารณาทั้งด้านความรู้ความสามารถและความกระตือรือร้นในการทำงานเป็นสำคัญ ดังนั้นการคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานต้องไม่มองเฉพาะจุดของการคัดเลือกเท่านั้น ต้องมองไปถึงอนาคตด้วย ต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น ทักษะความรู้ความสามารถ ความชำนาญงานที่บุคคลแสดงออกมาในขณะทำการทดสอบงาน หรือบุคลิกลักษณะไหวพริบ ความเฉลียวฉลาด ความกระตือรือร้นในการทำงานที่สามารถสังเกตได้จากการสัมภาษณ์

1.3 ต้องพัฒนาบุคคลแต่ละคนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ทุกคนทำงานได้อย่างถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ เมื่อรับบุคคลเข้าทำงานแล้วต้องมีการฝึกอบรมสอนงานให้แต่ละคนทำงานอย่างถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการในการที่องค์การกำหนดไว้ด้วยเพื่อเป็นการเตรียมตัวให้ผู้ที่ทำงานสามารถทำงานที่องค์การกำหนดไว้ได้อย่างดีและมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ในอนาคตด้วย แนวความคิดของ Taylor เกิดจากความเชื่อที่ว่าหัวหน้างานแต่ละคน เป็นผู้นำที่มีความชำนาญทางการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้นหัวหน้างานคนหนึ่งจึงไม่สามารถกำกับควบคุม

การทำงานทุกอย่าง จึงได้เสนอให้จำกัดอำนาจหน้าที่ของหัวหน้างานแต่ละคนให้ทำงานที่เขามีความชำนาญเพียงอย่างเดียว

ทฤษฎีระบบสังคม (Social System Theory)

เป็นแนวทางเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมองค์กร ที่จัดขึ้นเป็นระบบสังคม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสถาบันมิติ (Nomothetic Dimension) และด้านบุคลามิติ (Idiographic Dimension)

Getzel & Guba, (1957 : 102) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีระบบสังคมเป็นพฤติกรรมองค์กรที่จัดขึ้นเป็นระบบสังคม ไว้ดังนี้

1. ด้านสถาบันมิติ ประกอบด้วย

1.1 สถาบัน (Institution) ได้แก่ หน่วยงานหรือองค์การซึ่งจะเป็น กรม กอง โรงเรียน โรงพยาบาล บริษัทร้านค้า ที่มีวัฒนธรรม (Culture) ของหน่วยงานหรือองค์การครอบคลุม

1.2 บทบาทตามหน้าที่ (Role) สถาบันจะกำหนดบทบาท หน้าที่ ให้บุคคลปฏิบัติ มีกฎ และหลักการอย่างเป็นทางการ และมีธรรมเนียม (Ethics) การปฏิบัติที่มีอิทธิพลต่อบทบาท พัฒนาบุคคลแต่ละคนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.3 ความคาดหวังของสถาบัน หรือบุคคลภายนอก (Expectations) จะเป็น ความคาดหวังที่สถาบัน หรือบุคคลภายนอกคาดว่า สถาบันจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่น โรงเรียน มีความคาดหวังจะต้องผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ ความคาดหวังมีค่านิยม (Values) ของสังคม ครอบคลุม

2. ด้านบุคลามิติ ประกอบด้วย

2.1 บุคลากรแต่ละคน (Individual) ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันนั้นๆ เป็นบุคคลในระดับต่างๆ เช่น ในโรงเรียนมีผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ คนงาน การโรมมีวัฒนธรรมย่อยที่ครอบคลุม ต่างไปจากวัฒนธรรมโดยรวม

2.2 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ความรู้ ความถนัด ความสามารถเจตคติอารมณ์ และแนวคิดซึ่งบุคคลที่เข้ามาทำงานในสถาบันจะมีความแตกต่าง ปะปนกันอยู่และมีธรรมเนียมของแต่ละบุคคลเป็นอิทธิพลครอบงำอยู่

2.3 ความต้องการส่วนตัว (Need-dispositions) บุคคลที่มาทำงานสถาบันมีความต้องการที่แตกต่างกันไป บางคนทำงานเพราะ ต้องการเงินเลี้ยงชีพ บางคนทำงานเพราะความรัก

บางคนต้องการเกียรติยศชื่อเสียงความก้าวหน้า บางคนต้องการการยอมรับ บางคนต้องการความมั่นคงปลอดภัย เป็นต้นนอกจากนี้ยังมีค่านิยมของตนเองครอบคลุมอยู่

ทฤษฎีจิตใจของมาสโลว์ (Maslow's general theory of human and motivation)

Maslow, (1970 : 80 - 81) เป็นผู้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจไว้และได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอ และไม่มีสิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับเขาว่ามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการโดยอื่นจะเข้ามาแทนที่กระบวนการณ์นี้ไม่มีที่สิ้นสุดและจะเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับตามความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

Douglas McGregor, (1960 : 44 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ , 2555:18 -21) เป็นศาสตราจารย์ทางการบริหารที่มีชื่อเสียงได้สร้างทฤษฎี มีสมมติฐานเกี่ยวกับทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อคนงาน โดยทัศนะแบบใดแบบหนึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแบบใดแบบหนึ่งด้วย โดยมีรายละเอียดของทฤษฎี ดังนี้ทฤษฎี X (Theory X) เป็นปรัชญาการบริหารจัดการแบบดั้งเดิมโดยสมมติฐาน

1. คนงานโดยทั่วไปไม่ชอบงาน และพยายามหลีกเลี่ยงเท่าที่เป็นไปได้
2. เนื่องจากคนเราไม่ชอบทำงาน คนงานจะต้องถูกควบคุมอย่างใกล้ชิดเพื่อให้งานเสร็จ
3. คนงานหาช่องที่จะเลี่ยงความรับผิดชอบ เท่าที่เป็นไปได้และพยายามทำงานตามที่ได้รับผิดชอบ
4. คนงานไม่กระตือรือร้นที่จะทำงาน แต่อยากมีความมั่นคงในชีวิต

ทฤษฎี Y (Theory Y) เป็นปรัชญาการบริหารจัดการ โดยมองว่าพนักงานมีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหาในการทำงานและไม่มีความเบื่อหน่ายในการทำงาน

1. คนงานมองการทำงานเป็นเรื่องปกติเหมือนกับการพักผ่อน การละเล่นหรือการแสดง
2. คนงานตัดสินใจทำงานเอง ควบคุมดูแลงานโดยการสั่งการและควบคุมตนเอง
3. คนงานเรียนรู้ที่จะยอมรับและแสวงหาความรับผิดชอบ

4. คนงานสามารถตัดสินใจปัญหาต่างๆ ได้เองโดยไม่จำเป็นต้องถึงมือผู้บริหาร

จากทฤษฎีทางการบริหารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นเซต (set) ของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนาและอธิบายพฤติกรรมการบริหารองค์การ การศึกษาอย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทั่วไปและชี้แนะวิจัยเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา มีหลักการแนวคิดในการบริหาร เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม และบรรลุเป้าหมาย มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจน นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายหลักการของการบริหารสถานศึกษาดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 30) ได้กำหนดหลักการบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ โดยได้นำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันทั่วไปว่า ธรรมาภิบาล มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล หลักการดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักนิติธรรม (The Rule Of Law) หมายถึง หลักการที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียน โดยมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมายข้อบังคับต่างๆ อย่างเสมอภาคไม่มีการเลือกปฏิบัติไม่มีมาตรการเชิงซ้อน (DoubleStandard) มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ไม่ให้ใช้กฎหมายไปแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ปรับปรุงกฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของบุคคลในโรงเรียน
2. หลักคุณธรรม (Ethics) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี

แก่ผู้ได้บังคับบัญชา ปลอดจากการทำผิดวินัย ปลอดจากการทำผิดกฎหมาย ปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้มีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การบริหารที่ยึดหลักการเปิดเผยตรงไปตรงมาและเข้าใจง่าย มีความชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกๆ ด้าน เช่น การมีระบบงานที่ชัดเจน มีระบบคุณธรรมในการเลือกหรือแต่งตั้งบุคลากรรวมถึงการให้คุณให้โทษ การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโดยองค์ประกอบเครื่องชี้วัดความโปร่งใสมี 4 ด้าน คือความโปร่งใสด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านระบบการให้คุณ ด้านระบบการให้โทษ และด้านการเปิดเผยระบบงาน

4. หลักความมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการรับรู้การบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ให้คำปรึกษาร่วมวางแผนปฏิบัติการทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ประกอบด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกัน การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกันและการพัฒนาศักยภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

5. หลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) หมายถึง หลักการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบซึ่งสะท้อนความรับผิดชอบต่อสาธารณะและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจ

6. หลักความคุ้มค่า (Value for Money) คือ หลักประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) หมายถึง การบริหารจัดการที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมสำหรับการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถที่จะแข่งขันกับภายนอก

วรากรณ์ สามโกเศศ และคณะ (2555 : 94) ได้เสนอระบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสุขภาวะคนไทย ทั้งแนวคิด หลักการ จุดมุ่งหมาย และรูปแบบของการจัดการศึกษา ดังนี้ ด้านแนวคิด การจัดการศึกษาต้องอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าคนทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้ได้เป็นการศึกษาระบบเปิดที่เปลี่ยนจากการเน้นวิชาเป็นตัวตั้ง เป็นการเน้นคนเป็นตัวตั้ง เปลี่ยนจากการแข่งขันและเอาชนะมาเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน โดยยึดหลักการการศึกษาเพื่อมวลชนและมวลชน โดยการกระจายความรับผิดชอบไปยังครอบครัว ชุมชน สังคม สถาบันศาสนา สถาบันสังคม สถานศึกษา

และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ อย่างมีความสุข ทั้งกาย จิต สังคมและสติปัญญา มีอิสระทางการคิด การเรียน มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็น คนไทยที่สมบูรณ์บนพื้นฐานของความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น รูปแบบ การศึกษาจะเป็นไปอย่างหลากหลายไม่ใช่เพียงรูปแบบเดียว และหรือยึดติดกับระบบใดระบบหนึ่งที่ ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และไม่ว่าใครก็มีสิทธิในการจัดการศึกษาที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

วรภัทร์ ภูเจริญ (2541 : 27) กล่าวว่า การบริหารงานตามระบบวงจรคุณภาพประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ซึ่งมีการพัฒนางจรอย่างต่อเนื่อง เรียกว่า PDCA แต่ละขั้นตอนมีการปฏิบัติดังนี้

1. การวางแผน (plan) คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น
2. การปฏิบัติ (do) คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

3. การตรวจสอบ (check) คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของ แผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

4. การปรับปรุงแก้ไข (action) คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไปเมื่อได้ วางแผนงาน (P) นำไปปฏิบัติ (D) ระหว่างการปฏิบัติก็ดำเนินการตรวจสอบ (C) พบปัญหา ก็ทำการ แก้ไขหรือปรับปรุง (A) การปรับปรุงก็เริ่มจากการวางแผนก่อนวนไปได้เรื่อยๆ จึงเรียกวจร PDCA ซึ่ง แนวคิดคุณภาพนี้ วอลเทอร์ชีวฮาร์ท เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปีค.ศ. 1939 และเอ็ดวาร์ดเดมมิ่ง เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ทำให้นิยมเรียก วงจรนี้ในอีกชื่อหนึ่งว่า “วัฏจักรเดมมิ่ง” (deming cycle)

จากหลักการการบริหารสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักในการบริหารจัดการ ของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยการนำหลักการบริหารบ้านเมืองและ สังคมที่ดี หรือการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และหลักการบริหารต่างๆ มาบูรณาการ ในการจัดการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ เพื่อ เสริมสร้างคุณภาพและความเข้มแข็งให้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

จากสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารทั้งหมด สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือกระบวนการทำงานขององค์กร ซึ่งจะต้องใช้ศิลปะในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมที่กลุ่มบุคคล ร่วมมือกันดำเนินการในการวางแผนการจัดองค์กร การสั่งการ และการควบคุม เพื่อให้บรรลุตาม

วัตถุประสงค์ร่วมกัน สามารถพิจารณาจากปัจจัยสำคัญ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพของงาน การช่วยวิเคราะห์งานเพื่อปรับปรุงพัฒนา การช่วยวิจัยขององค์การให้ก้าวหน้าตรงตามความต้องการของสังคมและทันสมัยกับโลกกำลังพัฒนา การบริหารต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่สามารถเชื่อถือได้ แนวทางการบริหารมีรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มุ่งผลสัมฤทธิ์ และบริหารการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรูปแบบการบริหารนั้นจะเน้นพัฒนาองค์การโดยมีการวางแผนมีกระบวนการและการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการโดยทั่วไปนั้น ผู้ที่ทำการประเมินจะต้องรับทราบและเข้าใจความหมายของการประเมินโครงการให้ชัดเจนเพื่อให้มองเห็นภาพรวมของงานหรือโครงการจนเกิดมโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอดเป็นของตนเองก่อนที่จะทำการประเมินโครงการ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549 : 305) การประเมินโครงการเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินใจความสำเร็จ รวมทั้งการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนงานการสร้างและการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2549 : 117) การประเมินโครงการ คือ กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการและสารสนเทศในการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

พิสนุ พองศรี (2549 : 68) การประเมินโครงการเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใดหรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการ ทดลองหรือนำร่อง ปรับเปลี่ยน ระวัง ปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการ

สุวิมล ติรภานันท์ (2550 : 2) การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถใช้ในการพิจารณาดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างทันที่

สุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 149) กล่าวว่า การประเมินโครงการหมายถึง กระบวนการตรวจสอบหรือชี้บ่งถึงประสิทธิภาพของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 21-22) กล่าวสรุปถึงความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินเป็นสิ่งเดียวกับการวัดการเรียนรู้ของผู้เรียน (Measurement-oriented) การประเมิน

เป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่างๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research-oriented) การประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Objectives-oriented) การประเมินเป็นการช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decision-oriented) การประเมินเป็นการเสนอสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก (Description-oriented) และการประเมินเป็นการตัดสินคุณค่า (Judgment-oriented) ของการพัฒนาโครงการ การดำเนินโครงการ และผลของโครงการ

เวคิน นพนิตย์ และชัยณรงค์ อภินพพัฒน์ (2550 : 12) กล่าวถึง การประเมินผลโครงการไว้ว่า เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องมีการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างมีระบบการประเมินผลจะต้องทำตั้งแต่ก่อนมีการดำเนินการ ขณะที่กำลังดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

เชาว์ อินใย (2553 : 4) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่าเป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าโดยการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากชุดกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ

ศรินทิพย์ กาญจนะชัย (2562 : 21) กล่าวว่า การประเมินโครงการ คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโดยเริ่มตั้งแต่การตั้งคำถามการประเมิน เลือกรูปแบบการประเมิน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอสารสนเทศแก่ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบการตัดสินใจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหรือยุติการดำเนินงานโครงการ โดยการประเมินระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลระหว่างนโยบายแผนงานโครงการกับผลลัพธ์และผลกระทบ

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงานโดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาจุดเด่น จุดด้อยของขั้นตอนและกระบวนการจากการดำเนินโครงการ เป็นข้อมูลหาข้อสรุปของงานที่ทำนั้นว่าได้รับความสำเร็จตามความคาดหวัง วัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้นอันเป็นผลทำให้ไม่สำเร็จตามความคาดหวัง และจะมีแนวทางการในการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมีความจำเป็นสำหรับผู้ที่จะทำการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งผู้บริหารโครงการ องค์กร และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องทราบว่าจะประเมินสิ่งใด เหตุผลที่ต้องประเมิน วิธีการประเมินทำอย่างไร การที่ได้ทราบเหตุผลการประเมินนั้น ผู้ประเมินจะต้อง

กำหนดยุทธศาสตร์การประเมินให้ถูกต้องและได้ผลตามความคิดเห็นของนักการศึกษาในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ เช่น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549 : 92-93) วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ ดังนี้

1. เพื่อช่วยปรับปรุงพัฒนางานหรือโครงการต่าง ๆ
2. เพื่อตัดสินผลเกี่ยวกับระดับผลสัมฤทธิ์ของงานหรือโครงการต่าง ๆ
3. เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ หรืออนาคตของโครงการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. เพื่อกระตุ้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัตน์ บัสนันท์ (2550 : 38 - 40) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๆ

3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้ ซึ่งเป็นการศึกษาว่า โครงการที่จะจัดทำหรือจัดให้มีขึ้นนั้นมีความจำเป็นมากน้อยเพียงไร สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาทางสังคมหรือชุมชนหรือไม่ และตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพียงใด คำนึงกับการลงทุนมากน้อยอย่างไร ตลอดจนโครงการที่จัดทำขึ้นนั้นมีความสอดคล้องกันในส่วนประกอบแต่ละส่วนหรือไม่จะเห็นว่าในวัตถุประสงค์ของการประเมินข้อนี้หากจำแนกให้ชัดเจน โดยพิจารณาจากลักษณะและวัตถุประสงค์ย่อยของการประเมินก็อาจจำแนกเป็นสองส่วน กล่าวคือ

1.1 ส่วนแรก เป็นการประเมินก่อนที่จะจัดให้มีโครงการหรือการเขียนตัวโครงการ ซึ่งทำการประเมินโดยอาศัยการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความคุ้มค่าของผลตอบแทนที่จะได้รับหรือความคุ้มค่าในการลงทุน และการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและหรือปัญหาทางสังคมในขณะนั้น ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการประเมินในส่วนนี้ก็เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วนำข้อมูลที่ได้รับไปทำการตัดสินใจทำ (หรือไม่จัดทำ) โครงการต่อไป

1.2 ส่วนที่สอง เป็นการประเมินเอกสารตัวโครงการที่เขียนหรือจัดทำขึ้นโดยศึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเป็นไปได้ของโครงการว่ามีความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลกัน หรือสนับสนุนกันหรือไม่ ดังนั้นวัตถุประสงค์การประเมินส่วนนี้จึงเป็นการพิจารณาความสอดคล้องกันในส่วนต่างๆ ของโครงการที่จัดทำขึ้น

ทั้งนี้ข้อมูลจากการประเมินส่วนแรกและส่วนที่สองต่างช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้นั่นเอง

2. เพื่อช่วยในการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาโครงการ วัตถุประสงค์ของการประเมินในข้อนี้จะเกิดขึ้นภายหลังที่โครงการได้มีการนำไปใช้แล้วระยะหนึ่งเป็นการประเมินเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้โครงการว่า กิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการสามารถดำเนินไปได้ตามที่กำหนดหรือไม่ ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการยังเพียงพอเหมาะสมที่จะ

ดำเนินงานได้ตามกำหนดเพียงใด กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับบริการโครงการเป็นกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ดังที่ต้องการหรือไม่ ข้อมูลเหล่านี้จะนำมาประกอบกันเพื่อใช้สำหรับการตัดสินใจปรับปรุงโครงการ ในส่วนต่าง ๆ อาทิ ปรับเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรของโครงการการเปลี่ยนกลุ่มผู้รับบริการ โครงการให้เป็นกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง เป็นต้น

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ การประเมินตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้จะกระทำภายหลังจากที่โครงการได้ดำเนินการมาครบตาม ระยะเวลาที่กำหนด โดยมุ่งพิจารณาเกี่ยวกับผลสำเร็จของโครงการ ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นผลผลิต (Output) ผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcome)

เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 93 -94) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการประเมินผล โครงการว่า เป็นการหาแนวทางการตัดสินใจและการประเมินโครงการโดยไม่มีเป้าหมายเพื่อการค้นหา สะสมความรู้ของการวิจัยทั่วไป แต่จะมุ่งไปสู่การค้นหาสิ่งที่โครงการได้ดำเนินการไปแล้ว ซึ่งก็คือ การศึกษาตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการนั้น อาจตรวจสอบได้จากรายการดังต่อไปนี้ คือ

1. วัตถุประสงค์ของโครงการคืออะไร
2. โครงการนั้นจะใช้กับใคร สำหรับบุคคลกลุ่มเล็กๆ หรือชุมชนใหญ่
3. โครงการนั้นจะต้องใช้เวลาเท่าใด กล่าวคือ เป็นโครงการระยะยาว หรือระยะสั้น

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการช่วยตัดสินใจว่าความต้องการต่างๆ สอดคล้องกับเป้าหมาย หรือไม่ การประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อตัดสิน ความสำเร็จของโครงการ ทำให้มีทางเลือกในการดำเนินโครงการที่มีประสิทธิภาพ สารสนเทศที่ได้จาก การประเมินโครงการจะทำให้ผู้ดำเนินโครงการดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

ประเภทของการประเมินโครงการ

การแบ่งประเภทของการประเมินโครงการ แบ่งได้หลายประเภทตามแต่จะใช้เกณฑ์ใด เป็นหลักในการแบ่ง ดังนี้

พิสนุ พองศรี (2549:90) กล่าวว่า การแบ่งประเภทการประเมินโครงการ อาจแบ่งตาม ประเภทการประเมินโดยทั่วไปหรือประเมินสิ่งอื่นๆ คือ แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินได้เป็น ประเภทการประเมินความก้าวหน้า และประเมินผลสรุป แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมินได้เป็น 8 ประเภท คือ การประเมินความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ การติดตามผลหลังสิ้นสุดโครงการไปแล้วระยะหนึ่งและการประเมินงาน ประเมิน แบ่งตามผู้ประเมินได้เป็น 2 ประเภท คือ ผู้ประเมินภายนอกและภายใน แบ่งตามมิติการประเมิน ได้เป็น 4 ประเภท คือตามวัตถุประสงค์ ข้อมูล วิธีการประเมิน และจุดเน้นการประเมิน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2549 : 114-115) กล่าวถึง การแบ่งประเภทของการประเมิน ได้ 6 แบบ ดังนี้

1. แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า แบ่งเป็น

1.1 การประเมินค่าตามอุดมการณ์ของโครงการ (Goal-based evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้ว่า บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนการประเมินว่า โครงการนี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

1.2 การประเมินค่าซึ่งอิสระจากอุดมการณ์ของโครงการ (Goal-free evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่ทราบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

2. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน

2.1 การประเมินก่อนการนำโครงการไปปฏิบัติ

2.2 การประเมินขณะโครงการดำเนินอยู่

2.3 การประเมินหลังจากกิจกรรมหรือโครงการสิ้นสุดลงแล้ว

3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน

3.1 การประเมินเพื่อปรับปรุง เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation)

3.2 การประเมินเพื่อสรุปผล เรียกว่า การประเมินรวมสรุป (Summative evaluation)

4. แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน

4.1 การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือการประเมินบริบท (Context evaluation)

4.2 การประเมินปัจจัยหรือตัวป้อน (Input evaluation)

4.3 การประเมินกระบวนการ (Process evaluation)

4.4 การประเมินผลผลิต (Product evaluation)

5. แบ่งตามโมเดลการประเมินเป็นหลัก

5.1 การประเมินที่มุ่งตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์

5.2 การประเมินที่มุ่งเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน

5.3 การประเมินที่มุ่งนำไปช่วยตัดสินใจ

6. แบ่งตามความแท้จริงของการประเมิน

6.1 การประเมินเทียม (Pseudo evaluation) ซึ่งแบ่งย่อยเป็นการประเมินประเภทที่ถูกควบคุมโดยการเมืองกับประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

6.2 การประเมินกึ่งแท้จริงเทียม (Quasi evaluation) ซึ่งมุ่งประเมินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่อาจสามารถวัดคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งอื่นได้

6.3 การประเมินแท้จริง (True evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ถูกต้อง ซึ่งมักเป็นการประเมินเกี่ยวกับการรับรองวิทยฐานะหรือรับรองคุณวุฒิ การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินความต้องการหรือความจำเป็น และการประเมินเพื่อวางนโยบาย

รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 40-42) ได้แบ่งการประเมินโครงการ เป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ ตามเกณฑ์ที่ใช้แบ่ง ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินและช่วงเวลาของโครงการ หากแบ่งตามเกณฑ์นี้ การประเมินก็มี 3 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเมินก่อนดำเนินโครงการหรือก่อนนำโครงการไปใช้ (Pre- evaluation program or ex-ante evaluation program) ซึ่งเป็นการประเมินโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้

1.2 ประเมินขณะดำเนินโครงการ (Formative, program, on-going or monitoring evaluation program) เป็นการประเมินโครงการในขณะที่กำลังดำเนินการอยู่หรือโครงการยังไม่แล้วเสร็จ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานในโครงการ หรือประเมินเพื่อทำการกำกับติดตามการดำเนินงานของโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการประเมินประเภทนี้ก็คือ การประเมินเพื่อช่วยในการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาโครงการ

1.3 ประเมินสิ้นสุดโครงการ (Post or summative evaluation program) เป็นการประเมินเมื่อโครงการได้ดำเนินการมาครบตามระยะเวลาที่กำหนดออกแบบไว้ โดยมุ่งพิจารณาผลสำเร็จของโครงการเป็นหลัก

2. แบ่งตามเป้าหมายที่ยึด ถ้าแบ่งเช่นนี้ การประเมินก็จะประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ การประเมินที่ยึดเป้าหมายของโครงการเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับผลสำเร็จของโครงการซึ่งเรียกว่าการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-base evaluation) และการประเมินที่ไม่ยึดหรือเป็นอิสระจากเป้าหมาย (Goal-free evaluation) โดยที่การประเมินแบบนี้จะพิจารณาจากผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากโครงการ แม้ว่าผลดังกล่าวนั้นจะเป็นไปหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการก็ตาม

3. แบ่งตามปรัชญาหรือความเชื่อพื้นฐาน การแบ่งเช่นนี้อาศัยพื้นฐานทางปรัชญาหรือความเชื่อเกี่ยวกับความจริงของคุณค่าและวิธีการเข้าถึงความจริงของคุณค่าในการประเมิน ซึ่งแบ่งประเภท การประเมินได้ 2 ประเภท คือ การประเมินตามวิธีการเชิงระบบหรือแบบปรนัยนิยม และการประเมินตามวิธีการเชิงธรรมชาติหรืออัตนัยนิยม

4. แบ่งตามผู้ประเมินหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบทำการประเมิน ก็จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินภายใน (Internal evaluation) และการประเมินภายนอก (External evaluation)

5. แบ่งตามวิธีการและลักษณะข้อมูลที่มุ่งประเมิน ก็แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

5.1 การประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative evaluation)

5.2 การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative evaluation)

5.3 การประเมินแบบผสมผสาน (Mixed evaluation)

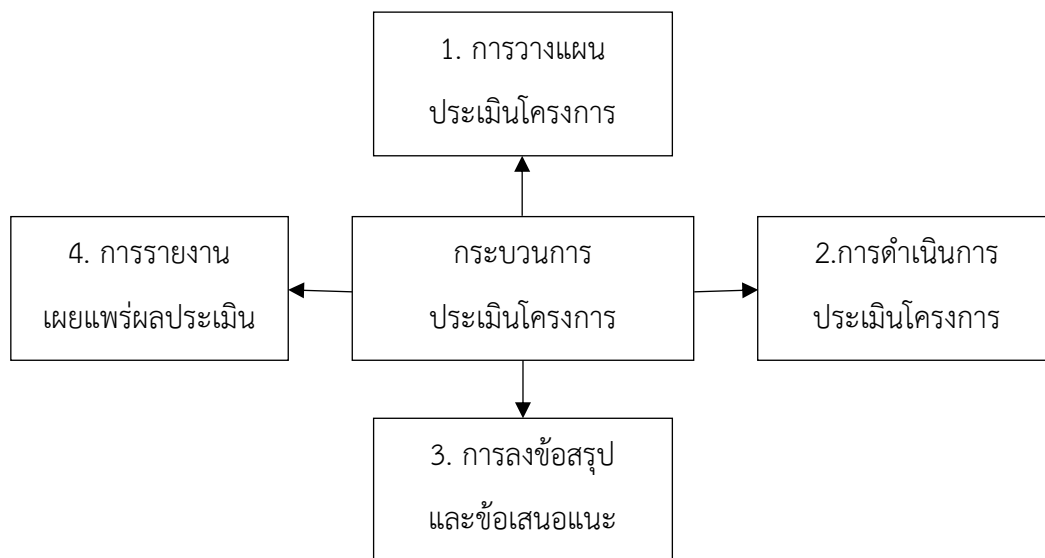
สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของการประเมินโครงการดังกล่าว แบ่งได้หลายประเภท อาทิ เช่น แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน แบ่งตามโมเดลการประเมินเป็นหลัก แบ่งตามความแท้จริงของการประเมิน แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินและช่วงเวลาของโครงการแบ่งตามเป้าหมายที่ยึดแบ่งตามปรัชญาหรือความเชื่อพื้นฐานแบ่งตามผู้ประเมินหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบทำการประเมินและแบ่งตามวิธีการและลักษณะข้อมูลที่ถูกประเมินแบ่งตามมิติการประเมิน เป็นต้น

ขั้นตอนของการประเมินโครงการ

พิสนุ พงศ์ศรี (2549 : 22-28) ขั้นตอนของการประเมินโครงการว่ามี 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดการประเมินผลและวิเคราะห์สิ่งที่ประเมิน
2. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด
3. การกำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนัก
4. การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน
5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. การเขียนรายงานการประเมิน
9. การประเมินงานประเมิน (ถ้ามี)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2549 : 157-161) กระบวนการของการประเมินโครงการ ประกอบด้วย กระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการประเมินโครงการ การดำเนินการประเมินโครงการ การลงข้อสรุปและข้อเสนอแนะ และการรายงานเผยแพร่ผลประเมิน ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กระบวนการประเมินโครงการ

ที่มา : สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2549 : 157)

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ความจำเป็น หลักการและเหตุผลของโครงการ นำมากำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ตามรูปแบบของโครงการ และออกแบบการประเมิน โดยกำหนดกรอบของการประเมินแล้วสร้างเครื่องมือชนิดต่างๆ เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลตามลักษณะที่ผู้ประเมินต้องการ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เมื่อได้ผลแล้วจึงนำมาเทียบกับเกณฑ์เป็นการสรุปผลการประเมินแล้วจึงเขียนรายงานการประเมินโครงการเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบต่อไป ซึ่งจากขั้นตอนการประเมินโครงการดังกล่าวมา อาจสรุปรวมขั้นตอนของการประเมินโครงการได้เป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มแรกจะเป็นการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ กลุ่มที่สองเป็นการเตรียม การประเมินโครงการกลุ่มที่สามเป็นการปฏิบัติการประเมินโครงการ นั่นเอง

วิธีการประเมินโครงการ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545 อ้างถึงใน พิสนุ พองศรี. 2549 : 9-11) วิธีการประเมินแบ่งได้ 2 วิธี ดังนี้

1. วิธีเชิงระบบ (Systematic Approach) ใช้แนวทางปรนัยนิยม (Objectivism) โดยนักประเมินจะใช้มาตรฐานหรือเกณฑ์สากล เน้นวิธีเชิงระบบด้วยการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน ใช้เครื่องมือมาตรฐานในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เข้าทำนองประเมินโดยยึดหลักการนั่นเอง

2. วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) ใช้แนวทางอัตนัยนิยม (Subjectivism) นักประเมินจะกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าขึ้นเองตามเหตุผลของตน เน้นวิธีธรรมชาติ โดยดำเนินการอย่างยืดหยุ่น รวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมตามสภาพธรรมชาติ เข้าทำนองประเมินโดยความเชี่ยวชาญนั่นเอง

สำหรับความแตกต่างที่สำคัญในประเด็นต่างๆ ระหว่างการประเมินด้วยวิธีเชิงระบบกับวิธีเชิงธรรมชาติ สามารถเปรียบเทียบโดยสรุป ดังตาราง 2.1

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประเมินด้วยวิธีเชิงระบบกับวิธีเชิงธรรมชาติ

ประเด็น	วิธีเชิงระบบ	วิธีธรรมชาติ
1. ที่มาของวิธีการ	วิทยาศาสตร์	ศิลปศาสตร์ ปรัชญา มนุษยวิทยา
2. ความเคร่งครัดในระเบียบวิธี	สูง	ต่ำ
3. การจัดกระทำของผู้ศึกษา	ค่อนข้างสูงหรือสูง	ต่ำ
4. การมองคุณค่า	เชิงเดี่ยว / กว้าง	เชิงพหุ/แคบ
5. วิธีการ	ปรนัย	อัตนัย
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล	อาศัยความร่วมมือ จากกลุ่มตัวอย่าง	การจดบันทึกเหตุการณ์ตามธรรมชาติ
8. การวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้สถิติ	การเชื่อมโยงเหตุผล
9. ระยะเวลาที่ใช้	น้อย	มาก
10. ผู้ใช้ผลการประเมิน	นักวิชาการ	บุคคลทั่วไป
11. เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	ความตรงของเครื่องมือ และกระบวนการ	ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน

ที่มา : พิสนุ พงศรี (2549 : 10)

สรุปได้ว่าการประเมินทั้ง 2 วิธี ต่างก็มีข้อดีและข้อเสีย ผู้ประเมินควรปรับใช้เพื่อความเหมาะสม หรือนำมาใช้ร่วมกันทั้งสองวิธีเพื่อเสริมซึ่งกันและกันให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งแนวทางการประเมินทั้ง 2 วิธี ต่างก็มีข้อดีและข้อเสีย โดยวิธีเชิงระบบมีข้อดีที่สำคัญคือเรื่องความชัดเจนเป็นปรนัย และนักประเมินไม่ต้องเชี่ยวชาญ ส่วนข้อเสียที่สำคัญ คือ สารสนเทศที่ได้จะจำกัดตามกรอบที่กำหนดไว้ ขาดความลึกซึ้ง สำหรับวิธีเชิงธรรมชาติมีข้อดีที่สำคัญคือความยืดหยุ่น เข้าถึงสภาพที่แท้จริงของสิ่งที่ประเมินและได้สารสนเทศรอบด้านลึกซึ้ง แต่มีข้อเสีย คือ ขาดความเป็นปรนัยไม่น่าเชื่อถือ นักประเมิน

ต้องมีความเชี่ยวชาญ การเข้าร่วมตามธรรมชาติอาจทำให้มีอคติได้ และการประเมินวิธีนี้ มีความสิ้นเปลืองสูง

ปัญหาและอุปสรรคในการประเมินโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549: 95 - 96) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการประเมินโครงการ ดังนี้

1. ขาดการวางแผนการประเมิน ไม่มีการวางแผนการนำผลการประเมินไปใช้ในการประเมิน ดำเนินไปอย่างเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
2. ไม่มีการประเมินอย่างเป็นระบบ มักจะนิยมประเมินเฉพาะผลไม่ได้ประเมินเหตุ จึงไม่ทราบแน่ชัดถึงวิธีการปรับปรุงแก้ไขงานหรือโครงการต่าง ๆ
3. ไม่มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง คือ มีการประเมินเพียงครั้งเดียวก็เลิก ทำให้ผลการประเมิน มีบทบาทน้อยในการพัฒนาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนการเป็นฐานข้อมูลความรู้เพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง
4. ไม่มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละครั้ง
5. ผู้ประเมินขาดความรู้ความสามารถในการประเมินอย่างเป็นระบบ
6. ไม่มีการกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน
7. ระยะเวลาสำหรับดำเนินการประเมินไม่เพียงพอ
8. ผู้ประเมินไม่ทราบถึงสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างเพียงพอ ทำให้การประเมินไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร
9. ขาดการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร เช่น กำลังคน งบประมาณ อุปกรณ์ต่าง ๆ

รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 321-322) กล่าวถึง ปัญหาของการประเมินไว้ว่า ประเด็นที่สำคัญที่สุดที่จะยังคงเป็นปัญหาและหาข้อยุติได้ยากสำหรับวงการศึกษาซึ่งการประเมินได้แก่การตัดสินคุณค่าหรือตรรกวิทยา เหตุผลที่ใช้ในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ได้รับการประเมินว่าจะเป็นอย่างใดและจะทำอย่างไรจึงจะให้การตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้นๆ มีความตรงและความเที่ยง ปราศจากความลำเอียง เป็นที่ยอมรับได้โดยแท้จริง ทั้งนี้เพราะการประเมินนั้นเป็นศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการตัดสินคุณค่าของสรรพสิ่ง ดังนั้นแนวคิดความเชื่อที่เคยยึดว่าในการประเมินสรรพสิ่งจะต้องทำให้ปราศจากหรือเป็นอิสระจากคุณค่าส่วนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจึงเป็นเรื่องยากมาก

สรุปได้ว่า ในการประเมินโครงการย่อมจะต้องมีปัญหาและอุปสรรค ที่มักพบเสมอ ได้แก่ การขาดการประสานงาน มีเจตคติที่ไม่ดีในการประเมินทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน รวมทั้งระบบข้อมูลไม่ดีพอ หรือความบกพร่องอันเกิดจากทักษะและประสบการณ์ของผู้ประเมินที่มีไม่เพียงพอก็นับเป็นปัญหาและอุปสรรคในการประเมินอีกด้วย

รูปแบบของการประเมินโครงการ

สำหรับรูปแบบของการประเมินโครงการได้มีผู้เสนอแนวคิดรูปแบบการประเมินโครงการไว้หลายรูปแบบ ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545 : 104-129) และสุชาติ ประเสริฐรัฐสินธุ์ (2547 : 72-86 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี. 2549 : 70 -78) ได้กล่าวว่ามีรูปแบบของการประเมินโครงการพอสรุปได้มี 32 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis Model) รูปแบบการประเมินนี้ ในเทคนิค PPBS (Planning Programming and Budgeting System) ซึ่งมีแนวคิดมาจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มาใช้ในหน่วยงานของทางรัฐบาลเพื่อให้เกิดผลผลิตสูงสุด โดยเชื่อว่าปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มีความสัมพันธ์กับการวัดในเชิงปริมาณ การประเมินตามรูปแบบนี้นิยมใช้การทดลองเช่นเดียวกับการวิจัยการทดลอง มีการออกแบบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อหาข้อสรุปเชิงสาเหตุ ระหว่างปัจจัยเบื้องต้นและผลผลิต รวมทั้งสรุปผลที่ได้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ตลอดจนเปรียบเทียบประสิทธิภาพกับสิ่งที่ประเมินอื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกันในประเด็นผลผลิตว่าเป็นไปตามคาดหมายหรือไม่เพียงใดโดยใช้เกณฑ์การสิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยที่สุด

2. รูปแบบการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย (Cost Related Analysis Model) รูปแบบการประเมินแบบนี้ประยุกต์การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการประเมิน โดยมีเทคนิคในการวิเคราะห์ที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับประสิทธิภาพที่ได้รับ (Cost Effectiveness Analysis) และการวิเคราะห์ผลตอบแทนในรูปของตัวเงิน (CostBenefit Analysis) การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลประโยชน์ของการใช้สอย (Cost Utility Analysis) เพื่อให้แน่ใจว่าทางเลือกนั้นมีค่าใช้จ่ายภายใต้วงเงินที่มีอยู่

3. รูปแบบเพิร์ท (Program Evaluation and Review Techniques Model : PERT) การประเมินในรูปแบบนี้ใช้เทคนิคการทบทวนและประเมินการจัดกิจกรรมของโครงการหรือองค์กรเพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย และเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยอาศัยการสร้างแผนผังการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน และประมาณเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมสำหรับหาเส้นทางการดำเนินกิจกรรมที่วิกฤติเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายและเสร็จทันกำหนดเวลา อาจพูดได้ว่ารูปแบบการประเมินแบบนี้เป็นเทคนิควิธีในการติดตามสิ่งที่ประเมินนั่นเอง

4. รูปแบบของรอสซี ฟรีแมนและไวท์ (Rossi, Freeman and Wright's Approach Model : RFWA) รูปแบบการประเมินแบบนี้ใช้ชื่อตามชื่อของผู้พัฒนาทั้ง 3 คน เป็นรูปแบบอย่างเป็นระบบที่พยายามเน้นการประเมินที่มีการวางแผน กำหนดวิธีการที่เป็นมาตรฐานและชัดเจนเพื่อให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงและเป็นปรนัย วัตถุประสงค์ของการประเมินที่เน้นการดำเนินงานว่า

เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพียงไร เป็นไปตามแผนหรือไม่ มีประสิทธิภาพเพียงใด โดยการประเมินจะต้องได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ติดตาม ควบคุมผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

5. รูปแบบทดลอง (Experimental Model) รูปแบบการประเมินนี้พัฒนาโดยนักจิตวิทยา ซึ่งนำหลักการวัดและการทดลองมาใช้เป็นแนวทางหนึ่งของการประเมินจะเน้นการออกแบบอย่างรัดกุมเท่าที่เป็นไปได้ โดยใช้แบบแผนการทดลองหรือกึ่งทดลอง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐาน การตัดสินใจเน้นเชิงประจักษ์มากกว่าใช้มาตรฐานหรือความรู้สึกส่วนตัว และสรุปผลในรูปของความสัมพันธ์สาเหตุเพื่อจะได้นำผลไปใช้อ้างอิงกับสิ่งประเมินอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ ผลจากการประเมินจะมีส่วนในการกระตุ้นการตัดสินใจของผู้บริหาร

6. รูปแบบยึดจุดหมาย (Goal-Based Model) รูปแบบการประเมินแบบนี้ยึดจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินเป็นหลักในการประเมินความสำเร็จวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินซึ่งสามารถนำมาเป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจผลสำเร็จของการดำเนินการได้ ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินจึงต้องมีความชัดเจนในรูปของวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินทำให้นักประเมินวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการตัดสินใจผลสำเร็จของการดำเนินการ รูปแบบการประเมินนี้ยังมีอิทธิพลอย่างมากโดยเฉพาะในการประเมินการเรียนรู้และการสอน

7. รูปแบบการตรวจสอบความไม่สอดคล้อง (Discrepancy Model) รูปแบบนี้เน้นการตรวจสอบความไม่สอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เพื่อเป็นการชี้จุดเด่นจุดด้อยของการดำเนินงาน โดยการบรรยายเอกสารที่เกี่ยวข้อง สังเกตการณ์ในสนาม ประเมินการบรรลุเป้าหมายระหว่างการดำเนินงานประเมินและการบรรลุเป้าหมายสุดท้ายนักประเมินจึงต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐานความสอดคล้องของแต่ละขั้นตอนของการประเมิน ถ้าความสอดคล้องเกิดขึ้นไม่ถึงระดับที่ยอมรับ จะต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินการหรือเปลี่ยนเกณฑ์หรือยุติการดำเนินงานสิ่งที่ประเมินนั้น

8. รูปแบบซิปป์ (Context-Input-Process-Product Model : CIPP) รูปแบบ CIPP นี้ใช้สำหรับการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป้าหมายหรือจุดหมายของสิ่งที่ประเมิน การดำเนินงาน การกำหนดยุทธวิธี แผนงานและการปรับเปลี่ยน คง ขยาย ยุบหรือเลิกสิ่งที่ประเมิน โดยนักประเมินจะต้องออกแบบการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพการตัดสินใจของผู้บริหารด้วยการระบุประเภท ระดับและคาดคะเนสถานการณ์ของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งอาจกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ รูปแบบการประเมินนี้เป็นที่รู้จักและใช้กันแพร่หลายมากที่สุดในประเทศไทย

9. รูปแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการประเมิน (Center for the Study of Evaluation Model : CSE) รูปแบบการประเมินแบบนี้เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร โดย

การประเมินด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ การประเมินความต้องการของระบบ (System Assessment) ประเมินการวางแผนของโครงการ (Program Planning) ประเมินการดำเนินการตามแผน (Implementation Evaluation) ประเมินความก้าวหน้า (Progress Evaluation) และประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) นักประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร โดยจะต้องทราบว่าใครมีอำนาจในการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องการข้อมูลอะไร และนักประเมินควรเป็นคนกลางที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน

10. รูปแบบการนำผลไปใช้ประโยชน์(Utilization–Focused Approach Model : UFA) รูปแบบการประเมินแบบนี้จะเน้นการนำผลไปใช้ประโยชน์โดยอาศัยบุคลิกภาพของนักประเมินไปสู่การใช้ประโยชน์ของผลการประเมิน นักประเมินต้องสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้ต้องการใช้ข้อมูลโดยตรง เพื่อให้ทราบแนวทางในการตัดสินใจที่ต้องการทำ และให้ข้อมูลที่ผู้ต้องการได้ตรงกันด้วยการระบุผู้เกี่ยวข้องโดยตรงที่ต้องการใช้ผลการประเมิน กำหนดเกณฑ์การตัดสินใจ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ผลการประเมินเพื่อสรุปและตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

11. รูปแบบยึดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders–Based Model) รูปแบบการประเมินนี้ให้ความสำคัญและเน้นสนองตอบความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ (Multiple Stakeholder Groups) เช่น กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มผู้สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมิน กลุ่มเหล่านี้จะมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของการประเมิน การเลือกกลุ่มผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาว่า ถ้าเพื่อกระตุ้นให้ได้ผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Utilization) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจด้านนโยบาย และควรให้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เช่น ผู้บริหารและผู้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย เป็นต้น ถ้าเพื่อเป็นตัวแทนของกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Process) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจและไม่จำเป็นต้องให้มีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด และถ้าเพื่อเป็นการสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจแต่มีบทบาทของการต่อรองสูง เช่น กลุ่มผู้ใช้บริการ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มพลังต่างๆ เป็นต้น

12. รูปแบบสนองความต้องการ (Responsive Model) รูปแบบการประเมินนี้เน้นสนองความต้องการสารสนเทศของผู้สนใจใช้ผลการประเมินโดยพยายามตัดสินใจคุณค่าของการดำเนินงานตามทัศนะของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายอย่างกว้างขวาง รวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตและสัมภาษณ์ตามสภาพธรรมชาติ โดยใช้นักสังเกตหลายคนสังเกตกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ เน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้กระบวนการและผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยพิจารณาองค์ประกอบของการประเมิน 3 ส่วน คือ สิ่งนำ การปฏิบัติ และผลลัพธ์ วิธีการประเมินเน้นการบรรยายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตามที่คาดหวังและที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำมาตัดสินใจคุณค่าโดยเปรียบเทียบมาตรฐานในทัศนะของผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ ส่วนการตัดสินใจคุณค่าสุดท้ายให้เป็นหน้าที่ของผู้ใช้ผลการประเมิน

โดยกำหนดเกณฑ์และพิจารณาคุณค่าของกลุ่มต่างๆ เอง รูปแบบการประเมินแบบนี้มีการนำมาใช้กันบ้างในประเทศไทย

13. รูปแบบที่เน้นการสร้างสรรค์ของนักประเมิน (Creative Model) รูปแบบนี้จะใช้หลักความสอดคล้องการตอบสนองตามสถานการณ์ (Situation ally Responsive) เน้นการนำผลไปใช้ประโยชน์ (Utilization – Focused) และมีวิธีการที่ยืดหยุ่น (Methodologically Flexible) ด้วยการใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการปรับเปลี่ยนสถานการณ์และการประเมินให้เหมาะสมกันโดยอาศัยความสามารถส่วนตัวของนักประเมินในการเจรจาต่อรอง การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเพื่อออกแบบการประเมินและปรับเทคนิควิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นนักประเมินจึงต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ กระตือรือร้นไวต่อการตอบสนองปรับตัวได้ดี สามารถให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้เข้าใจในกระบวนการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้ได้

14. รูปแบบทรานแซคชันแนล (Transactional Model) การประเมินรูปแบบนี้ใช้เพื่อแก้ไขความแตกแยกหรือขัดแย้งอันเนื่องมาจากการดำเนินงาน โดยใช้หลักการบริหารความขัดแย้ง กระบวนการประเมินจะเริ่มด้วยการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาของกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สร้างเครื่องมือติดตามข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เกี่ยวกับการรับรู้ปัญหา ความคาดหวังของกลุ่มต่างๆ ปรับเปลี่ยนสิ่งที่ประเมินให้เหมาะสมโดยสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน รวมทั้งติดตามควบคุม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นใหม่ด้วย

15. รูปแบบอิลลูมินาตีฟ (Illuminative Model) สำหรับรูปแบบการประเมินแบบนี้เน้นการใช้เทคนิคการสังเกตแบบปลายเปิด (Open – Ended Observation) เกี่ยวกับคุณลักษณะสำคัญของสิ่งที่ประเมิน เช่น ข้อตกลงเบื้องต้น สถานการณ์แวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ประเมิน เพื่อบรรยาย แปลความหมาย และจัดทำเอกสารรายงานเกี่ยวกับผลดีผลเสียของสถานการณ์แวดล้อม นวัตกรรม การเปลี่ยนแปลง และผลลัพธ์ที่สำคัญรวมทั้งแสวงหาหลักการทั่วไป

16. รูปแบบประชาธิปไตย (Democratic Model) การประเมินรูปแบบนี้เน้นหลักการเกี่ยวกับประชาธิปไตย โดยให้ความสำคัญต่อผู้มีผลประโยชน์จากการดำเนินงานทุกกลุ่มให้มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน นักประเมินจะทำหน้าที่ติดต่อเจรจาประสานงานระหว่างแหล่งทุนผู้บริหาร ผู้รับบริการ ผู้ได้รับผลจากสิ่งที่ประเมิน และประชาชนทั่วไป ตลอดจนทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลของสิ่งที่ประเมิน เสนอและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ การตัดสินใจคุณค่าและข้อเสนอแนะสิ่งที่ประเมินขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย

17. รูปแบบที่เน้นผู้บริโภค (Consumer – Oriented Model) รูปแบบการประเมินแบบนี้เน้นความสำคัญของผู้บริโภค โดยมีแนวคิดว่าการประเมินมีจุดมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภค

สำหรับตัดสินใจเลือกบริโภคให้คุ้มค่า หรือสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์หรือบริการต่างๆ โดยควรตัดสินใจคุณค่าตามมาตรฐานของผู้บริโภคเป็นสำคัญผู้บริโภคอาจซื้อสินค้า ผู้ใช้บริการ ผู้เข้าโครงการฝึกอบรม ผู้เลือกสถานศึกษา นักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้เสียภาษี เป็นต้น การประเมินตามรูปแบบนี้ควรเป็นผู้ประเมินภายนอกที่มีความอิสระ สามารถเสนอทางเลือกที่ดีที่สุด ภายใต้ความแตกต่างของบริบทด้านราคา ความต้องการ คุณค่าของสังคมและผลกระทบทางบวกหรือทางลบที่อาจเกิดขึ้นตามมาได้

18. รูปแบบพิพากษา (Judicial Model) รูปแบบนี้นำวิธีการพิพากษาคดีมาใช้เพื่อให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมินด้วยการนำเสนอหลักฐานของทิมนักประเมิน 2 ฝ่ายที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของสิ่งที่ประเมินแตกต่างกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ นักประเมินแต่ละฝ่ายแสดงหลักฐานของฝ่ายตน โดยมีการซักถามพยานของตนและฝ่ายตรงกันข้าม ผู้พิพากษาและคณะลูกขุนรับฟังการเสนอข้อเท็จจริง และการสืบสวนพยานจากทิมนักประเมินแต่ละฝ่ายเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน และจัดทำข้อเสนอแนะการประเมินรูปแบบนี้มีแนวคิดว่าการสืบสวนสอบสวนกับมนุษย์ถือว่าเป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุดเพราะนอกจากจะได้ข้อเท็จจริงแล้ว ยังได้ข้อมูลเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม สีนัยท่าทางซึ่งสามารถใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อตัดสินใจคุณค่าที่เหมาะสมได้

19. รูปแบบรับรองวิทยฐานะ (Accreditation Model) รูปแบบการประเมินนี้เกิดจากการตื่นตัวในการรวมกลุ่มของนักวิชาชีพ เป็นสมาคมวิชาชีพต่างๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิการประกอบวิชาชีพของสมาชิก และกำหนดจรรยาบรรณ มาตรฐานของวิชาชีพ การพิจารณาผลงานทางวิชาการ โดยใช้รูปแบบการประเมินจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพนั้นๆ กำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐาน ในการปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจคุณภาพของสิ่งที่ประเมิน เช่น ผลการปฏิบัติงาน ผลงานทางวิชาการเพื่อรับรองวิทยฐานะ และการให้วุฒิบัตร เป็นต้น

20. รูปแบบอิสระจากจุดหมาย (Goal – Free Model) รูปแบบการประเมินนี้เป็นรูปแบบที่พยายามลดความลำเอียงของการประเมิน แบบยึดจุดหมายด้วยการเน้นประเมินผลที่เกิดขึ้นจริงหรือผลทั้งหมดของสิ่งที่ประเมินทั้งทางบวกและทางลบ โดยให้มีการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์หนึ่งในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน การประเมินแบบอิสระจากจุดหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบผลทั้งหมด วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อศึกษาอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผล ก่อนจะสรุปผลการดำเนินงานและคุณค่าในภาพรวมของสิ่งที่ประเมิน

21. รูปแบบประเมินประสิทธิภาพการฝึกอบรม (Training Model) รูปแบบนี้เหมาะสำหรับการประเมินโครงการฝึกอบรม เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิผลของการฝึกอบรมว่าได้ผลอะไรบ้างแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและหน่วยงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงโครงการฝึกอบรมหรือตัดสินใจยุติหรือดำเนินโครงการต่อไป โดยประเมินผลของการฝึกอบรมเป็น

4 ชั้น ตามลำดับชั้น คือ การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ซึ่งเป็นความรู้สึกตอบสนองต่อโครงการของผู้เข้ารับการอบรม เช่น หลักสูตร เนื้อหาสาระ วิทยากร เอกสาร สถานที่ สื่อทัศนูปกรณ์และระยะเวลา เป็นต้น การประเมินการเรียนรู้ (Learning) ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรม เช่น การเพิ่มขึ้นของความรู้ ทักษะและทักษะก่อน – หลังการฝึกอบรม เป็นต้น การประเมินพฤติกรรม (Behavior) เป็นการประเมินเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก่อน – หลังการฝึกอบรม และหลังจากกลับไปปฏิบัติงาน เป็นต้น และการประเมินผลลัพธ์ต่อองค์กร (Results) เป็นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดต่อองค์กร อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม เช่น การลดลงของปัจจัยเสี่ยง การเพิ่มขึ้นของผลผลิตและประสิทธิภาพ เป็นต้น รูปแบบการประเมินนี้มีใช้กันบ้างในประเทศไทย

22. รูปแบบของปาร์คเกอร์ (Parker Model) รูปแบบนี้ใช้ประเมินโครงการฝึกอบรมโดยจะประเมินใน 4 ประเด็น คือ การปฏิบัติงาน (Job Performance) ซึ่งจะประเมินว่าผู้เข้าร่วมโครงการได้ปรับปรุงการปฏิบัติงานหรือไม่ โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของงาน เวลาการลดต้นทุน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน การปฏิบัติงานกลุ่ม (Group Performance) โดยพิจารณาผลการปฏิบัติงานทั้งกลุ่ม ซึ่งประเมินได้ค่อนข้างยากเพราะมีตัวแปรเชิงสาเหตุอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องมาก ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ (Participants' Satisfaction) โดยพิจารณาความพึงพอใจ ต่อโครงการในด้านต่างๆ เช่น เนื้อหาและวิธีการฝึกอบรม เป็นต้น ความรู้ที่เพิ่มขึ้นของผู้ร่วมงาน (Participants' Knowledge Gained) โดยพิจารณาความรู้ด้านหลักการ ทฤษฎีและทักษะในทางปฏิบัติ การประเมินรูปแบบนี้จะเน้นประเด็นความพึงพอใจและความรู้ของผู้ร่วมงาน

23. รูปแบบเบลล์ (Bell Model) รูปแบบนี้ใช้ประเมินโครงการฝึกอบรมโดยมุ่งผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ระยะสั้นใน 2 ประเด็นแรก คือ ผลลัพธ์ทางปฏิกิริยา (Reaction Outcomes) โดยพิจารณาจากทัศนคติของผู้เข้าร่วมโครงการในเรื่องต่างๆ เช่น เนื้อหา วิธีการฝึกและกิจกรรม เป็นต้น ผลลัพธ์ทางความสามารถ (Capability Outcomes) โดยพิจารณาว่าผู้เข้าร่วมโครงการได้ความรู้และคาดว่าจะนำความรู้ไปใช้อย่างไร ผลลัพธ์ทางการประยุกต์ (Application Outcomes) โดยพิจารณาว่าผู้เข้าร่วมโครงการได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติจริงหรือไม่อย่างไร ผลลัพธ์ความคุ้มค่า (Worth Outcomes) เป็นการพิจารณาผลที่ได้จากโครงการเปรียบเทียบกับทุนในรูปของตัวเงิน

24. รูปแบบไคโร (CIRO Model) รูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรมนี้จะประเมิน 4 ประเด็น คือ บริบท (Context) โดยจะพิจารณาความจำเป็นว่าควรฝึกอบรมหรือไม่ อบรมแล้วจะทำให้มีความรู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานและแก้ปัญหองค์กรได้หรือไม่ ปัจจัยนำเข้า (Input) จะพิจารณาทรัพยากรที่ใช้ในโครงการว่ามีอะไรบ้าง และใช้อย่างไรจึงจะทำให้โครงการได้รับความสำเร็จ ปฏิกิริยา (Reaction) เป็นการประเมินทัศนคติของผู้ร่วมโครงการโดยให้รายงาน

เชิงอัตวิสัย (Subjective Report) ผลลัพธ์ (Outcome) จะเน้นเก็บข้อมูลผลลัพธ์ของโครงการเพื่อเตรียมวางแผนปรับปรุงโครงการในอนาคต

25. รูปแบบไอโป (IPOO Model) รูปแบบนี้ใช้ประเมินโครงการฝึกอบรมโดยประเมิน 4 ประเด็น คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) จะพิจารณาถึงองค์ประกอบของโครงการ เช่น คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ วิทยากร เอกสาร สิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ เป็นต้น กระบวนการ (Process) จะพิจารณาการออกแบบ วิธีการฝึกและการดำเนินการฝึก ผลผลิต (Outputs) จะพิจารณาถึงความรู้ทักษะที่เพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ (Outcomes) ซึ่งจะพิจารณาผลระยะยาวที่เกิดขึ้น เช่น ผลกำไร ความสามารถในการแข่งขันและการอยู่รอด เป็นต้น

26. รูปแบบที่ยึดทฤษฎี (Theory-Based Model) การประเมินรูปแบบนี้จะยึดการขับเคลื่อนทางทฤษฎีโดยใช้ทฤษฎีช่วยในการตัดสินใจว่าสิ่งที่ประเมินนั้นประสบความสำเร็จเพราะสาเหตุจากปัจจัยใดเป็นสาเหตุ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาสิ่งที่ประเมินได้อย่างชัดเจน โดยมีทฤษฎีรองรับ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นรูปแบบที่ใช้เพื่อการประเมินเชิงสาเหตุเพื่อให้ทราบว่าผลที่ได้มีปัจจัยหรือตัวแปรใดทำให้ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ จะได้แก้ไขหรือพัฒนาสิ่งที่ประเมินได้อย่างตรงจุดต่อไป รูปแบบลักษณะนี้มีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในอนาคต

27. รูปแบบมูลค่าเพิ่ม (Value – Added Model) การประเมินรูปแบบนี้เน้นผลลัพธ์ที่เป็นมูลค่าเพิ่มซึ่งเป็นการติดตามผลลัพธ์อย่างเป็นระบบ (Outcomes Monitoring) เพื่อประเมินความก้าวหน้าพัฒนาการ หรือคะแนนเพิ่ม โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานเป็นเครื่องมือติดตามประเมินความก้าวหน้าแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ พัฒนาการของระบบการศึกษา สถานศึกษาหรือผู้เรียนในระดับต่างๆ โดยประเมินอย่างต่อเนื่องว่ามีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเพียงใด

28. รูปแบบเอฟเฟกทีฟ (Effective Model) รูปแบบนี้มีแนวทางการประเมินที่พยายามเพิ่มโอกาสของการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ เป็นวิธีที่ผสมระหว่างแนวคิดการประเมินแบบตอบสนองความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ (Responsive Evaluation) กับวิธีประเมินแบบธรรมชาติ ซึ่งเน้นวิธีการที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์โดยเริ่มต้นจากการระบุผู้อยู่ในข่ายที่ใช้สารสนเทศจากการประเมิน ระบุองค์ประกอบที่ต้องการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ชัดเจน จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

29. รูปแบบศิลปวิจารณ์ (Criticism Model) รูปแบบนี้ประยุกต์หลักของศิลปวิจารณ์ (Art Criticism) มาใช้ โดยมีแนวคิดว่าการวิพากษ์วิจารณ์เป็นการใช้วิจารณ์ญาณในการบรรยายคุณภาพสิ่งที่ประเมิน (Descriptive Aspect) ตีความหมายคุณภาพ (Interpretive Aspect) ออกมาในเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญ และประเมินตัดสินคุณค่า (Evaluation Aspect) แนวทางของศิลปวิจารณ์ประกอบด้วยศิลปะของการรับรู้ที่เชี่ยวชาญ ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนและประสบการณ์ กับศิลปะในการตัดสินคุณภาพด้วยการถ่ายทอดความรู้สึกที่ชำนาญแล้ว เพื่อสะท้อนคุณค่าของสิ่งนั้น

ออกมา วิธีการประเมินแนวนี้นี้จึงขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์และการฝึกฝนที่เหมาะสมของนักประเมิน เพื่อให้ไวต่อการรับรู้ที่ได้และสามารถสะท้อนคุณค่าของสิ่งนั้นออกมาได้อย่างถูกต้อง

30. รูปแบบยึดสภาพจริง (Authentic Model) รูปแบบการประเมินนี้เน้นการพิจารณาผลการประเมินงานตามสภาพจริง เพื่อแก้ข้อจำกัดของการทดสอบ เช่น การประเมินตามสภาพปัญหาจริงเกี่ยวกับความคิด การทำงานร่วมกัน ชิ้นงาน งานเขียน แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) และทักษะชีวิต เป็นต้น โดยการพิจารณาตัดสินตามมิติระดับคุณภาพ (Rubrics) ซึ่งส่วนมากจะใช้ 5 ระดับ คล้ายมาตราประมาณค่า (Rating) มีรายละเอียดแต่ละระดับชัดเจนซึ่งเป็นระดับมาตรฐานที่ยอมรับสำหรับใช้เปรียบเทียบภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

31. รูปแบบคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Model) การประเมินรูปแบบนี้เน้นการสร้างความร่วมมือจากทุกกลุ่ม หรือตอบสนองผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มเช่นกัน โดยมีแนวคิดที่ว่าความจริงไม่ใช่สิ่งสากลที่ยั่งยืนเป็นเพียงปฏิบัติการตามอัตวิสัยของผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น ผู้ประเมินจึงมีบทบาทในการควบคุมการประเมินและดำเนินการประเมินร่วมกับผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มให้มีฉันทามติร่วมกัน ผู้เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดประเด็นการประเมินและให้ความเห็นชอบต่อวิธีการประเมิน ส่วนผู้ประเมินมีหน้าที่ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้เกิดพลังของความร่วมมือที่จะพัฒนาสังคม กลุ่มและตนเอง รูปแบบของการประเมินนี้สามารถนำไปใช้ประยุกต์ได้เมื่อผู้ประเมินและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นด้วยและตกลงใจที่จะร่วมมือกันเป็นฉันทามติโดยผู้ประเมินจะต้องมีคุณธรรมและบารมีเพียงพอเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

32. รูปแบบเสริมพลังอำนาจ (Empowerment Model) รูปแบบนี้มีแนวคิดว่าการประเมินเป็นการสร้างความร่วมมือจากทุกกลุ่ม มุ่งตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตั้งแต่ผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ให้มาร่วมกันดำเนินงานจนเกิดเป็นพลังความรู้ความเข้าใจในการประเมิน และสามารถดำเนินการประเมินได้เอง ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจกับการประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายอยู่ที่การประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายผู้ประเมินมีบทบาทของการควบคุมการประเมินและดำเนินการประเมินจนเกิดการยอมรับการประเมินและผลการประเมินร่วมกัน แต่การประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ ผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ (Coach) อำนวยความสะดวก (Facilitator) ช่วยเหลือเชิงเทคนิคและสร้างพลังการประเมินร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่าในการประเมินโครงการต่างๆ นั้น มีอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นรูปแบบจากแนวคิดของนักประเมินต่างประเทศ ทั้งนี้ในการประเมินขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นสำคัญ ในการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผู้ประเมินประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) คือ การประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPP Model โดยมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินแบบ CIPP Model

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2549 : 97) การใช้รูปแบบการประเมิน CIPP อย่างถูกต้อง และก่อประโยชน์สูงสุดต้องลงมือประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ขณะดำเนินงาน และการประเมิน หลังจากสิ้นสุดการดำเนินงานแล้วรูปแบบการประเมิน CIPP Model แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context evaluation) เป็นการประเมินผล พื้นฐานเกี่ยวกับการค้นหาข่าวสารอันจะนำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ โดยนักประเมินผล จะจัดการรวบรวมข้อมูลให้กับหัวหน้าโครงการ เป็นต้นว่า ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม สภาพ การแก้ปัญหาแหล่งทรัพยากร (Resource) ฯลฯ ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะช่วยวางแผนโครงการให้เป็นไปตาม ความต้องการและจะช่วยให้ตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สำหรับดำเนินโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อค้นหา ตัว ประกอบโครงสร้างหรือแนวทางที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ที่จะอำนวยให้โครงการดำเนินไปตาม วัตถุประสงค์ที่ต้องการ คือ บรรลุเป้าหมายของโครงการ ตัวอย่างเช่น โครงการศึกษาเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน ตัวป้อนสำหรับการประเมินผลประเภทนี้อาจจะเป็นตัวประกอบทางด้านเงินทุน บุคลากรที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา เช่น ครู นักเรียน หลักสูตร เป็นต้น ถ้าเป็นโครงการอื่นๆ ก็อาจจะ เป็นผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ ทรัพยากรอื่นๆ ที่เป็นพลังให้โครงการดำเนินไปสู่เป้าหมาย

3. การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) การประเมินผลประเภทนี้จะทำหน้าที่ ต่อจาก Context และ Input evaluation เป็นการประเมินผลเพื่อค้นหาข่าวสารที่จะเป็นแนวทาง หรือวิธีการปฏิบัติ สำหรับโครงการว่าจะดำเนินให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ได้อย่างไร เช่น โครงการ ประเมินผลหลักสูตร Process evaluation จะช่วยประเมินวิธีการจัดการสอนให้บรรลุผลของการจัด หลักสูตร ฯลฯ นอกจากเป็นการประเมินผลประเภทนี้จะช่วยค้นหาข้อบกพร่องแนวทางแก้ไข ปัญหา ต่างๆ ระหว่างดำเนินโครงการ ถ้าเป็นโครงการที่ปฏิบัติจริง ก็จะเป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่า โครงการได้ดำเนินไปตามกระบวนการที่วางไว้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีความคลาดเคลื่อน ประการใด การประเมินผลนี้จะนำผลไปสู่การประเมินผลขั้นผลิตผล

4. การประเมินผลผลิต (Product evaluation) วัตถุประสงค์ของการประเมินผลประเภทนี้ ก็คือ ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์จากโครงการกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของโครงการอย่างไร การประเมินผลประเภทนี้อาจอาศัยการเปรียบเทียบผลผลิตกับ เกณฑ์มาตรฐาน (Absolute of relative standards) ที่เลือกไว้ นอกจากนั้นอาจอาศัยรายงาน การประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จาก Context input และ Process evaluation

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550 : 15 -17) ได้กล่าวถึง CIPP Model ว่ามีสาระโดยสรุป ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการปัญหาสิทธิประโยชน์หรือทรัพยากร และโอกาสต่าง ๆ เป็นการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย ลำดับความสำคัญก่อนหลังและผลลัพธ์

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทางเลือกแผนปฏิบัติการ แผนบุคลากร และงบประมาณ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และศักยภาพของประสิทธิภาพในการลงทุน เพื่อบรรลุความต้องการและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการประเมินปัจจัยนำเข้า จึงช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกแผนปฏิบัติการ การเขียนโครงการเพื่อขอการสนับสนุนทางการเงิน การจัดสรรทรัพยากร การมอบหมายและงบประมาณ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ประเมินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่การปฏิบัติงานตามโปรแกรมหรือแผนงานต่าง ๆ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจให้เกิด ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นการบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและความสำเร็จในการบรรลุความต้องการที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

พิสนุ พองศรี (2550 : 84 - 86) อธิบายรูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจตามแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ไว้ดังนี้ สตัฟเฟิลบีมได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจ (CIPP Model) โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์สิ่งที่จะประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ของผู้บริหารที่เรียกว่ารูปแบบการประเมิน CIPP(Content Input Process Product Evaluation Model) ตั้งแต่ปี ค.ศ.1965 และมีการปรับปรุงมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งล่าสุดในปี ค.ศ. 2003 ซึ่งสามารถใช้กับการประเมินโครงการ แผนบุคลากร ผลิตภัณท์ องค์กร และระบบต่าง ๆ ได้ โดยใช้วิธีการเชิงระบบ การใช้รูปแบบการประเมิน CIPP อย่างถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุดต้องลงมือประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ขณะดำเนินงานและการประเมินหลังจากสิ้นสุดการดำเนินงานแล้วรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับพัฒนาการของการดำเนินโครงการ 3 ระยะ ดังนี้

1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน การประเมินในช่วงนี้จะเป็นเพื่อการวางแผนอันเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงาน จัดทำสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นโครงการ กิจกรรม หลักสูตรซึ่งจะทำการประเมินใน 2 ส่วน คือ

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) การประเมินบริบทเป็นการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดการดำเนินงาน โดยประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น วิธีการประเมินจะใช้การบรรยายและเปรียบเทียบ

ปัจจัยนำเข้าที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวัง บริบทของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่คาดหวังกับที่เป็นจริง รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างความจริงและสิ่งที่คาดหวังดังกล่าว

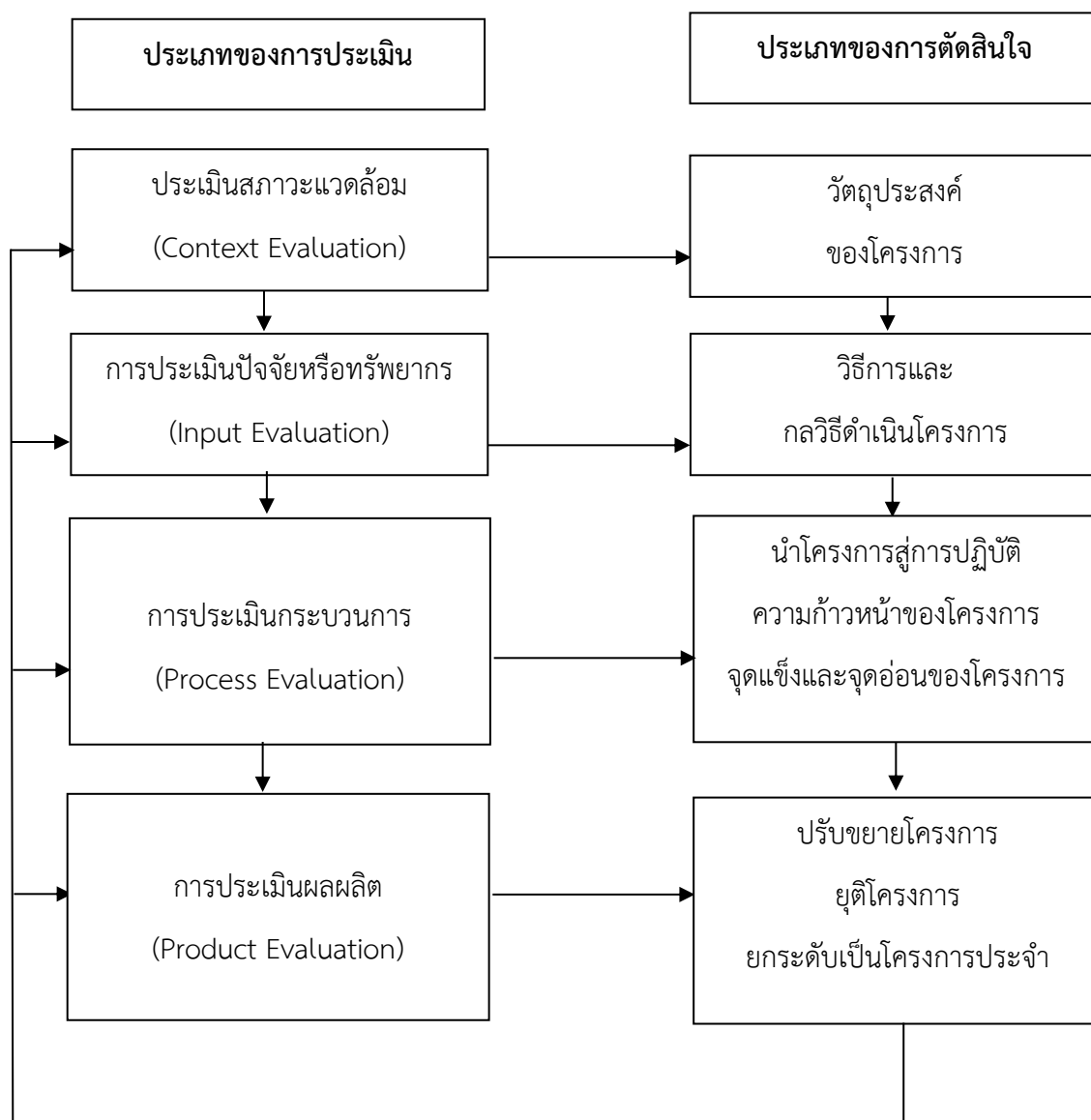
1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากร ที่จะใช้ในการดำเนินโครงการทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการที่วางแผนไว้ เพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ วิธีการประเมินใช้การบรรยาย และวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงกลยุทธ์และกระบวนการดำเนินงานที่เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การประเมินในข้อ 1.1 และ 1.2 นำไปสู่การวางแผน ซึ่งควรมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยพิจารณาความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ประสิทธิภาพ ความเหมาะสมของการบริหาร ผลกระทบและความเป็นธรรม ความเป็นไปได้ทั้งด้านแผนงาน แผนเงินและแผนกำลังคน

2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการนั่นเอง อันเป็นการศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ สาเหตุที่ไม่สามารถดำเนินโครงการตามแผนได้ เพื่อจัดหาสารสนเทศเพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันทั่วทั้ง การประเมินขั้นตอนนี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ

3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตของโครงการ เพื่อจะตอบคำถามให้ได้ว่าการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ่มค่าหรือไม่ การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจะพิจารณาผลลัพธ์ผลกระทบของโครงการทุก ๆ ด้าน ซึ่งมักใช้ เทคนิคการติดตามผล หรือประเมินผลด้วยการติดตามหลังโครงการเสร็จ หรือศึกษาย้อนรอย (Follow up Study หรือ Tracer Study) ผลการประเมินจะให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ว่าควรคง ปรับ ขยายโครงการ หรือควรหยุดโครงการตามเวลาที่กำหนดไว้ หรือควรยกฐานะเป็นโครงการประจำ เป็นต้น

การประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPP เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายมากที่สุดโดยเฉพาะการประเมินโครงการต่าง ๆ เพราะว่าเป็นการประเมินให้สารสนเทศที่ครอบคลุม มีการพิจารณาถึง สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบด้วย อย่างไรก็ตามบางครั้งมีการนำรูปแบบการประเมินแบบนี้ไปใช้โดยไม่ครบตามขั้นตอนด้วยการตัดการประเมินบริบทออก ทำให้สารสนเทศที่ได้ลดคุณค่าลง และมีผลต่อการตัดสินใจได้ สำหรับรูปแบบการประเมินแบบนี้แสดงได้ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมินที่ช่วยตัดสินใจของสตัฟเฟิลบีม

ที่มา : สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2544 : 168 ; อ้างถึงใน พิสนุ พงศรี. 2550 : 86

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 63-66) ได้กล่าวไว้ว่ารูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ เป็นการนำเสนอ โดย แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Daneil L Stufflebeam 1967) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบการประเมิน เรียกว่า ชิปปี้โมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมินคือ การใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็น ค่าย่อมาจากคำว่า Context , Input , Process , Product มุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมิน

สภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่างๆ เช่น

1.1 เป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่

1.3 เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่โอกาส ที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ หรือไม่

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อ ใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่า เหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

2.1 ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการ มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่

2.2 กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่าง การดำเนินงานโครงการ หรือหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

3.1 การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้ หรือทำไม่ได้ เพราะเหตุใด

3.2 เกิดปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง

3.3 มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

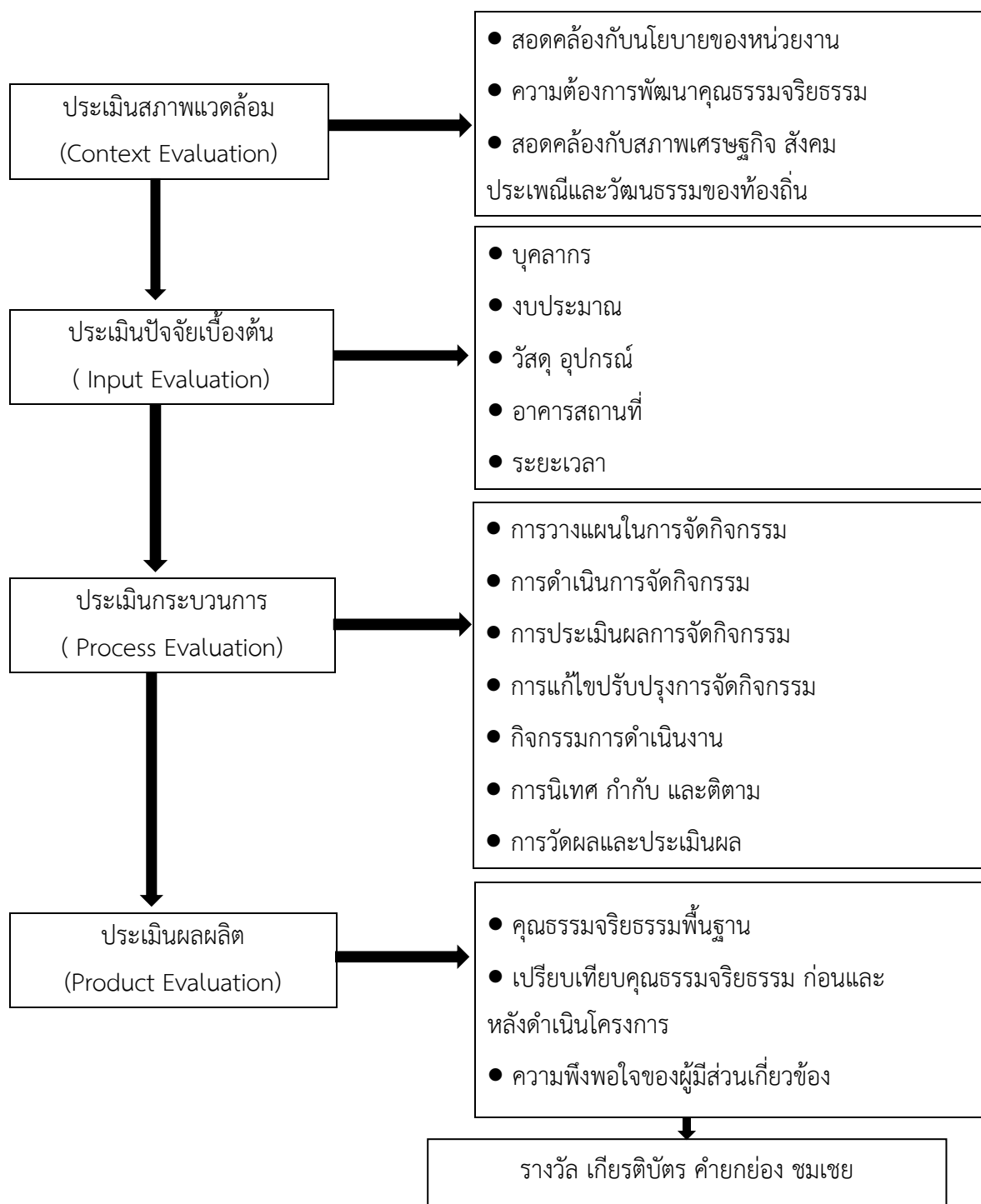
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเป็นกาตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญๆ เช่น

4.1 เกิดผล/ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

4.2 คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร

4.3 เกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่

การประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPP เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายมากที่สุดโดยเฉพาะ การประเมินโครงการต่างๆ เพราะว่าเป็นการประเมินให้สารสนเทศที่ครอบคลุม มีการพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ประกอบด้วย ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิปปี้

ที่มา : สมคิด พรหมจ้อย. 2552 : 64

สรุปได้ว่าการประเมินโดยใช้รูปแบบชิปปี้เป็นการประเมินก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการและหลังสิ้นสุดโครงการ โดยประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนว่าโครงการนั้นควรดำเนินการต่อไปหรือควรปรับขยายหรือหยุดโครงการนั้น ดังนั้นในการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาครั้งนี้ ผู้ประเมินจึงเลือกใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ ดังนี้

การประเมินบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานตามโครงการ ประเด็นการประเมิน ความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ

การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึง การตรวจประเมินความพร้อมประเด็นการประเมิน ได้แก่ ความเพียงพอของ ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และระยะเวลา

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง การประเมินกระบวนการของโครงการ ประเด็นการประเมิน ได้แก่ ความเหมาะสมของกระบวนการในการดำเนินโครงการ

การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน เพื่อเปรียบเทียบนักเรียนก่อนและหลังการดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ประเด็นการประเมิน ได้แก่ อัตลักษณ์ของนักเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง เปรียบเทียบนักเรียน ก่อนและหลังการดำเนินการประเมินโครงการ

2. ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการดำเนินการตามโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมีประโยชน์ ได้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ต่อไปนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2551 : 2 - 10) ได้กล่าวประโยชน์ของการประเมินโครงการซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ถ้าการประเมินและผลของการประเมินเป็นไปตามการคาดหมาย การปฏิบัติงาน และการบริหารจะถือว่าเป็นแนวทางหรือตัวอย่าง ที่จะนำไปใช้เพื่อขยายผลต่อไป
2. หากผลการประเมินออกมาในเชิงลบ ก็จะเป็นแนวทางในการนำไปใช้พิจารณาตัดสินใจ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหาร และการปฏิบัติงานให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้นไป
3. การทำให้ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานตามแผนมีความระมัดระวัง และเตรียมพร้อมที่จะทำงานมากขึ้น
4. หากผลการประเมินออกมาในเชิงลบ ก็จะเป็นแนวทางในการนำไปใช้พิจารณาตัดสินใจ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหาร และการปฏิบัติงานให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้นไป
5. การทำให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานตามแผนมีความระมัดระวังและเตรียมพร้อมที่จะทำงานมากขึ้น

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 37 - 38) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวงจรการวางแผนและบริหารงานโครงการ เพราะการประเมินมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนและการบริหารโครงการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงาน และโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน
3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ
4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป
5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร คำนวณค่ากับการลงทุนหรือไม่
6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานในโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เยาวดี ราชชัยกุล (2556 : 93) กล่าวถึง ประโยชน์ของการประเมินโครงการต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การประเมินโครงการเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถรับรองคุณภาพของการให้บริการในระดับหนึ่งได้ ด้วยเหตุนี้ องค์กรที่เป็นเจ้าของโครงการต่าง ๆ จำนวนมาก จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องใช้วิธีประเมินโครงการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากประชาชนทั่วไปด้วย

2. การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล เช่น โครงการอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียนที่ด้อยโอกาส จาก การประเมินโครงการดังกล่าว ย่อมทำให้ทราบว่า ทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการนี้มีจำนวน เพียงพอหรือไม่ เด็กนักเรียนที่เข้ารับบริการจากโครงการประเภทนี้มีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่ เพียงพอใจในด้านใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงหรือแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานที่ต้องพิจารณาจัดสรรเงินทุนเพื่อให้การสนับสนุนโครงการ เช่น สำนักงานงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ก่อนที่จะมีการอนุมัติงบประมาณให้แก่โครงการใด ๆ ทางสำนักงานงบประมาณแผ่นดินก็มักจะขอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นผลการประเมินจากหน่วยงาน ซึ่งจัดทำโครงการเหล่านั้นไปประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่า วิชาทฤษฎีการวิจัยและสอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง

4. การประเมินช่วยให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถ จะทราบได้ว่า โครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือก โครงการ ตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมือง อันเนื่องจากโครงการมีจำนวนมาก (ทั้งจากการขยายโครงการและโครงการต่อเนื่อง) แต่เงินทุนสนับสนุนมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การประเมินโครงการต่าง ๆ อย่างมีระบบและครบทุกขั้นตอนจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่า โครงการใดควรได้รับการพิจารณาให้การสนับสนุนก่อนและ โครงการใดควรจะให้การสนับสนุนในลำดับถัดไป เป็นต้น ตัวอย่างที่ค่อนข้างชัดเจนในเรื่องนี้ก็คือ การที่สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ แหล่งน้ำขนาดเล็กในส่วนภูมิภาคไว้อย่างเป็นระบบ โดยสามารถชี้ชัดได้ว่า ท้องถิ่นใดมีความเดือดร้อน หรือมีความต้องการในเรื่องนี้มากเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ ข้อมูลทำนองนี้ เมื่อนำมา พิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่น ๆ ของโครงการก็ย่อมจะเป็นสารสนเทศที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการตัดสินใจที่จะให้การสนับสนุนโครงการเพื่อจัดหาแหล่งน้ำของท้องถิ่นตามลำดับก่อนหลังได้ อย่างเหมาะสมและตรงตามความต้องการของประชาชนผู้ประสบปัญหาอย่างแท้จริง

5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึง ข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิด ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ควบคู่กันไป ถึงแม้ว่าการดำเนินโครงการต่าง ๆ ล้วนแต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลผลิตที่พึงประสงค์ เป็นหลัก แต่ในความเป็นจริงแล้วก็อาจจะมีผลผลิตบางส่วนที่ไม่พึงประสงค์เกิดตามมาด้วย โดยเหตุนี้

สคริฟเวน (Scriven, 1967) จึงได้เสนอเทคนิคการประเมินแบบไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักหรืออาจจะเรียกเสียใหม่ว่า “วิธีการประเมินแบบอิสระ” ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้ประเมินในสิ่งที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลกระทบต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการดำเนินโครงการนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการจากการได้รับสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ ซึ่งให้เห็นความสำเร็จของโครงการ ผลผลิตของโครงการและได้รับการยอมรับความน่าเชื่อถือ นำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คุณธรรมและจริยธรรม

ความหมายของคุณธรรม

การให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม มีทั้งทางด้านศาสนาและด้านวิชาการ คุณ + ธรรมะ คุณงามความดีที่เป็นธรรมชาติก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม จากการศึกษาความหมายเกี่ยวกับ คุณธรรม (Moral) พบว่า มีนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

วิวัฒน์ ชัตติยะมาน (2549 : 111-112) ได้ให้ความหมายคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง เป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย และวาจา ที่เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข หลักธรรมทางศาสนาและคุณธรรม ประกอบด้วยคุณสมบัติที่เป็นความดีงาม ความถูกต้อง ซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจบุคคล ทำให้บุคคลนั้นพร้อมที่จะกระทำการต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น หรือทำประโยชน์ให้ผู้อื่น โดยไม่เบียดเบียนตนเอง หรือกระทำการที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ดังนั้น ครูที่ประกอบด้วยคุณธรรมย่อมเป็นครูที่มีความเหมาะสมสำหรับความเป็นครู เป็นผู้ที่สมควรได้รับการยกย่องจากสังคมโดยทั่วไป นิสิตครูจึงควรนำหลักธรรมทางศาสนาและคุณธรรมที่ได้ศึกษาไปแล้ว ไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขและพัฒนาบุคลิกภาพแลจรรยาบรรณครูของตนเองต่อไป

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2550 : 68) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง ความดีงามที่อยู่ในจิตใจบุคคล ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความโอบอ้อมอารี

มีน้ำใจการเข้าใจผู้อื่น ความมุ่งมั่นที่จะกระทำความดี การที่บุคคลเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจะทำให้สังคมมีความสุข

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 263) ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี เป็นลักษณะหรือคุณสมบัติทางบวกที่ถือกันว่าดีงามทางศีลธรรม ฉะนั้นจึงได้รับยกย่องเป็นรากฐานของหลักการและสัจศีลธรรมดี คุณธรรมส่วนบุคคลเป็นลักษณะเฉพาะที่เป็นค่านิยมว่าส่งเสริมความยิ่งใหญ่โดยรวมและปัจเจก ตรงข้ามกับคุณธรรม คือ ความชั่วร้าย (vice)

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558 : 11) ได้ให้ความหมายของ คุณธรรม หมายถึง ภาวะจิตใจที่เมื่อสำแดงความประพฤติออกมาแล้ว สังคมตัดสินออกมาว่า เป็นจริยะที่ดี จริ่งงาม ถ้าใจเราคิดดี คิดจริงและคิดงาม และประพฤติออกมาดี จริ่ง งาม แสดงว่าคนๆ นั้น มีคุณธรรม แต่ถ้าใจคิดชั่ว คิดไม่จริง (เท็จ) คิดไม่งาม ก็จะมี ความประพฤติชั่ว เท็จ และไม่งาม ซึ่งเราก็จะเรียกว่า คนไม่มีคุณธรรม ดังนั้น สังคมจึงต้องสร้างเครื่องตัดสินว่า อะไรคือดี จริ่ง งาม คุณธรรมคือ ธรรมที่เป็นคุณหรือสภาพคุณงามความดี เริ่มตั้งแต่ความนึกคิด ความปรารถนา ความตั้งใจ คนที่มีคุณธรรม เมื่อคิดดีแล้ว ย่อมแสดงพฤติกรรมคือคำพูดและการกระทำที่ปรากฏออกมาแล้ว สังคมตัดสินว่า ดี จริ่ง และงาม คนที่ไม่มีคุณธรรม เมื่อคิดชั่วแล้ว ย่อมแสดงพฤติกรรมคือคำพูดและการกระทำที่ปรากฏออกมาแล้ว สังคมตัดสินว่า ดี จริ่งและงาม คนที่ไม่มีคุณธรรม เมื่อคิดชั่วแล้ว ย่อมแสดงพฤติกรรมคือคำพูดและการกระทำที่ปรากฏออกมาแล้ว สังคมตัดสินว่า เลว เท็จ อัปลักษณ์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 16) ให้ความหมายไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง ธรรมะที่ทำให้เกิดคุณความดีและสภาพเกื้อกูลโดยต้องเป็นกุศลกรรม คือ เป็นประโยชน์และเป็นคุณ ซึ่งสามารถวัดได้จากจรรยาบรรณของคนกลุ่มต่าง ๆ และมีผลศักดิ์สิทธิ์ อีกความหมายหนึ่งให้ไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง หลักธรรมหรือระบบคุณค่าที่มนุษย์ ชุมชน สังคม ตระหนักรู้ให้ความสำคัญและยึดถือเป็นมโนธรรมสำนึกเป็นจิตวิญญาณที่สะท้อนถึงความจริง ความดีงาม ความถูกต้องและความสุข ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีน้ำใจต่อกัน

ปภัสวดี วีรภิตติ และคณะ (2560 : 11) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ภาวะจิตใจที่เมื่อสำแดงความประพฤติออกมาแล้ว สังคมตัดสินออกมาว่าเป็นจริยะที่ดี จริ่ง งาม ถ้าใจเราคิดดี คิดจริงและคิดงาม และ ประพฤติออกมาดี จริ่ง งาม แสดงว่าคนๆ นั้นมีคุณธรรม สิ่งที่ดี จริ่ง งาม มีคุณธรรม คือ ธรรมที่เป็นคุณภาพ คุณงามความดี เกิดตั้งแต่ความนึกคิด ความปรารถนา ความตั้งใจ คนที่มี

คุณธรรม เมื่อคิดดี แต่ถ้าใจคิดชั่ว คิดไม่จริง (เท็จ) คิดไม่งาม ก็จะไม่มีความประพฤติชั่ว เท็จ และไม่งาม ซึ่งเราก็จะเรียกว่าคนไม่มีคุณธรรม ดังนั้น สังคมจึงต้องสร้างเครื่องตัดสินว่า อะไรคือดี จริง งาม และ บ่งชี้ถึงพฤติกรรมของผู้ที่มีคุณธรรมที่ชัดเจน

Good (1973 : 641) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ 2 ประการ คือความดีงามของ ลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำ จนเป็นความเคยชิน ส่วนอีกความหมายหนึ่งมองว่า เป็น คุณภาพของบุคคลที่ได้กระทำ ตามแนวคิดและมาตรฐานของสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและ ศีลธรรม

สรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่ดี ที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยที่ผู้มีความคุณธรรมนั้นย่อมมีคุณธรรมทั้งกาย วาจา และใจ โดยที่บุคคลนั้นได้ประพฤติปฏิบัติตามหลักจริยธรรม หรือมีศีลธรรมที่ดี บุคคลที่มีคุณธรรม ก็คือคนที่ประพฤติตนเหมาะสมและอยู่ในหลักธรรมนั่นเอง ซึ่ง เกิดจากการศึกษา ฝึกอบรมหรือการปฏิบัติจนเคยชิน เกิดเป็นลักษณะนิสัยเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อ ตนเองต่อผู้อื่น และต่อสังคม

ความสำคัญของคุณธรรม

คุณธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมซึ่งสังคมจะมีความสงบสุขนั้น บุคลากรที่อยู่ใน สังคมต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม คนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตน และแห่งวิชาชีพนั้นๆ ที่ ยิ่งกว่านั้นก็คือ การขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและในวิชาชีพ อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคมและวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย มีนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้กล่าวถึง ความสำคัญของคุณธรรมไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550 : 20) ได้กล่าวถึง ความสำคัญ ของคุณธรรมเป็นการกำหนดคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์เป็นคนเก่งคนดีและมีความสุขโดยมี การพัฒนาที่เหมาะสมกับวัยเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในนักเรียน ซึ่งในมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ ผู้เรียนไว้ 6 ประการ คือ

1. ผู้เรียนมีวินัยมีความรับผิดชอบ
2. ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต

3. ผู้เรียนมีความกตัญญูทวดเวท
4. ผู้เรียนมีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่เห็นแก่ตัว
5. ผู้เรียนมีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
6. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 2) ได้กล่าวว่า จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดจนการที่สื่อต่าง ๆ ที่เผยแพร่ทั่วไปในปัจจุบันนี้ทำให้เด็กไทยได้รับเอาวัฒนธรรมและแบบอย่างต่าง ๆ มาจากต่างประเทศ ทำให้เด็กไทยได้รับวัฒนธรรมต่างประเทศเหล่านั้นมาโดยไม่ได้พิจารณาว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี อีกทั้งขาดความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ส่งผลให้พฤติกรรมของเด็ก ได้เปลี่ยนแปลงในเรื่องของการมีระเบียบวินัย ศีลธรรม วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามจนทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ต้องเสียเอกลักษณ์ของความเป็นไทย จากความคาดหวังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอยู่ที่การศึกษาที่จะเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทยซึ่งจะเป็นอย่างนั้นได้จากการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างให้กับนักเรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่สมบูรณ์ เป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศชาติ

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2552 : 6) ได้กล่าวว่า คุณธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคน คุณธรรมเป็นเรื่องนามธรรม เกี่ยวกับคนดีที่อยู่ภายในจิตใจ คุณธรรมเป็นพฤติกรรม หรือลักษณะการแสดงออกของคนเราภายใน เป็นสิ่งดีที่แสดงออกทางกาย วาจาหรือจิตใจ คุณธรรมเป็นคำที่มีความเกี่ยวข้องกันในด้านคุณงาม ความดี ผู้มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริงจะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกในด้านดี อยู่จนเป็นนิสัยผู้ที่มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริงจะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกในด้านดีอยู่ตลอดเวลา คือ มีคุณธรรมอยู่ในจิตใจหรืออาจกล่าวได้ว่า คุณธรรมเป็นสภาพคุณงามความดีภายในจิตใจ และเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจและสติปัญญาของบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2556 : 56) ได้กล่าวว่าคุณธรรม มีความสำคัญต่อตัวบุคคล คือ คุณธรรมเป็นเครื่องดำรงศักดิ์ศรีมนุษย์ เสริมสร้างบุคลิกภาพมีหลักมั่นคงในด้านการตัดสินใจ เสริมมิตรภาพที่เป็นที่น่าเชื่อถือจากผู้อื่นทำให้ความสัมพันธ์อันดีเกิดขึ้น คุณธรรมสร้างความสบายใจ ไม่ต้องระแวงในอันตราย เสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัยในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตและต่อส่วนรวม นอกจากนี้คุณธรรมจะเสริมสร้างความสงบสุขและความเจริญให้แก่

ประเทศชาติเพราะความไม่เบียดเบียนกัน ไม่เอาัดไม่เอาเปรียบ ไม่ใช่สิทธิเสรีภาพจนล่วงล้ำสิทธิและเสรีภาพผู้อื่น ความเจริญของประเทศมีได้จากคนของประเทศร่วมมือร่วมใจกัน มุ่งมั่นสร้างและพัฒนาประเทศเสียสละเพื่อส่วนรวม

Jean Piaget (1997 : 133 -134) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของมนุษย์ เป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งเกิดจากแรงจูงใจในการปฏิบัติตนสัมพันธ์กับสังคม การพัฒนาจริยธรรมจึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาเหตุผลเชิงจริยธรรมตามระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคลที่มีวุฒิภาวะสูงขึ้นไป การรับรู้จริยธรรมได้พัฒนาขึ้น ตามลำดับ พัฒนาการคุณธรรมและจริยธรรมของมนุษย์สามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้น และสามารถนำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม ได้ดังนี้

1. ขั้นก่อนจริยธรรม (ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ) เป็นขั้นที่ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อม และระบบกฎเกณฑ์ได้ แต่ยังมีความต้องการทางกายซึ่งต้องการการตอบสนอง ดังนั้นการกระทำจะพึงกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองโดยที่ไม่คำนึงถึงผู้อื่น

2. ขั้นเชื่อฟังคำสั่ง (ระหว่างอายุ 2 – 8 ขวบ) เด็กจะสามารถรับสภาพแวดล้อม และบทบาทของตนเองต่อผู้อื่น รู้จักเกรงกลัวผู้ใหญ่ โดยเห็นว่าคำสั่งหรือกฎเกณฑ์เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามโดยไม่สนใจถึงผลที่จะตามมา

3. ขั้นยึดหลักแห่งตน (ระหว่างอายุ 8 – 10) เด็กในวัยนี้จะมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาสูงขึ้น คลายความเกรงกลัวอำนาจจากภายนอก สามารถใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลและประสบการณ์ ประกอบการตัดสินใจ สามารถประเมินความถูกต้อง ดูจากเจตนาของผู้กระทำและตั้งเกณฑ์ของตนเองได้

Lawrence Kohlberg (2000 : 159-161) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม โดยได้ทำการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ ทำให้พบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ 6 ขั้น มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Pre-Conventional Level) เด็กในระดับนี้จะตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ในระดับนี้บุคคลจะขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจเหนือตน ระดับนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 2 - 10 ขวบ แบ่งได้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นหลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ (The Punishment and Obedience Orientation) เด็กจะปฏิบัติตามผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตน เพราะกลัวการถูกลงโทษ เช่น ไม่กล้าหนีเรียนเพราะกลัวครูตักเตือน เป็นต้น (พบในเด็กอายุ 2 – 7 ขวบ)

ขั้นที่ 2 ขั้นหลักการแสวงหารางวัล (The Instrumental Relativist Orientation) เด็กจะทำตามกฎเกณฑ์เพราะเห็นว่าเป็นเครื่องมือที่ทำให้ได้สิ่งที่ต้องการ โดยมุ่งการตอบสนองทางกายและวัตถุมากกว่าในเรื่องของนามธรรม (พบในเด็กอายุ 7 – 10 ขวบ)

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) เด็กในระดับนี้จะทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับ จะเลียนแบบหรือคล้อยตามบุคคลในกลุ่มเพื่อปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของสังคม โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น ระดับนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 10 – 16 ปี

ขั้นที่ 3 ขั้นใช้หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (The EnterPersonal) เด็กจะกระทำในสิ่งที่ตนคิดว่าคนอื่น จะเห็นด้วยและพอใจ เพื่อการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน โดยจะกระทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเคร่งครัด (พบในเด็กอายุ 10 – 13 ปี)

ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม (The Law and Order Orientation) ในระดับนี้บุคคลจะเข้าใจในกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานของสังคม ถือว่าตนมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเคร่งครัด (พบในเด็กอายุ 13 – 16 ปี)

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post Conventional Level) ในระดับนี้บุคคลจะตัดสินใจขัดแย้งด้วยการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบด้วยตนเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นทำตามคำมั่นสัญญาหรือมีเหตุผลเคารพตนเอง (Social Contract Legalistic Orientation) บุคคลจะเห็นความสำคัญของชนหมู่มาก เคารพตนเอง เคารพมติที่มาจากการลงความเห็นโดยมีเหตุผล ถือว่ากฎเกณฑ์เปลี่ยนแปลงได้โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นใหญ่

ขั้นที่ 6 ขั้นทำตามหลักอุดมคติสากล (The Universal Ethical Principle) บุคคลจะสำนึกถึงคุณค่าของความถูกต้อง โดยคำนึงถึงเหตุผลอย่างกว้างขวาง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม

สรุปได้ว่า คุณธรรมมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน เป็นสิ่งสำคัญในสังคม ความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าจะบังเกิดขึ้น เมื่อคนในสังคมมีคุณธรรม ช่วยให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เกิดความเจริญต่อตนเองและสังคมเพราะเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งจิตใจไม่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความสามัคคีช่วยให้เกิดความสงบสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกัน นโยบายสังคมของรัฐบาล มุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมเข้มแข็งให้คนในชาติ อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ บนพื้นฐานของคุณธรรม ในส่วนของภาคการศึกษาได้กำหนดไว้ว่า จะเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรม เป็นพื้นฐานของกระบวนการ

เรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม จึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมไทยที่ต้องการทั้งคนดีและคนเก่ง

องค์ประกอบของคุณธรรมและจริยธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 6 - 7) กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณธรรมว่า คุณธรรมใดไม่ว่าจะเรียกชื่อเป็นอย่างไร ต้องมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบเสมอ องค์ประกอบ 4 ได้ชื่อว่าคุณธรรมแม่บท 4 ประการ ที่ทำให้การกระทำได้ชื่อว่าดี หากไม่ครบก็ถือว่าเป็นความประพฤติไม่ดี คือ

1. ความรอบรู้ (Prudence) ความรอบรู้ ที่เป็นลักษณะจำเป็นของความประพฤติดีนั้นมิได้หมายถึงการมีความรู้มาก “ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด” มิถุนไป ความรอบรู้ จึงหมายถึงการเล็งเห็นหรือการหยั่งรู้ได้ง่ายและชัดเจนว่าอะไรควรประพฤติ อะไรไม่ควรประพฤติ การแสวงหาความรู้มีส่วนช่วยให้เกิดความรู้รอบรู้ แต่ทว่าความรู้รอบอันลึกซึ้งส่วนมาก เกิดจากการคิดคำนึง และประสบการณ์

2. ความเข้มแข็ง (Fortitude , Courage) ความเข้มแข็งทางกายภาพ ได้แก่ กล้าเสี่ยง ความยากลำบาก อันตราย และความตายเพื่ออุดมการณ์ ความเข้มแข็งทางจิตใจ ได้แก่ กล้าเสี่ยง การถูกเข้าใจผิด กล้าเผชิญการใส่ร้ายและการเยาะเย้ย โดยมั่นใจว่าตนทำดี

3. ความพอเพียง (Sufficiency, Temperance) สัตว์มีสัญชาตญาณกระตุ้นให้กระทำกิจการบางอย่าง เพื่อการอยู่รอดของมันและเผ่าพันธุ์ เมื่อหมดความจำเป็นสัญชาตญาณนั้นก็หยุดทำงานโดยอัตโนมัติ มนุษย์มีสัญชาตญาณเช่นเดียวกันแต่มนุษย์ยังมีความสำนึก สามารถสำนึกและปลูกสัญชาตญาณได้ตามใจ มนุษย์จึงมักจะใช้สัญชาตญาณเลยเถิดเกินความจำเป็นตามธรรมชาติ จนบางครั้งปลูกสัญชาตญาณเพื่อความพึงพอใจเท่านั้น การไม่รู้จักควบคุมพลังในตัวให้อยู่ในขอบเขตของจุดมุ่งหมายชีวิต มักจะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากมากมายแก่ตัวเองและสังคม คุณธรรมความพอเพียงช่วยให้รู้ว่าอะไรควรอยู่ในขอบเขตแค่ไหน การไม่ใช้สัญชาตญาณเลย จะทำให้เป็นคนไร้พลังและไร้ประโยชน์ ถ้าเกินขอบเขตก็มักจะก่อความเดือดร้อน

4. ความยุติธรรม (Justice) ได้แก่ การให้แก่ทุกคนและแต่ละคนตามความเหมาะสม ต้องรู้ว่าเรามีกำลังให้เท่าไร ควรให้แก่ใครเท่าไรอย่างไร เช่น แก่ตัวเราเอง บุคคล ในครอบครัว บุคคลในวงญาติ เพื่อนฝูงมิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา ฯลฯ ซึ่งทั้งนี้ย่อมต้องมีคุณธรรม ความรอบรู้ความเข้มแข็งและความพอเพียงเข้ามากำกับด้วยความจำเป็น ความยุติธรรมเป็นพื้นฐานของคุณธรรมทุกอย่าง

คุณธรรมจึงเป็นแก่นหรือสาระของคุณธรรมชนิดอื่น ผู้ใดมีคุณธรรมสูง ย่อมเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมทุกอย่าง

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 6 - 7) กล่าวถึงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาได้มาจากแหล่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

คุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการ ตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) มีระเบียบวินัย 2) มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม 3) ขยัน ประหยัดและอดทนในสัมมาชีพ 4) สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ 5) รู้จักคิดริเริ่ม วิจัย และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 6) กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูนชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ 7) มีพลานามัยสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ 8) รู้จักพึ่งตนเองและมีอุดมคติ 9) มีความภาคภูมิใจและรู้จักทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ 10) มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญและสามัคคีกัน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบทางปัญญา อารมณ์และพฤติกรรม รวมถึงความพอเพียง ความยุติธรรม ความเข้มแข็ง ความมีระเบียบวินัยซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม

จากการทบทวนทฤษฎีเกี่ยวกับ คุณธรรม พบว่ามีนักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมไว้หลายท่าน นักวิชาการส่วนใหญ่เชื่อว่าการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสามารถประมวลทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรม ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 34) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยประกาศนโยบายเร่งรัด การปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุขโดย 8 คุณธรรมพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ขยัน คือ ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร ผู้งานมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2. ประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบัญชีรายรับรายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ

3. ซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ ไม่ใช่เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

4. มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร และประเทศ โดยที่ตนยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

5. สุขภาพ คือ ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อยไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทางเป็นผู้มีมารยาทดีงาม วางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

6. สะอาด คือ ผู้ที่รักษาร่างกาย ท້อยุ่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ผิดกมลจิตไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อมมีความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

7. สามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้บทบาทของตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุมีผล ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์

8. มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ และผู้ที่มีความเดือดร้อน มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญาลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

เพ็ชรี รูปะวิเชตร (2547 : 14 –15) กล่าวว่า การสร้างคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาเป็นจำนวนมากที่ได้ละเลย หรือขาดความเข้มแข็งในการที่จะรักษาหรือส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร ทั้งที่เป็นผู้สอนและผู้เรียน ทั้งนี้เพราะมีการมุ่งเน้นการผลิตคนให้มีความรู้เป็นปริญญามากกว่า ปัญญาชน หรือบางแห่งผลิตคนที่มีความรู้แต่ขาดคุณธรรมและจริยธรรม หรือมีทัศนคติและค่านิยมที่ผิดๆ จนทำให้คนในสังคมวัดคุณค่ากันที่ผลประโยชน์ การมุ่งหาสิ่งตอบสนองความต้องการของตนเองอย่างขาดคุณธรรมประจำใจมีความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ยังได้ให้ความเห็นว่า การแก้ไขหรือการสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพราะเป็นเรื่องภายในจิตใจที่สะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูต้องหมั่นหาบทความรายงานการวิจัยงานเขียน เรื่องราวหรืออาจสร้างบทความที่ดีที่สร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่สังคมและนำมาเผยแพร่ให้กับนักเรียนในห้องเรียนหรือติดบอร์ด เพื่อให้มีการอ่านอย่างทั่วถึงอยู่เสมอครูต้องมีการรณรงค์ส่งเสริมยกย่อง ประกาศให้รางวัลแก่ผู้เรียนหรือคนในสังคมที่ทำความดีความงาม มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยกย่องและเป็นแบบอย่าง ขณะเดียวกันนักเรียนที่ขาดคุณธรรม จริยธรรมที่ดิ่งม ครูจะต้องให้อภัยและให้โอกาส สนับสนุนให้นักเรียนคนนั้นกลับตัวกลับใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสียใหม่อย่างอดทนอดกลั้นและทู่แท้ เพื่อประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

จินตนา พุทฺธเมตตะ (2548 : 102-107) มองว่านโยบายการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัว ตามปรัชญาของจื้อและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โดยสร้างหลักสูตรการสอนคุณธรรมจริยธรรมอย่างชัดเจน จากการศึกษาพบว่า การยึดมั่นและปฏิบัติตามคำสอนของขงจื้อทำให้ครอบครัวของคนเกาหลีมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคม ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีหลักสูตรการสอนคุณธรรมจริยธรรมอย่างชัดเจน การปฏิบัติตนให้เป็นคนดีตามหลักจริยธรรม ทั้งนี้ได้มีการแยกระดับชั้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็น 4 ระดับคือ 1) ระดับอนุบาล - ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 2) ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3) ระดับมัธยมปลาย - ระดับอุดมศึกษา และเมื่อทุกคนสำเร็จการศึกษาแล้วทุกคนจะประกอบอาชีพด้วยคุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างจริงจัง ส่วนหลักสูตรแฝงคือหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมจากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงมีการยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นในทุกเรื่อง จากการศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมของประเทศเกาหลี พบว่า ประเทศเกาหลีสร้างจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการหล่อหลอมให้พลเมืองได้สร้างจิตสำนึกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่วัยเยาว์ซึ่งก็ทำให้ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในประเทศเกาหลี ไม่ว่าจะเป็นลักษณะอุปนิสัย การศึกษา การเมือง อีกทั้งก็ได้ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในเรื่องต่างๆ ด้วย ทั้งนี้กล่าวว่าแนวทางมาตรการของประเทศเกาหลีนี้ซึ่งหากสังคมไทยจะนำมาปรับใช้ก็นับว่าเป็นกลไกสำคัญในการเป็นทางออกที่ดี สำหรับการแก้ไขปัญหาสังคมที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ได้

สมชาย เสริมแก้ว (2549 : 41-70) มองว่าประเทศสวีตเซอร์แลนด์เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญในด้านการใช้ตัวแบบสถาบันทางสังคมเป็นหลัก ในการปลูกฝังพฤติกรรมแนวทางในด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างมาก ดังเช่น แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสถาบันครอบครัวของชาวสวีตเซอร์แลนด์ พบว่า พ่อแม่จะพยายามอบรมสั่งสอนบุตรให้เติบโตขึ้นมาพร้อมกับความมี

ประสิทธิภาพที่เหนือกว่าเพื่อนบ้าน บทบาทของผู้เป็นแม่คือการเป็นแม่บ้านดูแลเรื่องอาหารการกิน ผนวกกับการสอนเรื่องวินัยไปในตัว ทั้งนี้ยังมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้ลูกฟังก่อนนอน มีการสอดแทรกสาระเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่างๆ เช่น การทิ้งเศษขยะลงถัง ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ฯลฯ นอกจากนี้ประเทศสวีเดนยังให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยจะมีการวิจัยความต้องการด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศสวีเดนแลนด์ นับว่ามีคุณภาพสูง ด้วยรัฐบาลให้ความสำคัญการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาให้มีความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรม เด็กได้เรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิตที่ถูกต้องตั้งแต่อายุยังน้อย รู้จักตัวเองตั้งแต่เมื่อจบประถมศึกษา เด็กจึงมีความพร้อมในการเลือกเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาในสายสามัญและสายอาชีวศึกษา นอกจากนี้ มีการปลูกฝังคุณธรรมด้วยสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา รัฐบาลเอื้ออำนวยให้สังคมมีความสุข มีคุณธรรม ด้วยระบบประกันสังคมที่ดีที่สร้างความมั่นใจในการดำรงชีวิต โดยไม่ต้องกังวลและมีการออกกฎหมายและเคร่งครัดในการบังคับใช้มีบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายของสังคม

ประภาศรี สีหอำไพ (2550 : 24) แนวคิดการพัฒนาคุณธรรม ในการจัดการศึกษา ด้านจริยธรรม ผู้สอนควรปลูกฝังแนวคิดที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการ ดังนี้

1. การยอมรับความแตกต่างระหว่างดิฉัน ตระหนักว่าความดีเป็นสิ่งที่ไม่ทำให้ตนและผู้อื่นเดือดร้อน คนดีย่อมเป็นที่ชื่นชมยกย่อง ผลผลิตของความดีเป็นสิ่งที่น่าพอใจ
2. หลักสากลในการพิจารณาสภาพการณ์ไกลโดยรอบ สามารถนำเกณฑ์แยกแยะความดีกำหนดเป็นคุณธรรม ใช้ได้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประยุกต์ระบบคุณธรรมขึ้นมาใช้อย่างกว้างขวางจนเป็นหลักสากล (Universalization)
3. ความเข้าใจในคุณธรรม ซึมซาบอยู่ในจิตใจเมื่อมีเหตุการณ์หรือความปรารถนา สามารถตัดสินใจเลือกประพฤติอยู่ในขอบเขตความถูกต้อง สร้างค่านิยมที่สร้างคุณธรรมด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง (Comprehensiveness)
4. ความต่อเนื่องสัมพันธ์กันของระบบที่สร้างเสริมคุณภาพ มีแก่นสารที่เป็นหลักชัดเจน มีสัมพันธภาพติดต่อกันโดยลำดับ (Coherence)
5. การวิเคราะห์วิจารณ์ความประพฤติได้ด้วยแนวทางของตน เมื่อได้เลือกปฏิบัติสิ่งใดแล้วสามารถแยกแยะได้ว่าตนเองได้กระทำตามที่เข้าใจสภาวะของคุณงามความดีได้มากน้อยเพียงไร การวิเคราะห์ตนเองช่วยให้คุณธรรมพัฒนางอกงามอย่างแท้จริง

6. การตัดสินคุณธรรม กล่าวได้ว่า เป็นพัฒนาการขั้นสุดท้ายในการพัฒนาคุณธรรมระยะเริ่มแรกเป็นความสามารถของบุคคลที่ตัดสินได้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ทำแล้วจะเป็นความดีสามารถอธิบายรายละเอียดและมีเหตุผลพิสูจน์ได้ว่าเป็นสิ่งที่ยอมรับในสังคม

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2551:15 -18) สรุปไว้ว่า คุณธรรมเป็นลักษณะภายในที่เกี่ยวกับสติปัญญาหรือความสามารถในการคิดของคน เพราะผู้ที่มีคุณธรรมสูงมักมีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับเหตุและผลของการกระทำได้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2552 : 15 -21) กล่าวว่า การพัฒนาคุณธรรมจะต้องควบคู่กันไประหว่างการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางคุณธรรม และการให้ความรู้ อบรมปลูกฝังคุณธรรมเพราะจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาการต่างๆ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมไว้มากมายซึ่งจะนำเสนอเป็นตัวอย่าง ดังนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของฌอง เพียเจต์ (Piaget, Jean)

ฌอง เพียเจต์ (Piaget, Jean. 1932 อ้างถึงใน ดวงพร อุทัยสุริ, 2548 : 17-18) ได้กล่าวไว้ว่าคุณธรรมจริยธรรมของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจในการปฏิบัติตนสัมพันธ์กับสังคม การพัฒนาคุณธรรมจึงต้องพิจารณาถึงเหตุผลตามระดับสติปัญญาของแต่ละคนซึ่งมีวุฒิภาวะสูงขึ้นการรับรู้ก็จะพัฒนาขึ้นตามลำดับ ซึ่งพอจะสรุปขั้นตอนสำคัญได้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นก่อนคุณธรรมจริยธรรม คือ ยังไม่เกิดจริยธรรม แต่สามารถเรียนรู้จากประสาทสัมผัสและมีการพัฒนาสติปัญญาในขั้นต้น

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเชื่อฟังคำสั่ง เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ มีการคิดก่อนการปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งในขณะแรกเริ่มจะไม่คำนึงถึงเหตุผลคำสั่งนั้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นยึดหลักแห่งตน เกิดหลังความคิด มีพัฒนาการทางสติปัญญาสูงขึ้นจากประสบการณ์ทางสังคม คลายความเกรงกลัวอำนาจภายนอกเริ่มเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น

2. ทฤษฎีการสอนจริยธรรมของดิวอี้ (John Dewey)

แนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey. 1975 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ หลาบมาลาและรสสุคนธ์ มกรมณี, 2549 : 5) ได้วางรากฐานไว้ว่า 1) โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2) วิธีการเรียนรู้ และนำความรู้ไปปฏิบัติ 3) มีหลักสูตรการสอนคุณธรรมจริยธรรมที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นวิชาความรู้ ซึ่งควรมีในหลักสูตร แต่ไม่ควรนำมาสอนโดยวิธีบรรยายเป็นวิชาเอกเทศโดยเฉพาะ

2. คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นวิชาที่ซ่อนอยู่ในหลักสูตรซึ่งครูในฐานะผู้นำจัดการเรียนการสอนก็ควรหลีกเลี่ยงการบรรยาย เพราะเด็กจะประพฤติปฏิบัติอย่างที่ครูคาดหวัง แต่ไม่ได้เกิดจิตสำนึกทางคุณธรรมจริยธรรมในวิถีชีวิต

3. ทฤษฎีของลอว์เรนซ์ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg)

โคลเบิร์ก (Kohlberg, 1976 อ้างถึงใน ดวงพร อุทัยสุริ, 2548: 18-20) เป็นนักการศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้นำทฤษฎีจริยศึกษาสังเคราะห์มาใช้โยนเอาปรัชญาจิตวิทยา สังคมวิทยา และการศึกษา มาประกอบกันเป็นทฤษฎีบูรณาการ (Integrated theory) โดยโคลเบิร์ก (Kohlberg) ได้วิเคราะห์หลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (Moral Development) ออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเชื่อฟังและการลงโทษ (Obedience and Punishment) พิจารณาในด้านประเด็นของการถือเอาอัตราของตนเองเป็นใหญ่)

ขั้นตอนที่ 2 การแสวงหารางวัล (Exchange) เป็นเป้าหมายเฉพาะรายบุคคลและแลกเปลี่ยนกันอย่างเสมอภาคที่ตกลงกันเพื่อจะยอมรับความคิดเห็นของกันและกันในสังคมเพื่อแสวงหารางวัล

ขั้นตอนที่ 3 การทำตามความเห็นชอบของผู้อื่น (Conformity) ความสัมพันธ์และการทำตามรูปแบบที่ผู้อื่นเห็นชอบเป็นการแลกเปลี่ยนกันในความคาดหวัง การติดต่อประสานงาน และความศรัทธายึดมั่นไว้วางใจต่อผู้อื่นโดยปฏิบัติที่ดีงามต่อกันตามบทบาทและหน้าที่ของตน

ขั้นตอนที่ 4 การทำตามหน้าที่ในสังคม (Social System) ระบบสังคมและความมีสติรับผิดชอบที่จะให้มีการดำเนินการตามหน้าที่ที่ควรกระทำในสังคมนั้น เพื่อรักษาระเบียบทางสังคม และทำหน้าที่ของสังคมจึงต้องรักษาสถาบันให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นโดยส่วนรวม

ขั้นตอนที่ 5 การทำตามกฎเกณฑ์และข้อสัญญา (Contract) สิทธิพื้นฐานและพันธสัญญาทางสังคมที่ใช้กับประชาชนโดยส่วนรวม

ขั้นตอนที่ 6 การยึดมั่นโนธรรมตามหลักสากล (Universal) หลักจริยธรรมสากล ถือเป็นการแนะแนวทางให้มนุษย์ทำตามข้อกำหนดของสังคมแต่ละแห่งโดยมีติกว้าง และจะถือว่าการยึดเอาความเคารพนับถือผู้อื่น เป็นจุดหมายมิใช่วิธีการ ความยุติธรรมไม่เกิดขึ้นกับวัฒนธรรมเฉพาะแห่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่งเท่านั้น

4. ทฤษฎีของแครธวอล บลูม และมาเซีย (Krathwohl, Bloom, & Masia)

แครธวอล บลูม และมาเซีย (Krathwohl, Bloom, & Masia, อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2558: 12-13) ได้กำหนดทฤษฎีจำแนกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ด้านจิตใจ (Affective domain) ที่

ครอบคลุมความสนใจ เจตคติ ค่านิยมและลักษณะนิสัยโดยจัดลำดับขึ้นตามคุณลักษณะด้านความรู้สึกไว้ 5 ประการ ดังนี้

4.1 การรับรู้ (Receiving) เป็นจุดเริ่มต้นที่บุคคลจะเรียนรู้เรื่องต่างๆ และเกิดความรู้สึกต่อสถานการณ์หรือสิ่งเร้าที่ปรากฏ การรับรู้จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อยโดยถือเอาปริมาณการรับรู้เป็นเกณฑ์ดังนี้

4.1.1 การสำนึก เป็นการเริ่มรู้สึกหรือสำนึกเกี่ยวกับลักษณะหรือเรื่องราวต่างๆ ที่มาเร้า

4.1.2 การตั้งใจรับรู้เป็นการใส่ใจสิ่งเร้านานพอสมควรแต่ยังไม่มีความคิดเห็นหรือประเมินตัดสินใดๆ เป็นเพียงการสังเกตเห็น

4.1.3 การเลือกรับรู้ เป็นการรับรู้สิ่งเร้าโดยมีการจำแนกความแตกต่างอย่างไม่มีการประเมินใด ๆ

4.2 การรับรู้ (Receiving) เมื่อบุคคลรับรู้เรื่องราวต่างๆ จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ตนรับรู้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้

4.2.1 ยินยอมตอบสนอง เป็นการยอมรับหรือยอมปฏิบัติตาม

4.2.2 สมครใจตอบสนอง เป็นความรู้สึกที่ทำกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

4.2.3 พอใจตอบสนอง เป็นการตอบสนองด้วยความรู้สึกเต็มใจพอใจ มีความเพลิดเพลินสนุกสนานรื่นเริง

4.3 การเห็นคุณค่า (Valuing) เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการประเมินสถานการณ์หรือเรื่องราวต่างๆว่ามีประโยชน์หรือไม่อย่างไร การเห็นคุณค่าจะเกิดขึ้นช้าๆ โดยสะสมไว้เรื่อยๆ พฤติกรรมเหล่านี้จะมีความแน่นอน คงเส้นคงวา สม่าเสมอ การกระทำในขั้นตอนนี้ก็แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อยเช่นกัน ดังนี้

4.3.1 การยอมรับคุณค่าเป็นการยอมรับด้วยความเชื่อมั่นที่ยังไม่ถาวรอาจเปลี่ยนแปลงได้ในคุณค่าของสถานการณ์หรือเรื่องราว

4.3.2 ชื่นชมในคุณค่าเป็นการยอมรับในคุณค่าของสถานการณ์หรือเรื่องราวถึงระดับที่แสดงออกได้อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น อยากติดตามอยากเข้าไปร่วมด้วย

4.3.3 ยึดมั่นในคุณค่า เป็นความเชื่อมั่นความแน่วแน่มั่นคงเกิดศรัทธาในเรื่องราวหรือเหตุการณ์ว่าควรทำตามและพยายามหาโอกาสแสดงออก

4.4 การจัดระบบ (Organizing) เป็นความรู้สึกที่บุคคลได้รวบรวมเรื่องราวหรือสิ่งที่มีคุณค่าไว้ในจิตใจหลายอย่าง แล้วจัดคุณค่าเข้าเป็นระบบมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่า

ของเรื่องราวสิ่งต่างๆ เป็นจุดเด่นและจุดรวมของคุณค่าเหล่านั้นในขั้นนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ

4.4.1 การสร้างแบบคุณค่า เป็นการสรุปรวบยอดระหว่างคุณค่าของเรื่องราวต่างๆ ที่บุคคลยึดมั่นเข้าด้วยกัน

4.4.2 การจัดระบบคุณค่าเป็นการเรียงลำดับความสำคัญของสิ่งที่มีคุณค่าและจัดคุณค่าต่างๆ ให้ผสมกลมกลืนเข้าด้วยกัน

4.5 การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) เป็นการพัฒนาเป็นอุดมการณ์ที่ฝังลึกถึงจิตวิญญาณ ยึดถือเทิดทูนโดยจิตใจในมิติสังเคราะห์เป็นแบบแผนกฎเกณฑ์ขึ้นใหม่ให้ตนเอง มีการกระทำที่คงเส้นคงวา โดยมีการจัดระบบของตนเองและยึดถือจนเป็นการกระทำอัตโนมัติ คือไม่ว่าอยู่ในสถานการณ์ใด เขาก็จะแสดงพฤติกรรมแบบเดิมซึ่งเป็นลักษณะของตนเอง (อัตลักษณ์) ให้ผู้อื่นร่วมยึดถือและปฏิบัติด้วย ในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ

4.5.1 สร้างข้อสรุป เป็นการที่บุคคลพยายามปรับปรุงระบบตนเองให้สมบูรณ์ตามแนวทางที่ตนต้องการ

4.5.2 กิจนิสัย เป็นการที่บุคคลแสดงออกตามแนวทางที่ตนต้องการอย่างสม่ำเสมอจนเป็นลักษณะของตนเอง

5. ทฤษฎีจิตวิทยาปัจเจกบุคคล (Individual Psychology)

อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler. อ้างถึงใน สุรศักดิ์ หลาบมาลา และรสสุคนธ์ มกรมณี, 2549 : 8) ให้ความเห็นว่ามนุษย์มีความเป็นหนึ่งเดียวของตนเอง (Unity of Self) ภายใต้บริบทของสังคม คือ ความสนใจในสังคม ความเห็นใจและความเข้าใจความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันกับอาณาจักรที่ตนอยู่ ความสามารถจะมีเอกลักษณ์ร่วมกับสังคมซึ่งไปสู่มิตรภาพความรักในมวลมนุษยชาติ ความเห็นใจอาชีพ และความรักเหล่านี้ต้องการการพัฒนาและฝึกอบรมโดย อัลเฟรด แอดเลอร์ ให้ความเห็นว่าคุณธรรมจริยธรรม มีประโยชน์ต่อมวลมนุษย์และเห็นพ้องกันในส่วนรวมมั่นคง

ต่อมารูดอล์ฟ เดรียเกอร์ (Rudolf Dreikurs) ได้พัฒนาแนวคิดของอัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) ต่อและเสนอแนะวิธีการในลักษณะกลุ่มศึกษา (Study Group) เพื่ออภิปรายปัญหาของเด็กโดยครู ผู้ปกครอง และชุมชนมาร่วมกันอภิปรายเพื่อแก้ปัญหาโดยให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งวิธีนี้ทำให้เด็กได้เรียนรู้มีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตน ซึ่งครูควรได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน โดยให้เด็กเป็นตัวของตัวเองและค้นพบโลกของตัวเอง เวทีอภิปรายเช่นนี้เป็นการฝึกพัฒนาความสนใจในสังคมและการเติบโตทางคุณธรรมของเด็กไปด้วย

6. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ของดวงเดือน พันธุมนาวิน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2554 : 19 -20) กล่าวถึง จิตลักษณะ 8 ประการที่เป็นสาเหตุ

ของพฤติกรรมคนดี คนเก่ง และมีความสุขของคนไทย และได้นำมาประยุกต์เป็นทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ
สำหรับคนไทยขึ้น โดยได้แบ่งต้นไม้แทนจิตใจออกเป็น 3 ส่วนสำคัญ คือ

ส่วนแรก คือ ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. สุขภาพจิต หมายถึง ความวิตกกังวล ตื่นเต้น ไม่สบายใจของบุคคลอย่าง
เหมาะสมกับสถานการณ์
2. ความเฉลียวฉลาดหรือสติปัญญา หมายถึง การรู้ การคิดในรูปธรรมหลาย ๆ
ด้าน และการคิดในชั้นนามธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของเพียเจต์
(Piaget)
3. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ความเอื้ออาทร
เห็นอกเห็นใจและสามารถคาดการณ์หรือทำนายความรู้สึกคนอื่น

ส่วนที่ 2 คือ ลำต้น เป็นผลมาจากจิตลักษณะพื้นฐานที่รากประกอบด้วยจิตลักษณะ
5 ประการ ได้แก่

1. ทศนคติ ค่านิยมและคุณธรรม ซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นว่าดีงามมักเกี่ยวข้องกับหลัก
ศาสนา เช่น ความกตัญญู ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความพอใจ ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น
และพร้อมที่จะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น
2. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาของการกระทำที่ทำเพื่อส่วนรวมมากกว่า
เพื่อตนเองหรือพวกพ้อง
3. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล
เท่าสิ่งที่กระทำในปัจจุบันจะส่งผลอย่างไร เท่าไร ต่อใคร ตลอดจนความสามารถในการอดได้รอได้
สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวานได้
4. ความเชื่ออำนาจในคน หมายถึง ความเชื่อว่าผลที่ตนกระทำได้รับอยู่เกิดจาก
การกระทำของตนเองมิใช่เกิดจากโชค เคราะห์ ความบังเอิญ หรือการควบคุมของคนอื่น เป็นความรู้สึก
ในการทำน่ายได้ ควบคุมได้ของบุคคล
5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมานะพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำ
สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ

ส่วนที่ 3 คือ ส่วนดอกและผล เป็นส่วนของพฤติกรรมของคนดี คนเก่ง ซึ่งแสดง
พฤติกรรมทำความดี ละเว้นความชั่วที่เป็นพฤติกรรมของคนดี พฤติกรรมทำงานอย่างขยัน
ขันแข็งเพื่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ

1. พฤติกรรมของคนดี ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

1.1 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเอง เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ทำร้าย หรือทำลายตนเอง เช่น การดูแลสุขภาพของตนเอง การบริโภคสิ่งที่มีประโยชน์ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่ติดยาเสพติด ไม่เล่นการพนัน เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นพฤติกรรมที่ไม่ทำร้ายทำลายหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น พฤติกรรมสุภาพบุรุษ ไม่ก้าวร้าว ขับขี่รถอย่างมีมารยาท ซื่อสัตย์ เป็นต้น

2. พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

2.1. พฤติกรรมรับผิดชอบ เช่น พฤติกรรมการเรียน การทำงาน พฤติกรรมการปกครองในฐานะผู้นำและการเคารพกฎหมาย เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมพัฒนาเป็นการพัฒนาตนเอง ผู้อื่น และสังคม เช่น ใฝ่รู้ รักการอ่าน เป็นกัลยาณมิตร การอาสาช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของสังคม เป็นต้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน ปัญหาของสังคมไทยที่ประสบพบเห็นอยู่ทุกวันนี้เกิดจากคน ปัญหาเริ่มต้นที่คน และมีผลกระทบถึงคน การแก้ปัญหาสังคมไทยจึงต้องแก้ด้วยการพัฒนาคน เพื่อให้คนมีปัญหา มีความรู้มีคุณธรรมและมีทักษะในการแก้ปัญหาชีวิต ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าเราจะพัฒนาคนอย่างไรเพื่อให้คนมีชีวิตที่ดีงามสามารถใช้ความรู้และแก้ปัญหาได้ สร้างสรรค์ได้ ปฏิบัติต่อเทคโนโลยีอย่างถูกต้อง อยู่ในระบบการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้รับโอกาสผลผลิตด้วยปัญญา รู้อะไรดี อะไรชั่ว มีทัศนคติทางจริยธรรมที่เหมาะสม การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักสำคัญ คือ ให้ความรู้คู่คุณธรรม จะต้องคำนึงถึงทฤษฎีในการปลูกฝังคุณธรรมที่ถูกต้องดีงาม สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นคนเก่ง คนดี และสังคมดี มีความสุขในการใช้ชีวิต สังคมไทยจึงจะมีสมาชิกของสังคมที่เป็นทั้งคนเก่งและคนดี

ความหมายของคุณธรรมอัตลักษณ์

คุณธรรมที่เกิดขึ้นจากการแสดงออกของพฤติกรรม อัตลักษณ์ เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน คุณธรรมอัตลักษณ์ ประกอบด้วย คุณธรรมเป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเกิดจากการระดมสมอง มีนักวิชาการและหน่วยงานได้ให้ความหมายของอัตลักษณ์ ดังนี้

ฉลาดชาย รมิตานนท์ (2545 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า อัตลักษณ์ หมายถึง ตัวตน ตัวเอง และ เป็นสิ่งที่เกิดจากการสร้างของวัฒนธรรมอัตลักษณ์มีความสำคัญต่อระบบสังคม กล่าวคือ ประการแรก ทำให้เรารู้สึกว่าเป็นตัวเราหรือพวกเราที่แตกต่างจากคนอื่น โดยไม่จำเป็นต้องมีเพียงหนึ่ง แต่อาจมีหลายอย่างที่ประกอบขึ้นมา อัตลักษณ์ไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับคนหรือสิ่งของ แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ซึ่งบ่งบอกถึงลักษณะเฉพาะลักษณะพิเศษที่จะบ่งบอกตัวตนของสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น

ประสิทธิ์ ลีปรีชา (2547 : 32) อรรถลักษณะ มาจากภาษาบาลีว่า อตฺต รวมกับคำว่า ลักษณะ โดยที่ อตฺตะ มีความหมายว่า ตัวตน ของตน ส่วน ลักษณะ หมายถึง สมบัติเฉพาะตัว อรรถลักษณะเป็น เรื่องของการให้คำนิยามและตีความหมายเชิงคุณค่า ซึ่งคุณค่าเหล่านั้น ไม่จำเป็นต้องได้รับความเป็นสากล แต่เป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือการสร้างตัวตนจากวัฒนธรรมใดก็ได้ ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งพหุลักษณะทางสังคมซึ่งไม่เหมือนกับเอกลักษณ์ในคำนิยาม สมัยแรกที่จะต้องสร้างเพื่อความเป็นปึกแผ่นของสังคมเท่านั้น แต่อรรถลักษณะเป็นเรื่องของการยอมรับในการมีอยู่ของปัจเจกอย่างจริงจังในสมัยก่อนนั้น เมื่อพูดถึงคนไทยในสายตาของชาวต่างประเทศ ก็คือ การยิ้มแย้ม จนได้รับสมญาว่าเป็น land of smiles หรือดินแดนแห่งรอยยิ้ม ถัดมาก็คือ การเป็นมิตรกับชาวต่างชาติ และความเอื้ออารี โดยปกติคนไทยมักจะเป็นคนที่สุภาพเรียบร้อย รักสนุก ชอบความสะอาดสบาย และเก็บความรู้สึกนอกรอยยิ้มแล้วคนไทยไม่ค่อยแสดงอะไรออกมาทางสีหน้าหรืออากัปกิริยา ไม่ว่าชอบหรือไม่ชอบจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะคาดเดาความหมายจากรอยยิ้มของคนไทย

จากความหมายของอรรถลักษณะดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า อรรถลักษณะของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความรู้สึกร่วมกัน ในด้านการตระหนักรู้ บางอย่างเกี่ยวกับตัวตนของเรา เกี่ยวกับการยอมรับในความเป็นตัวตน ประกอบกับการแสดงตัวตนให้เห็นว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างอย่างไร กับกลุ่มอื่น อรรถลักษณะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ทั้งระหว่างสังคม และตัวบุคคล แต่จะเลือกอรรถลักษณะใด อรรถลักษณะหนึ่งที่ยอมรับเพื่อนำมาใช้ภายใต้เงื่อนไขของเวลาและพื้นที่อรรถลักษณะนี้ อาจกำหนดได้ทั้งจากบุคคลเป็นผู้กำหนดตนเองหรือกำหนดโดยสังคมอรรถลักษณะกับสังคมจึงเป็นเรื่องที่แยกจากกันไม่ได้

การพัฒนาคุณธรรมอรรถลักษณะ

การพัฒนาคุณธรรม ซึ่งเกิดจากการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ เป็นแนวทางในการกำหนด คุณธรรมอรรถลักษณะ เพื่อมุ่งพัฒนาคุณธรรมให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จและเกิดความยั่งยืน การพัฒนาคุณธรรมมีนักวิชาการและหน่วยงานได้กล่าวไว้ ดังนี้ ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558 :12-14) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม หรือเรียกโดยย่อว่า โรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วยงาน 4 ขั้นตอนหลัก และแบ่งเป็น 10 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

ขั้นที่ 1 การสร้างความรู้ความเข้าใจ และการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม มีขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงลึกแก่ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจ สมัคใจ และพร้อมใจกัน

ทั้งผู้บริหารครูอาจารย์ นักเรียน และผู้มีส่วนได้เสีย ในการตัดสินใจเข้าร่วมการพัฒนาเป็นโรงเรียนคุณธรรม

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูแกนนำ เป็นการประชุมระดมสมอง เพื่อค้นหา คุณธรรมเป้าหมาย และระบุพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเป้าหมายแต่ละด้านที่โรงเรียนได้คัดเลือกไว้ คุณธรรมเป้าหมายที่มีการระบุพฤติกรรมบ่งชี้ไว้ด้วย จะเรียกรวมว่า คุณธรรมอัตลักษณ์ โดยจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหาร ครู และนักเรียน เพื่อให้แต่ละกลุ่มทราบวิธีปฏิบัติตนในแต่ละด้าน เช่น ด้านความซื่อสัตย์ วิธีปฏิบัติของครู เช่น เข้าสอนตรงเวลา ส่วนวิธีปฏิบัติของนักเรียน เช่น ไม่ลอกการบ้าน เป็นต้น และให้ทราบแนวทางการพัฒนาโครงการคุณธรรม (Moral Project) เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม

3. การพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ และนักศึกษาแกนนำ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เข้าใจและสามารถดำเนินงานเป็นหลักในการพัฒนาเข้าสู่โรงเรียนคุณธรรม โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา

4. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการความรู้คู่ความดี เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่บูรณาการสาระคุณธรรมเข้าไว้ในสาระวิชาโดยจะดำเนินงานตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน

5. การศึกษาดูงานโรงเรียนคุณธรรมต้นแบบในภูมิภาคใกล้เคียง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งด้านวิชาการ และกิจกรรมพัฒนานักเรียนร่วมกัน เพื่อความยั่งยืนของโรงเรียนคุณธรรมในชุมชนท้องถิ่น และภูมิภาค

ขั้นที่ 2 การลงมือปฏิบัติของโรงเรียน

6. ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันลงมือพัฒนา “โครงการคุณธรรม” (Moral Project) ซึ่งจะ เป็นแผนปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ความดี เป็นการระดมสมอง ในการวางแผน แบ่งงานกันทำ ลงมือปฏิบัติ ปรึกษาหารือกัน และประเมินผลสำเร็จร่วมกัน ประการสำคัญคือต้องเป็นโครงการคุณธรรมที่เด็กคิด เด็กเลือก เด็กทำ และให้ทุกคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริง

ขั้นที่ 3 การนิเทศอาสาดูตามโรงเรียน

7. การนิเทศอาสาดูตามเพื่อเสริมหนุนและให้กำลังใจโรงเรียนโดยผู้นิเทศอาสาของ มูลนิธิยุวสถิรคุณ จะมาเยี่ยมชม ให้คำแนะนำ เพื่อให้คำปรึกษาหารืออย่างเป็นกัลยาณมิตร แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นกำลังใจให้กันและกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง และจะเกิดความยั่งยืนตลอดไป

ขั้นที่ 4 การรายงานความก้าวหน้าและการประเมินผล

8. การประชุมเชิงปฏิบัติรายงานความก้าวหน้าของโครงการจะจัด 2 ครั้ง/ปี เมื่อครบ 6 เดือนและครบปี เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอผลงานความสำเร็จ

9. การสังเคราะห์ และถอดบทเรียน เพื่อให้โรงเรียนปรับปรุงกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของตนเองให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

10. การประเมินผลสำเร็จของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม เป็นการประเมินผลพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น

ทิตินา แคมมณี (2546 : 50 - 60) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับทฤษฎีที่กล่าวมา และความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของเด็ก เยาวชนในวัยเรียนโดยการประยุกต์ใช้พุทธวิธีในการสอน การพัฒนาจริยธรรมของบุคคลจะต้องมุ่งเน้นไปที่บุคลิกภาพภายใน คือ บุคลิกภาพด้านอุปนิสัยใจคอ กล่าวโดยหลักก็คือ ต้องมุ่งเน้นพัฒนาที่จิตใจให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ต้องอาศัยหลักธรรมทางศาสนาเป็นพื้นฐานเบื้องต้น เพราะคุณธรรมที่อยู่ในจิตใจจะคอยกระตุ้นเตือนให้บุคคลแสดงออกทางจริยธรรมที่เหมาะสมในขณะที่กำลังทำภารกิจเป็นการพัฒนาตนเองในการอยู่ร่วมกันในสังคม ประการแรก สิ่งที่เราควรรู้จักคือความหมายของคำว่า พัฒนา หมายถึงอะไร พัฒนา หมายถึง ทำให้เจริญ เป็นคำกริยา หรือ ทำให้ดีขึ้น ก็เรียกว่า พัฒนา สรุปแล้ว การพัฒนา แปลว่า ทำให้เจริญ ทำให้ดีขึ้นนั่นเอง เพราะฉะนั้น คำว่า การพัฒนาคุณธรรม จึงหมายถึงการทำให้คุณธรรมเจริญขึ้นและดีขึ้น เป็นความหมายที่ดี เมื่อรวม 2 คำ เข้าด้วยกัน คือ การพัฒนา + คุณธรรม จากความหมายของคุณธรรมในเบื้องต้นที่ได้กล่าวมา คุณธรรม คือ สภาพคุณงามความดี หรือความดี ในพระพุทธศาสนาที่เป็นข้อหลักธรรมทั้งหมด เพราะฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณธรรม คือ การทำให้คุณงามความดีเจริญขึ้นและดีขึ้น

จากหลักการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณธรรมที่เกิดจากการประชุมระดมสมองของโรงเรียนตนเองเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน กำหนดแนวทางที่จะพัฒนาให้เป็นไปร่วมกัน โดยค้นหาปัญหาตามปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกที่พึงประสงค์ของคน ตามสภาพปัญหาเชิงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน หรือคุณธรรมความดีที่โรงเรียนต้องการสร้างขึ้น เมื่อประชุมระดมสมองได้ความเห็นร่วมกันแล้ว จึงนำมาเขียนเผยแพร่ในรูปของตารางคุณธรรมอัตลักษณ์เพื่อวางทิศทางการร่วมกันนำไปสู่ผลสำเร็จที่มีประสิทธิภาพ

จากสาระสำคัญเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ทั้งหมด สรุปได้ว่า คุณธรรมเป็นคุณงามความดีของบุคคลที่กระทำด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยยึดถือปฏิบัติจนเป็นอุปนิสัย อันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีงาม หัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณธรรม คือ การแปลงคุณธรรมให้เป็นจริยธรรม หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้น แนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณธรรม จึงใช้ตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน คุณธรรมอัตลักษณ์ ประกอบด้วย คุณธรรมเป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งเป็นไปตามความเชื่อที่ยึดถือ ทั้งด้านทฤษฎี เศรษฐกิจ การปกครอง สังคม สุนทรียภาพ และด้าน

ศาสนา เห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นที่ยอมรับควรแก่การยึดถือประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายแห่งตน และเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม เป็นการส่งเสริมและพัฒนาให้คนในสังคมดำรงชีวิตอย่างมีวัฒนธรรมอันดีงาม และอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขและยั่งยืน

อัตลักษณ์โรงเรียนบ้านบางเนียง

1. มารยาทดี

ความหมายมารยาท

ดุชนฎี มาลากุล (2515 : 1) กล่าวว่า มารยาท คือกิริยาวาจา ที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อยซึ่งบางขณะต้องประกอบด้วยการเสียสละความพอใจส่วนตัวเพื่อทำความพอใจให้ผู้อื่น

ชำนาญ นิสารัตน์ (2521 : 86 - 87) ได้แบ่งมารยาทออกเป็น 2 ประเภท คือ มารยาททางกายและมารยาททางวาจา ซึ่งมารยาททางกายแบ่งออกเป็น 7 ประการ ได้แก่การยืน การเดิน การนั่ง การแสดงความเคารพ การเข้าพบผู้ใหญ่การส่งและรับของจากผู้ใหญ่และการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ส่วนมารยาททางวาจา ได้แก่การระวัง การไม่กล่าววาจาเท็จ การสำรวจวาจาการไม่กล่าววาจาขู้งาม ไม่กล่าวคำหยาบคายหรือไม่สุภาพ การแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีการกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ และลงท้ายคำพูดว่าครับ/คะ

สุทธิ ภิบาลแทน (2539 : 104 -105) กล่าวว่า มารยาทเป็นองค์ประกอบย่อยของวัฒนธรรม ชาดไทยมีเอกลักษณ์ประจำชาติมีองค์ประกอบหลายอย่างที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นคนไทย เป็นชาติไทย เช่น ภาษา พิธีกรรมบางอย่าง และการแต่งกาย เป็นต้น คนไทยมีมารยาทซึ่งสั่งสมมาหลายสมัย สมควรถ่ายทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของสังคมสืบไป

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 616) ได้ให้ความหมายว่า มารยาทหรือมรรยาทเป็นคำไทยซึ่งนำมาจากภาษาบาลีว่า “มริยาท” และภาษาสันสกฤตว่า “มรยาทา” ซึ่งแปลว่ากิริยาวาจาที่ถือว่าเรียบร้อย หมายถึง การปฏิบัติตนโดยผ่านกระบวนการฝึกอบรม ชัดเกล้าให้เป็นไปตามความนิยมยอมรับ ของสังคมแต่ละสังคม มารยาทที่ดีของสังคมหนึ่งอาจกลายเป็นมารยาทไม่ดีของอีกสังคมหนึ่งก็ได้ความเยี่ยงยอดและความยำเี่ยงของมรรยาท จึงขึ้นอยู่กับมนุษย์สิ่งแวดล้อมทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นประการสำคัญ

พั้ว อนุรักษ์ราชมณเฑียร (2541 : 1) กล่าวว่า ความมีมารยาท หมายถึง การมีกิริยา วาจาใจ สุภาพเรียบร้อย ชาดไทยได้กำหนดแบบอย่างของมารยาทไว้หลายอย่างหลายชนิดล้วนแต่เหมาะสมและอาจดัดแปลงแก้ไขให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและกาลสมัยได้ กิริยามารยาทของไทย

แต่ละท่า แต่ละแบบนั้น ล้วนไม่ขัดกับการใช้อวัยวะประกอบท่า จึงเป็นท่างดงามและถูกต้องตามลักษณะของกายวิภาคทั้งสิ้น กุลบุตรธิดาไม่ว่าชาติใดถ้าได้การศึกษาและการอบรมมาดีแล้ว ทั้งกาย วาจา ใจ ย่อมได้ชื่อว่า สุภาพชน สุภาพชนจะรู้จักเห็นยั้งตัวเอง มีความละอายต่อบาป ละอายใจตนเอง ไม่ยอมประพฤติตนที่ไม่เหมาะสมและสำนึกในเรื่องกิริยามารยาทของตนอยู่เสมอ

กัญญาภัก พิชญุตม์ (2534 : 6-7) กล่าวว่า มารยาทประกอบไปด้วย 2 ลักษณะ คือ ลักษณะภายในที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานรวมถึงความรู้สึกของมนุษย์และลักษณะภายนอกที่แสดงออกเป็นท่าทางต่างๆ ซึ่งทั้งสองลักษณะนี้ มักจะพิจารณาจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว ถ้าเรามีการแสดงออกเพียงอย่างเดียวก็เหมือนกับเปลือกแก้วที่ปราศจากเนื้อใน “เนื้อใน” ของมารยาทที่ดีคือ ความคิดที่เรามีต่อคนอื่น ซึ่งถือเป็นกฎทองที่วางปฏิบัติต่อคนอื่น ๆ ในแบบที่คุณต้องการให้เขาปฏิบัติต่อคุณ มารยาทที่ดีอีกลักษณะ คือ การแต่งกาย และปฏิบัติตัวให้น่าพึงพอใจเท่าที่สามารถจะทำได้ คนที่แต่งกายอย่างมีรสนิยมและมีมารยาทที่ดีเท่ากับเป็นการส่งเสริมสร้างเสน่ห์ให้กับชีวิตที่ได้ก็ตามหากปราศจากสิ่งที่ว่านี้แล้วที่นั่นย่อมไม่แจ่มใส และน่าอัศจรรย์ใจเป็นอย่างยิ่ง

สมจินตนา ภักดีศรีวงศ์ (2542 : 34 - 45) กล่าวว่า มารยาทไทยมีส่วนหนึ่งมาจากสังคมเกษตรกรรมตามสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอีกส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาต่าง ๆ ทั้งพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์โดยเฉพาะพุทธศาสนา มีหลักฐานทั้งทางตำนานโบราณวัตถุ โบราณสถานตลอดจนศิลาจารึก แสดงให้เห็นว่าความเชื่อทางศาสนาครั้งแรกในประเทศนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ระบบมารยาทในสังคมไทยเกิดเป็นรูปแบบชัดเจนขึ้นกว่าเดิมเป็นอันมาก เพราะค่านิยม ความเชื่อต่างๆ ของคนไทยย่อมเอียงไปใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนามากขึ้น เพราะไม่ว่าสิ่งใดเกี่ยวเนื่องด้วยมารยาทแล้ว สิ่งนั้นย่อมเป็นสิ่งที่มิจุดกำเนิดมาจากคำสอนในเรื่องมารยาท เป็นคำสอนให้ประพฤติปฏิบัติในขั้นพื้นฐานสามารถปฏิบัติกันได้ในสังคมทั่วไป เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนาขั้นสูงตามคำสั่งความสามารถแต่ละบุคคลว่าสามารถประพฤติปฏิบัติได้เพียงใด

มนตรี วรกระ (2556 : 6 อ้างถึงใน สมโภช อินทปัญญา 2560 : 78) กล่าวว่า ในยุคของโลกาภิวัตน์ที่เปิดโลกให้กว้างขึ้น ชาวคนไทยสามารถรับรู้ข่าวสารได้ทั่วทุกมุมโลก สามารถรับเอาวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ชาวไทยเริ่มละเลยมารยาทอันดีงามของไทยไป ไม่รู้จักเลือกใช้มารยาทไทยให้เหมาะสมต่อกาลเทศะ มีชาวไทยจำนวนมากที่ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนให้รู้จักการวางตัวให้เหมาะสมตามแบบวัฒนธรรมไทย เช่นมารยาทในการพูดคุยกับผู้ใหญ่ มารยาทในการพูดโทรศัพท์มารยาทในการใช้สิ่งของสาธารณะ มารยาทในการรับประทานอาหาร

อาหาร มารยาทในการปฏิบัติต่อพระภิกษุ มารยาทและกาลเทศะที่จำเป็นในชีวิตการเรียน หรือ การแต่งกายที่ถูกต้องและเหมาะสม และอื่น ๆ อีกหลายประการ

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (2561: 5) กล่าวว่า มารยาทไทยถือเป็นวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบเนื่องมาแต่โบราณกาล ผ่านการคัดกรองให้เหมาะสมตามยุคสมัย มาตามลำดับ จึงถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่สำคัญยิ่ง อีกประการหนึ่ง ที่ดำรงอยู่ควบคู่กับสังคมไทย มาโดยตลอด ซึ่งในปัจจุบันเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของมารยาทและวัฒนธรรมไทย ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะได้รับวัฒนธรรมจากหลากหลายเชื้อชาติ ซึ่งส่งผลให้เกิด “โรคมารยาททางสังคมบกพร่อง” ที่ส่งผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม การวางตัวและการตอบสนองต่อผู้คนรอบข้าง

กรมวิชาการ (2524 : 41) กล่าวว่า มารยาท หมายถึง กิริยา วาจา ที่ถือว่าเรียบร้อยเป็นที่ยอมรับของสังคม คนเราเมื่ออยู่ร่วมกันเป็นสังคมจำเป็นต้องมีมารยาทต่อกันอันจะทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปโดยราบรื่น เรียบร้อย ยิ่งกว่านั้นการมีมารยาทต่อกันยังแสดงออกถึงนิสัยของกันและกันด้วย ซึ่งลักษณะเด่นชัด คือ ความสุภาพอ่อนน้อมและเคารพในระบอบอาวุโสสมจินตนา

สมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์ (2542 : 27) กล่าวว่า ความหมายของคำว่า มารยาทไทยนั้น หมายถึง กิริยา วาจา ที่คนไทยเห็นว่าเรียบร้อย ถูกลักษณะ นิสัยของคนไทยที่เป็นคนอ่อนโยน มีความสงบเสถียรทั้งกาย วาจา เป็นการควบคุม กาย วาจาให้อยู่ในกรอบที่สังคมยอมรับและต้องการ ดังนั้นผู้ที่ไม่มีมารยาทจึงเป็นผู้ที่ถูกสังคมตำหนิตายได้ มารยาทเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นมีลักษณะนิสัย มีความเป็นมาหรือได้รับการอบรมศึกษาในด้านนี้มาหรือไม่ ดังคำกล่าวของชาวไทยแต่โบราณซึ่งได้ยินได้ฟังกันโดยทั่วไปว่า “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” จะเป็นสิ่งที่บอกความหมายของมารยาทไทยได้เป็นอย่างดีเพียงใด

กฤษกร เพชรนอก (2550 : 8) ให้ความหมาย มารยาทไทยว่า หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบแบบแผนของความเป็นไทยที่ได้สืบทอดกันมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน เป็นการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยทั้งงดงามและสุภาพอ่อนโยน

กวี วรกวิน บุษบา คุณาศิริรินทร์ และวรพิทย์ มีมาก (2553 : 38) ให้ความหมายของมารยาทไทย หมายถึง กิริยา วาจา ที่สุภาพเรียบร้อยที่บุคคลพึงปฏิบัติในสังคมโดยมีระเบียบแบบแผนอันเหมาะสมตามกาลเทศะ เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยเป็นวัฒนธรรมที่ประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมา การปฏิบัติตามมารยาทไทยส่งผลให้สังคมเกิดความสงบสุขและมีความเป็นระเบียบ

รัตติกาล (2556 : ออนไลน์) กล่าวว่า มารยาทไทยเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์แสดงความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นการไหว้ การพูดจา วิธีการเรียกคนอื่น ๆ ในสังคม เช่น เราเรียกแม่ค้าขายส้มตำว่า ป้า เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของคนไทยที่ไม่สามารถหาได้ในชาติอื่น ๆ และสังคมที่ใกล้ชิดของคนไทยนอกจากนั้นมารยาทไทยยังครอบคลุมไปถึงกิจวัตร วาจาต่าง ๆ เช่น การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับส่งของ การทำความเคารพ การแสดงอาการ การรับประทานอาหาร การให้และรับบริการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด การฟัง การใช้เครื่องมือสื่อสาร รวมทั้งการประพฤติในพิธีการต่าง ๆ ที่สุภาพเรียบร้อยที่บุคคลพึงปฏิบัติในสังคมโดยมีระเบียบแบบแผนเหมาะสมตามกาลเทศะ

อารีรัตน์ จตุมาศ (2561: 1 อ้างถึงใน ศรีสิทธิ ฉะอ้อนศรี ม.ป.ป. : 15) กล่าวว่า มารยาทไทยถือเป็นเอกลักษณ์เชื้อชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่ง ควบคู่กับสังคมตลอดมา การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้วยการไหว้จะเป็นผลให้สามารถจัดระบบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมให้ผู้พบเห็นมีความชื่นชมรักใคร่เอ็นดู เพราะเป็นมารยาทที่ดงามตามประเพณีของคนไทยที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กที่เป็นรูปธรรมสามารถแสดงถึงพฤติกรรมมารยาทที่ดงามตามประเพณีของคนไทยที่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กที่เป็นรูปธรรมสามารถแสดงถึงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นด้วย

สรุป ได้ว่า มารยาท หมายถึง กิริยาวาจาที่คนไทยเห็นว่าเรียบร้อย ถูกลักษณะนิสัยของคนไทยที่เป็นคนอ่อนโยน มีความสงบเสถียรทั้งกาย วาจา เป็นการควบคุมกายให้อยู่ในกรอบที่สังคมยอมรับและต้องการ เป็นวัฒนธรรมที่ดงามที่มีการประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ เป็นเอกลักษณ์ของไทยที่สำคัญและทรงคุณค่าเป็นมรดกอันล้ำค่าของไทย ซึ่งสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษเป็นกิริยาวาจาที่สุภาพเรียบร้อยเป็นระเบียบแบบแผนเหมาะสมตามกาลเทศะ อีกทั้งช่วยให้เกิดการสร้างเสริมบุคลิกภาพที่ดีของบุคคลในการประพฤติปฏิบัติในสังคมและทำให้เกิด ความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน คนไทยทุกคนจึงควรช่วยกันฟื้นฟูอนุรักษ์และจรรโลงมารยาทไทย ให้คงอยู่สืบไปไม่ให้วัฒนธรรมของชาติอื่นเข้ามาครอบงำได้ง่าย ๆ

ที่มาของมารยาทไทย

สมจินตนา ภักดีศรีวงศ์ (2538 : 34 - 37) กล่าวถึงที่มาของมารยาทไทยว่า ความเข้าใจโดยทั่วไปในเรื่องของมารยาทนั้น มักจะเข้าใจกันว่า มารยาทเป็นเรื่องวิธีการเข้าสังคม ปรับตัวให้เข้ากับหมู่คณะเพื่อความเป็นระเบียบ เพื่อความงดงามน่าดู ดังนั้นแต่ละชนชาติก็จะมีวิวัฒนาการของมารยาทต่างรูปแบบกัน เพราะมารยาทเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติอื่น ๆ โดยเฉพาะวัฒนธรรมของไทยเป็นที่ทราบดีว่าส่วนหนึ่งมาจากสังคมเกษตรกรรมตามสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอีกส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากศาสนาต่าง ๆ ทั้งพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ ในที่นี้จะกล่าวถึงอิทธิพลของพุทธศาสนาเท่านั้นมีหลักฐานทั้งตำนานโบราณวัตถุ โบราณสถานตลอดจนศิลาจารึก แสดงให้เห็นว่าเมื่อตั้งเมืองสุโขทัยเป็นราชธานีนั้นชาวสุโขทัยนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยนครศรีธรรมราช ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับพระไตรปิฎกเข้ามาเผยแพร่พระพุทธศาสนาในเมืองสุโขทัยด้วยความเชื่อทางศาสนาครั้งแรกในประเทศนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ระบบมารยาทในสังคมไทยเกิดเป็นรูปแบบชัดเจนขึ้นกว่าเดิมเป็นอันมาก เพราะค่านิยม ความเชื่อต่าง ๆ ของคนไทยย่อมเอียงไปใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนามากขึ้น เหตุผลนี้น่ามาศึกษาวิเคราะห์ให้ละเอียดอย่างแท้จริงแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นความจริงเพราะไม่ว่าสิ่งใดจะเกี่ยวเนื่องด้วยมารยาทแล้ว สิ่งนั้นย่อมเป็นสิ่งที่มิจุดกำเนิดในเรื่องมารยาทเป็นคำสอนให้ประพฤติปฏิบัติในขั้นพื้นฐานสามารถปฏิบัติกันได้ทั้งในสังคมทั่ว ๆ ไป เป็นแนวทางการปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนาในขั้นสูงตามกำลังความสามารถของแต่ละบุคคลว่าสามารถประพฤติปฏิบัติได้เพียงใด ชาวไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยมีความคุ้นเคยกับพระวินัยในพุทธศาสนาเพราะมีการบวชเรียนเพื่อสืบพระศาสนาทั้งสมัยสุโขทัยตั้งแต่บุคคลสามัญจนถึงพระมหากษัตริย์ทีเดียว พระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้นเป็นกรอบที่พระสงฆ์ซึ่งอยู่ในเพศบรรพชิตที่เรียกว่า สิกขาบท หรือศีล 227 นั้น เป็นเพชรน้ำหนึ่งในพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ยังให้ภิกษุให้ครองความเป็นภิกษุอยู่ได้ และสามารถสืบต่ออายุพระพุทธศาสนามาจนถึงปัจจุบัน หมวดพระวินัยหมวดหนึ่งมีชื่อว่า เสดยภังค์ ซึ่งจัดเป็นหมวดย่อยคือ หมวดที่ 1 เรียกว่า สารูป หมวดที่ 2 เรียกว่า โภชนปฏิสังยุต หมวดที่ 3 เรียกว่า ธัมมเทศนาปฏิสังยุต หมวดที่ 4 เรียกว่า ปกิณกะ พระวินัยในหมวด “เสดยวัตร” นับเป็นบ่อเกิดของมารยาทไทย มีการสงสัยกันมานานว่า มารยาทไทยตลอดจนเป็นธรรมเนียมที่ชาวไทยใช้ เราได้มาจากที่ใดกันแน่ เพราะมีความแตกต่างไปจากชนชาติอื่น ๆ รอบ ๆ บ้านของไทย ทว่ามีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เป็นที่สนใจประทับใจของคนทั่วโลก เมื่อ

ย้อนมาศึกษาพระพุทธศาสนาก็พบว่า พระวินัยหมวดเสขิยวัตรนี้เอง ก็ว่าด้วยมารยาทอันดีงามของพระภิกษุ ซึ่งพระพุทธเจ้านำมาจากการมาของบุคคลในวรรณะศัตริย์ที่ทรงเป็นมาก่อนผนวช ประกอบกับมารยาทของนักบวชในยุคอื่นๆ นำมาผสมผสานกัน และทรงพิสูจน์แล้วว่าดีจริง จึงทรงบัญญัติขึ้น เมื่อประชาชนเห็นภิกษุผู้มีศีลจารวัตรเรียบร้อยงดงาม น่าดูก็บังเกิดความศรัทธา เลื่อมใส ประพฤติตาม มีการซึมซับและถ่ายทอดให้ลูกหลานประพฤตีสืบต่อกันมา โดยเฉพาะผู้ที่มีโอกาสบวชเรียนในพุทธศาสนา ในสมัยเดิมได้รับการยกย่องในสังคมไทยมาก ถือว่าเป็นผู้มีความรู้ เป็นที่นับถือ ในคุณธรรม น่าเอาเป็นแบบอย่าง คุณธรรมดังกล่าวคือ ศีลและธรรมที่ได้ปฏิบัติสมัยเมื่อบวชนั่นเอง แม้กระทั่งสึกออกมาเป็นเพศฆราวาสแล้ว วินัยของพระภิกษุก็ตามติดตัวเป็นอุปนิสัยต่อมาอีกด้วย จนแม้กระทั่งในเรื่องเสขิยวัตร ก็จดจำมาสอนคนในครอบครัว เช่น บุตรภรรยาสืบต่อมา จนเป็นมรดกหรือเอกลักษณ์ของสังคมไทยอย่างหนึ่ง

สมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์ (2542 : 89) กล่าวว่า มารยาทไทยมีส่วนหนึ่งมาจากสังคมเกษตรกรรมตามสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอีกส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาต่าง ๆ ทั้งพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์โดยเฉพาะพุทธศาสนา มีหลักฐานทั้งทางตำนานโบราณวัตถุ โบราณสถานตลอดจนศิลาจารึก แสดงให้เห็นว่า ความเชื่อทางศาสนาครั้งแรกในประเทศนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ระบบมารยาทในสังคมไทยเกิดเป็นรูปแบบชัดเจนขึ้นกว่าเดิมเป็นอันมาก เพราะค่านิยม ความเชื่อต่าง ๆ ของคนไทย ย่อมเอียงไปใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนามากขึ้น เพราะไม่ว่าสิ่งใดเกี่ยวเนื่องด้วยมารยาทแล้ว สิ่งนั้นย่อมเป็นสิ่งที่มิควรกำเริตมาจากคำสอนในเรื่องมารยาท เป็นคำสอนให้ประพฤติปฏิบัติในขั้นพื้นฐานสามารถปฏิบัติกันได้ทั้งในสังคมทั่วไป เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนาขั้นสูงตามคำสั่งความสามารถแต่ละบุคคลว่าสามารถประพฤติปฏิบัติได้เพียงใด

จากประวัติความเป็นมาของมารยาทไทย ทำให้เราทราบว่าประเทศไทยมีเอกลักษณ์ประจำชาติและมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง คนไทยมีความคุ้นเคยกับพระวินัยในพุทธศาสนาและพระพุทธศาสนานี้เองเป็นบ่อเกิดแห่งมารยาทไทยขึ้น

คุณค่าของมารยาทไทยที่พึงประสงค์

ผะอบ โปชะกฤษณะ (2530 : 2) กล่าวถึงคุณค่าของมารยาทว่าคนไทยได้รับการยกย่องจากต่างชาติมาช้านานว่า เป็นผู้ที่มีมารยาทอ่อนโยน นุ่มนวล น่ารัก บางคนในสมัยนี้คิดว่ามารยาทไทย

นั้นล้ำสมัย แต่ถ้าคิดให้ดีแล้วจะเห็นว่าผู้มีมารยาทดีนั้นคือ ผู้ที่ปรับปรุงตนให้เหมาะสมกับเวลาและ สถานที่ หรือกาลเทศะเห็นสำคัญ ฉะนั้นผู้มีมารยาทคือ ผู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ประโยชน์ของผู้มีมารยาท มีอยู่ 2 ประเภท ดังนี้

1. เพื่อประโยชน์ของผู้ปฏิบัติคือ

1.1 เป็นการเสริมบุคลิกลักษณะของตนเองให้เป็นผู้มีเสน่ห์เป็นที่ชื่นชมหรือนับถือแก่ผู้ได้พบเห็นได้ติดต่อด้วย

1.2 ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติมีสุขภาพดีเพราะท่วงท่าที่มีมารยาทอันดีนั้น ทำให้ร่างกาย สมดุล ไม่เป็นสาเหตุของโรคภัยในภายหลัง

2. เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม สังคมมีความสุข ทำให้ผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกันไม่ได้รับความเดือดร้อน

คุณค่าของมารยาทไทยเป็นสิ่งที่ทุกคนควรอนุรักษ์ไว้ให้อยู่กับคนไทยตลอดไปโดยการปลูกฝัง และส่งเสริมคุณค่าเหล่านี้กับชนรุ่นหลังต่อไป

พฤติกรรมของผู้มีมารยาทที่ดี

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2522 : 93) กล่าวถึงลักษณะของผู้มีมารยาทดี โดยทั่วไปดังนี้

1. เจรจาไพเราะ มีหางเสียงครับหรือค่ะ ฟังรื่นหูชื่นใจ

2. หัดกล่าวคำว่า “ขอบคุณ” และ “ขอโทษ” ให้เป็นนิสัยเป็นการสร้างเสน่ห์ให้แก่ตนเอง การกล่าวคำขอบคุณแก่ผู้มีไมตรีเอื้อเฟื้อ แม้ในเรื่องเล็กน้อยก็ควรกระทำหรือการกล่าวคำขอโทษให้เคยชินย่อมเป็นผลดีแก่ตนเองทั้งสิ้น

3. ไม่พูดเสียงดังเกินควรหรือตะโกน เป็นกิริยาที่ไม่น่าชมอย่างยิ่ง ถ้ามีผู้อาวุโสอยู่ในที่นั้น ด้วยยิ่งแสดงความไม่เคารพ การพูดโหวกแหวกขาดการสำรวมจะบั่นทอนบุคลิกที่ดีอย่างน่าเสียดาย

4. หลีกเลี่ยงการแย่งกันพูด นอกจากไม่น่าดูแล้วยังทำให้หมดโอกาสที่จะฟังความคิดเห็นของผู้อื่นควรรับความคิดเห็นของผู้อื่นและรอจังหวะของตน

5. ฝึกท่าทางประกอบกริยาให้เหมาะสม อย่ายกมือให้ขวักไขว่หรือแสดงท่าทางอยู่ตลอดเวลา เพราะไม่ได้เป็นการแสดงละคร บางคนแก้เขินด้วยการแลบลิ้นยักคิ้วโดยไม่ตั้งใจ บางคนพูดไปหัวเราะไป ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องที่น่าขบขัน เมื่อทำบ่อย ๆ ก็จะติดเป็นนิสัย ทำให้เสียบุคลิกภาพ

ควรแก้ไขเสีย ฝึกพูดให้มีจังหวะจะโคน ชัดเจน สั้น ได้ความดี พูดแต่พอสมควรอย่าเพ้อเจ้อเพื่อสร้างบุคลิกของตนเอง

6. งดกล่าวคำหยาบโดยสิ้นเชิงเพราะไม่เป็นมงคลแก่ทั้งผู้ฟังและผู้พูด ข้าจะติดเป็นนิสัย

7. แสดงไมตรีจิตด้วยการทักทายปราศรัย สนใจทุกข์สุขและแสดงความจริงใจเป็นผู้มีมารยาทดีอันจะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์จนเป็นที่ยอมรับของสังคม

การอบรมให้เด็กไทยเป็นคนเรียบร้อย สุภาพอ่อนน้อม ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ควรพิจารณา ถึงความสำคัญของการอบรมไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ทางกาย ได้แก่ การมีกิริยามารยาทเรียบร้อยในการลุกนั่ง เดิน ยืน ต้องไม่ให้พรวดพราดถูกผู้อื่น หรือถูกสิ่งของล้มหรือดังโครมคราม เมื่อผู้ใดกำลังยืนดูอะไรอยู่ต้องไม่บังหน้าขวางสายตาของเขา ไม่เดินตัดหน้าผู้อื่นในระยะใกล้ชิด ถ้าจำเป็นต้องทำต้องขอโทษเขาเสียก่อน ถ้าเขานั่งหรือนอนอยู่ต้องไม่เดินข้ามกรายเข้าไป แม้การยืนก็ควรให้ห่าง ยายืนคำสี่ระยะคน ถ้าไม่ใช้การเล่นกันแล้วอย่าถูกต้องเนื้อตัวผู้อื่นโดยไม่จำเป็น เวลาเดินอย่าเดินเสียดสีกระทบกระทั่งผู้อื่น อย่าหยิบสิ่งของข้ามกรายผู้อื่น แม้เขาอนุญาตก็ควรขอโทษเขาก่อน เมื่ออยู่ในบ้านผู้อื่นอย่าเดินพลุกพล่าน ต้องรู้จักเกรงใจเจ้าของบ้าน

2. ทางวาจา ได้แก่การระวังคำพูดหรือใช้เสียงให้นุ่มนวล อ่อนหวาน อย่าใช้เสียงกระโชก กระชาก หรือพูดห้วน ๆ ต้องไม่กล่าวคำหยาบหรือคำที่ระคายหูไม่กล่าวถึงสิ่งที่อับอาย ไม่พูดหักหาญ ข่มขู่กัน เมื่อพูดกับผู้ใดก็อย่าพูดให้ดังจนเกินไป ควรพูดให้ดังพอสมควรให้ได้ยินกันเท่านั้น การคุยหรือหัวเราะก็อย่าให้ดังจนเกินไป หรือหัวเราะในขณะที่ผู้อื่นพูดอยู่ เราต้องไม่สอด พูดรวนหรือแย่งพูด ให้เขาพูดจบเสียก่อนแล้วจึงค่อยพูด และคนที่พูดก่อนนั้นควรหยุดพูดให้คนอื่นเขาพูดบ้าง อย่าพูดเสียคนเดียวในเวลาที่คนอื่น ๆ เขาต้องการความเงียบเพื่อทำงานหรือคิดไตร่ตรอง เพื่อฟังอย่างใดอย่างหนึ่ง เราต้องไม่ทำเสียงอีกที่ก่อกวนโครม พูดคุยเสียงดังรบกวนเขา

3. ทางใจ ได้แก่ การปล่อยใจให้ฟังชาน แสดงความกำเริบ หยิ่งยโส ถ้าพบสิ่งใดไม่ถูกต้อง แม้โกรธก็ต้องไม่แสดงความโกรธออกมาให้เห็น ต้องไม่บันดาลโทสะจนเสียกิริยา ไม่ปล่อยใจให้ตกอยู่ในความโลภ โกรธ หลง มีสติสัมปชัญญะมั่นคง

เมื่อพิจารณาลักษณะของบุคคลที่มีมารยาทดีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าบุคคลที่มีมารยาทดีจะต้องเป็นผู้มีสัมมาคาราวะ รู้จักเคารพผู้อื่น รู้จักแสดงความอ่อนน้อมทั้งกายวาจาและใจ ตลอดจนต้องแสดงกิริยามารยาทกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่

มารยาทไทยในสังคมปัจจุบัน

ในสังคมไทยนั้นยังถือว่าความมีมารยาทเป็นเรื่องที่บ่งบอกหรือแสดงให้คนทั่วไปรู้ว่า บุคคลผู้แสดงมารยาทนั้นเป็นคนเช่นไร ควรจะคบหาสมาคมด้วยหรือไม่ การแสดงมารยาทในสังคมปัจจุบันนั้นอาจแสดงได้ทั้งแบบไทยและแบบสากลแล้วแต่โอกาสต่าง ๆ และการแสดงมารยาทมิใช่เพียงการแสดงออกทางกายเท่านั้น แต่รวมถึงการแสดงออกทางวาจาและทางใจด้วย หากบุคคลใดมีพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย ทางวาจาและทางใจอย่างดีงามแล้วก็ถือว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้มีมารยาทดีเป็นผู้ดียอมเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป

สุวพรรณทรัพย์ (2544 : 70 - 71) กล่าวถึงมารยาทไทยที่จำเป็นต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำในสังคมปัจจุบันมีอยู่มากมาย แต่ที่เห็นว่าจำเป็นต้องปฏิบัติอยู่เสมอ ๆ มีดังนี้

1. มารยาทการแสดงความเคารพ
2. มารยาทในการพูด
3. มารยาทในการแต่งกาย
4. มารยาทในการต้อนรับ
5. มารยาทการรับประทานอาหาร
6. มารยาทในการรับของส่งของ
7. มารยาทในการแสดงกิริยาอาการ

มารยาทการแสดงความเคารพ

การแสดงความเคารพนับว่า เป็นมารยาทไทยซึ่งแสดงถึงความกตัญญูกตเวทีของบุคคล เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสายสัมพันธ์ให้ชาวไทยมีที่ยึดเหนี่ยวระหว่างบุคคลที่อยู่ชั้นเดียวกันหรือต่างชั้นในวัยเดียวกันหรือต่างวัยได้เป็นอย่างดี การแสดงความเคารพมีหลายลักษณะ เช่น การไหว้ การกราบ การโค้งคำนับ เป็นต้น การแสดงความเคารพจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการเคารพด้วยว่าฐานะใดและอยู่ในโอกาสใดจึงจะเหมาะสม จำแนกได้ 2 ลักษณะคือ

1. การแสดงความเคารพพระรัตนตรัย

การแสดงความเคารพพระรัตนตรัยปฏิบัติโดยการไหว้ หรือกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ตามความเหมาะสมของสถานที่ ดังนี้

การไหว้ คือ การกระพุ่มมือให้ปลายนิ้วมือทั้งสองข้างชิดกันฝ่ามือทั้งสองประกบกันแนบระหว่างอก ไม่กางศอก แล้วยกมือขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะให้ลงหัวแม่มือจรดระหว่างคิ้ว

ปลายนิ้วชี้แนบส่วนบนของหน้าผาก การกราบเบญจางคประดิษฐ์ คือ การใช้วชิระทั้ง 5 คือ หน้าผาก มือและข้อศอกทั้งสองและเข่าทั้งสอง สัมผัสกับพื้น มี 3 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 เรียกว่า อัญชลี ยกมือขึ้นประนมมือ

จังหวะที่ 2 เรียกว่า วันทา ยกมือขึ้นไหว้ หัวแม่มือจรดระหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้แนบส่วนบนของหน้าผาก

จังหวะที่ 3 เรียกว่า อภิวัต ทอดมือทั้งสองลงพร้อม ๆ กันให้มือและแขนทั้งสองราบกับพื้น คว่ำมือห่างกันเล็กน้อยพอให้หน้าผากจรดพื้นระหว่างมือทั้งสอง

2. การแสดงความเคารพต่อบุคคล

การแสดงความเคารพต่อบุคคลปฏิบัติดังนี้

การไหว้ผู้มีพระคุณและผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ ได้แก่ พ่อแม่ ปู่ ย่า ตายาย ครูอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องให้ประนมมือแล้วยกขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะลงให้หัวแม่มือจรดปลายจมูก ปลายนิ้วชี้แนบระหว่างคิ้ว

การไหว้บุคคลทั่วไปที่เคารพนับถือหรือผู้ที่มีอายุมากกว่าเล็กน้อยให้ประนมมือแล้วยกขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะลงให้หัวแม่มือจรดปลายคาง ปลายนิ้วชี้แนบปลายจมูก การกราบผู้มีพระคุณและผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ ผู้กราบทั้งชายและหญิงให้นั่งพับเพียบทอดมือทั้งสองข้างลงพร้อมกันมือประนมตั้งกับพื้น ค้อมตัวลงให้หน้าผากแตะส่วนบนของมือที่ประนมกราบเพียงครั้งเดียว ไม่ต้องแบมือ

มารยาทในการพูด

การแสดงกิริยาอาการของบุคคลในสังคมไทยถือว่าเป็นมารยาท เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบุคคล การสนทนาของบุคคลทั้งสองจะเป็นไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย มีความเข้าใจอันดีระหว่างกัน มารยาทด้านการแสดงกิริยาอาการ มีดังนี้

1. การทักทาย เป็นมารยาทของสังคมไทย มีการทักทายกันด้วยการแสดงความเคารพ เช่น ยกมือไหว้ผู้อาวุโส และกล่าวว่า “สวัสดี” ผู้หญิง “สวัสดีค่ะ” ผู้ชาย “สวัสดีครับ” ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของสังคมไทยที่ควรอนุรักษ์ไว้

2. การสนทนา

ควรใช้วาจาสุภาพ และเหมาะสมแก่ชั้นของบุคคล

ควรเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟัง เปิดโอกาสให้คู่สนทนาได้พูดด้วย ไม่พูดเสียคนเดียว

ควรสนทนาในเรื่องที่คาดว่าเป็นเรื่องที่ผู้ฟังสนใจ
 แสดงความสนใจในขณะที่คู่สนทนากำลังพูดด้วยการสบตาหรือพยักหน้า
 ไม่ควรพูดเรื่องส่วนตัวถ้าคู่สนทนาไม่ได้ถามถึง
 ไม่พูดถึงข้อบกพร่องของผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่ตนเคารพนับถือ
 ไม่ควรใช้ภาษาที่คู่สนทนาไม่เข้าใจ
 ควรมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 ควรสนทนาด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 ถ้าเป็นการสนทนากันหลายคนไม่ควรสอดความเห็นในเมื่อผู้อื่นยังพูดไม่จบ
 อย่าเอาความลับของเพื่อนมาล้อเลียน
 อย่านินทาคนในครอบครัวให้ผู้อื่นฟัง

3. การใช้คำพูด ควรใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ดังนี้

การใช้คำพูดสนทนาและคำสรรพนามกับพระภิกษุให้เหมาะสมกับวุฒิและวัยวุฒิของท่าน เช่น หลวงตา หลวงพี่ และใช้คำพูดเรียกตัวเองด้วยคำสุภาพ เช่น กระผม ดิฉัน หนู เป็นต้น

การใช้คำพูดกับผู้ใหญ่และผู้ที่เราเคารพนับถือควรมีคำนำหน้านามแทนท่านเสมอ เช่น คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู ซึ่งเป็นการให้เกียรติและแสดงความเคารพท่าน ใช้ถ้อยคำสุภาพ เรียกตัวเอง เช่น กระผม ดิฉัน หนู เป็นต้น

การใช้ถ้อยคำกับเพื่อน พูดจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพไม่ใช่ถ้อยคำที่หยาบคายหรือกระด้าง

มารยาทในการแต่งกาย

การแต่งกายเป็นเรื่องแสดงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม อุปนิสัย จิตใจ ฐานะ รสนิยม ตลอดจนการศึกษาของบุคคลได้เป็นอย่างดี หลักสำคัญของการแต่งกายทั่วไป ดังนี้

1. ความสะอาด ความสะอาดของเครื่องแต่งกายนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก เรื่องการแต่งกายในสายตาบุคคลทั่วไป ผู้ที่แต่งกายสะอาดย่อมแสดงให้เห็นถึงจิตใจที่บริสุทธิ์สะอาด น่าคบหา ผู้ที่แต่งกายสกปรกย่อมเป็นที่รังเกียจต่อผู้อื่น การแต่งกายให้สะอาดนั้นหมายถึง อวัยวะทุกส่วนของร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดเท้าต้องสะอาดด้วย ไม่ใช่สะอาดเฉพาะเสื้อผ้าแต่อย่างเดียว ผู้ใดที่สะอาดพร้อมทั้งร่างกายและเครื่องแต่งกาย ผู้นั้นจึงได้ชื่อว่างามจริง

2. ความเรียบร้อย การแต่งกายเรียบร้อยจะช่วยเสริมบุคลิกภาพได้เป็นอย่างดี แม้ความเรียบร้อยนั้นจะล้าสมัยไปบ้างก็ควรพึงกระทำ การแต่งกายเรียบร้อยเป็นการสื่อให้เห็นว่าผู้นั้นมีจิตใจสุภาพเรียบร้อยตามไปด้วย เลือกการแต่งกายให้เหมาะกับรูปร่าง เหมาะกับบุคลิกภาพ มิดชิด ผู้หญิงไม่ควรแต่งกายล่อแหลม อวดรูปร่าง สั้นจนเกินไป เว้าแหงนจนน่าเกลียด

3. การประหยัด มีบางคนที่ไม่เข้าใจวิธีการแต่งกายที่ถูกต้อง คิดว่าการแต่งกายที่ดีนั้นต้องสวมใส่เครื่องแต่งกายที่ราคาแพงน่าสมัย หูหระ ฯลฯ แท้จริงแล้วการแต่งกายที่ถูกต้องควรเป็นการสวมใส่เครื่องแต่งกายที่ราคาพอสมควร เหมาะสมกับสภาพฐานะเป็นแบบอย่างในการประหยัดให้แก่ครอบครัวและประเทศชาติ การสรรหาเครื่องแต่งกายจากต่างประเทศมาแต่งอวดความร่ำรวยในสังคมนั้นไม่พึงกระทำอย่างยิ่ง เป็นการเพาะนินยัสที่ไม่ควรถ้าเราส่งเสริมนิสัยการประหยัดได้มากขึ้น ประเทศชาติก็จะมีเงินตราที่ได้จากการแต่งกายอย่างประหยัดของคนในชาติมากขึ้น

4. ความเหมาะสมกับกาลเทศะ การกำหนดรู้ว่าสถานที่ที่จะไปร่วมงานนั้นมีลักษณะความสำคัญอย่างไร และมีการจัดงานใดขึ้น เพื่อแต่งกายให้เหมาะกับงานนั้น ๆ ทั้งงานมงคลหรืออวมงคล ไม่ควรแต่งกายที่ไม่สุภาพในสถานที่ถือว่าศักดิ์สิทธิ์ เช่น วัด หรือ ศาสนสถานอื่น ๆ ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับฐานะของผู้เชิญด้วย ไม่ควรแต่งกายเกินหน้าเจ้าภาพ ถ้าฐานะดีกว่าควรแต่งกายให้ดีพิเศษเพื่อให้เกียรติเจ้าภาพ ในเรื่องนี้ควรทราบล่วงหน้า เพื่อจะได้แต่งกายให้ถูกต้องเหมาะสม การแต่งกายที่ผิดแบบไปในงานนั้นจะเป็นจุดเด่นและจะทำให้การวางตัวมีความลำบากเกิดความไม่สบายใจทั้งผู้เชิญและผู้ได้รับเชิญ เมื่อมีแขกมาเยี่ยมบ้านควรต้อนรับแขกด้วยชุดแต่งกายที่เหมาะสมสุภาพ ตามความสนิทสนมกับแขกนั้น ๆ เมื่ออยู่ในที่สาธารณะก็ควรแต่งกายสุภาพเช่นเดียวกัน

มารยาทในการต้อนรับ

การต้อนรับแขกนั้น เป็นธรรมเนียมของไทยที่มีมาแต่โบราณ ในการที่จะทำให้เกิดความพอใจแก่แขกผู้มาเยือนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ดังนั้นจึงมีข้อพึงปฏิบัติโดยทั่วไปเกี่ยวกับการต้อนรับแขกดังต่อไปนี้

1. ที่ที่จะต้อนรับแขกอาจจะเป็นห้องรับแขก ห้องนั่งเล่น หรือเฉลียงก็ได้ ซึ่งสุดแล้วแต่ความเหมาะสมของสถานที่ที่เจ้าของบ้านมีอยู่ แต่มีหลักอยู่ว่าการต้อนรับแขกนั้น ต้องจัดสถานที่ต้อนรับที่ดีที่สุดเท่าที่จะพึงจัดได้

2. ห้องรับแขกต้องได้รับการตกแต่งประดับด้วยรูปภาพให้สวยงามหรือมีเครื่องเรือนตามสมควร เช่น อย่างน้อยก็มีเก้าอี้ โต๊ะ ตามที่จะพึงจัดขึ้นได้

3. เมื่อทราบว่าแขกมาหาถึงบ้านผู้เป็นเจ้าของบ้านต้องออกไปต้อนรับอย่างน้อยที่สุดก็ประตูด้านนอกของตัวอาคารบ้านเรือน แล้วกล่าวคำเชื้อเชิญให้ผู้เป็นแขกเข้าไปนั่งในห้องรับแขกที่ตนมีอยู่ ด้วยอาการยิ้มแย้มแจ่มใส สีสหน้าและสายตาแสดงความเป็นมิตร ไม่ควรแสดงสีหน้าเฉยเมยหรือแสดงสีหน้าที่ไม่รับแขก ถ้าเป็นนอกอาคารบ้านเรือนควรหาเก้าอี้มาให้นั่ง หรือถ้าไม่มีก็หาเสื่อมาปูเป็นที่นั่งต้อนรับ

4. ควรแต่งกายให้เรียบร้อยในเมื่อต้องออกไปรับแขก ถ้าเป็นการออกไปโดยบังเอิญเมื่อเชิญแขกเข้ามาในห้องรับแขกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องขอตัวไปแต่งกายให้เรียบร้อยพอสมควร

5. ถ้าเป็นการต้อนรับในงานก็พาแขกไปพบเจ้าภาพ แล้วเชิญให้นั่งในที่อันสมควร

6. เมื่อแขกนั่งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็ให้คนนำเครื่องดื่มมาต้อนรับ หรือถ้าไม่มีใครนำมาให้ก็ให้จัดการด้วยตนเอง

7. เจ้าของบ้านหรือเจ้าภาพควรชวนแขกสนทนาตลอดเวลา ถ้าแขกมาหาด้วยกิจธุระก็สนใจในกิจธุระของแขกนั้นด้วยดี

8. หากมีอะไรไม่เป็นที่พอใจของเจ้าของบ้านเกิดขึ้น ไม่ว่าในกรณีใดจนเกิดบันดาลโทสะให้พยายามอย่างที่สุดที่จะระงับโทสะนั้นเสีย อย่าแสดงบันดาลโทสะนั้นๆ ออกมาต่อหน้าแขก

9. ไม่แสดงกิริยาหรือวาจาอันแสดงว่าไม่พอใจหรือรังเกียจ เช่น ไม่ควรเหลือบดูนาฬิกาหรือแสดงอาการลุกลี้ลู่กลนให้แขกเห็น เพราะจะทำให้แขกเข้าใจว่าเจ้าบ้านมีกิจธุระรีบด่วนโดยมารยาทก็ต้องลากลับไป จะเป็นการไล่แขกให้กลับทางอ้อม ถ้ามีกิจธุระจำเป็นจริงๆ ที่จะนั่งคุยกับแขกต่อไปไม่ได้แล้ว ก็ให้กล่าวคำขอโทษต่อแขกแล้วบอกเหตุผลให้เขาฟัง

10. ถ้าแขกมาขอความช่วยเหลือก็ควรช่วยตามสมควร หากขัดข้องก็ควรพูดชี้แจงให้เข้าใจโดยสุภาพและแสดงความเสียใจด้วย

11. ถ้าถึงเวลารับประทานอาหาร ควรชวนแขกร่วมรับประทานอาหารด้วย หากไม่มีอาหารพอหรือติดขัดประการใดก็ควรชะลอเวลารับประทานอาหารไว้ก่อน แต่ถ้าแขกที่มีมารยาทแล้วจะต้องรีบลากลับเมื่อทราบว่าถึงเวลาอาหารของเจ้าของบ้านแล้ว

12. เมื่อแขกลากลับต้องตามออกไปส่งในระยะพอสมควร ถ้าเป็นในงานก็ควรยื่นส่งแขก ถ้าเป็นที่บ้านจะส่งที่ประตูห้องรับแขกหรือประตูบ้านก็แล้วแต่ฐานะและความสนิทสนม

ของแขกกับเจ้าของบ้าน พร้อมกล่าวเชื้อเชิญแขกให้มาเยี่ยมเยียนตนอีกในโอกาสต่อไป แต่ถ้ามีแขกผู้ใหญ่นั่งอยู่ก็ไม่ต้องออกไปส่ง ควรนั่งคุยอยู่กับแขกผู้ใหญ่มาก่อน

13. พึงหาโอกาสไปเยี่ยมเยียนแขกเป็นการตอบแทนบ้างในเมื่อมีเวลาอันสมควร

มารยาทการรับประทานอาหาร

มารยาทการรับประทานอาหาร เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความเลื่อมใส หรืออาจตำหนิ ดังนั้นเราควรฝึกมารยาทในการรับประทานอาหารให้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยปฏิบัติให้เป็นนิสัย เพราะนอกจากจะรับประทานอาหารตามปกติในครอบครัวแล้ว เรายังใช้อาหารเป็นสื่อในการพบปะสังสรรค์ ดำเนินงานทางธุรกิจ หรือเข้าสังคมกับผู้อื่น การมีความรู้เกี่ยวกับมารยาทในการรับประทานอาหารตามวัฒนธรรมไทย จะช่วยให้ปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. เวลารับประทานอาหารต้องรับประทานอาหารโดยระมัดระวัง ไม่ทำให้เลอะเทอะมูมาม ควรหุบปากเวลาเคี้ยวอาหารเพื่อระวังมิให้มีเสียงดัง

2. ไม่ใช้มือของตนเองแตะต้องหรือหยิบอาหารที่ผู้อื่นจะบริโภคหรืออาหารที่เป็นของกลาง

3. ในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นต้องรอให้ผู้มีอาวุโสกว่านั่งก่อนจึงนั่งและผู้มีอาวุโสเริ่มรับประทานอาหารก่อนจึงรับประทานอาหาร

4. ถ้านั่งเก้าอี้ควรนั่งตัวตรง ไม่เท้าคอกบนโต๊ะอาหาร ถ้านั่งกับพื้นผู้หญิงควรนั่งพับเพียบเรียบร้อย ผู้ชายนั่งท่าถนัดที่สุภาพ ตัวตรง ไม่เท้าแขนกับพื้น

5. การใช้ผ้าเช็ดมือ เมื่อเข้านั่งโต๊ะอาหาร ก่อนจะรับประทานอาหารควรหยิบผ้าเช็ดมือปูที่ตักก่อนดื่มควรใช้ผ้าเช็ดมือเช็ดปากก่อนทุกครั้งเพื่อกันมิให้แก้วเป็นคราบ ดื่มเสร็จแล้วเช็ดอีกครั้ง วิธีเช็ดคือพลิกผ้าเช็ดมือทางด้านในซับที่ริมฝีปากไม่ยกขึ้นทั้งผืน เมื่อเช็ดแล้วคราบรอยริมฝีปากจะอยู่ทางด้านในไม่เป็นที่น่ารังเกียจ ไม่ใช้ผ้าเช็ดมือ เช็ดช้อน ส้อม จาน ชาม ใช้เสร็จแล้วไม่ต้องพับควรวางไว้บนโต๊ะซ้ายมือของตน ระหว่างรับประทานอาหารถ้ามีความจำเป็นต้องลุกไปจากโต๊ะควรวางผ้าเช็ดมือไว้ที่เก้าอี้ กล่าวคำขอโทษเสียก่อนจะลุกไป

6. ถือน้ำด้วยมือขวา และส้อมด้วยมือซ้าย

7. การชดน้ำซุพหรือน้ำแกงไม่ตักเต็มช้อนเพราะจะหกง่าย ไม่ยกถ้วยขึ้นชด ถ้าจะรับประทานอาหารให้หมดจะต้องตะแคงถ้วยแล้วใช้ช้อนตัก การตักซุพนั้นย่อมชดจากข้างช้อนและชด

อย่างเงียบอย่าให้มีเสียงดัง วิธีตักจะใช้จากริมนอกเข้าไปหาด้านในหรือจากด้านในออกมาด้านนอกก็ได้

8. การตักควรตักช้าๆ ระวังไม่ตักให้มีเสียงควรมีการเว้นระยะบ้าง ไม่ควรตักรวดเดียวหมด ไม่ตักขณะที่ยังมีอาหารอยู่ในปาก และไม่ทิ้งรอยลิปสติกที่ทาปากไว้ที่ถ้วย

9. ใช้ถ้วยแบ่งตักแกงจัดเป็นของตนเอง

10. หากมีการสนทนาระหว่างรับประทานอาหารควรระมัดระวัง อย่าหัวเราะหรือพูด ในขณะที่มีอาหารอยู่ในปาก

11. การรับประทานอาหารร่วมโต๊ะให้ใช้ช้อนกลาง ไม่ควรหยิบสิ่งของข้ามหน้าผู้อื่น ควรให้ผู้อยู่ใกล้หยิบให้และกล่าวขอบคุณ

12. ในการตักอาหารไม่ควรเลือกตักอาหารที่ชอบอย่างใดอย่างหนึ่งมากเกินไปหรือตักจนล้นจาน

13. ไม่อมอาหารจนกระทั่งพุงแก้มพองโป่งออกมา ก่อนกลืนอาหาร ควรเคี้ยวให้ละเอียด

14. ในการรับประทานอาหารควรรับประทานอาหารพอประมาณ และเอื้อเฟื้อเพื่อนร่วมโต๊ะอาหาร โดยเลื่อนจานอาหาร หรือตักอาหารให้กับผู้ที่อยู่ใกล้

15. ผู้มีมารยาทไม่ดูมือแทนการล้างมือ เมื่อมือเปื้อนอาหาร

16. ผู้มีมารยาทไม่พูดถึงสิ่งที่น่าเกลียดหรือน่าหวาดเสียวให้เป็นที่รังเกียจขณะรับประทานอาหาร

17. ไม่ควรกล่าวคำติเตียนต่อหน้าผู้อื่นในขณะที่รับประทานอาหาร

18. ห้ามทิ้งเศษอาหารลงในท่อหรือซุกหมกวางตามกระถางไม้และในที่ทั่วไป ให้นำไปทิ้งในภาชนะที่จัดไว้

19. เมื่อรับประทานอาหารเสร็จให้รวบซ้นส้อม ไม่แสดงอาการอึดโดยการผลักจานออกจากตัว ถ้ารับประทานอาหารที่โรงเรียนควรนำภาชนะไปเก็บไว้บริเวณที่กำหนด รวบรวมเศษอาหารทิ้งถังขยะ ทำความสะอาดโต๊ะ เก้าอี้ให้เรียบร้อย

20. ไม่ลุกออกไปจากโต๊ะอาหารก่อนผู้อาวุโส หากมีความจำเป็นต้องขออนุญาต และแสดงการระต่อผู้อาวุโสก่อน

มารยาทในการรับของส่งของ

1. การประเคนสิ่งของแก่พระภิกษุและรับของจากพระภิกษุ

การประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุ ถ้าสิ่งของที่ยกได้ให้ใช้สองมือยกแล้วประเคนในระยะหัตถบาส ถ้าเป็นผู้ชายจะประเคนในลักษณะมือต่อมือ ส่วนผู้หญิงจะต้องวางของบนฝ่าที่พระภิกษุทอดออกมา จากนั้นจึงกราบและเดินเข้าถอยหลังออกมา

การรับสิ่งของจากพระภิกษุ ให้เข้าใกล้ในระยะพอประมาณแล้วแสดงความเคารพ ผู้ชายยื่นมือรับสิ่งของ ผู้หญิงให้เอื้อมมือมารับสิ่งของที่พระภิกษุวางไว้ตรงหน้าด้วยอาการสำรวม

2. การส่งของให้ผู้ใหญ่ การรับของจากผู้ใหญ่

การรับของจากผู้ใหญ่ ควรแสดงความเคารพทุกครั้ง ก่อนรับของถ้าเป็นของเบา ให้ยื่นมือมารับมือซ้ายแนบลำตัว ถ้าเป็นของหนักยื่นมือทั้งสองออกรับ

การส่งของให้ผู้ใหญ่ ถ้าเป็นของเบาให้ยื่นสิ่งของด้วยมือขวาให้ท่านด้วยความสำรวม ถ้าเป็นของหนักยกและยื่นให้ด้วยมือสองข้างแล้วถอยกลับพอประมาณ ถ้าเป็นงานพิธี ให้ทำความเคารพก่อนไปประจำที่

มารยาทในการแสดงกิริยาอาการ

1. การยืน มารยาทในการยืนของไทย มีหลายลักษณะ ดังนี้

การยืนตามลำพัง

แม้ว่าจะยืนอยู่ลำพังคนเดียวไม่ว่าจะอยู่ในกาลเทศะใดก็ตามควรยืนในลักษณะสุขภาพ สง่างาม ไม่เกร็ง มีความสบาย ขาทั้งสองข้างชิดกัน ตัวตรง แขนปล่อยแนบลำตัว อาจเอียงพองาม แต่ต้องให้ความมั่นใจมีความสง่างามแก่ผู้พบเห็น ข้อควรระวังก็คือ อย่ายืนถ่างขา แกว่งแขน เอามือล้วงกระเป๋ากางเกงหรือกระโปรง เกาโน่นแคะนี่ อย่ายืนโดยขาข้างใดข้างหนึ่งออกไปข้างหน้า กีดขวางทางผู้อื่นที่เดินผ่านไปมา

การยืนฟังสิ่งต่างๆ เช่น ฟังกำแพง ต้นไม้ รั้ว เสา ฯลฯ ควรยืนในลักษณะพักให้เรียบร้อย อย่ายืนข่มในที่มืดหรือลับตาคนเกินไป อาจเกิดความเข้าใจผิดและไม่ปลอดภัยได้ การยืนนิ่งเหมือนรูปปั้นนั้นควรงด การยืนหันรีหันขวาง ทำท่าทางหลุกหลิกแสดงถึงความไม่มั่นใจของตนเอง ไม่สมควรอย่างยิ่ง

การยืนตามลำพังให้ถูกสุขอนามัยนั้น ขาทั้งสองข้างจะต้องชิดกันตั้งแต่ขาจรดส้นเท้า ปลายขาทั้งสองข้างห่างกันพองาม ลำตัวยึดตั้งแต่หน้าท้องและทรวงอกเกือบเป็นระดับเดียวกันทั้งไหล่ผายไปข้างหลังเล็กน้อย ไม่ยกหัวไหล่ ศีรษะเงย แขนทั้งสองข้างห้อยแนบลำตัวโดยเบนข้อศอกห่างจากลำตัวเล็กน้อย ฝ่ามือและปลายนิ้วห้อยเหยียดตามสบายไม่เกร็ง

การยืนร่วมกับผู้อื่น

ในขณะยืนร่วมกับผู้อื่นควรระมัดระวังพออกควรโดยอย่ายืนจับกลุ่มกันจนเป็นที่กีดขวางทางเดินของผู้อื่น หรืออย่ายืนบังหน้าผู้อื่น เมื่อผู้อื่นอยู่ข้างหลังต้องการดูสิ่งอยู่ข้างหน้าด้วยกันตามปกติผู้น้อยควรรยืนหลังผู้ใหญ่หรือผู้ที่อาวุโสกว่า ในกรณีที่จะต้องยืนคำสัระผู้อื่นด้วยความจำเป็นควรกล่าวคำขอโทษก่อนเช่นเดียวกับการยืนใกล้ชิดสุภาพสตรีมากเกินไปและต้องระมัดระวังการเหยียบเท้าผู้อื่น การยืนล้ำหน้าหรือหันหลังให้ผู้ที่มิตำแหน่งวุฒิสูงกว่าหรือประธานในพิธีก็ไมสมควร ข้อควรจำอีกประการหนึ่งก็คือ ไม่นิยมยืนข้างซ้ายของผู้น้อยและข้างขวาของผู้ใหญ่ ส่วนการแตะ แทะเกา เป็นสิ่งต้องห้าม แม้ไอหรือจามก็พยายามให้เบาที่สุดและควรขอโทษผู้อื่นเสมอ

การยืนเฉพาะหน้า

ให้ยืนตรง ขาชิด ปลายเท้าห่างกันเล็กน้อย มือประสานกันค้อมส่วนบนตั้งแต่ส่วนบนเหนือเอวขึ้นไปลงให้มาก เงยหน้าเล็กน้อย อย่าเอามือไพล่หลัง กอดอก เท้าสะเอวหรือใช้มือล้วงกระเป๋าสื่อ กระเป๋ากางเกงเป็นอันขาด

การยืนเฉพาะหน้าผู้ใหญ่หรือพระสงฆ์

โดยทั่วไปต้องยืนในลักษณะสำรวม สุภาพ ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรยืนตรงหน้าผู้ใหญ่ ควรยืนเฉียงไปทางซ้ายหรือทางขวาของผู้ใหญ่เล็กน้อย ยืนตรง ขาชิดกัน ถ้าเป็นชาย ปลายเท้าห่างกันประมาณครึ่งคืบ หญิงยืนปลายเท้าชิดกัน แขนทั้งสองปล่อยแนบลำตัว โดยไม่เกร็ง ทำได้ 2 วิธี คือ ยืนตรง และยืนค้อมส่วนบน

การยืนค้อมส่วนบนตั้งแต่เอวขึ้นไปเล็กน้อย เป็นการให้ความเคารพผู้ใหญ่มากขึ้น มือทั้งสองควรประสานกันหรือประกบกัน

การประสานมือทำได้ 2 วิธี คือคว่ำมือซ้อนกัน จะใช้มือไหนทับมือไหนก็ได้โดยไม่เกร็ง อีกวิธีก็ประสานมือหรือประสานนิ้วโดยการสอดนิ้วมือเข้าหากันทั้งสองข้างจะหงายหรือคว่ำมือก็ได้แต่ต้องไม่มากจนเกินไป ยกมือที่ประสานเกือบถึงเอว และอย่าให้ค้ำหน้าท้อง ไม่บีบหรือกางศอกจนเกินไป

การประกบมือก็คือ การหงายและคว่ำมือไว้ด้วยกันจะเป็นหงายมือซ้ายคว่ำมือขวาหรือหงายมือขวาคว่ำมือซ้ายก็ได้ตามความถนัดของแต่ละบุคคล มือทั้งสองจับกันหลวม ๆ คล้ายกับเวลาสงบนิ่ง ระดับข้อมืออยู่ในระดับเดียวกับการประสานมือ

ข้อห้ามในการยืนต่อหน้าผู้ใหญ่ คือ อย่ายืนใกล้ หรือชิดกับโต๊ะที่ท่านนั่งมากเกินไป หรือยืนห่างออกไปมากจนพูดกันไม่ค่อยได้ยินไม่ควรยืนใช้มือล้วงกระเป๋า กอดอก เท้าสะเอวหรือไขว้มือมาข้างหลัง หรือแม้กระทั่งแกว่งเท้าไปมาอันสื่อการไม่สุภาพ

2. การเดิน การเดินโดยทั่ว ๆ ไปเป็นอิริยาบถที่ทำให้ร่างกายเคลื่อนไหวไปจากเดิมได้ เป็นมารยาทแบบหนึ่ง ซึ่งควรศึกษาให้เข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้อง จะทำให้เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี และเป็นการออกกำลังกายให้อวัยวะหลายส่วนได้ทำงานเพื่อเสริมสร้างความเจริญเติบโตและความแข็งแรงของร่างกาย ตามปกติทุกคนจะเดินตามความถนัดของตน ซึ่งได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องธรรมดาของแต่ละบุคคล แต่เมื่อเราอยู่ร่วมกันในสังคมก็ควรมีมารยาทในการเดิน เพื่อความสุภาพเรียบร้อยงดงามแก่ผู้พบเห็น คือ

การเดินตามลำพัง

ควรเดินอย่างสุภาพ หลังตรง ช่วงก้าวไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป แกว่งมือในลักษณะปกติ มือซ้ายแกว่งไปพร้อมกับก้าวเท้าขวา มือขวาแกว่งไปพร้อมกับการก้าวเท้าซ้ายสลับๆ จังหวะการเดินสม่ำเสมอ ไม่ควรเดินสายตัวโยกศีรษะหรือกอดอก ล้วงกระเป๋า เอามือไขว้หลังในขณะที่เดินพยายามทิ้งน้ำหนักตัวลงที่ปลายเท้าและฝ่าเท้า ไม่ใช่ส้นเท้า การเดินแบบนี้จะลดเสียงดังในการเดินได้มาก โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นผู้หญิงควรระมัดระวังเรื่องสะโพก ไม่ควรยกย้ายจนดูน่าเกลียด อย่าเดินใจลอยเพราะอาจเกิดอุบัติเหตุได้ และไม่ควรเดินให้เป็นที่กีดขวางทางเดินของผู้อื่น หรือกีดขวางทางจราจรของผู้คนและยวดยานพาหนะ

การเดินร่วมกับผู้อื่นและเดินกับผู้ใหญ่

ควรเดินให้ทันผู้อื่นโดยอย่าเดินเร็วหรือช้ากว่าผู้อื่น ควรให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ระมัดระวังในการเดินชนผู้ที่อยู่ข้างหน้าหรือเหยียบเท้าผู้ที่อยู่ข้างหลัง ในขณะที่เดินเมื่อต้องหยุดทันที ควรระมัดระวังคนที่ตามมาจะชน และเมื่อเดินร่วมกับผู้อื่นในขณะที่ผ่านที่สกปรก เอะอะ แะะ ควรระวังสิ่งสกปรก เช่นโคลนหรือดินทรายไปถูกคนที่อยู่ติดๆ กัน ในกรณีเช่นนี้วิธีแก้ไขคือเดินช้าๆ ไม่กระแทกเท้าลงพื้น เมื่อจำเป็นต้องเดินร่วมกับผู้ใหญ่ให้เดินตามไปด้านซ้ายเยื้องไปด้านหลัง ระยะห่างพอสมควรมีอาจประสานกันอยู่ในอาการสำรวม ไม่ควรเดินเกาะกลุ่มกันไปจนกีดขวางการจราจร

การเดินนำผู้ใหญ่

ชาย-หญิง ปฏิบัติเช่นเดียวกัน คือ เดินระยะห่างผู้ใหญ่พอสมควร โดยเดินเยื้องไปทางซ้ายมือของผู้ใหญ่ ค้อมตัวเล็กน้อย เดินในลักษณะส้ารวม ถ้าเดินนำหน้าผู้ใหญ่ในพิธีการ ผู้นำจะต้องประสานมือกันอยู่ในระดับเอวห่างจากผู้ใหญ่ประมาณ 2-3 ก้าว จะอยู่ด้านใดแล้วแต่สถานที่ในพิธีการนั้น ๆ

การเดินผ่านผู้ใหญ่

ถ้าผู้ใหญ่เป็นผู้อาวุโสมากและเป็นที่คุ้นเคยใช้วิธีเดินเข้า เมื่อท่านนั่งอยู่โดยให้เดินเข้าเข้ามาใกล้พอควร นั่งพับเพียบแล้วกราบตั้งมือ 1 ครั้ง เมื่อสนทนาจบกราบอีกครั้งแล้วคลานลงมือผ่านไป ถ้ากรณีผู้อาวุโสมากแต่ไม่คุ้นเคยให้เดินผ่านเข้าไปไม่ต้องกราบ ไม่ต้องคลานลงมือ

ข้อควรระวังมากคืออย่าเดินเฉียดเข้าไปใกล้ผู้ใหญ่จนเสียดผ้า กระเป๋ากลึงหรือส่วนต่างๆ ของร่างกายไปถูท่านเข้า ควรงดการพูดคุย ให้อยู่ในอิริยาบถที่ส้ารวม

ในกรณีที่เดินผ่านผู้มีอาวุโสไม่มากแต่คุ้นเคย ขณะนั่งคุยอยู่ให้ใช้กรณีเดียวกับการเดินผ่านผู้มีอาวุโสมากยืนอยู่ และถ้าท่านนั่งอยู่ก็ควรค้อมตัวขณะเดินผ่านไปไม่ต้องไหว้

การเดินกับพระสงฆ์

การเดินกับพระสงฆ์ ถ้าเดินตามให้ใช้วิธีเดินตามผู้ใหญ่ ไม่ควรพูดคุยหรือแสดงความเคารพต่อบุคคลอื่น ในกรณีที่เดินสวนกับพระสงฆ์ ควรหลีกเลี่ยงซ้ายมือของท่านแล้วยืนหรือนั่งตามสถานที่อำนวย ถ้าไม่ได้อยู่ในระยะกระชั้นชิดก็ยืนมือประสานแล้วค้อมตัวลงไหว้ได้เลย ถ้าอยู่ในระยะกระชั้นชิดก็หลีกเลี่ยงทางท่านแล้วค้อมตัวลงไหว้ได้เลยทั้งที่รู้จักคุ้นเคยและไม่ก็ตาม ควรทำเหมือนกัน และเมื่อท่านพูดด้วยควรประนมมือพูดกับท่าน ไม่ว่าจะเป็นพระเถระหรือไม่ก็ตาม ถ้าท่านไม่พูดด้วยก็ลดมือลงประสานไว้จนกว่าท่านจะเดินผ่านไป

กรณีพระสงฆ์เดินตามหลังมาก็ควรหลีกเลี่ยงให้เช่นเดียวกับผู้อาวุโสเดินตามหลังเรามา โดยการหลีกเลี่ยงโดยชิดซ้ายมือพระสงฆ์แล้วหยุดค้อมตัวลงไหว้ เช่นเดียวกับกรณีเดินสวนกับพระสงฆ์ เมื่อจะเดินผ่านพระสงฆ์ใช้วิธีเดียวกับการเดินผ่านผู้อาวุโสดังกล่าวแล้วก็ได้

การเดินเข้าสู่ที่ชุมนุม

การเดินเข้าสู่ที่ชุมนุมควรเดินเข้าไปด้วยกิริยาสุภาพ ระมัดระวังเรื่องเสียงในอันที่จะก่อความรำคาญหรือเบนความสนใจในการประชุมให้มาก เมื่อเดินผ่านผู้ที่นั่ง ให้ค้อมตัวลงตามอาวุโสและควรดูระยะไกลด้วย ในการค้อมตัวลงไม่ควรให้เสียดผ้าหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย หรือสิ่ง

ที่ถือไปกระทบผู้อื่น พยายามกำหนดที่นั่งของตนแล้วใช้ ระยะเวลาให้สั้นที่สุด ในการเข้าไปที่นั่งของตนเพื่อจะได้ไม่บังสิ่งที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมอยู่สนใจ เมื่อมีปัญหาวิธีที่ดีที่สุดคือถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ควรเข้าสู่ที่ประชุมที่นั่งเก้าอี้ที่เราจัดไว้โดยสุภาพ ระวังเรื่องเสียง อย่าลากเก้าอี้เสียงดังหรือโยกย้ายเก้าอี้ของตนไปจากแถวในกรณีที่ประชุมที่นั่งกับพื้น เมื่อเดินผ่านก็ควรดูระยะเช่นเดียวกับที่ประชุมที่นั่งเก้าอี้ แล้วค่อยตัวเดินเช่นเดียวกัน ถ้าเป็นการผ่านระยะใกล้ชิดมากต้องใช้วิธีเดินเข่าเพราะการยืนหรือการเดินค้ำหัวผู้ใหญ่เป็นเรื่องที่คนไทยถือกันมาก แต่ถ้าเป็นการเหลือวิสัยเช่นสถานที่ไม่อำนวยเดินไม่ได้ก็ให้ยกมือไหว้กล่าวคำขอโทษ แล้วค่อยตัวเดินผ่านไปหรือเข้าไปนั่งร่วมกับที่ประชุมนั้น

3. การนั่ง การนั่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญของชนชาตินั้น ๆ ถือว่าเป็นมารยาทอีกแบบหนึ่งซึ่งบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของแต่ละชาติในสมัยยังไม่มีเก้าอี้ใช้ ในสังคมไทยมีแบบฉบับการนั่งกับพื้นมาเป็นเวลานานจนเป็นที่ยกย่องของชาติอื่น ๆ ในโลก จากสรีรวิทยา การนั่งตัวตรงจะทรงตัวอยู่ได้นานเพราะสภาพกระดูกสันหลังที่ตั้งตรงกับพื้นไม่ว่าจะเป็นการนั่งสมาธิหรือนั่งพับเพียบก็ตาม ส่วนการค่อมตัวนั่งลงสอกลงหมอบแบบไทยนั้น ต้องมีการฝึกฝนจึงจะนั่งได้เรียบร้อยสวยงาม และนั่งได้นาน โดยทั่วไปการนั่งควรปฏิบัติ ดังนี้

การนั่งเก้าอี้ตามลำพัง

เมื่อนั่งเก้าอี้ตามลำพังควรปล่อยตัวตามสบายตัวตรงหลังพิงพนักเก้าอี้ เฝ้าชิด เข่าชิด มือประสานหรือวางบนหน้าขา ถ้าเก้าอี้มีเท้าแขนก็เอาแขนพาดหรือเท้าแขนได้ ยกส่วนคอให้ตรงแต่ไม่เชิดคอ ไม่ควรเอขาไขว่กันหรือเรียกว่าไขว่ห้าง สันเท้าชิด ปลายเท้าเปิดผายเล็กน้อย ทั้งนี้ต้องดูความเหมาะสมของความสูงของเก้าอี้และช่วงขาของผู้นั่งด้วย ไม่นั่ง 2 ขาหรือโยกไปมาจนเกิดเสียง

การนั่งเก้าอี้ควรระวังเรื่องเครื่องแต่งกายประกอบด้วย เช่นสุภาพสตรีไม่ควรแต่งกายให้ประเจิดประเจ้อมากเกินไป ขณะนั่งให้เข่าทั้งสองชิดกันเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งเล็กน้อย

การนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่

ถ้าผู้อาวุโสกว่าไม่มากควรนั่งในอากร้ารวม หลังไม่พิงพนัก ไม่เท้าแขนพาดบนเท้าแขนเก้าอี้ มือประสานโดยการคว่ำและหงาย ชายทุดนั่งให้เต็มเก้าอี้ การนั่งของหญิงให้นั่งเพียงครึ่งเก้าอี้ก่อนแล้วค่อยขยับจนเต็มเก้าอี้ ค่อมตัวเล็กน้อย สำหรับมือที่ประสานกันนั้นอาจเลยเข้ามา

เล็กน้อยก็ได้ การนั่งของชาย เข่าห่างกันเล็กน้อย ส้นเท้าชิดกัน แยกปลายเท้าเล็กน้อย ส่วนหญิงให้เข่า ปลายเท้าและส้นเท้าชิดกัน

ข้อควรระวังเมื่อนั่งต่อหน้าผู้ใหญ่คือ อย่างนั่งไขว่ห้างไม่เอนตัวตามสบายกับพนักเหยียดเท้าตามสบาย ไม่ควรนั่งบิดตัวแสดงอาการเมื่อยขา สำหรับชายเมื่อถอดรองเท้าควรดูแลถุงเท้าให้เรียบร้อย สำหรับหญิงควรระมัดระวังเรื่องกระโปรงเหนือเข่าหรือสั้นเกินไปดูไม่สุภาพ เรียบร้อย

การนั่งพื้ตามลำพัง

เมื่อนั่งพื้ตามลำพังให้นั่งพับเพียบไม่ต้องเก็บปลายเท้า แต่อย่าเหยียดเท้าตามสบายตัวตรงแต่ไม่ต้องเกร็ง มือประสานกัน ไม่เท้าแขน ถ้าจำเป็นจะเท้าแขน สำหรับหญิงอย่าให้ท้องแขนหันไปข้างหน้า ให้ปลายมืออยู่ข้างหน้า ผู้ชายไม่ควรเท้าแขนเพราะจะดูคล้ายเป็นผู้หญิงไป แต่นั่งปล่อยแขนได้ ปลายเท้าไม่ควรหันเข้าหาพระพุทธรูป หรือปูชนียวัตถุต่างๆ นั่งตัวตรงไม่เอียงหน้าหลัง เข่าของชายให้แยกพองาม ถ้าหญิงให้ชิดกัน

การนั่งพื้ต่อหน้าผู้ใหญ่

ใช้นั่งพับเพียบเช่นเดียวกับนั่งตามลำพัง แต่ต้องเก็บปลายเท้าให้เรียบร้อย โดยเบนปลายเท้าเข้าหาสะโพก ตัวตรง มือวางประสานกัน โดยปกติมักนั่งพับเพียบเก็บเท้าซ้ายโดยให้ขาซ้ายทาบพื้ ขาขวาคว่ำทับ ให้คว่ำมือตาม คือหงายมือซ้ายและคว่ำมือขวา เพื่อการรับของจะได้สะดวก ข้อควรจำคือ อย่างนั่งตามสบายควรอยู่ในอาการสำรวม แสดงความเคารพไม่ปล่อยมือตามสบายหรือนั่งเท้าแขนต่อหน้าผู้ใหญ่

กรณีนั่งกับพื้ต่อหน้าผู้ใหญ่มิอาจโสมากก็ให้นั่งลงศอกเช่นเดียวกัน โดยนั่งพับเพียบแล้วลงศอกโดยวางศอกลงบนหน้าขา มือประสานค้อมตัวลงต่ำ เงยหน้าเล็กน้อย การนั่งลงศอกกับพื้ไม่นิยมวางศอกกับพื้เพราะจะเป็นอาการหมอบไป ยกเว้นทำภารกิจหน้าพระที่นั่งให้ลงศอกซ้ายกับพื้มือขวาปฏิบัติกิจจนเสร็จ

การนั่งในที่ประชุม

การนั่งในที่ประชุมไม่นั่งปิดทางเข้าออกที่นั่งในที่ประชุม ให้นั่งตามที่มีผู้จัดไว้ ถ้าไม่มีการจัดที่นั่งไว้ก็นั่งในที่ว่าง ควรนั่งต่อจากผู้อื่นที่เข้ามานั่งก่อน พยายามหลีกเลี่ยงการนั่งบังผู้อื่น ควรกล่าวคำขอโทษเมื่อรบกวนผู้อื่นขณะเข้าไปนั่งข้างเคียง ควรนั่งในที่ประชุมด้วยความสุภาพ เรียบร้อยไม่ขยุกขยิก เล่นหัวหยอกล้อ พูดจาเสียงดังรบกวนผู้อื่นที่กำลังบรรยาย หรือผู้ที่กำลัง

ฟังบรรยาย ถ้าจำเป็นจะต้องไอ จาม หาว หรือเรอ ควรใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปาก ปิดจมูก ถ้าสุตวิสัยก็ให้กล่าวขอโทษผู้ข้างเคียง กรณีที่เป็นโรคประจำตัว ควรหลีกเลี่ยงการเข้าที่ประชุม

ไม่นั่งเอนหลังหรือนั่งตามสบายเกินควรจนรบกวนผู้อื่นแม้ของขบเคี้ยวที่เป็นอาหารต่างๆ ก็ควรงดเพราะจะรบกวนทั้งเสียงและกลิ่นแก่ผู้เข้าร่วมประชุม การลุกไปก่อนผู้บรรยายจบ เป็นการไม่สมควรอย่างยิ่ง นับเป็นการเสียมารยาทมากถ้าจะลุกจากที่นั่งควรกล่าวคำขอโทษ ผู้นั่งข้างเคียงทุกครั้ง

การนั่งในที่สาธารณะ

การนั่งในรถประจำทางไม่ควรนั่งหลับเพราะอาจพิงผู้อื่น โดยเฉพาะสุภาพสตรีเป็นการไม่สุภาพอย่างยิ่ง ควรให้ที่นั่งแก่เด็ก คนชรา และสตรีมีครรภ์ ผู้พิการ ตามควรแก่กรณีและการพูดคุยกันก็ต้องระวังให้มาก คือไม่ให้รบกวนผู้อื่น

ควรแบ่งที่นั่งให้ผู้อื่นตามสมควรมิใช่เพื่อความสบายของตนเลยนำของมาตั้งไว้ หรือกรณีนอนบนรถไฟ กรณีนี้เป็นการเห็นแก่ตัวอย่างยิ่ง ควรนั่งชิดด้านในเว้นที่ไว้ให้ผู้มาที่หลังนั่งได้สะดวก ไม่ควรดมเสมหะหรือน้ำลายขณะนั่งอยู่ในที่สาธารณะนอกจากจะเป็นที่รังเกียจแก่ผู้ที่พบเห็นแล้วยังเป็นการแพร่เชื้อโรคอีกด้วย

อย่านั่งขาดสติ เหม่อลอย หรือหลับในที่สาธารณะ เช่น ในสวนสาธารณะเพราะอาจเกิดอันตรายได้ ไม่ควรนั่งในที่ลับตานักเพราะอาจเกิดปัญหาจะไม่มีคนช่วย ไม่นั่งกีดขวางการจราจร ทำให้ผู้อื่นไม่สะดวกในการสัญจรไปมา การนั่งจะพูดคุยกับผู้อื่นก็ควรเลือกนั่งให้เหมาะสม เช่น ตามศูนย์การค้า หรือบริเวณทางเท้า

สรุปได้ว่า มารยาทเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย ทางวาจาและทางใจอย่างดีงาม บุคคลที่มีมารยาทดี ย่อมเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีมารยาทดีเป็นที่ยอมรับของสังคม โครงการส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 จึงได้กำหนดกิจกรรมในการประเมินด้านมารยาท ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท กิจกรรม “สวัสดียามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดี” ประกวดหุ่นน้อยมารยาทงาม มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี และโครงการคุณธรรม เรื่องมารยาท

2. มีวินัย

วินัย ตามที่ทุกคนเข้าใจ ถือเป็นระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผน อันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกันด้วยความสุขสบาย ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน วินัยช่วยให้คนในสังคมห่างไกลจากความชั่วทั้งหลายการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ถ้าขาดระเบียบวินัย ต่างคนต่างทำตามอำเภอใจ ความขัดแย้งและลักลั่นเกิดขึ้น ยิ่งมากคนก็ยิ่งมากเรื่อง ไม่มีความสุข การกล่าวถึงวินัยมีนักวิชาการและองค์กรต่าง ๆ ได้ สรุปเป็นหลักการไว้ ดังนี้

ความหมายของการมีวินัย

คำว่า วินัย เป็นคำที่คุ้นเคยและใช้กันอยู่ทั่วไป ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่าวินัย เอาไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 1121) ได้ให้ความหมายของคำว่า วินัย หมายถึงระเบียบแบบแผน และข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ถูกต้องในระยะยาวหรือการควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในทิศทางที่ถูกต้อง

ประวิณ ณ นคร (2558 : 123 -125) กล่าวว่า วินัยมีความหมายที่อธิบายได้เป็น 2 ทาง คือ

1. ความหมายในทางรูปธรรม หมายถึง ข้อปฏิบัติหรือแบบแผนสำหรับคนในองค์กรในหมู่เหล่า ในวงการแต่ละแห่ง ซึ่งจะเรียกว่าข้อปฏิบัติหรือแบบแผนที่กำหนดไว้หรือที่มุ่งหวังสำหรับคน
2. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็น การควบคุมตนเอง หรือยอมรับหรือปฏิบัติตามการนำหรือการบังคับบัญชาหรือมีความเป็นระเบียบ

รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง (2557 : 60) ให้ความหมายระเบียบวินัย หมายถึง แบบแผนการควบคุม บังคับของบุคคลให้เป็นไปตามความประสงค์ของสังคม เพื่อให้บุคคลมีคุณสมบัติที่ดีงามแสดงออกมาได้ทั้งอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกภายในจิตใจที่ได้รับการอบรม ปลูกฝัง ซึมซับของมนุษย์ในสังคมด้วยความสมัครใจ และมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำซึ่งความมีวินัยนั้นจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและเคารพกติกาของสังคม มีความตรงต่อเวลา มีความมุ่งมั่นตั้งใจต่อตนเองและสังคม

ปรีชา ธรรมา (2546 : 33) ให้ความหมายว่า ความมีวินัย หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมของบุคคลด้วยความสามารถของตนเองได้เป็นผลสำเร็จตามเป้าหมายอันเป็นที่ยอมรับโดยดเว้นหรือระงับยับยั้งการกระทำอันไม่เหมาะสมและนำตนไปสู่การกระทำอันเหมาะสมยิ่งขึ้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 756) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับปฏิบัติ

วีระศักดิ์ ไชยเสน (2548 : 33) ได้แยกกล่าวถึงความหมายระหว่างคำว่าระเบียบกับวินัยออกจากกัน กล่าวคือระเบียบ หมายถึง ถูกลำดับ ถูกที่เป็นแถวเป็นแนว มีลักษณะเรียบร้อย ส่วนคำว่าวินัย หมายถึง ระเบียบ สำหรับกำกับความประพฤติให้เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน

ลัดดา บุญทรง (2548 : 36) กล่าวว่า วินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกายของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบอย่างอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกันด้วยความสุขความสบายไม่กระทบซึ่งกันและกัน ให้ห่างไกลจากความชั่วทั้งหลาย การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่าถ้าขาดระเบียบวินัยต่างคนต่างทำตามอำเภอใจความขัดแย้งก็เกิดขึ้นได้ ความสงบสุขการทำงานที่ทำการจะเสียผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 20) ให้ความหมายว่า ความมีวินัย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการควบคุมตนเองให้กระทำการและปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของโรงเรียนในสิ่งที่ดี มีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

กรมการศาสนา (2551 : 11) ให้ความหมายว่า ระเบียบวินัย คือ ข้อกำหนด กฎหมาย กฎเกณฑ์ กติกา ข้อบังคับที่มีไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของคนในสังคมเพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขเรียบร้อย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 19) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว โรงเรียนและสังคม พฤติกรรมบ่งชี้คือ 1) ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 2) ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน

รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง (2557 : 60) ให้ความหมายระเบียบวินัยว่า หมายถึง แบบแผนการควบคุมบังคับของบุคคลให้เป็นไปตามความประสงค์ของสังคม เพื่อให้บุคคลมีคุณสมบัติที่ดีงามแสดงออกมาได้ทั้งอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกภายในจิตใจ ที่ได้รับการอบรม ปลูกฝัง ซึมซับของมนุษย์ในสังคมด้วยความสมัครใจ และมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ซึ่ง

ความมีวินัยนั้นจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและเคารพกติกาของสังคม มีความตรงต่อเวลา มีความมุ่งมั่นตั้งใจต่อตนเองและสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 20) ให้ความหมายว่า ระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ตัวอย่างพฤติกรรมคือปฏิบัติตาม ตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น สังคม ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

บริสเบน (Brisbane, 1994 : 67) กล่าวว่า วินัย เป็นเป้าหมายสูงสุดของการฝึกวินัย เพราะเป็นการควบคุมพฤติกรรมโดยผู้รับการฝึกเอง

Good (1973 : 176) ได้อธิบายความหมายของความมีวินัยว่า หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคลด้วยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง ไม่ได้บังคับจากภายนอก และเป็นการเรียนรู้หรือยอมรับในคุณค่าอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

Ausubel (1972 : 189-190) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การกำหนดมาตรฐานภายนอกขึ้นเพื่อควบคุมการกระทำของบุคคลนั้น มีตั้งแต่การกระทำตามใจตนเอง โดยไม่มีกฎเกณฑ์อะไรเลยไปจนถึงเผด็จการ ถ้าอำนาจการควบคุมการกระทำของบุคคลให้เป็นไปตามวินัยที่กำหนดไว้ เกิดขึ้นจากภายในตัวเขาเอง เรียกว่า วินัยในตนเอง

Rice (1981 : 164) ได้อธิบายความหมายของวินัยไว้ 3 ประการ คือ

1. การฝึกอบรมเพื่อแก้ไขความประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน
2. ควบคุมโดยใช้ระเบียบกฎหมายให้ปฏิบัติตาม
3. การลงโทษหรือการสั่งสอน

วินัย เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อเด็ก เพราะวินัยเป็นเครื่องช่วยแนะแนวทางความประพฤติของเด็กและการมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุปนิสัยของเด็ก การที่จะช่วยให้เด็กมีวินัยในตนเองนั้น ครูและผู้ปกครองจะต้องให้เด็กเข้าใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่ดี สำหรับเด็กและหาทางให้เด็กกระทำในสิ่งที่ดี โดยยึดมั่นกับการตัดสินใจของตน

จากความหมายของวินัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วินัย คือ ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ คำสั่ง กฎหมาย กฎ กติกา ที่วางไว้เป็นหลักให้ประพฤติปฏิบัติหรือความสามารถในการบังคับตนเอง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนเองมุ่งหวัง ซึ่ง

การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เกิดจากแรงกระตุ้นภายใน และพฤติกรรมที่แสดงออกจะต้องสอดคล้องกับระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม

ประเภทของควมมีวินัย

สุโท เจริญสุข (2525: 288) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะเด่นของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความสามารถนึกคิดดีกระทำออกมาดีประณีตเรียบร้อย
2. ไม่เป็นคนที่เห็นแก่ตัวแก่ได้ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง
3. มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาในการพูดและการกระทำ
4. มีความรักและเมตตาสงสารต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ด้วยกัน
5. มีความรับผิดชอบสูงไม่ปล่อยปละละเลยในกิจการงานของตนและของส่วนรวม
6. มีความเคารพและเชื่อฟังในเหตุผลไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น

สุภาพร จันทรศิริโยธิน (2526 : 6) ได้กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง คือ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ เคารพในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีลักษณะมุ่งอนาคต มีความเป็นผู้นำ มีความตรงต่อเวลารู้จักกาลเทศะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่ออำนาจภายในตนเอง มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร รู้จักเสียสละและมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและยอมรับการกระทำของตน

รุจิร ภูสาระ และคณะ (2543 : 17) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ระเบียบวินัยส่วนตัว หมายถึง กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติหรือคติประจำใจ ซึ่งแต่ละคน จะแตกต่างกันไป เพราะแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำให้วินัยส่วนตัวแตกต่างกันออกไป ได้แก่ เพศ วัย ฐานะทางสังคม ระดับการศึกษา หน้าที่การงานหรือค่านิยม

2. ระเบียบวินัยในหน้าที่ หมายถึง กฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงาน เช่น วินัยของครอบครัวที่ทุกคนในบ้านต้องปฏิบัติในฐานะบิดามารดา ลูกหลาน หรือผู้อาศัย วินัยของโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การทำความเคารพ

3. ระเบียบวินัยทางสังคม หมายถึง แนวปฏิบัติอันดีที่ทุกคนในสังคมยึดถือปฏิบัติเหมือนกัน มีลักษณะเหมือนกับวินัยส่วนตัวและวินัยในหน้าที่ แต่วินัยทางสังคมมีความหมายกว้างกว่า ทั้งนี้วินัยทั้งสองเกี่ยวข้องกับกลุ่มเล็กกว่าวินัยทางสังคม เช่น มารยาท จารีตประเพณี หลักปฏิบัติทางศาสนา

กรมวิชาการ (2540 : 155-156) กล่าวว่าทักษะย่อยและพฤติกรรมที่แสดงถึงควมมีวินัย มีดังนี้

1. ตรงต่อเวลา พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ ปฏิบัติงานทันเวลาที่กำหนด
2. วางแผนในการใช้เวลาในการทำงานและการดำเนินชีวิต พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ แบ่งเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมดำเนินชีวิตประจำวัน
3. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของหมู่คณะ และเคารพกฎกติกาของสังคม พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ เคารพกฎหมายบ้านเมือง กฎจราจร ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
4. รู้จักประเมินตนเอง พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ บอกข้อดีข้อเสียในการทำงาน
5. ประพฤติตนเสมอต้นเสมอปลาย พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ แสดงมารยาทได้ถูกต้อง ตามกาลเทศะอย่างสม่ำเสมอ
6. ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ ไม่พูดเท็จแอบอ้าง หรือนำของคนอื่นมาเป็นของตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 14) แบ่งประเภทวินัยนักเรียนเป็น 2 ประเภทคือ

1. วินัยภายนอก หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งประพฤติปฏิบัติโดยเกรงกลัวอำนาจหรือการถูกลงโทษ เป็นการปฏิบัติที่บุคคลดังกล่าวไม่มีความเต็มใจหรือตกอยู่ในภาวะจำยอม ถูกควบคุม
2. วินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกข้อปฏิบัติสำหรับตนขึ้นโดยสมัครใจ ไม่มีใครบังคับหรือถูกควบคุมจากอำนาจใด ๆ และข้อประพฤติปฏิบัติต้องไม่ขัดกับความสงบสุขของสังคม

วินัยทั้งสองประเภทยังมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ วินัยภายนอกเป็นสิ่งจำเป็น กรณีต้องการเสริมสร้างปลูกฝังลักษณะวินัยอย่างใดอย่างหนึ่งโดยรวดเร็ว ทั้งนี้อาจใช้การออกกฎหมาย คำสั่งต่าง ๆ ให้บุคคลปฏิบัติตาม วินัยภายนอกส่วนใหญ่จะกระทำกับเด็กและวัยรุ่นที่ยังไม่บรรลุวุฒิภาวะอย่างเพียงพอต่อการมีวินัย หรือกระทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางวินัย สำหรับวินัยภายในนั้น เป็นผลต่อเนื่องจากวินัยภายนอก ทั้งนี้การเสริมสร้างวินัยประเภทนี้จะใช้เวลาระยะยาว ซึ่งส่วนใหญ่ จะเกิดกับบุคคลในวัยผู้ใหญ่ วินัยดังกล่าวเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะปรากฏติดตัวบุคคลนั้น ๆ ไปโดยตลอด วินัยภายในเป็นวินัยที่มีความสำคัญและต้องการให้เกิดขึ้นมากที่สุดสำหรับกลุ่มคนในสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 20) ได้จำแนกพฤติกรรมบ่งชี้ความมีวินัยไว้ 2 พฤติกรรม ได้แก่

1. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

2. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน

จากประเภทของวินัยดังกล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของวินัยมีหลากหลายเกณฑ์โดยอาจแบ่งตามคุณลักษณะของวินัย จะสามารถแบ่งได้เป็น วินัยภายนอกตัวบุคคล กับวินัยภายในตัวบุคคล หากแบ่งตามระดับและแนวทางปฏิบัติ จะสามารถแบ่งได้เป็น ระเบียบวินัยส่วนตัว ระเบียบวินัยในหน้าที่ และระเบียบวินัยทางสังคม ถ้าแบ่งตามประเภทของบุคคลที่ยึดถือวินัย

แนวทางการเสริมสร้างควมมีวินัย

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2540 : 14-26) ได้เสนอแนวคิดของการสร้างเสริมวินัยไว้ 5 แนวทาง ดังนี้

1. การสร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน เป็นการนำเอาธรรมชาติของมนุษย์มาเป็นเครื่องช่วย โดยสร้างวินัยให้เป็นไปตามธรรมชาติหรือสอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ เพราะในการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลจะปฏิบัติตนตามความเคยชินเสียเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้สาเหตุของความเคยชินเกิดจากความเป็นไปตามเหตุปัจจัยในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยเมื่อมนุษย์ได้แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งสักครั้งหรือสองครั้ง จะมีแนวโน้มที่จะเคยชินและจะแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นซ้ำไปซ้ำมา พอมีความเคยชินก็จะยึดถือพฤติกรรมนั้นแล้วเกิดความพึงพอใจในพฤติกรรมที่เคยชิน ดังนั้นหากต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมย่อมยากขึ้นด้วย เพราะฉะนั้นจึงควรใช้วิธีการนำเอาความเคยชินของมนุษย์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ แต่ทั้งนี้การฝึกฝนควมมีวินัยในตนเองต้องใช้ความสามารถอย่างมากและจะต้องมีระบบการฝึกฝนที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ซึ่งระบบการฝึกฝนเช่นนี้จะใช้ได้ดีกับช่วงวัยเด็ก ทั้งนี้เพราะวัยเด็ก ยังไม่มีพฤติกรรมอันเกิดจากความเคยชิน ดังนั้นการฝึกฝนวินัยในตนเองจึงควรที่จะเริ่มให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีอันมาจากแบบอย่างที่ดีของบิดามารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูตลอดจนสังคมที่แวดล้อมตัวเด็ก ไม่ว่าจะเป็นชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่หรือสถานศึกษาที่เด็กศึกษาเล่าเรียนอยู่

2. การใช้วินัยที่ลงตัวแล้ว หรือก็คือวัฒนธรรมมาช่วย เพราะวัฒนธรรมเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่สร้างวินัยแบบพฤติกรรมเคยชิน ทั้งนี้เกิดจากการที่สมาชิกทุก ๆ คนในสังคมปฏิบัติตนโดยให้วินัยนั้นกลายเป็นวัฒนธรรมแล้วสมาชิกใหม่ของสังคมที่เข้าสู่วัฒนธรรมดังกล่าวหรือเข้ามาสู่ชุมชนจะปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติดั้งเดิม เพราะวัฒนธรรมเป็นกระบวนการถ่ายทอดตามความเคยชินหรือนั่นคือ การทำให้วินัยกลายเป็นวิถีชีวิต

3. การสร้างวินัยให้ได้ผลด้วยระบบสัมพันธ์ขององค์กรรวม การฝึกวินัยจะได้ผลดีต้องอาศัยระบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการด้วยกัน ซึ่งเป็นการนำองค์กรรวมมาประสานกันให้เป็นระบบ องค์กรรวมหมายถึง หากต้องการที่จะฝึกฝนพัฒนามนุษย์หรือการศึกษาต้องใช้องค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรม ด้านจิตใจและด้านปัญญา ทำงานประสานกันไป จึงทำให้เกิดองค์กรรวมที่สมบูรณ์ ฉะนั้นสิ่งที่ฝึกฝนจะกลายเป็นชีวิตจริงของผู้ที่ถูกฝึก ดังนั้นหากต้องการฝึกปฏิบัติอะไรสักอย่างหนึ่ง ต้องพิจารณาองค์กรรวมทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านพฤติกรรม หากผู้ที่ถูกฝึกมีพฤติกรรมที่ดีด้วยความเคยชินถือว่าเป็นสิ่งที่ดี

ด้านที่ 2 มีความรัก ทำให้เกิดความอบอุ่น มีความเป็นกันเอง พร้อมทั้งศรัทธาและความสุข (จิตใจ)

ด้านที่ 3 กัลยาณมิตร รู้เหตุผล สามารถบอกได้ว่าทำอย่างนั้นแล้วมีผลอย่างไร ทำให้เด็กเข้าใจเหตุผลและเห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำ (ปัญญา)

4. การสร้างปัญญาด้วยแรงหนุนของสภาพจิตใจ เป็นอีกวิธีการหนึ่งซึ่งนำเอาปัจจัยด้านจิตใจมาเป็นตัวนำ กล่าวคือ เป็นการตั้งอุดมคติในจิตใจ เพื่อให้มีความฝึกฝนมุ่งมั่นอย่างแรงในการที่จะไปถึงจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ หรือเรียกว่า การเร้ามานะ แต่ทั้งนี้ต้องมีข้อความระวังตรงที่ความมานะในระดับต้น ๆ จะเป็นความภาคภูมิใจ แต่ถ้ารุนแรงเกินไปจะกลายเป็นการดูถูกบุคคลอื่น หรือเป็นการทำตนให้เข้าไปอยู่ในระบบการแข่งขัน ซึ่งมักจะแย่งความเป็นใหญ่

5. การสร้างวินัยโดยใช้กฎเกณฑ์ข้อบังคับ ซึ่งเป็นการใช้กฎหมาย กฎเกณฑ์เข้ามาบังคับใช้ควบคุมโดยวิธีการลงโทษ ซึ่งสามารถสร้างความมีวินัย แต่ไม่ใช่เป็นวิธีการที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะไม่เป็นวิธีการที่สอดคล้องกับหลักการความเป็นจริงของกฎธรรมชาติ ซึ่งมีหลักว่ามนุษย์ต้องได้รับการฝึกฝนการกดขี่หรือข้อบังคับมิใช่วิถีทางที่ถูกต้องเสมอไป เพราะการใช้อำนาจบังคับจะได้ผลต่อเมื่ออำนาจดังกล่าวยังคงอยู่ แต่ถ้าหากอำนาจนั้นหมดลงไป มนุษย์ก็พร้อมที่จะละเมิดวินัย ซึ่งจะยิ่งก่อให้เกิดความวุ่นวายและความเสียหาย แต่กระนั้นก็ตามการใช้กฎเกณฑ์ในบางกรณีอาจจะได้ผล หากกฎเกณฑ์ดังกล่าวนั้นมีได้มีอำนาจบีบบังคับมากเกินไป และมีระยะเวลาพอสมควร เพื่อที่จะให้บุคคลผ่านเข้าสู่ความเคยชิน กระทั่งบุคคลจะมีได้รู้สึกว่าเป็นตนเองกำลังตกอยู่ภายใต้อำนาจที่บังคับ ซึ่งจากกฎธรรมชาติตามวิธีที่ 1 การสร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมความเคยชิน ซึ่งมารับทอดการใช้อำนาจบีบบังคับอันจะเป็นวิธีการที่ได้ผล แต่ทั้งนี้สิ่งที่ควรจะต้องพึงระลึกคือ ไม่ควรใช้วิธีการบีบบังคับและลงโทษ หากแต่ต้องฝึกฝนทางจิตใจให้ผู้ที่ถูกฝึกฝนเกิดความรู้สึกว่าเป็นประโยชน์ ถ้าปฏิบัติตามกฎข้อบังคับนั้น ๆ ความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกที่ได้รับจากการฝึกฝนจะทำให้ผู้ที่ถูกฝึกฝนเกิด

ความพึงพอใจหรือความเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม นั่นคือ เป็นการทำให้เข้าสู่ระบบการศึกษาที่แท้จริง อันประกอบด้วยพฤติกรรม สภาพจิตใจและปัญญาเข้ามาประสานกัน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 18 - 19) กล่าวถึงแนวทางการเสริมสร้างวินัยดังนี้

1. การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีเพื่อเป็นพื้นฐาน และปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดพฤติกรรมเคยชินที่ดี การใช้วัฒนธรรมในสังคมเป็นแนวทางปฏิบัติ ผสมผสานกับหลักการ ทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน เช่น การทำความเคารพด้วยการไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่เด็กทำได้โดยง่าย แต่การเข้าแถวไม่ใช้วัฒนธรรมไทย เด็กไม่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีดังเช่นกับการไหว้ของไทย ผู้ใหญ่เองก็ไม่สามารถปฏิบัติกันโดยทั่วไป การไหว้จึงง่ายต่อการปฏิบัติมากกว่าการเข้าแถว

2. การใช้ข้อจรรยาบรรณ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจพฤติกรรมและสติปัญญาเป็นหลักทางการศึกษาและหลักการพัฒนาจริยธรรม คือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่กระทำ มีความพอใจและยอมรับในสิ่งที่กระทำ ยอมรับไปสู่ความถึงพร้อมในการกระทำ การใช้แรงหนุน สภาพจิตใจเป็น การตั้งความมุ่งมั่นหรืออุดมการณ์และพยายามปฏิบัติตามเป้าหมายที่มุ่งมั่นไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปรียบเทียบ แต่มีความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติ หากใช้มากเกินไปจะกลายเป็นดูถูกดูหมิ่นผู้อื่น เกิดการแข่งขันแย่งชิงความเด่นและความยิ่งใหญ่

3. การใช้กฎเกณฑ์บังคับ เป็นวิธีที่ทำให้เกิดวินัยได้ชั่วระยะหนึ่ง เมื่อไม่มีผู้ใดควบคุม วินัยก็จะหายไป จึงเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 30) การเสริมสร้างวินัยให้กับคนในชาติจำเป็นจะต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัย เพราะเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้การสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้เป็นคนมีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพของคนไทย สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองและการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างวินัยปลูกฝังความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การมีจิตอาสา เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต เคารพกติกาของสังคมและเคารพสิทธิของผู้อื่นให้เยาวชนไทยเติบโตเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างวินัยโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน ส่วนใหญ่จะ

ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อการมีวินัย ซึ่งเป็นบรรยากาศทั้งทางกายภาพและจิตใจของบุคลากรในโรงเรียน เช่น

1. ปลุกต้นไม้ในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสงบ มีความสุข
2. สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เต็มไปด้วยความรัก ความเมตตา ทั้งในและนอกห้องเรียน
3. ทุกคนในโรงเรียนให้เกียรติ ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติหรือมีอคติ หรือมีการข่มเหงรังแกกัน
4. กิจกรรมส่วนใหญ่ในโรงเรียนเน้นความร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขันแนวทางการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างวินัย อาจทำได้โดยการทำโครงการ โครงงานสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน โครงการจัดทำป้ายสัญลักษณ์ที่เตือนให้นักเรียนรักษาวินัย มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการมีวินัย โครงการกิจกรรมยกย่องเชิดชูนักเรียน ครูผู้มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การเสริมสร้างวินัยสามารถทำได้ 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน 2) การใช้ข้อควรทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านพฤติกรรม และด้านปัญญา และ 3) การใช้กฎเกณฑ์บังคับ แนวทางที่นำมาใช้ในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของโรงเรียนบ้านบางเนียง ด้านมีวินัย ข้อควรทั้ง 3 ด้าน กล่าวคือให้ นักเรียนมีความเข้าใจของสิ่งที่กระทำ มีความพอใจและยอมรับในสิ่งที่จะกระทำ รู้เหตุรู้ผล สามารถบอกได้ว่าทำอย่างนั้นแล้วมีผลอย่างไร เห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำหลังจากนั้นจึงปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย

3. ฝึความพอเพียง

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเวศ วะสี (2542 : 3) กล่าวว่าเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการมีจิตใจที่พอเพียง มี ความวิริยะพอเพียง มีปัญญาพอเพียง มีวัฒนธรรมที่พอเพียง มีสิ่งแวดล้อมที่พอเพียงและมีความเอื้ออาทรต่อกัน หลักเศรษฐกิจพอเพียงคือเศรษฐกิจที่บูรณาการได้ดุลยภาพ ความเป็นปกติและยั่งยืน

ปณตดา พงศนภาพิโล (2543 : 13) กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึง ความสามารถของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้า และบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคม นั้น ๆ ได้ โดยพยายามที่จะหลีกเลี่ยงที่จะพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ ซึ่งเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลคือความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่

อย่างประมาณตน ตามฐานะ ตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มี
อิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด นั่นก็คือการหันหลังกลับไปยึดเส้นทางสายกลาง
ในการดำรงชีวิต

สมพร เทพสิทธา (2548 : 15) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำหลักพุทธธรรม หลัก
เศรษฐศาสตร์และการนำหลักการครองชีวิตธรรมดามาประยุกต์เข้าด้วยกันให้คนไทยได้นำไปปฏิบัติ
เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยเศรษฐกิจ เป็นการนำหลักอหิ�ปจฺจยตา หลักอริยมรรค อริยสัจ
หลักทวิภูมิตถัมมิกัตถประโยชน์และหลักอื่น ๆ ในพระพุทธศาสนา มาตั้งเป็นทฤษฎีใหม่ในทาง
เศรษฐศาสตร์และสังคมวิทยาอย่างแนบเนียนและเข้ากับความเป็นไทย

สุเมธ ตันติเวชกุล (2549 : 55) กล่าวถึงความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึง
เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองอยู่ได้ โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยไม่ต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของ
ตนเองให้เสียหายก่อน คือตั้งตัวให้มีความพอกิน พอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยก
เศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ย่อม
สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้

สุริพร เอี้ยวถาวร (2550 : 28) กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง แนวทางการดำเนิน
ชีวิต และการปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะพสกนิกรชาวไทย
ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง
ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ
คุณธรรม ประกอบกับการวางแผน การตัดสินใจและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจ ให้มี
สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำรงชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มี
สติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว
และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์ (2546 : 33) กล่าวถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็น
ปรัชญาการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจที่จะต้องเป็นเครื่องกำกับนโยบายและมาตรฐานทางเศรษฐกิจของ
รัฐบาล ตลอดจนพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชน ซึ่งสามารถยึดถือเป็นหลักปฏิบัติได้ในทุก ๆ
โอกาส ซึ่งหากจะพิจารณาในบริบทของเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นแบบจำลองทาง
เศรษฐกิจที่สะท้อนความเป็นจริงของเศรษฐกิจแห่งประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งมีความถูกต้องและ
ชัดเจนที่สุด

อุทัย สวงนตีกุล (2548 : 14) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปีตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 2540 และเมื่อภายหลังเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจแล้วได้ทรงเน้นย้ำให้ชี้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นจากความเดือดร้อนทั้งยังช่วยให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน แม้ประเทศจะตกอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ก็ตาม

สรุปได้ว่า ความพอเพียงหมายถึง การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ คุณธรรม ประกอบกับการวางแผน การตัดสินใจและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำรงชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บุญเสริม บุญเจริญผล (2543 : 3) ได้กล่าวถึง ความพอเพียง เป็นหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการมาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ และได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นวิธีการดำเนินการเลี้ยงชีวิตแบบรู้จักพอด้วยการพยายามผลิตสินค้าขึ้นมาเอง ให้พอเพียงสำหรับคนในครอบครัวกินและใช้ หากผลิตได้เหลือกินเหลือใช้จึงขาย หากผลิตได้ไม่พอก็ต้องซื้อบ้างมิได้มุ่งผลิตเพื่อขายอย่างเดียว โดยไม่นำมาบริโภคด้วยนอกจากนั้น การผลิตและการบริโภคต้องอยู่ในหลักของความพอดี รู้จักพอในการผลิตและการบริโภคต้องอยู่ในลักษณะการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีหลัก 4 ประการ ดังนี้

1. ต้องพึงตัวเองให้มากที่สุด
2. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดผลคุ้มค่าที่สุด

3. ไม่ผลิตและบริโภคเกินกำลัง แสวงหาความพอเหมาะพอดีได้ดุลยภาพ

4. ต่างมีส่วนร่วมช่วยเหลือกันและกัน ไม่ต่างคนต่างอยู่โดยไม่เหลียวแล

หลักแนวคิดทฤษฎีของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาตามหลักความพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม เศรษฐกิจพอเพียงมีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมถึง 4 ด้าน คือ

1. มิติด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกิน ให้ความสำคัญมั่นคงเพียร ประกอบสัมมาอาชีพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจน

2. มิติด้านจิตใจ เศรษฐกิจพอเพียงเน้นที่จิตใจที่รู้จักพอ คือ พอดี พอประมาณ และพอใจ ในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ไม่โลภ

3. มิติด้านสังคม เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสงบสุข ประชาชนมีความเมตตา เอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มุ่งให้เกิดความสามัคคีปราศจากการเบียดเบียนกัน การเอาเปรียบกัน การมุ่งร้ายทำลายกัน

4. มิติด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัด อดออม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ตกเป็นทาสของวัตถุนิยม ซึ่งทำให้เกิดการเป็นหนี้สิน เกิดการทุจริต คอร์รัปชัน

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2554 : 7) กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับ

การเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

กรมการพัฒนาชุมชน (2550 : 9 - 10) กล่าวว่า การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็นโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็น การมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อ ความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนียาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้อง เป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้อง อาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่าง รอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทยซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรและระดับประเทศได้ โดยมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไปและต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงามคิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ้วนถี่โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น อย่างรอบคอบ

ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมเพื่อสามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่ทันที่

เงื่อนไขสำคัญ เพื่อให้เกิดความพอเพียง การตัดสินใจและดำเนินกิจกรรม ต้องอาศัยทั้งเงื่อนไขคุณธรรม หลักวิชาและเงื่อนไขชีวิตเป็นพื้นฐาน

เงื่อนไขคุณธรรม เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้รักสามัคคี ไม่โลภ ไม่ตระหนี่และรู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่น

เงื่อนไขหลักวิชา อาศัยความรู้รอบรู้รอบคอบและระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการมาใช้วางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน

เงื่อนไขชีวิต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติและปัญญา บริหารจัดการการใช้ชีวิตโดยใช้หลักวิชาและคุณธรรมเป็นแนวทางพื้นฐาน

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2550 : 1 - 40) ได้อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทุกข้อมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาชุมชนและพัฒนาสังคมให้เข้มแข็งได้อย่างยั่งยืนทุกข้อ โดยยึดทั้งคน ชุมชน สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ทั้งนี้ จะพิจารณาหลักการทรงงานที่มีผลต่อการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เศรษฐกิจที่เด่นชัดที่สุด โดยยึดหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาด้วย ได้แก่

1. ภูมิสังคม การพัฒนา ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน

2. ระเบิดจากข้างใน พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ทรงตรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนามีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว

3. ทำให้ง่าย พระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้การคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุง และแก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริ ดำเนินไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และระบบนิเวศโดยรวม ตลอดจนสภาพทางสังคมของชุมชนนั้น

4. การมีส่วนร่วม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักประชาธิปไตย จึงทรงนำ “ประชาพิจารณ์” มาใช้ในการบริหารเพื่อเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชน หรือความต้องการของสาธารณชน

5. การพึ่งตนเอง การพัฒนาตามแนวพระราชดำรัสเพื่อแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น ด้วยการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้มีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ต่อไป แล้วขั้นต่อไปก็คือการพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและสามารถ “พึ่งตนเองได้”

6. พออยู่พอกิน การพัฒนาเพื่อให้พสกนิกรทั้งหลายประสบความสุขสมบูรณ์ในชีวิตได้เริ่มจากการเสด็จฯ ไปเยี่ยมประชาชนทุกหมู่เหล่าในทุกภูมิภาคของประเทศไทยได้ทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรด้วยพระองค์เอง จากนั้นได้พระราชทานความช่วยเหลือให้พสกนิกร

มีความกินดื้ออยู่ผู้มีชีวิตอยู่ในชั้น “พออยู่พอกิน” จึงทำให้คนทั้งหลายได้ประจักษ์ว่าแนวพระราชดำริในพระองค์นั้น “เรียบง่าย ปฏิบัติได้ผล” เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

7. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

8. ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน ร่วมมือกันช่วยชาติ พัฒนาชาติด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกันแล้ว ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าอย่างมาก

9. รู้รัก สามัคคี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสในเรื่อง รู้รัก สามัคคี มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคำสามคำ ที่มีค่าและมีความหมายลึกซึ้ง พร้อมทั้งสามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

รู้ : การที่เราจะลงมือทำอะไรจะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัย รู้ถึงปัญหา และรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม เศรษฐกิจพอเพียงมีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุม

รัก : คือความรัก เมื่อเรารู้ครบถ้วนกระบวนความแล้ว จะต้องมีความรักการพิจารณาที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้นๆ ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไปและต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

สามัคคี : การที่จะลงมือปฏิบัตินั้น ควรคำนึงเสมอว่า เราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจเป็นองค์กรเป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยยึดทั้งคน ชุมชน สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ทั้งนี้ จะพิจารณาหลักการทรงงานที่มีผลต่อการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เศรษฐกิจที่เด่นชัดที่สุดโดยยึดหลักการเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553 : 57) ได้กำหนดให้การอยู่อย่างพอเพียงมีองค์ประกอบ 5 ประการ 3 ประการแรกเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะ อันได้แก่

1. ความพอเพียงความพอดีและทางสายกลางหรือมีมัชฌิมาปฏิปทา ไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไปที่แตกต่างกันตามฐานะ

2. ความถูกต้องมีความมีเหตุผลการมีหลักฐานการใช้ความรู้และเหตุผล

3. ภูมิคุ้มกันจากผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่มีความไม่แน่นอนและการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตไม่เสี่ยงมากเกินไปและไม่หวังผลจนเกินไป โดย 3 หลักนี้ตั้งอยู่บนเงื่อนไข 2 ประการ คือ

1. ความรู้และปัญญา ซึ่งต้องมีความรอบรู้ การรู้จักจริง ความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวัง

2. คุณธรรมจริยธรรม ตามวัฒนธรรมความเป็นไทยอันได้แก่ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเมตตากรุณา ความเพียร ความอดทน และการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกันและรู้จักแบ่งปัน เป็นต้น

สรุปได้ว่า พอเพียง คือ ความพอเพียง หรือเศรษฐกิจพอเพียง หรือ อยู่อย่างพอเพียง เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงพฤติกรรมการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความสำคัญในการดำรงชีวิตของคนไทยและทั่วโลก สามารถนำไปปรับใช้ได้ทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งความพอเพียงเป็นความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวัง ความพอดี พึงตนเอง ความเป็นอยู่อย่างประมาณตน ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน ยึดทางสายกลางในการดำรงชีวิต การจัดการความเสี่ยง ความสมดุล เมื่อคนไทยหันมาศึกษาให้เข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองก็จะพบเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของชีวิต ความอยู่ดีมีสุข ความพอเพียงเป็นหลักในการดำรงชีวิตอยู่บนความสมดุล มีคุณธรรม ไม่สุดโต่ง ไม่หย่อน อยู่เพียงพอ ด้วยความพอเพียงอย่างแท้จริง การครองชีวิตให้อยู่บนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า ทางสายกลาง มัชฌิมาปฏิปทา ให้รู้เข้าใจ เข้าถึงตัวเอง วิถีชีวิตของตนเอง รากเหง้าสังคม วัฒนธรรมประเพณีของตนเอง รู้จักพึงตนเองเป็นลำดับแรก ไม่หวังพึ่งพาคนอื่น รู้จักเผื่อแผ่คนอื่นถ้ามีมากเกินไป และปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงให้ดำรงอยู่อย่างไม่เบียดเบียนคนอื่น สิ่งสำคัญ ให้รู้จักพอดีพอใช้ ทุกครั้งที่คิดทำ เหนื่อยก็เข้าถึงความเป็นหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเวศ วะสี (2542 : 4-6 อ้างถึงใน ชุตินา บิริสุทธิ์, 2553 : 12-13) ได้กล่าวในหนังสือ เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคมแนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจและสังคมว่า เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้แปลว่าไม่เกี่ยวข้องกับใคร ไม่ค้าขาย ไม่ส่งออก ไม่ผลิตเพื่อคนอื่น ไม่ทำเศรษฐกิจ มหาภาค และให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า คำว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั้น หมายถึง พอเพียงในอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่

1. พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว ไม่ใช่เศรษฐกิจแบบทอดทิ้งกัน
2. จิตใจพอเพียง ทำให้รักและเอื้ออาทรต่อผู้อื่นได้ คนที่ไม่พอจะรักคนอื่นไม่เป็นและทำลายมาก

3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง ได้แก่ การรู้จักที่จะอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว เพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อการยังชีพและทำมาหากินในชีวิตประจำวันได้ เช่น การเกษตรกรรม ผสมผสาน เป็นต้น

4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง คือ การที่ชุมชนสามารถรวมตัวกัน มีความสามัคคีต่อกัน เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง รวมตัวกันชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ง่ายตาย ส่งผลให้ชีวิตมีความสุขมีคุณภาพที่ดี

5. ปัญญาพอเพียง มีการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ร่วมกันและสามารถปรับตัวต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง คือ การที่กลุ่มชนมีวิถีการดำเนินชีวิตที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและรากฐานทางวัฒนธรรมของตน ซึ่งการดำเนินชีวิตภายใต้รูปแบบของการมีวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับตนนั้น จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ ที่ร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของตน เนื่องจากสิ่งเหล่านั้นล้วนแต่เอื้อประโยชน์ต่อครองชีวิตของตนทั้งสิ้น

7. มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ใช่ขี้บวบ เดี่ยวจน เดี่ยวรวย ซึ่งเมื่อทุกอย่างเกิดความพอเพียง ก็จะเกิดความสมดุล คือ ความเป็นปกติและยั่งยืน ซึ่งอาจจะเรียกในชื่ออื่น ๆ ได้ เช่น เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจสมดุลหรือเศรษฐกิจบูรณาการ เป็นต้น

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย (2542 : 257 อ้างถึงใน ชุตินา บริสุทธิ์, 2553 : 13) ได้ กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นปรัชญาของการพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีฐานคิดที่สำคัญ ที่การพัฒนาคนในชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการจรรโลงรักษาวัฒนธรรมชุมชน ทั้งการพัฒนาคนจะต้องเริ่มที่การพัฒนาความคิดและจิตใจของคนให้รู้จักกิน รู้จักใช้ตามอัตภาพ และความจำเป็นในการดำเนินชีวิต

บุญเสริม บุญเจริญผล (2543 : 3 อ้างถึงใน ชุตินา บริสุทธิ์, 2553 : 13) ได้ให้ความหมาย ของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นวิธีการดำเนินการเลี้ยงชีวิตแบบรู้จักพอด้วยการพยายามผลิตสินค้า ขึ้นมาเอง ให้พอเพียงสำหรับคนในครอบครัวกินและใช้ หากผลิตได้เหลือกินเหลือใช้จึงขาย หากผลิต ได้ไม่พอก็ต้องซื้อบ้างมิได้มุ่งผลิตเพื่อขายอย่างเดียว โดยไม่นำมาบริโภควัย นอกจากนั้นการผลิตและ การบริโภคต้องอยู่ในหลักของความพอดี รู้จักพอในการผลิตและการบริโภค ลักษณะการดำเนินชีวิต แบบเศรษฐกิจพอเพียง มีหลัก 4 ประการ ดังนี้

1. ต้องพึ่งตัวเองให้มากที่สุด

2. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดผลคุ้มค่าที่สุด
3. ไม่ผลิตและบริโภคเกินกำลัง แสวงหาความพอเหมาะพอดีได้ดุลยภาพ
4. ต่างมีส่วนร่วมช่วยเหลือกันและกัน ไม่ต่างคนต่างอยู่โดยไม่เหลียวแล

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2545 อ้างถึงใน ชุตินา บริสุทธิ์, 2553 : 14) ได้เน้นถึงมิติที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมเป็นสำคัญ เห็นได้จากประโยคที่ว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ วัฒนธรรมเป็นการขยายความที่กินความหมายในระดับกว้างกว่า มากกว่าจะมองเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการจัดการของเกษตรกรในระดับครัวเรือนเท่านั้น หากแต่เป็นการจัดการเศรษฐกิจทั้งประเทศ

สมพร เทพสิทธา (2549 : 29-32 อ้างถึงใน วรเดช จันทรศร, อรรถ สมร่าง, ธันนา จิตต์สงวน และพิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ, 2551 : 8) ระบุว่า เศรษฐกิจพอเพียงมีขอบเขต กว้างขวาง ครอบคลุมถึง 4 ด้าน คือ

1. มิติด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกิน ให้มีความยั่งยืน หนึ่งเพียร ประกอบสัมมาอาชีพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจน
2. มิติด้านจิตใจ เศรษฐกิจพอเพียงเน้นที่จิตใจที่รู้จักพอ คือ พอดี พอประมาณ และพอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ไม่โลภ
3. มิติด้านสังคม เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสงบสุข ประชาชนมีความเมตตา เอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มุ่งให้เกิดความสามัคคีปราศจากการเบียดเบียนกัน การเอาเปรียบกัน การมั่งร่ำรวยทำลายกัน
4. มิติด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัด อดออม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ตกเป็นทาสของวัตถุนิยม ซึ่งทำให้เกิดการเป็นหนี้สิน เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

สรุปได้ว่า ความพอเพียงประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ ที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ทั้งนี้การตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปในทางสายกลาง อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยเงื่อนไขของความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

จักรกฤษณ์ ทิณรัตน์ (2551 : 19) ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกทางบวกของผู้รับบริการ เมื่อได้รับตอบสนองความต้องการ ทำให้ผู้รับบริการรู้สึกพอใจ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความเชื่อ ค่านิยม ประสบการณ์ที่ได้รับ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 823) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สมใจ ชอบใจ

ศิริพงษ์ จรัสโรจนกุล (2555 : 3) ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้า จึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

อภิวัฒน์ วีระเดโช (2555 : 18) ความพึงพอใจ คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจที่เกี่ยวกับลักษณะของงาน ปัจจัยเหล่านี้นำไปสู่ความพอใจในงานที่ทำ ได้แก่ความสำเร็จ การยกย่อง ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า เมื่อปัจจัยเหล่านี้อยู่ต่ำกว่า จะทำให้เกิดความไม่พอใจงานที่ทำ ถ้าหากงานให้ความก้าวหน้า ความท้าทาย ความรับผิดชอบ ความสำเร็จและการยกย่องแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว พวกเขาจะพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงานเป็นอย่างมาก

วาสนา เพชรสุข (2556 : 58) ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดี ความรู้สึกชอบ ความประทับใจ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์เป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ ซึ่งความพึงพอใจ จะส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จ การยกย่อง ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

พิสนุ พองศรี (2551 : 340 - 341) ได้กล่าวสรุปจำแนกทฤษฎีความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction) ของโคแมน (Koman) ว่าออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการ (Need Fulffment Theory) ถือว่าความพึงพอใจในงานเกิดความต้องการส่วนบุคคล ที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของตน

2. ทฤษฎีอ้างอิงกลุ่ม (Reference – Group Theory) ถือว่าความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะของงานตามความปรารถนาของกลุ่ม

จากทฤษฎีทั้งสองกลุ่มดังกล่าว เห็นว่ามิติของงานที่สร้างรายได้และความก้าวหน้า จะอยู่ในกลุ่มทฤษฎีสนองความต้องการและมิติของการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานจะอยู่ในกลุ่มทฤษฎีอ้างอิงกลุ่ม

มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 69-80) ได้สร้างทฤษฎีความต้องการของมนุษย์เป็นลำดับขั้นที่มีสมมุติฐาน 3 ประการดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการตลอดเวลา ไม่มีที่สิ้นสุด ตราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมนั้นอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นจึงจะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจต่อไป
3. ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปสูงตามลำดับความสำคัญ เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการขั้นสูงจะตามมา

มาสโลว์ ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และการพักผ่อน

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (Security or Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายหรือจากการถูกแย่งชิงสิ่งของที่ตัวเองเป็นเจ้าของ

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social or Belongingness Needs) เป็นความต้องการที่จะร่วมกับคนอื่นและมีสภาพทางสังคมที่สูงขึ้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem or Status Needs) เป็นความต้องการที่มีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะเข้าใจและรู้จักตนเองหรือความต้องการประจักษ์ในตนเอง (Self-Relation) เป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ที่อยากจะทำอะไรให้สำเร็จตามความนึกคิดของตนเอง

เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg.1959 :113 -115) ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุของความพึงพอใจที่เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ซึ่งในทฤษฎีนี้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation) เป็นปัจจัยเกี่ยวกับงาน ซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือลักษณะของงาน
2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) เป็นปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

จากทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า มนุษย์มีความต้องการตามลำดับดังนี้ ความต้องการทางกายภาพ เป็นความต้องการลำดับแรกของมนุษย์ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ถ้าขาดสิ่งเหล่านี้จะทำให้ไม่สามารถดำรงชีพอยู่ได้หรืออยู่อย่างยากลำบาก สิ่งเหล่านั้น

ได้แก่ อาหาร อากาศ น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการต่อมาคือความต้องการด้านความปลอดภัย เป็นความต้องการที่จะป้องกันในทรัพย์สินหรือตนเอง เพื่อให้สามารถอยู่ได้อย่างปกติสุข ความต้องการต่อมาคือ ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่จะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นั่นคือมนุษย์ที่อยู่ในสังคมต้องการการยอมรับ ต้องการความรักจากคนในสังคมนั้น ความต้องการต่อมาคือ ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ต้องการการยกย่องนับถือจากคนในสังคมนั้น ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้มนุษย์ทำเพื่อคนในสังคม ขั้นต่อมาคือ ความต้องการความเข้าใจและรู้จักตนเอง เป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการทำในสิ่งที่ตนเองชอบและได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพ เป็นอิสระจากสิ่งใด ๆ รอบข้าง เสมือนว่าการกระทำนั้นอยู่ในโลกของตนเองคนเดียว

การวัดความพึงพอใจ

ภนิตา ชัยปัญญา (2541 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดความพึงพอใจนั้น สามารถทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถามต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนมาเป็นแบบแผนเดียวกัน มักใช้กรณีที่ต้องการข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมาก ๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัดทัศนคติ รูปแบบของแบบสอบถามจะใช้มาตรวัดทัศนคติ ซึ่งนิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง มาตราส่วนแบบลิเคิร์ท ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสัมภาษณ์โดยการพูดคุย โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

รจนา เตชะศรี (2550 : 14) ได้เสนอวิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ไว้หลายวิธี ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2. การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการปฏิบัติกิจกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมและหลังการปฏิบัติกิจกรรม

จินตนา พรหมนิมิต (2553 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดความพึงพอใจนั้น สามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถาม ต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าว อาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนมาเป็นแบบแผนเดียวกัน มักใช้ในกรณีที่ต้องการข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมาก ๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัดทัศนคติ รูปแบบของแบบสอบถามจะใช้มาตราวัดทัศนคติ ซึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วนแบบลิเคิร์ท ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดคุย โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง (2555 : 12) ได้กล่าวถึง การวัดความพึงพอใจว่าอาจทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายโดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบหรือเป็นคำตอบอิสระโดยคำถามที่ถามถึงความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำลังให้บริการอยู่ เช่น ลักษณะการให้บริการ สถานที่ ระยะเวลาที่ให้บริการ บุคคลที่ให้บริการ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่วัดถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจผู้ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริงวิธีนี้ประหยัดและมีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง

3. การสังเกต ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ โดยวิธีการสังเกตดูพฤติกรรมก่อนมารับบริการ ขณะรับบริการ และหลังจากรับบริการแล้ว เช่น สังเกตสีหน้าท่าทางการพูด การวัดความพึงพอใจวิธีนี้ต้องทำอย่างจริงจังจึงจะสามารถประเมินถึงความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นการบอกถึงความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถวัดได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถามความคิดเห็น การใช้แบบสำรวจความรู้สึก การสังเกต ขึ้นอยู่กับความสะดวกความเหมาะสมตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการวัดด้วย จะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพหรือน่าเชื่อถือได้

วิธีสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545 : 22 -23) กล่าวว่า การสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจหรือทัศนคติที่นิยมในปัจจุบัน มีหลายวิธี ดังนี้

1. การวัดความพึงพอใจโดยใช้วิธี Summated Ratings หรือ Likert Method วิธีนี้สร้างขึ้นโดยเรนิสลิคอร์ท (Renis Likert) กระบวนการของการสร้างแบบสอบถาม โดยการสร้างข้อความ (Attitude statements) ขึ้นมาหลาย ๆ ข้อความให้ครอบคลุมหัวข้อที่เราจะศึกษา การตอบแบบสอบถามนี้ มีข้อให้เลือกคือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก การให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็น Positive Sin negative Statement

2. การวัดความพึงพอใจโดยใช้วิธี Equal – Appearing Intervals วิธีนี้สร้างขึ้นโดย Thurstone ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างสเกลวัดความพึงพอใจ ดังนี้ ขั้นแรกจะต้องสร้างข้อความ หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เราจะวัด อาจจะได้มาจากข้อมูลจากการทำโครงการทดลอง หรือบทความการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อความเหล่านั้นจะทดแทนความรู้สึกที่มีต่อวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ที่เราต้องการจะวัดความพึงพอใจที่มีต่อสิ่งนั้น เมื่อได้ข้อความที่มากที่สุดแล้ว กลุ่มบุคคลที่จะให้ความคิดเห็นต่อข้อความที่สร้างขึ้น ข้อความเหล่านี้จะแยกพิมพ์ไว้ในบัตร โดยแต่ละบัตรจะประกอบด้วยข้อความหนึ่งข้อความ นอกจากบัตรนี้แล้วผู้ตอบยังได้บัตรอีก 11 บัตร ซึ่งตัวอักษร A ถึง K บัตร A ความรู้สึกที่ไม่เห็นด้วยอย่างมากที่สุด ลำดับความรู้สึกนี้จะลดน้อยลง จนถึงความรู้สึกเฉย ๆ หรือไม่แน่ใจ ซึ่งแทนด้วยบัตร F และจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงบัตร K ซึ่งแทนความรู้สึกเห็นด้วยมากที่สุด โดยผู้ตอบที่ได้รับบัตรเหล่านี้จะต้องพิจารณา ลำดับความมากน้อยของข้อความ ชอบหรือไม่ชอบ ความเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ความพอใจหรือไม่พอใจ ของแต่ละข้อความในบัตรที่ได้รับ โดยนำไปรวมกลุ่มกับบัตร A ถึงบัตร K 11 บัตรดังกล่าว หรืออาจใส่ตัวอักษรลงในบัตรที่บรรจุข้อความก็ได้

3. การวัดความพึงพอใจโดยใช้วิธี Semantic Differential เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของสิ่งต่าง ๆ ผู้คิดวิธีนี้คนแรกคือ ชาร์ล อี. ออสกู๊ด (Charles E. Osgood) และผู้ร่วมงาน เช่นเป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่จะศึกษา โดยทั่วไปสเกลแบบนี้จะประกอบด้วยข้อให้เลือก 7 ข้อ ศึกษาให้กลุ่มบุคคลที่จะศึกษาประเมินค่า (rate) เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นสถานที่ บุคคล เหตุการณ์ การประเมินค่านั้นใช้คำคุณศัพท์ที่ตรงข้ามกัน และมีลำดับของความมากน้อย (degree) จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งรวมทั้งหมด 7 อันดับ แบบสอบถาม แบบนี้เป็นแบบสากลที่ให้คำตอบโดยการให้ผู้ตอบประเมินค่ามากหรือน้อย และสามารถวัดความคิดเห็น ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ไม่ว่าเชื้อชาติใดหรือกลุ่มใดที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ และสามารถจะเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของกลุ่มต่าง ๆ

ระพินทร์ โพธิศรี (2549 : 39 - 43) การสร้างแบบวัดความพึงพอใจการแปลความหมาย การวัดความพอใจ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดเนื้อหาความพึงพอใจคือให้เขียนนิยามซึ่งสามารถกระทำโดย

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกำหนดนิยาม
2. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 5 คน

ขั้นที่ 2 เลือกประเด็นที่วัดความพอใจและกำหนดวิธีการวัด

1. ประเด็นที่วัดความพอใจให้เลือกมาจากกรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1
2. วิธีวัดความพอใจ โดยทั่วไปนิยมใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ และประเด็นวัด

ความพอใจเป็นทางบวก คือ พอใจอย่างยิ่ง พอใจมาก พอใจสมควร พอใจน้อย หรือค่อนข้างไม่พอใจ พอใจน้อยเป็นอย่างยิ่งหรือไม่พอใจค่อนข้างมาก ถ้าความพอใจทางลบ คะแนนระดับความพอใจจะเป็นตรงข้ามกับที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 จัดทำความพอใจฉบับร่าง

ขั้นที่ 4 ทดลองกลุ่มย่อยประมาณ 3 - 5 คน เพื่อตรวจสอบความมั่นคงเฉพาะหน้า

ขั้นที่ 5 ให้ผู้เชี่ยวชาญประมาณ 3 - 5 ท่าน ตรวจสอบความแม่นยำตรงเฉพาะหน้าและความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา

ขั้นที่ 6 ทดลองภาคสนาม เพื่อการวิเคราะห์ปรับปรุงคุณภาพแบบวัดความพอใจ โดยการหาค่าอำนาจจำแนก (r_{xx}) และความเชื่อมั่น (R_{tt}) ด้วยวิธีการของคอนบราค (Cronbach)

ขั้นที่ 7 นำไปใช้จริงการแปลความหมายการวัดความพอใจกรณีความพอใจด้วยการจัดอันดับคุณภาพ 5 อันดับ สามารถแปลความหมายได้ดังนี้ 1-1.50 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด 1.51-2.25 หมายถึง พอใจน้อย 2.26 - 2.50 หมายถึง ค่อนข้างพอใจ 2.51 - 3.50 หมายถึง พอใจพอสมควร 3.51-3.75 หมายถึง พอใจค่อนข้างมาก 3.76 - 4.50 หมายถึง พอใจมาก 4.51 - 5.00 หมายถึง พอใจเป็นอย่างยิ่ง /มากที่สุด

การปรับปรุงแบบวัดความพอใจ

1. พยายามให้มีข้อคำถามวัดความพอใจให้มากพอสมควรอยู่ระหว่าง 10 - 20 ข้อ
2. ควรตัดข้อคำถามที่มีค่า $r_{xx} < 0$ ออกไป
3. ปรับปรุงข้อคำถามที่ $r_{xx} < 0.20$ แต่ไม่เท่ากับศูนย์หรือติดลบ
4. ควรสร้างแบบความพอใจให้มีคำถามเผื่อไว้เพื่อตัดข้อคำถามที่ไม่ดีออกไป เพื่อให้แบบวัด

ความพอใจมีคุณภาพถึงระดับที่ต้องการ

สมนึก ภททิยธนี (2553 : 37 - 43) กล่าวถึงการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ มีดังนี้

1. คำชี้แจงระบุถึงจุดประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมตัวอย่าง
2. ข้อคำถามส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ชื่อ - สกุล เพศ ระดับการศึกษาอาชีพ

3. ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และความคิดเห็น เป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้รายละเอียดเกี่ยวกับ เรื่องที่ต้องการศึกษา เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพสูง กล่าวโดยสรุป การสร้างแบบวัดความพึงพอใจมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ
2. เลือกประเด็นในการวัดและกำหนดวิธีที่จะใช้ในการวัด
3. สร้างแบบวัดความพึงพอใจ
4. นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
6. นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจไปใช้จริงและแปลผล

จากวิธีสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ เริ่มจากการสร้างข้อคำถามให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดความพึงพอใจ โดยมีสเกลหรือเกณฑ์การวัดที่แตกต่างกันออกไป แต่ที่นิยมใช้คือ สเกล เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผู้ประเมินได้สร้างแบบวัดความพึงพอใจ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert Method ในการวัดความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง คือ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันอย่างมากในการวัดความพึงพอใจของผู้ตอบคำถามเพราะมีความเป็นอิสระต่อการตอบคำถาม โดยกำหนดเนื้อหาในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ เลือกประเด็นในการวัดและกำหนดวิธีที่จะใช้ในการวัด นำไปสร้างแบบวัดความพึงพอใจและกำหนดเกณฑ์การประเมิน ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หาค่าความเชื่อมั่น นำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้ปฏิบัติงานและผู้บริการที่เกี่ยวข้องในครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลมาประเมินความพึงพอใจในแต่ละประเด็นการพิจารณาตามตัวชี้วัด ซึ่งผลที่ได้เป็นสารสนเทศสามารถนำไปใช้พัฒนาต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของคณะในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่า อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน พันธกิจของแต่ละคณะทั้ง 7 คณะ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและมีความเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ทำให้ได้เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี คือ “คุณธรรมเด่น เน้นความเป็นไทย เข้าใจท้องถิ่น” อธิบายความหมายของอัตลักษณ์ได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐาน

ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล เป็นคลังปัญญาความรู้ของท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นในสาขาวิชาด้านวิชาชีพครู ด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตรและอาหารและด้านเทคโนโลยี รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

มะรี เป็งลีฆะ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนไอยราอนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการ 2) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ 3) เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ สรุปผลการประเมินดังต่อไปนี้ 1) ผลการประเมินโครงการ ตามความคิดเห็นของครู กรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง โดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 3) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 4) ด้านกระบวนการของโครงการโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 5) ด้านผลผลิตของโครงการ ดังนี้ 1) ผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) ผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก

ศรายุช เชาว์ชาญ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินเชิงระบบโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนบ้านหนองแดงสมิตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ประเมินการดำเนินงานตามโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตั้งแต่ปี การศึกษา 2554- 2555 ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การประเมินด้านบริบท 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า 3) การประเมินด้านกระบวนการ 4) การประเมินด้านผลผลิต 5) การประเมินด้านผลกระทบ ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการประเมินการดำเนินงานตามโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนบ้านหนองแดงสมิตร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 1) ด้านบริบทโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต 1) ด้านผลผลิตเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านผลผลิตเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านผลผลิตเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิตเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 5) ด้านผลกระทบเชิงคุณค่าเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร ครู ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการได้รับการยอมรับจากหน่วยงานอื่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สิทธิศักดิ์ แก้วทา (2555 : 49 - 52) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและนำเสนอแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิจิตร ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน และครูหัวหน้างานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาโดยภาพรวมด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุด คือ การสร้างความศรัทธา ความตระหนัก ทักษะที่ดี ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษามองไม่เห็นความสำคัญ ขาดทักษะกระบวนการในการดำเนินงาน หรือมอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ และมองว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ไม่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนได้ แนวทางการดำเนินงานครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรมจริยธรรม อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดให้ครูบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดขั้นตอนกระบวนการจัดกิจกรรม และมีการยกย่องเชิดชูเกียรติมีผลงานดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม จัดหาบุคลากรให้เพียงพอต่อกิจกรรม

อุทัย บุญมี (2555 : 112) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2) นำเสนอแนวทางการดำเนินโครงการโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน พบว่า 1) โครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ภาพรวมมีผลการดำเนินการอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีผลการประเมินสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านผลผลิตด้านกระบวนการและด้านความพร้อมด้านปัจจัย ตามลำดับ 2) แนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุทัยธานี เขต 2 ที่สำคัญ ประกอบด้วย 2 แนวทางคือ การพัฒนาความพร้อมด้านปัจจัยและการพัฒนากระบวนการดำเนินการ

ไชยพร เรืองแท้ (2556 : 85-92) ได้ศึกษาบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 1 พบว่าบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 1 ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับมาก ด้านอยู่อย่างพอเพียง พบว่าบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวม และใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า ให้นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ปวิวัติ ใจเมือง (2556 : 90) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของโรงเรียนซีเหล็กพิทยาคม ปีการศึกษา 2556 โดยใช้การประเมินตามรูปแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินสภาวะแวดล้อม การประเมินปัจจัย การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต พบว่า การประเมินทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านบริบทและด้านผลผลิต

วาสนา เพชรสุข (2556 : 140 – 149) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านวินัยและความซื่อสัตย์ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านด่าน ปีการศึกษา 2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทของโครงการ เกี่ยวกับ ความต้องการจำเป็น และความเป็นไปได้ของโครงการ ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ เกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากร และความเหมาะสมของกิจกรรมประเมินกระบวนการของโครงการ เกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการ และการติดตามโครงการ ประเมินผลผลิตของโครงการ เกี่ยวกับความรู้เรื่องวินัย และความซื่อสัตย์ นักเรียนที่มีวินัย และความซื่อสัตย์ ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 จำนวน 250 คน ครูผู้สอน จำนวน 29 คน ผู้ปกครอง จำนวน 250 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวม 544 คน ผลการประเมินพบว่า

การประเมิน โดยภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กระบวนการ บริบท ปัจจัยนำเข้า และผลผลิต ผลการประเมินรายประเด็นและตัวชี้วัดสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบท พบว่า มีความเหมาะสมและผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์

การประเมิน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการและความเป็นไปได้ของโครงการผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ระดับความเหมาะสมของบุคลากร ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก และระดับความเหมาะสมของกิจกรรมผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความเหมาะสมของบุคลากรและความเหมาะสมของกิจกรรม

3. ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมและผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ กิจกรรมที่ดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์ การประเมินและการติดตาม คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ผลการประเมินผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมและผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า นักเรียนมีความรู้เรื่องวินัย และความซื่อสัตย์ นักเรียนมีวินัย และนักเรียนมีความซื่อสัตย์ หลังจากเข้าร่วมโครงการมีคะแนนเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า มีความเหมาะสมและผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความพึงพอใจของครู ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความพึงพอใจของนักเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครอง

สุริย์รัตน์ พัฒนเชียร (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร ปีการศึกษา 2556 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) ได้แก่ บริบท สภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินโครงการ ผลผลิต และผลกระทบของโครงการ ผลการประเมิน ดังนี้ 1) ผลการประเมินบริบทสภาพแวดล้อม ระยะก่อนดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน 2) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า ระยะก่อนดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสรรหาบุคลากรในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่าย 3) ผลการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการระยะระหว่างดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการ 4) ผลการประเมินผลผลิตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร ระยะหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความมีวินัยและเอื้ออาทรผู้อื่น และความกตัญญูทวดเวที ค่าเฉลี่ยเท่ากัน และ 5) ผลการประเมินผลกระทบ

ของการดำเนินโครงการ ระยะหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผลการดำเนินงานโครงการช่วยส่งเสริมบทบาทของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

สมพิศ เกิดนวล (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านไม้งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า โรงเรียนควรพัฒนาโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่พบจากการสนทนากลุ่มคือ การมีจิตสำนึกที่ดีและความใฝ่ศึกษา เปิดโอกาสให้ท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/โครงการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากร รวมทั้งชุมชนเพื่อจะได้ดำเนินงานไปได้อย่างชัดเจนและเป็นแนวทางเดียวกันมีการประเมินโครงการตั้งแต่ก่อน ระหว่าง และเมื่อโครงการเสร็จสิ้น ดำเนินงานกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและควรพัฒนาต่อยอดคุณธรรมด้านอื่นๆ นอกเหนือจากประเด็นที่ได้พัฒนาไปแล้ว

จิมารัตน์ ปุณฺณปัญญา (2557 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า 1) ด้านบริบท (Context) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านกระบวนการ (Process) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิต (Process) ตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินผลสำเร็จของโครงการ ดังนี้ 1) ด้านพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า นักเรียนมี คุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยหลังดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นกว่าก่อนดำเนินโครงการทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน 2) ด้านรางวัลและเกียรติบัตร พบว่า หลังจากการดำเนินโครงการนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” มากขึ้น และหลังจากที่นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมตามโครงการ และ 3) ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด

เกรียงไกร วุฒิमानพ (2558 : บทคัดย่อ) รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยบูรณาการกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีและมีคุณธรรมประจำใจ ของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีและมีคุณธรรมประจำใจ ของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ของ

การประเมินโครงการ เพื่อประเมินความเหมาะสมของบริบท ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ และเพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ ผลการประเมิน พบว่า ด้านบริบทของโครงการมีความเหมาะสม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการกำหนดขั้นตอน รายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการ อย่างชัดเจน และเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการให้ความรู้ ประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ ผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ และด้านผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ ความมีสติและละเอียดรอบคอบ และความสามัคคี มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความสุภาพ ส่วนคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อัจฉรา ประเสริฐสิน (2558 : 55 -56) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ศึกษา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตรวจสอบโมเดลการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนารูปแบบและคู่มือการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 4 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านใฝ่เรียนรู้ การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม การสรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม ด้านมุ่งมั่นในการท างานการตั้งใจ และรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ควรมีการปรับเปลี่ยนในบางประการ เช่น ส่งเสริมความมีศีลธรรม รู้จักแบ่งปัน และส่งเสริมความสามัคคีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและอาจต้องมีการรณรงค์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ให้มากขึ้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนได้โดยอาจมีการจัดทำโครงการ หรือเป็นกิจกรรมแทรกในวิชาที่เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาทักษะชีวิต

ปิยะนุช อาณาเขตต์ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนวัดศรีเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาสุโขทัย เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ประเมินกระบวนการของโครงการ และประเมินผลผลิตของโครงการในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนที่เกิดกับนักเรียนภายหลังการดำเนินงานโครงการและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP ของ Stufflebeam ผลการประเมิน

1. ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาฯ โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการ เป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ความสอดคล้องกับนโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ มีความสัมพันธ์สอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และการดำเนินการของโครงการ และความสอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น แบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาฯ โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการ เป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ และมีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ด้านการบริหารจัดการและสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ

3. ด้านกระบวนการ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการ เป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย กิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา

4. ด้านผลผลิต การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาฯ โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการ เป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนและพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียง

4.1 พฤติกรรมการมีคุณลักษณะด้านพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงวิเคราะห์แบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาฯ

และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการ เป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ยกเว้น ด้านความรู้ มีความเหมาะสมเพียงพอ อยู่ในระดับมาก

4.2 ความพึงพอใจของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาฯ และผู้ปกครองนักเรียน วิเคราะห์แบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาฯ และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม มีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการ เป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กิจกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านมีคุณธรรมด้านมีภูมิคุ้มกันที่ดี กิจกรรมทำบัญชีรายรับรายจ่ายและออมทรัพย์ ด้านความพอประมาณกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และด้านความมีเหตุผลยกเว้น กิจกรรมโฮมรูม และด้านความรู้ มีความเหมาะสมเพียงพอ อยู่ในระดับมาก

ธนาตุล รถเพชร (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของโรงเรียนพิบูลทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านบริบท ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินด้านกระบวนการ และประเมินด้านผลผลิตของโครงการ สรุปผลการประเมินได้ ดังนี้ ผลการประเมินบริบทของโครงการ ตามความเห็นของผู้ปกครองมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และตามความเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินกระบวนการของโครงการ พบว่า กิจกรรมที่ดำเนินกาโครงการ โดยรวมทุกกิจกรรมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสมของกระบวนการในการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีการติดตามการปฏิบัติกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 100 และ ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ จำแนกผลการประเมิน ได้ดังนี้ คุณธรรมเพื่อพัฒนาดน หลังดำเนินโครงการ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านรักสะอาด ความสนใจใฝ่รู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง การพึ่งตนเอง การรักษา ศิล 5 หรือหลักธรรมพื้นฐานของศาสนาที่ตนนับถือ และการหลีกเลี่ยงอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับ ดีมาก คุณธรรมเพื่อพัฒนาการทำงาน หลังดำเนินโครงการ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความอดุสาหะ ความประหยัด ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีน้ำใจ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก คุณธรรมเพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม หลังดำเนินโครงการ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความกตัญญู ความเสียสละ ความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นประชาธิปไตย และจิตสาธารณะ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ความพึงพอใจของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของผู้นำชุมชน โดยรวมอยู่

ในระดับมาก ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ธีรธัม ใจกล้า (2560 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินด้าน กระบวนการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เบญญาภา หลวงราช (2560 : 128) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลการวัดระดับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ ความอดทน และความตรงต่อเวลา พบว่า ความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ด้านความตรงต่อเวลา โดยคะแนนรวมอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม โดยคะแนนรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านโรงเรียนกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ตัวแปรต้น 9 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับ ความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับความสนใจเรื่องคุณธรรมส่วนตัว ลักษณะมุ่งอนาคต การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ความสัมพันธ์กับเพื่อน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูและสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

สมโภช อินทปัญญา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนเขาเพิ่มนารีผลวิทยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเหมาะสมของโครงการ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ การประเมินใช้กรอบแนวคิดตามรูปแบบชิปปโมเดล (CIPP Model) สรุปผลการประเมินโครงการพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ในการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ของโรงเรียนเขาเพิ่มนารีผลวิทยา โดยภาพรวมมีระดับความเหมาะสม ด้านปัจจัย

อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย ตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมีแผนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความตั้งใจในการดำเนินโครงการ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด อันดับที่สาม ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินงาน ระดับความเหมาะสมมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ

เสาวคนธ์ เจริญมังสา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองบัว ตามกรอบของการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบจำลองซิปปี้ (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างของการศึกษา จำนวน 132 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครู จำนวน 4 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน นักเรียน จำนวน 60 คน และผู้ปกครอง จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนักเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อัญชลี อินเอย่ม และ ประสิทธิ์ ชูติชูเดช (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียน และเพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียน พบว่า ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียน พบว่า การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียน ทั้งหมด 5 องค์ประกอบหลัก และตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะด้าน

ความพอใจของนักเรียน พบว่าทั้งองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของสภาพที่พึงประสงค์คุณลักษณะ ด้านความพอใจของนักเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอใจของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง พบว่า ด้านที่ต้องการจำเป็นปรับปรุงอันดับแรก คือ ด้านการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการดำเนินชีวิต รองลงมา คือ ด้านการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ ด้านการดำเนินชีวิตอย่างมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านการดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล รอบคอบ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต

กมลวรรณ ศรีสุวรรณ (2561 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนวัดประดู่หอม (เหลือุทิศ) ปีการศึกษา 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิต โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ (CIPP Model) ตรวจสอบโครงการและพัฒนาโครงการด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตามลักษณะของโครงการที่ดี ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 64 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการโรงเรียนวิถีพุทธ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง และหาค่าความเชื่อมั่น ผลการประเมินพบว่า ด้านสภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการโรงเรียนวิถีพุทธ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และด้านผลผลิตของโครงการพบว่า ผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการดำเนินโครงการ โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน และ ความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการดำเนินโครงการ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ชัยยันต์ ไหมกลาง (2561 : 52 – 60) ได้ศึกษาการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโนนสูงศรีธานี โดยการใช้นวัตกรรม ศรีธานีโมเดล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา มีประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2561 โดยใช้รูปแบบ

การประเมินโครงการตามแบบจำลองชิปปี้ (CIPP model) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประเมิน เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิตของโครงการ พบว่า

1. ด้านบริบทของโครงการ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา และครูมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสอดคล้องและเหมาะสมของโครงการกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสอดคล้องและเหมาะสมของโครงการกับศักยภาพ ทรัพยากรและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหาของ โรงเรียน ครูผู้ปกครองและชุมชน

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา และครูมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอสามารถแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการโครงการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจให้ความร่วมมือในการดำเนินการโครงการ

3. ด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษาและครูมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผ่านการประชุมลงความเห็นให้ความเห็นชอบในการดำเนินการโครงการจากคณะกรรมการทุกฝ่าย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดวิธีการ มาตรการของการดำเนินงานโครงการ

4. ด้านผลผลิตของโครงการ ตามความคิดเห็นของ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามคุณธรรมเป้าหมาย คุณธรรมเป้าหมาย มารยาทไทย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คุณธรรมเป้าหมายความสะอาด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ชูชาติ แผลงล้วน (2561 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนบ้านบุญนาคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ CIPP Model กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินและแบบสังเกตพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมิน พบว่า ด้านผลผลิต ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้ปกครองให้

การสนับสนุน มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินพฤติกรรมนักเรียนทำกิจกรรมด้วยความเต็มใจ และได้ลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ระหว่างการทำกิจกรรม และมีความสุข ทำให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่ดีขึ้น ด้านสภาวะแวดล้อม ในภาพรวมและรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ด้านบริหารจัดการ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และด้านงบประมาณด้านกระบวนการในภาพรวมและรายด้าน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) ด้านการดำเนินงาน (Do) ด้านการตรวจสอบติดตาม (Check) และด้านการวางแผน (Plan) และ ด้านผลผลิตในภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยมพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คมลธิติ นามไว และคณะ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนคุณธรรม และเพื่อประเมินโครงการค่ายเยาวชนคนคุณธรรมของโรงเรียนคุณธรรม มีกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาที่ 14 จำนวน 9 แห่ง ในจังหวัดหนองคาย ผลจากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ สำหรับโรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมที่มุ่งสร้างการมีส่วนร่วม กิจกรรมที่มุ่งเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล กิจกรรมที่มุ่งเพิ่มพูนทักษะชีวิต กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่สนองตอบความสนใจ ความถนัด และความต้องการของนักเรียนทุกคน กิจกรรมที่สะท้อนบริบทจริงของโรงเรียน ประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริง และ กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน กิจกรรมทั้งหมดตามที่กล่าวมาข้างต้น เป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ได้แก่ ซื่อสัตย์ ขยัน รับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความอดทน มีความมุ่งมั่น ใฝ่เรียนรู้ อดทนอดกลั้น สามัคคี มีน้ำใจ เมตตากรุณา สุภาพ มีสัมมาคารวะ กตัญญู พอเพียง ประหยัด มีจิตสาธารณะ ซึ่งยึดหลักการสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

ผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์สำหรับโรงเรียนคุณธรรมพบว่า บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม

ผลการประเมินโครงการค่ายเยาวชนคนคุณธรรม พบว่า โดยภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่ายู่ในระดับมาก วิทยากรชี้แจงขั้นตอน วิธีทำและสรุปประเด็นชัดเจนเข้าใจง่าย รองลงมาคือนักเรียนคิดว่า การอบรมเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการอบรมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการขั้นตอนการจัดกิจกรรมผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ และผู้วิจัยได้กำหนดโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ 3 ด้าน ได้แก่ การมีวินัย ความพอเพียง และจิตสาธารณะ พบว่า บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดทุกด้าน

ฉโนทัย บ่วงเพชร (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ภายในกลุ่ม ของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง มีคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งทำให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมสามารถส่งเสริมนักเรียนให้มีคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาขึ้นมาก กล่าวคือ ในแต่ละด้านนักเรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นรวมทั้งมีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รับผิดชอบในการทำหน้าที่ การงาน ภาควิชาในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

งานวิจัยต่างประเทศ

Bonawiz (2002 : 1433 - A) ได้ศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาจริยศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาทุกคนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการศึกษา โดยศึกษาจากนักศึกษา จำนวน 205 คน ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาจากสาขาวิชาการบัญชี ธุรกิจ และสาขาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ธุรกิจ ตัวแปรอิสระที่มีได้แก่ สาขาวิชาเอกตามจำนวนรายวิชาจริยศาสตร์ และระดับผลการเรียนผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เรียนรายวิชา จริยศาสตร์ มีระดับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนเท่ากัน แต่ยังไม่ได้เรียนรายวิชานี้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งเรียนรายวิชาจริยศาสตร์กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เรียนรายวิชานี้ คะแนนจริยศาสตร์ แตกต่างกัน และนักศึกษาที่เรียนชั้นต่ำกว่า และเรียนรายวิชานี้มี การพัฒนาด้านจริยธรรมได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนรายวิชาอื่น แต่ยังไม่ได้เรียนรายวิชาจริยศาสตร์มีผลดีต่อ

การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามากกว่าการเรียนรู้รายวิชากลุ่มการศึกษาทั่วไป นักศึกษาชายที่เรียนวิชาจริยศาสตร์ มีคะแนนไม่เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนเท่านักศึกษาชายสาขาอื่น แตกต่างกัน มีคะแนนจริยธรรมแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาหญิงมีระดับการพัฒนาเพิ่มขึ้นหลังจากเรียน รายวิชานี้ แต่นักศึกษาหญิงที่เรียนสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมหลังจาก เรียนแล้วไม่แตกต่างกัน

Grandmont (2002 : 278-A) ศึกษาการส่งเสริมวินัยและการใช้ประโยชน์ของการบริหาร ชั้นเรียน ซึ่งใช้วิธีการจัดระเบียบวินัยตามหลักประชาธิปไตย เพื่อทำการชี้แนะแนวทางในการส่งเสริม ที่ประสบผลสำเร็จและเพื่อทดสอบผลกระทบของนักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียน ซึ่งใช้วิธีการจัดระเบียบวินัย ตามหลักประชาธิปไตยที่มีต่อการแสดงออกของพฤติกรรมนักเรียน เมื่ออยู่ในชั้นเรียนโดยการสังเกต สัมภาษณ์และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า การส่งเสริมการจัดระเบียบวินัยตามหลัก ประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่งผลในการช่วยปรับปรุง ด้านความประพฤติของนักเรียนสนับสนุนให้ ผู้เรียนสามารถดูแลตนเอง และมีความเป็นอิสระมากขึ้น ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับครูรวมทั้ง ผู้บริหารในการแก้ปัญหาด้านระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยัง ส่งผลให้ช่วยลดความเครียดในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารอีกด้วย ในส่วนของการวิเคราะห์ ข้อมูลในเชิงปริมาณ พบว่า มีนักเรียนจำนวนมากรู้สึกว่าการให้ความเคารพในสิทธิของผู้อื่น และรู้จักการรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เมื่ออยู่ในชั้นเรียนตลอดช่วงระยะเวลาที่โรงเรียน ทำให้ การส่งเสริมวิธีการจัดระเบียบโดยใช้หลักประชาธิปไตยเป็นวิธีการบริหารชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

Cranlay (2003 : 1531-A) ศึกษาการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตชุมชนเมืองของประเทศไทย การประพฤติปฏิบัติด้านจริยธรรมของ นักเรียน ประกอบด้วย มาตรการที่โรงเรียนใช้อบรมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโดยการนำเอา จริยธรรมบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่น และมาตรการเหล่านี้จะเกิดผลอย่างไร โดยกำหนดกรอบ ความคิดไว้ 6 ด้าน คือ การสอนจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร การสอนจริยธรรมโดยใช้กิจกรรม การสอนที่ต่อเนื่องการสอนจริยธรรม โดยกำหนดระเบียบกฎของห้องเรียน การสอนจริยธรรมโดย ดำเนินนโยบายและระเบียบของทางราชการการวิจัยใช้เวลา 6 เดือน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึง พบว่า การจัดการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผู้บริหารและครูเน้นความดีงามที่ยึดตามหลักของ พระพุทธศาสนา โดยเน้นการควบคุมดูแลนักเรียนการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนอื่นโดย วิธีการให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติ แม้ว่าจะไม่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร สิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อกัน การให้เกียรติผู้อื่นเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ และได้ค้นพบว่า การจัดการเรียนการสอนจริยศึกษา ควรบูรณาการคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้ ผู้บริหารและครูนอกจากจะอบรมสั่งสอนควรเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรมควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

Christy (2009 : 469 – 479) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือการวัดอัตลักษณ์ เพื่อให้ได้องค์ประกอบของอัตลักษณ์ พบว่า อัตลักษณ์มี 2 ด้าน คือ ด้านส่วนบุคคลกับด้านสังคม ด้านส่วนบุคคล ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ การมีจุดมุ่งหมาย การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่วนด้านสังคม ได้แก่ เชื้อชาติ เพศ

Akar Vural et Al (2013 : 215-230) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมภายในโรงเรียน โดยเน้นเรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ซึ่งใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ในการประเมินครั้งนี้ พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม การเคารพกฎระเบียบและความพึงพอใจในโรงเรียนนั้น ควรพัฒนาโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การมีความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีน้ำใจช่วยเหลือกัน ทำให้ผู้เรียนมีความรักและความผูกพันต่อโรงเรียน ทำให้ผู้เรียนมีการเคารพกฎเกณฑ์ในโรงเรียน มีความพึงพอใจในโรงเรียนทำให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เพราะในการดำเนินงานโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากวิทยากรในการให้ความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น รวมทั้งผู้ปกครอง นักเรียนและนักเรียนที่เข้าร่วมทำกิจกรรมด้วยความเต็มใจและได้ลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ระหว่างการทำกิจกรรม และมีความสุขในการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่ดีขึ้น ได้แก่ คุณธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง ได้แก่ รักษาสะอาด ความสนใจใฝ่รู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง การพึ่งตนเอง การรักษาศีล 5 และหลักเสียสละยอมขม คุณธรรมเพื่อพัฒนาการทำงาน ได้แก่ ความอดสาหัส ความประหยัด ความมีวินัยความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์สุจริต และคุณธรรมเพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ได้แก่ ความกตัญญูกตเวที เป็นประชาธิปไตย และมีจิตสาธารณะ สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับจากชุมชน

ฮิเดกิ มารูยามะ (Hideki Maruyama, 2013) กล่าวถึงคุณธรรมศึกษาในประเทศญี่ปุ่น (Moral Education in Japan) ไว้ว่า คุณธรรมศึกษาในประเทศญี่ปุ่นมีอยู่ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ซึ่งก็เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายการศึกษาปี 2006 มาตราที่ 2 กำหนดให้ปลูกฝังคุณธรรมศึกษาและจริยธรรมในโรงเรียน ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงในปี 2008 โดยกำหนดเป้าหมายของคุณธรรมศึกษาไว้ว่า “เพื่อปลูกฝังคุณธรรมให้นักเรียน รวมทั้งความคิดเชิงคุณธรรม การตัดสินใจ การมีส่วนร่วมและเจตคติไว้ในทุกกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน ” ช่วงเวลาของการเรียนคุณธรรมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย จึงมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในการเรียนทุกรายวิชาและในทุกกิจกรรม เนื้อหาของบทเรียนคุณธรรมศึกษาประกอบด้วย 1) คุณธรรมที่เกี่ยวกับตนเอง คือ ทุกคนมีอิสรภาพ สามารถทำในสิ่งที่เขาสามารถทำได้ด้วยตนเองและใช้ชีวิตตามเส้นทางสายกลาง 2) คุณธรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผู้อื่น คือ ทุกคน

จะต้องรู้ความสำคัญของมารยาทและสื่อสารกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ 3) คุณธรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งที่มีชีวิต คือ ทุกคนจะต้องอยู่กับความงดงามและความมหัศจรรย์ของธรรมชาติและเห็นความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต และ 4) คุณธรรมที่เกี่ยวกับกลุ่มและสังคม คือ ทุกคนจะต้องรักษาสัญญา ปฏิบัติตามกฎหมาย และตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ของประชาชน ซึ่งสื่อการเรียนการสอนคุณธรรมศึกษาจะเป็นชุดหนังสือชื่อ Kokoro no Nooto หรือ Notebook for the Heart และหลังจากที่รัฐบาลชุดใหม่เข้ามาบริหารประเทศในปี 2012 ได้มีนโยบายที่จะปฏิรูปเศรษฐกิจของญี่ปุ่นครั้งใหญ่ หลังการเกิดแผ่นดินไหวและสึนามิ รัฐบาลนี้ได้กำหนดนโยบายให้เพิ่มการสอนคุณธรรมศึกษา โดยให้ทุกโรงเรียนเพิ่มเติมรายวิชาคุณธรรมศึกษาเป็นอีกรายวิชาหนึ่ง ซึ่งมีเวลาเรียนประมาณ 34-35 คาบ และจัดทำสื่อการเรียนการสอนคุณธรรมศึกษาขึ้นใหม่ชื่อ Watashitachi no Doutoku หรือ Our moral โดยใช้ตั้งแต่ปี 2013 เป็นต้นมา

คริสทอฟเฟอร์ ฮอร์นเบิร์ก บอลตัน (Kistoffer Hornburg Bolton, 2015 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 23) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณธรรมในญี่ปุ่น : อารมณ์ของการเริ่มต้นของคุณธรรมศึกษาแบบใหม่ พบว่า หลังจากรัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีอาเบะ ได้กำหนดให้ทุกโรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนรายวิชาคุณธรรมศึกษาเพิ่มเติม ส่งผลให้สหภาพครูญี่ปุ่นคัดค้านการบังคับสอนคุณธรรมศึกษาแยกเป็นรายวิชาเฉพาะให้นักเรียน เนื่องจากมีการสอนคุณธรรมศึกษาสอดแทรกในทุกวิชาและทุกกิจกรรมในโรงเรียนอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามเนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐบาลทุกโรงเรียนต้องปฏิบัติ

Lapsley, D. & Woodbury, R (2016 : 194-206) ได้ให้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม กล่าวคือ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนั้น ครูผู้สอนควรมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญและควรได้รับการอบรมด้านค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ครูและผู้ปกครองมีการเตรียมความพร้อม ทางอารมณ์ ประสบการณ์จากครอบครัว จะช่วยให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาประสบความสำเร็จในการพัฒนาเข้าสู่วัยผู้ใหญ่และปรับตัวเข้าสู่สังคมใหม่ โดยนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่มีความผูกพันระหว่างพ่อแม่และลูกจะพัฒนาความเป็นตัวเอง สามารถปรับตัวและอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยยังมีความผูกพันกับครอบครัว คือ การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมจากต้นแบบและการศึกษาด้วยตนเอง และพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการเกิดวินัย และคุณธรรมในตนเองของบุตรหลานมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ พบว่า มีการประเมินโครงการ โดยใช้แนวทางการประเมินตามรูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ซึ่งประกอบด้วยการประเมินบริบท การประเมินปัจจัย การประเมินกระบวนการและการประเมินผลผลิต เพื่อประเมินผลความสำเร็จของโครงการ นับว่ามีประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการส่งเสริมอัตลักษณ์ของโรงเรียนเป็น

อย่างมาก เพราะเริ่มจากการศึกษาและประเมินก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ดังนั้นจึงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ มีการลงมือปฏิบัติจริง โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันเพื่อกำหนดโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นปัญหาในระดับโรงเรียน ระดับครอบครัวและระดับสังคมให้ลดลงหรือหมดไป และจากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนโดยสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกรายวิชาในทุกกิจกรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนจนเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน เป็นการนำข้อมูลจากการประเมินโครงการไปวิเคราะห์และวางแผนการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป

แนวคิดและหลักการที่ใช้ในการประเมินโครงการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยหลายด้าน เช่น การบริหารการศึกษา การประเมินโครงการ CIPP Model และอัตลักษณ์ของโรงเรียน ได้นำแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องหลายด้าน ได้แก่ การบริหารการศึกษา หลักการประเมินโครงการ และรูปแบบการประเมิน CIPP Model รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา แนวคิดทั้งหมดนี้ได้ถูกนำมาเป็นกรอบในการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนบ้านบางเนียง โดยเชื่อมโยงดังนี้

1. หลักการประเมินเชิงระบบ (Systematic Evaluation)

หลักการประเมินเชิงระบบ ใช้เป็นกรอบการดำเนินงาน ทำให้ขั้นตอนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผลมีความเป็นระเบียบและน่าเชื่อถือ

2. การประเมินโครงการ CIPP Model ของ Stufflebeam ได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการออกแบบการประเมิน ดังนี้

2.1 ด้านบริบท (Context) ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ความต้องการและนโยบายการศึกษาในการประเมินความต้องการและสภาพปัญหาของโรงเรียนและผู้เรียน

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ใช้หลักการบริหารทรัพยากร บุคลากร และงบประมาณในการประเมินทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ และการสนับสนุนที่นำมาใช้

2.3 ด้านกระบวนการ (Process) อิงแนวคิดการมีส่วนร่วมและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใช้ในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมตามแผน

2.4 ด้านผลผลิต (Product) ใช้แนวคิดการประเมินผลสัมฤทธิ์ คุณธรรม และอัตลักษณ์ของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและสถานศึกษา

3. หลักการประเมินเชิงพัฒนาและเชิงสรุป (Formative & Summative Evaluation)

หลักการประเมินเชิงพัฒนาและเชิงสรุป ได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน ดังนี้

3.1 การประเมินเชิงพัฒนา ใช้ในระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขทันที

3.2 การประเมินเชิงสรุป ใช้เพื่อตัดสินความสำเร็จ คุณค่า และผลกระทบของโครงการ

4. แนวคิดด้านคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงอัตลักษณ์ของโรงเรียน นำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดคุณลักษณะและตัวชี้วัดของผลผลิตโครงการ

5. แนวคิดความพึงพอใจเป็นพื้นฐานในการออกแบบเครื่องมือประเมินทัศนคติของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ดังนั้น แนวคิดและทฤษฎีทั้งหมดที่ศึกษา จึงเป็นฐานสำคัญที่นำไปสู่การกำหนดวิธีการและเกณฑ์ในการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ น่าเชื่อถือ

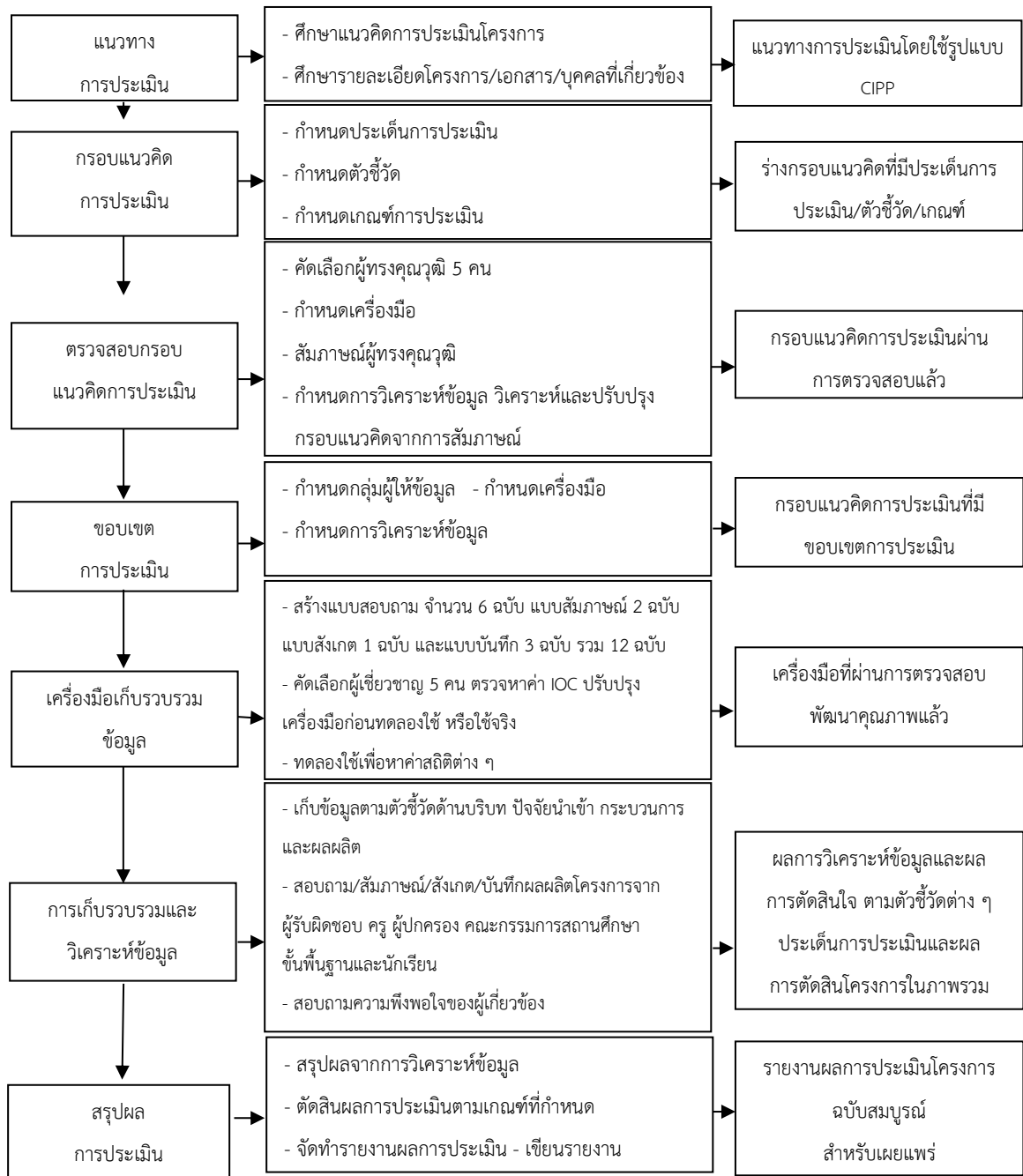
บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ผู้ประเมินได้กำหนดลำดับขั้นตอน วิธีการดำเนินการประเมินเพื่อให้การประเมินเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

ขั้นตอนการประเมินโครงการ

การดำเนินการประเมินครั้งนี้มีขั้นตอน ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการประเมิน

ตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน

แนวทางการประเมิน

ผู้ประเมินได้ศึกษารายละเอียดของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 จากเอกสารต่างๆ และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ รวมทั้งศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ เพื่อกำหนดรูปแบบของการประเมินที่เหมาะสมกับโครงการมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผลการประเมินถูกต้องตามความเป็นจริง จึงได้เน้นวัดจากข้อเท็จจริงเป็นอันดับแรก ซึ่งรูปแบบที่ผู้ประเมินได้เลือกเพื่อใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ คือ รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model)

กรอบแนวคิดการประเมิน

หลังจากที่ได้ศึกษารายละเอียดโครงการ แนวคิดทฤษฎี และแนวทางในการประเมินแล้ว ผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมิน ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน เพื่อร่างกรอบแนวคิดการประเมิน ซึ่งผู้ประเมินได้เลือกใช้แนวทางการประเมิน โดยใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) มาใช้ในการประเมินครั้งนี้ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ให้สารสนเทศที่ครอบคลุม และผลการประเมินสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี ในการประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินไว้ 4 ประเด็น ตามรูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อได้การประเมินทั้ง 4 ประเด็นแล้ว ได้พิจารณากำหนดตัวชี้วัดหลักของประเด็นการประเมิน ซึ่งกำหนดไว้ทั้งสิ้น 17 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดประเด็นบริบท 2 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดประเด็นปัจจัยนำเข้า 5 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดประเด็นกระบวนการ 2 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดประเด็นผลผลิต 8 ตัวชี้วัด

ขอบเขตการประเมิน

หลังจากผู้ประเมินกำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน ซึ่งได้กำหนดประเด็นไว้ 4 ประเด็น จำนวน 17 ตัวชี้วัดแล้ว จากนั้นผู้ประเมินกำหนดผู้ให้ข้อมูล คือ นักเรียนโรงเรียนบ้านบางเนียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบางเนียง ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางเนียง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 314 คน และได้กำหนดเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 17 ฉบับ และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้กำหนดขอบเขตของการประเมินไว้ในกรอบแนวคิดการประเมิน

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้สร้างเครื่องมือในการประเมินโครงการครั้งนี้ จำนวน 17 ฉบับ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 11 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับและแบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 3 ฉบับ จากนั้นจึงคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) แล้วปรับปรุงเครื่องมือก่อนนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริงเพื่อให้ได้เครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพแล้ว

ตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามประเด็นทั้ง 4 ประเด็น 17 ตัวชี้วัด โดยการใช้เครื่องมือที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นทั้ง 17 ฉบับ ที่ผ่านการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือแล้วเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดการประเมิน สอบถามความพึงพอใจจากกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจตามตัวชี้วัดต่าง ๆ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการสรุปผลการประเมินโครงการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวชี้วัดและตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว จึงจัดทำรายงานผลการประเมินโครงการฉบับสมบูรณ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

ประชากรรวมทั้งสิ้น 384 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นอนุบาล 2 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 183 คน ผู้ปกครองนักเรียนอนุบาล 2 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 183 คน ครู จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 9 คน

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน รวมทั้งสิ้น 314 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน ครู จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 7 คน (ไม่มีคุณสมบัติเป็นครูและผู้บริหารโรงเรียน)

รูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ประยุกต์ใช้รูปแบบประเมินแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) แดเนียล แอล สต๊าฟเฟิลบีม (Daniel. Stufflebeam) และคณะ เนื่องจากต้องการให้มีความครอบคลุมโดยประเมินทุกระยะของโครงการ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) คือ การประเมินเกี่ยวกับระดับความต้องการจำเป็นและระดับความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งทำการประเมินก่อนดำเนินโครงการ การตัดสินใจเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการและความเป็นไปได้ของโครงการ
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) คือ การประเมินเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ การจัดการและระดับความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ ซึ่งทำการประเมินก่อนดำเนินโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) คือ ประเมินเกี่ยวกับร้อยละของการดำเนินกิจกรรมและร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม ซึ่งทำการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) คือ การประเมิน ดังนี้

4.1 ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.2 อัตลักษณ์มารยาทดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.3 อัตลักษณ์มีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

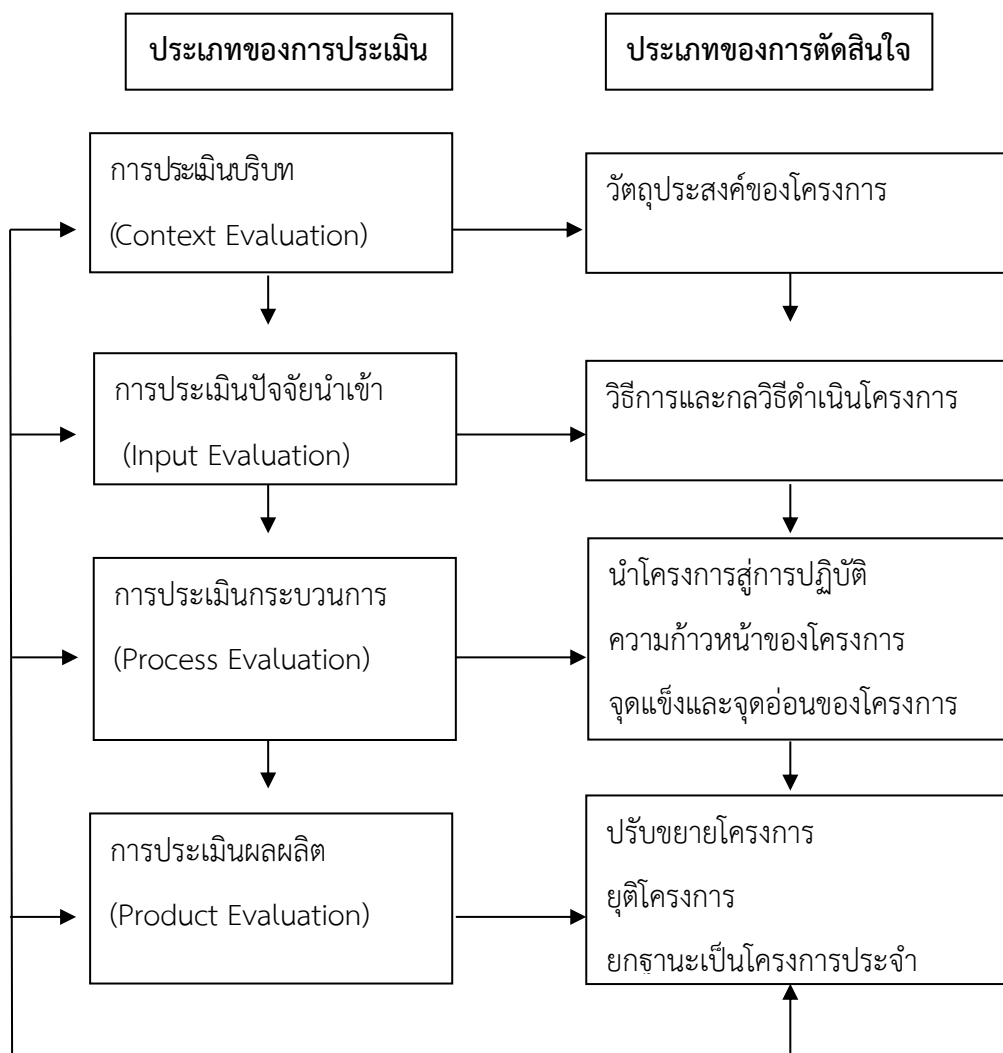
4.4 อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.5 ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียน

4.6 ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ของผู้ปกครอง

4.7 ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ของครู

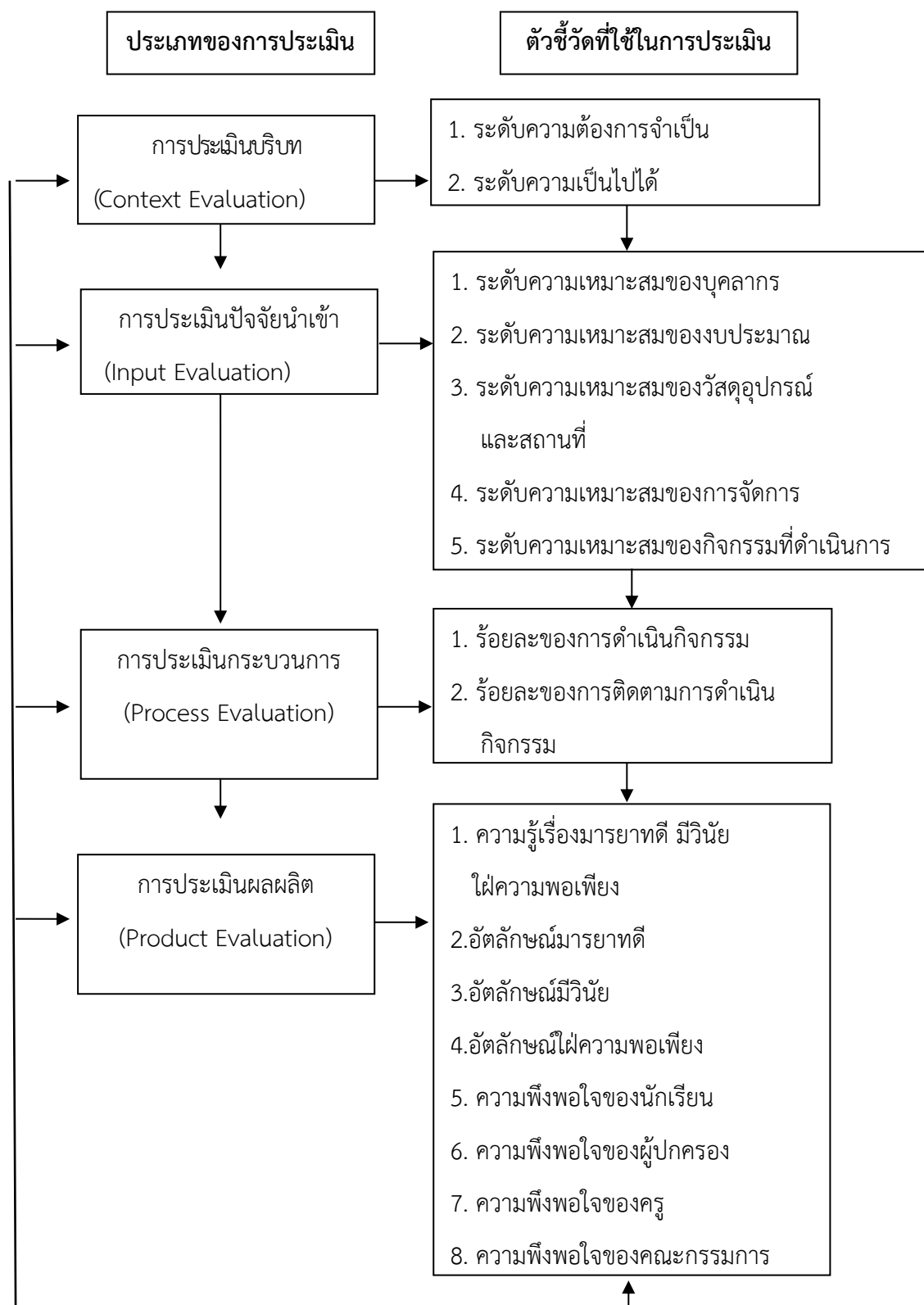
4.8 ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP)

ที่มา (พิสนุ พงศ์ศรี, 2559 : 79)

รูปแบบการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา แสดงได้ดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 รูปแบบการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ตัวชี้วัด และเกณฑ์การตัดสินใจของแบบประเมินแต่ละฉบับ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม ความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อ

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผศ.ดร.พิสนุ พงศ์ศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัยและพัฒนา การวัดผลและสถิติ
2. ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและสถิติ
3. ดร.วิมพิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย
4. นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัย
5. นายบุญรัฐ หลีกแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้มีทั้งสิ้น 17 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 11 ฉบับ แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ และแบบสังเกต จำนวน 3 ฉบับ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถาม จำนวน 11 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของโครงการ เกี่ยวกับรายละเอียดอัตลักษณ์ของโรงเรียน นักเรียนอ่อนเรื่องมารยาท นักเรียนขาดความมีระเบียบวินัย นักเรียนขาดความพอเพียง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน สามารถพัฒนาให้นักเรียนมีมารยาทดี มีวินัย มีความพอเพียง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน บุคลากรทุกคนให้ความสำคัญและต้องการที่จะจัดทำโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์ที่ยั่งยืนให้กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างพัฒนาดังนี้

1. ศึกษาวิธีสร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นด้านบริบทของโครงการ จำนวน 7 ข้อ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับใด ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 65)

2. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นในระดับน้อยที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย $\bar{X} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

3. การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบข้อความ หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและสถิติ จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 1 คน และในเครื่องมือฉบับต่อไปก็จะใช้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกัน ดังนี้

3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน

3.1.1 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

3.1.2 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ

3.1.3 มีประสบการณ์ในตำแหน่ง เชี่ยวชาญด้านการประเมินโครงการ

3.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม และการวิจัยทางการศึกษา

จำนวน 1 คน

3.2.1 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.2.2 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ

3.2.3 มีประสบการณ์เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม

3.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผลและสถิติหรือวิจัย จำนวน 1 คน

3.3.1 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

3.3.2 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ

3.3.3 มีประสบการณ์ เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและสถิติ หรือวิจัย

3.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 2 คน

3.4.1 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.4.2 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ

3.4.3 มีประสบการณ์ เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถามและข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ หลังจากผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบข้อคำถามและข้อเสนอแนะแล้วนำตัวเลขที่ได้มาคำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งได้ค่า IOC = 0.80 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญและมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนวัดคณณียเขต จำนวน 30 คน เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ค่า α ที่หาได้ คือ 0.91 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของโครงการเกี่ยวกับรายละเอียดอัตลักษณ์ของโรงเรียน ความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนมีความสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ผู้บริหารสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนสามารถดำเนินการเป็นรูปธรรมได้ งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นด้านบริบทของโครงการ จำนวน 6 ข้อ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความเป็นไปได้ของโครงการว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ของโครงการในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ของโครงการในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ของโครงการในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ของโครงการในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ของโครงการในระดับน้อยที่สุด

2. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เหมือนดั่งแบบสอบถามฉบับที่ 1 เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย

$\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดั่งแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิสนุ พงศ์ศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
3.3 ดร.วิมพ์วิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา
3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดั่งแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.80 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.83 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ความเหมาะสมของบุคลากร เกี่ยวกับรายละเอียดความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนของโรงเรียนให้ความสำคัญกับโครงการ ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนในการดำเนินโครงการ ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ความร่วมมือและการทุ่มเทเอาใจใส่ของครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นแบบอย่างที่ดีตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีจิตใจดีพร้อมให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ จำนวน 6 ข้อ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความเหมาะสมของบุคลากรว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย

$\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 3.1 ผศ.ดร.พิสนุ พงศ์ศรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
- 3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
- 3.3 ดร.วิมพิวิภา รักสม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
- 3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา
- 3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.87 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.83 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ความเหมาะสมของงบประมาณ เกี่ยวกับรายละเอียดความเหมาะสมของงบประมาณ งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอในการจัดทำกิจกรรมตามโครงการ โรงเรียนมีแหล่งสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ การเบิกจ่ายงบประมาณทันตามกำหนด การเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว งบประมาณสามารถใช้จ่ายได้ตรงกับความต้องการในการจัดกิจกรรมตามโครงการ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ จำนวน 5 ข้อ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความเหมาะสมของงบประมาณว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย

$\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.3 ผศ.ดร.พิสนุ พงศ์ศรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย
การวัดผลและสถิติ

3.4 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ

3.5 ดร.วิมพิวิภา รักสม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม
จริยธรรมและการวิจัย

3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัย
ทางการศึกษา

3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.88 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.86 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ เกี่ยวกับรายละเอียดความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ ความเพียงพอของสื่อ/วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับโครงการ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้มีคุณภาพ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้มีความเหมาะสม ห้องเรียนและห้องสนับสนุนการเรียนรู้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน พื้นที่บริเวณโรงเรียนมีเพียงพอกับการปฏิบัติกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนมีความเหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ จำนวน 7 ข้อ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย

$\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิชญ์ พงศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
3.3 ดร.วิมพ์วิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย

3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา

3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถามจะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.86 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.91 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ความเหมาะสมของการจัดการ เกี่ยวกับรายละเอียดความเหมาะสมของการจัดการโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน คณะกรรมการดำเนินโครงการประกอบด้วยผู้บริหาร ครู บุคลากรและนักเรียน การบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผลมีความชัดเจนเหมาะสม โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ การสนับสนุนและร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน องค์กรภายนอกและหน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนโครงการ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ จำนวน 7 ข้อ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความเหมาะสมของการจัดการว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย $\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิสนุ พองศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
3.3 ดร.วิมพิวิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา
3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถามจะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.86 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าใช้ค่า α ที่ทำได้ คือ 0.87 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 7 แบบสอบถามครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ความเหมาะสมของกิจกรรม เกี่ยวกับรายละเอียดความเหมาะสมของกิจกรรมที่

ดำเนินการ กิจกรรมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด กิจกรรมครอบคลุมเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์มารยาทได้ กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์วินัยได้ กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียงได้ กิจกรรมมีความทันสมัย ไม่น่าเบื่อ กิจกรรมสามารถฝึกกระบวนการกลุ่มได้ กิจกรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรู้และมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมช่วยสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนที่ยั่งยืนได้ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย

$\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิสนุ ฟองศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
3.3 ดร.วิมพ์วิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย

3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา

3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.86 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่ทำได้ คือ 0.83 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 8 แบบสอบถามด้านผลผลิต ความพึงพอใจของนักเรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดและดำเนินงานโครงการ โดยถามนักเรียนเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่วิทยาลัย กระบวนการจัดกิจกรรมของครูผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมกับนักเรียน การให้ความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมทำให้นักเรียนอยากร่วมกิจกรรม กิจกรรมช่วยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทที่ดี กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความพอเพียง กิจกรรมโครงการช่วยฝึกทักษะการคิดอย่างมีระบบ นักเรียนสามารถนำกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ โครงการมีกิจกรรมที่ดีควรให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดไป ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการ จำนวน 10 ข้อ

2. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย $\bar{x} \geq 4.00$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.48 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 4.34 - 4.47 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.33 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.66 - 3.99 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย ≥ 3.65 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิสนุ พองศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัยและพัฒนา การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและสถิติ
3.3 ดร.วิมพิวิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย
3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัย
3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.84 แสดงว่า ข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.82 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 9 แบบสอบถามด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ปกครองเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลานที่แสดงออกเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ บุตรหลานมีสัมมาคารวะ รู้จักการไหว้ บุตรหลานพูดจาไพเราะ บุตรหลานมีน้ำใจต่อผู้อื่น บุตรหลานมีมารยาทในการรับประทานอาหาร บุตรหลานมีระเบียบวินัยบุตรหลานทิ้งขยะได้ถูกที่ บุตรหลานมีความประหยัด บุตรหลานรู้จักวางแผนในการเรียนและการทำงาน บุตรหลานใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสม บุตรหลานรู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการ จำนวน 10 ข้อ

2. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย $\bar{x} \geq 4.00$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.48	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.34 - 4.47	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.33	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.66 - 3.99	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.65	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิสนุ พงศ์ศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
3.3 ดร.วิมพ์วิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัยทางการศึกษา

3.4 นางสาวสมน ไวยบุญญา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัย
ทางการศึกษา

3.5 นายบุญรัฐ หลีกแหลม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.84 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.83 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 10 แบบสอบถามด้านผลผลิต ความพึงพอใจของครูเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อประเมินความพึงพอใจของครู เกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดและดำเนินงานโครงการ การวางแผนแต่งตั้งและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมตามความสามารถและมีความชัดเจน การร่วมกำหนดแนวทางการติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนของผู้บริหาร เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน เวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน จำนวนกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีระบบ กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนมีความหลากหลายทันสมัย ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและส่งเสริมบุตรหลานให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน การนิเทศติดตามการดำเนินกิจกรรม คุณภาพของนักเรียน คุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการ จำนวน 15 ข้อ
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบ

ประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย $\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิสนุ พงศ์ศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
3.3 ดร.วิมพ์วิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา
3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า

IOC = 0.87 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.92 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 11 แบบสอบถามด้านผลผลิต ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดและดำเนินงานโครงการ การวางแผนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมมีความชัดเจน การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน เวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน จำนวนกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนมีความหลากหลายทันสมัย ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและส่งเสริมบุตรหลานให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน นักเรียนมีพฤติกรรมตามอัตลักษณ์โรงเรียน การนิเทศติดตามการดำเนินกิจกรรม คุณภาพของนักเรียน คุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. สร้างข้อคำถามวัดความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการ จำนวน 15 ข้อ

2. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ย $\bar{x} \geq 3.50$ จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ค่าเฉลี่ย ≥ 4.50	หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49	หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99	หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.01 - 3.49	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย ≥ 3.00	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร.พิชญ์ พงศ์ศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
3.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
3.3 ดร.วิมลวิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
3.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา
3.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 คือ + 1 (เหมาะสม) 0 (ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม) และ -1 (ไม่เหมาะสม) นอกจากนี้ในภาพรวมของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.87 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

5. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ค่า α ที่หาได้ คือ 0.92 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

2. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ

ฉบับที่ 12 แบบสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อสัมภาษณ์ครู ด้านกระบวนการเกี่ยวกับร้อยละของการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ประเมิน แต่ละข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

และทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นการถามว่าการดำเนินกิจกรรมตามโครงการนี้ ดำเนินการหรือไม่ ดำเนินการ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไร เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าร้อยละ $\geq 80\%$ หรือ 16 กิจกรรม จาก 20 กิจกรรม จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ร้อยละ $\geq 94\%$	หมายถึง ดำเนินการมากที่สุด
ร้อยละ 87 – 93 %	หมายถึง ดำเนินการมาก
ร้อยละ 80 – 86 %	หมายถึง ดำเนินการปานกลาง
ร้อยละ 73 – 79 %	หมายถึง ดำเนินการน้อย
ร้อยละ $\geq 72\%$	หมายถึง ดำเนินการน้อยที่สุด

ฉบับที่ 13 แบบสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบโครงการระหว่างดำเนินการ เพื่อสัมภาษณ์ครู ด้านกระบวนการเกี่ยวกับร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรมตามโครงการผู้ประเมินได้กำหนด ประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินที่ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ประเมิน แต่ละข้อคำถามมี ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นการประเมินว่าการดำเนินกิจกรรมตามโครงการนี้ ติดตามการดำเนินกิจกรรมหรือไม่ติดตามการดำเนินกิจกรรม มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไร

เมื่อนำคะแนนมาคิดค่าร้อยละ $\geq 80\%$ หรือ 16 ครั้ง จาก 20 ครั้ง จึงถือว่าการประเมิน ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ความหมายในการแปลคะแนน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

ร้อยละ $\geq 94\%$	หมายถึง ดำเนินการมากที่สุด
ร้อยละ 87 – 93 %	หมายถึง ดำเนินการมาก
ร้อยละ 80 – 86 %	หมายถึง ดำเนินการปานกลาง
ร้อยละ 73 – 79 %	หมายถึง ดำเนินการน้อย
ร้อยละ $\geq 72\%$	หมายถึง ดำเนินการน้อยที่สุด

3. แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ

ฉบับที่ 14 แบบทดสอบความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียงโดยมีประเด็น คำถาม เรื่อง นักเรียนมีมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง เป็นแบบวัดความรู้อัตลักษณ์ ด้านมารยาท ดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง โดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแบบทดสอบ
2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระ ที่ใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์ ด้านมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียน ปีการศึกษา 2564
3. สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหา
4. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและตรวจหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC ซึ่งได้ค่า $IOC = 0.90$ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามและตัวเลือกมีความเหมาะสม โดยมีความสอดคล้องกับเนื้อหาระหว่าง 0.80 - 1.00
5. นำข้อสอบที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนโรงเรียนที่มีขนาดประชากรใกล้เคียง คือ โรงเรียนวัดคณนิยเขต จำนวน 30 คน โดยใช้เวลาทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง
6. วิเคราะห์ข้อสอบ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีความยาก (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.38 ขึ้นไป และได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกดีที่สุดไว้ จำนวน 30 ข้อ ตัดทิ้งจำนวน 10 ข้อ แล้วจึงนำแบบทดสอบความรู้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้วิธีของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน kr-20 (Kuder Richardson-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.85 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้
7. นำข้อสอบที่ผ่านการสร้างและหาคุณภาพจากข้อ 6 ไปจัดทำเป็นแบบทดสอบวัดความรู้ฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. แบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 15 แบบสังเกตพฤติกรรมอัตลักษณ์มารยาทดีของนักเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับการตั้งใจเรียนไม่รบกวนสมาธิผู้อื่น เชื่อฟังคำตักเตือนของคุณครู ไม่โต้เถียง แสดงน้ำใจต่อเพื่อน การแสดงถึงความมีสัมมาคารวะและการให้เกียรติซึ่งกันและกันโดยการไหว้ การสำรวมกิริยาเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ การพูดจาใช้คำพูดที่ไพเราะสุภาพเรียบร้อย มารยาทในการรับประทานอาหารดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีมารยาทดีของนักเรียน การสังเกตพฤติกรรม การบันทึกพฤติกรรม เกณฑ์พฤติกรรมบ่งชี้และผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน
2. ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทดีของนักเรียน สร้างเกณฑ์การประเมินพฤติกรรม จำนวน 10 ข้อ โดยสร้างเป็นแบบประเมินค่า กำหนดตัวเลข 5 ระดับ ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 5 (Numerical Rating Scale)

3. นำแบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทดี ทดลองใช้เบื้องต้นกับนักเรียนโรงเรียนวัดคมนียเขต จำนวน 30 คน โดยผู้ประเมินทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมารยาทดีเพื่อศึกษาความชัดเจนของ พฤติกรรมมารยาทดี แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบ ประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด/การกระทำที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
ระดับ 4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก/การกระทำที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง
ระดับ 3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง/การกระทำที่เกิดขึ้นครั้งคราว
ระดับ 2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย/การกระทำที่นานๆ จึงจะมีโอกาสกระทำ
ระดับ 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด/การกระทำที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย

เมื่อนำคะแนนมาคิดเฉลี่ย คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

5. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดัง แบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 ผศ.ดร.พิสนุ พงศ์ศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
5.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
5.3 ดร.วิมพ์วิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
5.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา
5.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

6. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะ อื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า $IOC = 0.84$ แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

7. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ค่า α ที่ทำได้ คือ 0.86 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 16 แบบสังเกตพฤติกรรมอัตลักษณ์มีวินัยของนักเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับ มาโรงเรียนทันเวลา เข้าเรียนตรงเวลา แต่งกายสะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบด้วยความสงบนิ่ง เดินแถวเข้าห้องเรียนเป็นระเบียบ เข้าแถวรับประทานอาหาร เข้าแถวซื้อสินค้า ทั้งขยะให้ถูกที่ ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมีวินัยของนักเรียน การสังเกตพฤติกรรม การบันทึกพฤติกรรม เกณฑ์พฤติกรรมบ่งชี้และผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

2. ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัยของนักเรียน สร้างเกณฑ์การประเมินพฤติกรรม จำนวน 10 ข้อ โดยสร้างเป็นแบบประเมินค่า กำหนดตัวเลข 5 ระดับ ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 5 (Numerical Rating Scale)

3. นำแบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัย ทดลองใช้เบื้องต้นกับนักเรียนโรงเรียนวัดคมนียเขต จำนวน 30 คน โดยผู้ประเมินทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมีวินัย เพื่อศึกษาความชัดเจนของพฤติกรรมมีวินัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด/การกระทำที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
ระดับ 4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก/การกระทำที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง
ระดับ 3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง/การกระทำที่เกิดขึ้นครั้งคราว
ระดับ 2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย/การกระทำที่นานๆ จึงจะมีโอกาสกระทำ
ระดับ 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด/การกระทำที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย

เมื่อนำคะแนนมาคิดเฉลี่ย คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

5. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดัง แบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 ผศ.ดร.พิสนุ พองศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
5.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
5.3 ดร.วิมพิวิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
5.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา

5.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

6. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่า ใช้ได้แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า IOC = 0.88 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

7. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ค่า α ที่ทำได้ คือ 0.82 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

ฉบับที่ 17 แบบสังเกตพฤติกรรมอัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียงของนักเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของตนเองและใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รู้จักเก็บออม รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม เช่น ปลุกผักไว้รับประทาน วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่ความพอเพียงของนักเรียน การสังเกตพฤติกรรม การบันทึกพฤติกรรม เกณฑ์พฤติกรรมบ่งชี้และผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

2. ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัยของนักเรียน สร้างเกณฑ์การประเมินพฤติกรรม จำนวน 10 ข้อ โดยสร้างเป็นแบบประเมินค่า กำหนดตัวเลข 5 ระดับ ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 5 (Numerical Rating Scale)

3. นำแบบสังเกตพฤติกรรมใฝ่ความพอเพียง ทดลองใช้เบื้องต้นกับนักเรียนโรงเรียนวัดคมนีเขต จำนวน 30 คน โดยผู้ประเมินทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมใฝ่ความพอเพียง เพื่อศึกษาความชัดเจนของพฤติกรรมใฝ่ความพอเพียง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินตามตัวชี้วัดตามแบบประเมินลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Rensis Likert (1961 : 74) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด/การกระทำที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
ระดับ 4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก/การกระทำที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง
ระดับ 3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง/การกระทำที่เกิดขึ้นครั้งคราว
ระดับ 2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย/การกระทำที่นานๆ จึงจะมีโอกาสกระทำ
ระดับ 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด/การกระทำที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย

เมื่อนำคะแนนมาคิดเฉลี่ย คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

5. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเหมือนดัง แบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 ผศ.ดร.พิสนุ พงศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินโครงการ การวิจัย การวัดผลและสถิติ
5.2 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ
5.3 ดร.วิมพ์วิภา รักสม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมและการวิจัย
5.4 นางสาวสุนน ไวยบุญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา
5.5 นายบุญรัฐ หลักแหลม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

6. จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นให้เลือกตอบ 3 ประเด็น เหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งถ้าค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ถือว่า ใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ถือว่ายังใช้ไม่ได้ ซึ่งได้ค่า $IOC = 0.86$ แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อผ่านความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดลองใช้ก่อนจะใช้จริงต่อไป

7. การทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเหมือนดังแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้าค่า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ค่า α ที่หาได้ คือ 0.81 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

การเก็บข้อมูลภาคสนามและเกณฑ์สรุปผลการประเมิน

การเก็บข้อมูลภาคสนาม เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตามข้อคำถามให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ครบคลุม และมีความเที่ยงตรงมากที่สุด โดยผู้ประเมินจะดำเนินการเก็บข้อมูล ด้วยตนเองตามความเหมาะสม รายละเอียดในการดำเนินการมีดังนี้

ประชากรที่ใช้ประเมิน

ประชากร มีจำนวนทั้งสิ้น 384 คน ประกอบด้วยกลุ่มนักเรียน 183 คน กลุ่มผู้ปกครอง 183 คน กลุ่มครู 9 คน และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน (รวมครูและผู้บริหารโรงเรียน)

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน จำนวนทั้งสิ้น 314 คน ประกอบด้วยกลุ่มนักเรียน 149 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียนที่ให้ข้อมูลได้ คือ นักเรียนระดับชั้น ป.1 – ชั้น ป.6 กลุ่ม

ผู้ปกครอง 149 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองของกลุ่มนักเรียนที่เลือกแบบเจาะจง กลุ่มครูซึ่งศึกษาจากประชากร 9 คน และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจงเฉพาะกรรมการที่ไม่มีคุณสมบัติเป็นครูและผู้บริหารโรงเรียน

สำหรับประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินตามตัวชี้วัดของการประเมินโครงการ

ประชากร		ประชากรที่ใช้ในการประเมิน	
สถานภาพ	จำนวน/คน	จำนวน/คน	การกำหนดขนาด/วิธีได้มา
1. นักเรียน	183	149	ตารางเครื่องชี้และมอร์แกน/ เลือกแบบเจาะจงเฉพาะ นักเรียนที่ให้ข้อมูลได้ คือ นักเรียนระดับชั้น ป.1 – ชั้น ป.6
2. ผู้ปกครอง	183	149	ตารางเครื่องชี้และมอร์แกน/ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่ เลือกแบบเจาะจง
3. ครู	9	9	ศึกษาจากประชากรกลุ่มนี้
4. คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	9	7	เลือกแบบเจาะจงเฉพาะ กรรมการที่ไม่มีคุณสมบัติ เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียน
รวม	384	314	

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มต่างๆ โดยผู้ประเมินเก็บรวบรวมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งดำเนินการดังนี้

1. เก็บข้อมูลความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ของโครงการ รวมไปถึงความเหมาะสมของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ การจัดการ และกิจกรรมที่ดำเนินการ ก่อนการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ฉบับที่ 1 - 7 โดยให้ครู

ผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ตอบคำถาม ซึ่งผู้ประเมินเป็นผู้ดำเนินการเอง

1. เก็บข้อมูลการดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการ และการติดตามการจัดกิจกรรมตามโครงการระหว่างดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 12 - 13 ให้ครูเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้ประเมินเป็นผู้ดำเนินการเอง

2. เก็บข้อมูลความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง โดยใช้แบบทดสอบฉบับที่ 14 โดยผู้ประเมินเป็นผู้สร้าง

3. เก็บข้อมูลพฤติกรรมอัตลักษณ์ ทั้ง 3 ด้าน เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ฉบับที่ 15 - 17 โดยครูเป็นผู้บันทึกพฤติกรรมจากแบบสังเกต ซึ่งผู้ประเมินเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมเอง

4. เก็บข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อโครงการของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ฉบับที่ 8 - 11 โดยให้นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ประเมินเป็นผู้ดำเนินการเอง

ตารางที่ 3.2 สรุปจำนวนข้อคำถาม แหล่งข้อมูลจากเครื่องมือแต่ละฉบับ ตามตัวชี้วัดที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ประเด็น/ตัวชี้วัด	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล/จำนวนข้อคำถาม								หมายเหตุ
		นักเรียน	จำนวนข้อ	ผู้ปกครอง	นักเรียน	จำนวนข้อ	ครู	จำนวนข้อ	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
บริบท										
1. ระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ	แบบสอบถาม					✓	7	✓	7	
2. ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ	แบบสอบถาม					✓	6	✓	6	
ปัจจัยนำเข้า										
1. ระดับความเหมาะสมของบุคลากร	แบบสอบถาม					✓	6	✓	6	
2. ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ	แบบสอบถาม					✓	5	✓	5	
3. ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	แบบสอบถาม					✓	7	✓	7	
4. ระดับความเหมาะสมของการจัดการ	แบบสอบถาม					✓	7	✓	7	
5. ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม	แบบสอบถาม					✓	10	✓	10	
กระบวนการ										
1. ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ	แบบสัมภาษณ์					✓	20			
2. ร้อยละของการติดตามโครงการ	แบบสัมภาษณ์					✓	20			
ผลผลิต										
1. ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	แบบทดสอบ	✓	30							
2. นักเรียนมีมารยาทดีเพิ่มขึ้น	แบบสังเกต	✓	10							
3. นักเรียนมีวินัยเพิ่มขึ้น	แบบสังเกต	✓	10							
4. นักเรียนใฝ่ความพอเพียงเพิ่มขึ้น	แบบสังเกต	✓	10							
5. ความพึงพอใจของนักเรียน	แบบสอบถาม	✓	10							
6. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	แบบสอบถาม			✓	10					
7. ความพึงพอใจของครู	แบบสอบถาม					✓	15			
8. ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แบบสอบถาม							✓	15	

การกำหนดช่วงระดับการให้คะแนนตามเกณฑ์ตัดสินตัวชี้วัดของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เกี่ยวข้อง
แสดงดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 การกำหนดเกณฑ์ตัดสินสำหรับตัวชี้วัดประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ประเด็น/ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสิน	1 (0.20) น้อยที่สุด	2 (0.40) น้อย	3 (0.60) ปานกลาง	4 (0.80) มาก	5 (1.00) มากที่สุด
บริบท						
1. ระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
2. ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนัก จากค่าน้ำหนัก 10 %		≤ 4.65	4.66 – 5.99	6.00 – 7.33	7.34 – 8.67	8.68 – 10.00
ปัจจัยนำเข้า						
1. ระดับความเหมาะสมของบุคลากร	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
2. ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
3. ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
4. ระดับความเหมาะสมของการจัดการ	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
5. ระดับความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนัก จากค่าน้ำหนัก 15 %		≤ 5.99	6.00 – 8.99	9.00 – 10.99	11.00 – 12.99	13.00 – 15.00
กระบวนการ						
1. ร้อยละของกิจกรรมตามโครงการ	≥ 80 % หรือ 16 กิจกรรม จาก 20 กิจกรรม	≤ 72 % หรือ ≤ 14 กิจกรรม	73 - 79 % หรือ 15 กิจกรรม	80 - 86 % หรือ 16 กิจกรรม	87 - 93 % หรือ 17 กิจกรรม	≥ 94 % หรือ ≥ 19 กิจกรรม
2. ร้อยละของการติดตามโครงการ	≥ 80 % หรือ 16 ครั้ง จาก 20 ครั้ง	≤ 72 % หรือ ≤ 14 ครั้ง	73 - 79 % หรือ 15 ครั้ง	80 - 86 % หรือ 16 ครั้ง	87 - 93 % หรือ 17 ครั้ง	≥ 94 % หรือ ≥ 19 ครั้ง
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนัก จากค่าน้ำหนัก 15 %		≤ 6.99	7.00 – 8.99	9.00 – 10.99	11.00 – 12.99	13.00 – 15.00
ผลผลิต						
1. ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	เพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญที่ 0.05	ไม่มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญที่ 0.10	มีนัยสำคัญที่ 0.05	มีนัยสำคัญที่ 0.01	มีนัยสำคัญที่ ≥ 0.001
2. นักเรียนมีมารยาทดีเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญที่ 0.05	ไม่มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญที่ 0.10	มีนัยสำคัญที่ 0.05	มีนัยสำคัญที่ 0.01	มีนัยสำคัญที่ ≥ 0.001
3. นักเรียนมีวินัยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญที่ 0.05	ไม่มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญที่ 0.10	มีนัยสำคัญที่ 0.05	มีนัยสำคัญที่ 0.01	มีนัยสำคัญที่ ≥ 0.001
4. นักเรียนใฝ่ความพอเพียงเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญที่ 0.05	ไม่มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญที่ 0.10	มีนัยสำคัญที่ 0.05	มีนัยสำคัญที่ 0.01	มีนัยสำคัญที่ ≥ 0.001
5. ความพึงพอใจของนักเรียน	$\bar{X} \geq 4.00$	≤ 3.65	3.66 – 3.99	4.00 – 4.33	4.34 – 4.67	≥ 4.68
6. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	$\bar{X} \geq 4.00$	≤ 3.65	3.66 – 3.99	4.00 – 4.33	4.34 – 4.67	≥ 4.68
7. ความพึงพอใจของครู	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
8. ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	$\bar{X} \geq 3.50$	≤ 3.00	3.01 – 3.49	3.50 – 3.99	4.00 – 4.49	≥ 4.50
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนัก จากค่าน้ำหนัก 60 %		≤ 27.99	28.00 – 35.99	36.00 – 43.99	44.00 – 51.99	52.00 – 60.00
เกณฑ์ภาพรวมทั้งโครงการ จากค่าน้ำหนัก 100 %		≤ 46.65	46.66 – 59.99	60.00 – 73.33	73.34 – 86.67	86.68 – 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติบรรยาย ประกอบด้วย

1.1 ใช้ $\bar{X}$ หาค่าเฉลี่ยของตัวชี้วัด ระดับความต้องการจำเป็น ระดับความเป็นไปได้ ระดับความเหมาะสมของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ การจัดการ และกิจกรรมที่ดำเนินการของโครงการ ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีสูตรดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 345)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = คะแนนเฉลี่ย

ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ใช้ S.D. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวชี้วัด ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีสูตรดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 346)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ΣX^2 = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\Sigma X)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ใช้ร้อยละ (%) หาสัดส่วนของตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของการดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการและร้อยละของการติดตามการจัดกิจกรรมตามโครงการ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 41)

$$P = \frac{\int}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

$$\int$$

แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

$$N$$

แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ใช้ IOC หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเก็บข้อมูลทุกฉบับ จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตร ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 323)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามกับเนื้อหา

$$\sum R$$

แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$$N$$

แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

$$R$$

แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ใช้ p หาค่าความยากของแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียงโดยมีสูตรดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545 : 85)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ความยาก

$$R$$

แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบถูกต้อง

$$N$$

แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมด

2.3 ใช้ r หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง โดยมีสูตรดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545 : 86)

$$r = \frac{R_U - R_L}{n}$$

เมื่อ	r	แทน	อำนาจจำแนก
	R_U	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกแต่ละข้อในกลุ่มสูง
	R_L	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกแต่ละข้อในกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.4 ใช้ KR- 20 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง โดยมีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 88)

$$r_n = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_n	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนคนที่ตอบถูก
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแบบทดสอบทั้งฉบับ

2.5 ใช้ α หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า แบบสังเกต พฤติกรรม และแบบสอบถามความพึงพอใจโดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือ

3. สถิติอ้างอิง ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบความรู้เรื่องพฤติกรรมอัตลักษณ์ มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนระหว่างคะแนนคุณภาพก่อนดำเนินโครงการและหลังดำเนินโครงการ โดยคำนวณจากสูตร t-test (Dependent samples) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 346)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ D คือ ผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 ΣD คือ ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 $(\Sigma D)^2$ คือ ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่ยกกำลังสอง
 n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่

ตารางที่ 3.4 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

โครงการ	ประเด็นน้ำหนัก	ตัวชี้วัด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ค่าน้ำหนัก %	ความคิดเห็น		เกณฑ์การตัดสิน	ความคิดเห็น		หมายเหตุ
			5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย (ปรับเป็น)		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย (ปรับเป็น)	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา	บริบท (10 %)	1. ระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ											5 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
		2. ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ											5 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
	ปัจจัยนำเข้า (15 %)	1. ระดับความเหมาะสมของบุคลากร											3 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
		2. ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ											3 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
		3. ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่											3 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
		4. ระดับความเหมาะสมของการจัดการ											3 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
		5. ระดับความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ											3 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
	กระบวนการ (15 %)	1. ร้อยละของกิจกรรมตามโครงการ											10 %			≥ 80 % ของกิจกรรมหรือ 16 กิจกรรมจาก 20 กิจกรรม			
		2. ร้อยละของการติดตามโครงการ											5 %			≥ 80 % ของการติดตามหรือ 16 ครั้งจาก 20 ครั้ง			
	ผลผลิต (60 %)	1. ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง											10 %			เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05			
		1. มารยาทดี											10 %			เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05			
		2. มีวินัย											10 %			เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05			
		3. ใฝ่ความพอเพียง											10 %			เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05			
		4. ความพึงพอใจของนักเรียน											5 %			$\bar{X} \geq 4.00$ จากระดับ 5 ระดับ			
		5. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง											5 %			$\bar{X} \geq 4.00$ จากระดับ 5 ระดับ			
		6. ความพึงพอใจของครู											5 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
		7. ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน											5 %			$\bar{X} \geq 3.50$ จากระดับ 5 ระดับ			
น้ำหนักรวม	100 %												100 %						

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์การประเมิน กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประชากร
σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มประชากร
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (t – distribution)
***	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการแจกแบบประเมินก่อนการดำเนินโครงการในด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท (Context) และแบบประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แจกแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 – 7 ให้กับครูจำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 16 – 31 พฤษภาคม 2564 ได้รับกลับคืนมา 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ประเมินระหว่างดำเนินโครงการในด้านกระบวนการ (Process) การดำเนินกิจกรรมตามโครงการ 2 ด้าน จำนวน 20 กิจกรรม โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 13 สัมภาษณ์ครู จำนวน 9 คน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม – 30 ธันวาคม 2564 ได้สัมภาษณ์ครู จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ประเมินกระบวนการ (Process) ติดตามกิจกรรมการดำเนินการตามโครงการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 14 สัมภาษณ์ครู จำนวน 9 คน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 – 28 กุมภาพันธ์ 2565 ได้สัมภาษณ์ครู จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แจกแบบประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ ในด้านผลผลิต (Product) ได้แจกแบบทดสอบความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ฉบับที่ 12 และแบบสังเกตพฤติกรรมอัตลักษณ์ มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 14 – 16 ให้กับครูประจำชั้นเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 – 15 มีนาคม 2565 นักเรียน

จำนวน 149 คน ได้รับกลับคืนมา จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แจกแบบประเมินความพึงพอใจ ต่อโครงการ ได้แจกแบบประเมินความพึงพอใจ ฉบับที่ 8 ให้กับนักเรียน จำนวน 149 คน ได้แจกแบบประเมินความพึงพอใจ ฉบับที่ 9 ให้กับผู้ปกครอง จำนวน 149 คน ได้แจกแบบประเมินความพึงพอใจ ฉบับที่ 10 ให้กับครู จำนวน 9 คน และได้แจกแบบประเมินความพึงพอใจ ฉบับที่ 11 ให้กับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน รวมจำนวน 314 คน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 14 – 25 มีนาคม 2565 ได้กลับคืนมา จำนวน 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบประเมินทั้งหมด นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติ

ผลการประเมินด้านบริบท (Context)

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา บริบท (Context) ประกอบด้วย

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินความต้องการจำเป็นและความเป็นไปได้ด้าน บริบท (Context) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้าน บางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนิน โครงการ โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ แสดงตามตารางที่ 4.1 – 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นบริบทของโครงการตามตัวชี้วัดระดับความต้องการ
จำเป็นของโครงการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและ
จำแนกเป็นรายชื่อ

ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 16)

ตัวชี้วัดความต้องการจำเป็น	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
1.นักเรียนอ่อนเรื่องมารยาท	4.38	0.80	มาก	-	-
2.นักเรียนขาดความมีระเบียบวินัย	4.38	0.62	มาก	-	-
3.นักเรียนขาดความพอเพียง	4.44	0.73	มาก	-	-
4.โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน สามารถพัฒนาให้นักเรียน มีมารยาทดี มีวินัย มีความพอเพียง	4.63	0.62	มากที่สุด	-	-
5.โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ ความยั่งยืน ตอบสนองความต้องการของ ผู้ปกครองและชุมชน	4.13	0.72	มาก	-	-
6.บุคลากรทุกคนให้ความสำคัญและ ต้องการที่จะจัดทำโครงการส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	4.44	0.73	มาก	-	-
7.โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ ความยั่งยืน มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อ การส่งเสริมอัตลักษณ์ ที่ยั่งยืนให้กับ นักเรียน	4.50	0.73	มากที่สุด	-	-
รวม	4.41	0.70	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินบริบท ตามตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน สามารถพัฒนา
ให้นักเรียนมีมารยาทดี มีวินัย มีความพอเพียง ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
ได้แก่ โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและ
ชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.72$)

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นบริบทของโครงการ ตามตัวชี้วัดระดับความเป็นไปได้
ของโครงการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและ
จำแนกเป็นรายชื่อ

ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 16)

ตัวชี้วัดความเป็นไปได้	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
1. ความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด	4.50	0.73	มากที่สุด	-	-
2. วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน มีความสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริม อัตลักษณ์	4.69	0.60	มากที่สุด	-	-
3. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ มีความเหมาะสม เพียงพอต่อการดำเนิน โครงการ	4.31	0.79	มาก	-	-
4. ผู้บริหารสนับสนุนและให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน	4.63	0.72	มากที่สุด	-	-
5. โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนสามารถดำเนินการเป็น รูปธรรมได้	4.44	0.73	มาก	-	-
6. งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนิน โครงการ	4.25	0.77	มาก	-	-
รวม	4.47	0.72	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.2 ผลการประเมินบริบท ตามตัวชี้วัดระดับความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน มีความสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.77$)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินบริบท (Context) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนินโครงการโดยภาพรวม

ประเด็นบริบท	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการวัด		ความ หมาย	เกณฑ์	ค่า น้ำหนัก X ตัวคูณ	ผลการ ประเมิน
		μ	σ				
1. ระดับความ ต้องการจำเป็นของ โครงการ	5	4.41	0.70	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	5×0.80 $= 4.00$	ผ่าน
2. ระดับความ เป็นไปได้ของ โครงการ	5	4.47	0.72	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	5×0.80 $= 4.00$	ผ่าน
เกณฑ์ประเด็น ค่าน้ำหนัก	10			มาก	6.00	8.00	ผ่าน

จากตารางที่ 4.3 ผลการประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนินโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามค่าน้ำหนักในระดับ
มาก และเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ และตัวชี้วัด
ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากทั้ง 2 ตัวชี้วัด

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ด้านปัจจัย (Input) ประกอบด้วย
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัย (Input) ของ
ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนินโครงการ โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ
แสดงดังตารางที่ 4.4 – 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของบุคลากรของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 16)

ตัวชี้วัดความเหมาะสมของบุคลากร	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
ด้านบุคลากร					
1. ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนของโรงเรียนให้ความสำคัญกับโครงการ	4.44	0.73	มาก	-	-
2. ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนในการดำเนินโครงการ	4.56	0.73	มากที่สุด	-	-
3. ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	4.19	0.83	มาก	-	-
4. ความร่วมมือและการทุ่มเทเอาใจใส่ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.69	0.48	มากที่สุด	-	-
5. บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นแบบอย่างที่ดีตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน	4.50	0.52	มากที่สุด	-	-
6. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีจิตใจดีพร้อมให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม	4.44	0.51	มาก	-	-
รวม	4.47	0.65	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.4 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของบุคลากร พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\mu = 4.47, \sigma = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความร่วมมือและการทุ่มเทเอาใจใส่ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69, \sigma = 0.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19, \sigma = 0.83$)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของงบประมาณของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 16)

ตัวชี้วัดความเหมาะสมของงบประมาณ	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
ด้านงบประมาณ					
1. งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอในการจัดทำกิจกรรมตามโครงการ	3.63	0.72	ปานกลาง	-	-
2. โรงเรียนมีแหล่งสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ	3.50	0.73	ปานกลาง	-	-
3. การเบิกจ่ายงบประมาณทันตามกำหนด	4.38	0.50	มาก	-	-
4. การเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว	4.13	0.89	มาก	-	-
5. งบประมาณสามารถใช้จ่ายได้ตรงกับความต้องการในการจัดกิจกรรมตามโครงการ	4.25	0.77	มาก	-	-
รวม	3.98	0.80	ปานกลาง	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.5 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเบิกจ่ายงบประมาณทันตามกำหนดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีแหล่งสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.73$)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 16)

ตัวชี้วัดความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่					
1. ความเพียงพอของสื่อ/วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับโครงการ	4.06	0.85	มาก	-	-
2. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้มีคุณภาพ	4.31	0.70	มาก	-	-
3. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้มีความเหมาะสม	4.19	0.83	มาก	-	-
4. ห้องเรียนและห้องสนับสนุนการเรียนรู้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.38	0.81	มาก	-	-
5. พื้นที่บริเวณโรงเรียนมีเพียงพอกับการปฏิบัติกิจกรรม	4.50	0.52	มากที่สุด	-	-
6. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ	4.63	0.50	มากที่สุด	-	-
7. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนมีความเหมาะสมและเพียงพอ	4.31	0.79	มาก	-	-
รวม	4.34	0.73	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.6 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของสื่อ/วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.85$)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของการจัดการ ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 16)

ตัวชี้วัดความเหมาะสมของการจัดการ	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
ด้านการจัดการ					
1. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	4.69	0.48	มากที่สุด	-	-
2. คณะกรรมการดำเนินโครงการ ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู บุคลากรและนักเรียน	4.63	0.50	มากที่สุด	-	-
3. การบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผล มีความชัดเจนเหมาะสม	4.50	0.52	มากที่สุด	-	-
4. โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ	4.38	0.50	มาก	-	-
5. การสนับสนุนและร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน	4.25	0.77	มาก	-	-
6. องค์กรภายนอกและหน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนโครงการ	4.13	0.89	มาก	-	-
7. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน	4.56	0.51	มากที่สุด	-	-
รวม	4.45	0.63	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.7 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของการจัดการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์กรภายนอกและหน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนโครงการ คุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.89$)

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 16)

ตัวชี้วัดความเหมาะสมของกิจกรรม ที่ดำเนินการ	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการ ประเมิน
	μ	σ			
ด้านกิจกรรมที่ดำเนินการ					
1. กิจกรรมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด	4.19	0.75	มาก	-	-
2. กิจกรรมครอบคลุมเหมาะสมกับนักเรียน	4.44	0.51	มาก	-	-
3. กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์มารยาทดีได้	4.56	0.51	มากที่สุด	-	-
4. กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์มีวินัยได้	4.63	0.50	มากที่สุด	-	-
5. กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียงได้	4.56	0.51	มากที่สุด	-	-
6. กิจกรรมมีความทันสมัย ไม่น่าเบื่อ	4.44	0.51	มาก	-	-
7. กิจกรรมสามารถฝึกกระบวนการกลุ่มได้	4.25	0.77	มาก	-	-
8. กิจกรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	4.31	0.60	มาก	-	-
9. กิจกรรมสามารถปฏิบัติได้จริง	4.63	0.50	มากที่สุด	-	-
10. กิจกรรมช่วยสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนที่ยั่งยืนได้	4.69	0.48	มากที่สุด	-	-
รวม	4.47	0.58	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.8 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามตัวชี้วัด ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมช่วยสร้างอัตลักษณ์ โรงเรียนที่ยั่งยืนได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ กิจกรรมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด คุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.75)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนิน
โครงการโดยภาพรวม

ความเหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการวัด		ความ หมาย	เกณฑ์	ค่า น้ำหนัก X ตัวคูณ	ผลการ ประเมิน
		μ	σ				
1. ความเหมาะสม ของบุคลากร	3	4.47	0.65	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	3×0.80 =2.40	ผ่าน
2. ความเหมาะสม ของงบประมาณ	3	3.98	0.80	ปานกลาง	$\bar{x} \geq 3.50$	3×0.60 =1.80	ผ่าน
3. ความเหมาะสม ของวัสดุอุปกรณ์ และสถานที่	3	4.34	0.73	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	3×0.80 =2.40	ผ่าน
4. ความเหมาะสม ของการจัดการ	3	4.45	0.63	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	3×0.80 =2.40	ผ่าน
5. ความเหมาะสม ของกิจกรรมที่ ดำเนินการ	3	4.47	0.58	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	3×0.80 =2.40	ผ่าน
เกณฑ์ประเด็น ค่าน้ำหนัก	15			มาก	9.00	11.40	ผ่าน

จากตารางที่ 4.9 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะก่อนดำเนินโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามค่าน้ำหนักในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดความเหมาะสมของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ การจัดการ และกิจกรรมที่ดำเนินการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ตัวชี้วัดความเหมาะสมของงบประมาณผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง

ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินตามตัวชี้วัดร้อยละของการดำเนินกิจกรรม และร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม ด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะระหว่างดำเนินโครงการ แสดงดังตารางที่ 4.10 – 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นกระบวนการของโครงการ ตามตัวชี้วัดร้อยละของการดำเนินกิจกรรม

ครู (n = 9)

ตัวชี้วัดการดำเนินกิจกรรม	เกณฑ์	การดำเนินกิจกรรม		ความหมาย	ผลการประเมิน
		ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ		
1. กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาทนักเรียนระดับชั้น อ.2 - ป.6	-	✓	-	-	-
2. กิจกรรม “ สวัสดิyamเข้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดิ ”	-	✓	-	-	-
3. ประกวดหุ่นน้อยมารยาทงาม	-	✓	-	-	-
4. มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี	-	✓	-	-	-
5. โครงการคุณธรรม เรื่อง มารยาท	-	✓	-	-	-
6. กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ	-	✓	-	-	-
7. กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ	-	✓	-	-	-
8. กิจกรรมการรับประทานอาหาร	-	✓	-	-	-
9. กิจกรรมการเรียนรู้	-	✓	-	-	-
10. กิจกรรมการทิ้งขยะ	-	✓	-	-	-
11. กิจกรรมการแต่งกาย	-	✓	-	-	-
12. กิจกรรมการเข้าแถวซื้อสินค้า	-	✓	-	-	-
13. โครงการคุณธรรม เรื่อง ระเบียบ วินัย	-	✓	-	-	-
14. กิจกรรมเดินตามรอยเท้าพ่อ อยู่อย่างพอเพียง (การปลูกผัก)	-	✓	-	-	-
15. กิจกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่าย	-	✓	-	-	-
16. กิจกรรมรักษาราชการ	-	✓	-	-	-
17. กิจกรรมประเมินตนเอง พอเพียงหรือยัง	-	✓	-	-	-
18. กิจกรรมการออมทรัพย์ ออมความดี	-	✓	-	-	-
19. มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติใฝ่ความพอเพียง	-	✓	-	-	-
20. โครงการคุณธรรม เรื่อง ความพอเพียง	-	✓	-	-	-
รวม	≥ 80%ของกิจกรรมหรือ 16 กิจกรรมจาก 20 กิจกรรม	100%ของกิจกรรมหรือ 20 กิจกรรม	0%	มากที่สุด	ผ่าน

จากตารางที่ 4.10 ผลการประเมินประเด็นกระบวนการของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
ปีการศึกษา 2564 ตามตัวชี้วัดร้อยละของการดำเนินกิจกรรม พบว่า มีการดำเนินกิจกรรม 20
กิจกรรม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นกระบวนการของโครงการ ตามตัวชี้วัดร้อยละ
ของการติดตามการดำเนินกิจกรรม

ครู (n = 9)

ตัวชี้วัดการติดตามการดำเนินกิจกรรม	เกณฑ์	การติดตาม		ความ หมาย	ผลการ ประเมิน
		ติดตาม	ไม่ติดตาม		
1.การประชุมชี้แจงโครงการ/มอบหมายงาน	-	✓	-	-	-
2.การประชาสัมพันธ์โครงการ	-	✓	-	-	-
3.ปัญหาอุปสรรคก่อนดำเนินกิจกรรม	-	✓	-	-	-
4. การประสานงานกับครูประจำชั้นและผู้เกี่ยวข้อง	-	✓	-	-	-
5. การจัดสิ่งแวดล้อมส่งเสริมบรรยากาศในการส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียน	-	✓	-	-	-
6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนมารยาทดี	-	✓	-	-	-
7. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนมีวินัย	-	✓	-	-	-
8. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนใฝ่ความพอเพียง	-	✓	-	-	-
9. การจัดกิจกรรมโครงการงานคุณธรรมเรื่องมารยาท	-	✓	-	-	-
10.การจัดกิจกรรมโครงการงานคุณธรรม เรื่องระเบียบวินัย	-	✓	-	-	-
11.การจัดกิจกรรมโครงการงานคุณธรรม เรื่องความพอเพียง	-	✓	-	-	-
12. การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	-	✓	-	-	-
13. การส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาการดำเนินกิจกรรม	-	✓	-	-	-
14. ปัญหาอุปสรรคระหว่างดำเนินงาน	-	✓	-	-	-
15. การสรุปกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว	-	✓	-	-	-
16. การควบคุมงบประมาณตามแผน	-	✓	-	-	-
17. ปัญหาอุปสรรคหลังดำเนินกิจกรรม	-	✓	-	-	-
18. การสะท้อนหาจุดอ่อนจุดแข็งเพื่อปรับปรุงกิจกรรม	-	✓	-	-	-
19. สรุปกิจกรรมตามโครงการความสมบูรณ์ของสารสนเทศ	-	✓	-	-	-
20. การนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง	-	✓	-	-	-
รวม	≥ 80%ของการติดตามกิจกรรม หรือไม่น้อยกว่า 16 จาก20 กิจกรรม	100%ของการติดตาม กิจกรรมหรือ 20 กิจกรรม	0%	มากที่สุด	ผ่าน

จากตารางที่ 4.11 ผลการประเมินประเด็นกระบวนการของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ปีการศึกษา 2564 ตามตัวชี้วัดร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม พบว่า มีการติดตามการดำเนินกิจกรรม 20 ครั้ง ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของ
โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
ระยะระหว่างดำเนินโครงการโดยภาพรวม

ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการวัด	ความ หมาย	เกณฑ์	ค่า น้ำหนัก X ตัวคูณ	ผลการ ประเมิน
1. ร้อยละของ การดำเนิน กิจกรรม	10	100%ของ กิจกรรม หรือ 20 กิจกรรม	มากที่สุด	$\geq 80\%$ ของ กิจกรรมหรือ 16 กิจกรรม จาก 20 กิจกรรม	$10 \times 1 = 10.00$	ผ่าน
2. ร้อยละของ การติดตามการ ดำเนินกิจกรรม	5	100%ของ การติดตาม กิจกรรม หรือ 20 กิจกรรม	มากที่สุด	$\geq 80\%$ ของ การติดตาม กิจกรรมหรือ 16 กิจกรรม จาก 20 กิจกรรม	$5 \times 1 = 5.00$	ผ่าน
เกณฑ์ประเดิม ค่าน้ำหนัก	15	100%	มากที่สุด	9.00	15.00	ผ่าน

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ระยะระหว่างดำเนินโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ร้อยละของการดำเนินกิจกรรมและร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product)

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ด้านผลผลิต (Product) เมื่อสิ้นสุดโครงการ ประกอบด้วย ผลการประเมินประเด็นผลผลิตตามตัวชี้วัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง อัตลักษณ์ มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียงของนักเรียน ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงตามตารางที่ 4.13 – 4.21 ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	n	ก่อน	หลัง	ΣD	ΣD^2	t	P
ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	149	14.94	24.70	1455	14473	89.10	.001

*** $P < .001$

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ตามตัวชี้วัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง จากการทดสอบของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.94 คะแนน และ 24.70 คะแนน ตามลำดับ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด ค่าสถิติ $t = 89.10$ ($P < .001$) แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการ นักเรียนมีความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ มารยาทดี
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	n	ก่อน	หลัง	ΣD	ΣD^2	t	P
มารยาทดี	เพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ .05	149	36.46	43.94	1159	9623	46.87	.001

***P < .001

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
ปีการศึกษา 2564 ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์มารยาทดี จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน คะแนนเต็ม 50 คะแนน ก่อนเข้าร่วม
โครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 36.46 คะแนน และ 43.94 คะแนน
ตามลำดับ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด ค่าสถิติ $t = 46.87$ ($P < .001$) แสดงว่า
คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการ นักเรียนมีมารยาทดี
เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ มีวินัย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	n	ก่อน	หลัง	ΣD	ΣD^2	t	P
มีวินัย	เพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ .05	149	36.57	44.25	1144	9370	47.08	.001

***P < .001

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ปีการศึกษา 2564 ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์มีวินัย จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน คะแนนเต็ม 50 คะแนน ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 36.57 คะแนน และ 44.25 คะแนน ตามลำดับ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด ค่าสถิติ $t = 47.08$ ($P < .001$) แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการ นักเรียนมีวินัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์
 ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 149 คน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	n	ก่อน	หลัง	ΣD	ΣD^2	t	P
ใฝ่ความพอเพียง	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	149	37.60	41.50	582	3320	17.93	.001

*** $P < .001$

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน ใฝ่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 คน คะแนนเต็ม 50 คะแนน ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 37.60 คะแนน และ 41.50 คะแนน ตามลำดับ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด ค่าสถิติ $t = 17.93$ ($P < .001$) แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการ นักเรียนใฝ่ความพอเพียงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักเรียน โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ

นักเรียน (n = 149)

ตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักเรียน	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	$\bar{X}$	S.D.			
1. การประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.25	0.57	มาก	-	-
2. กระบวนการจัดกิจกรรมของครูผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.40	0.68	มาก	-	-
3. การให้ความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมทำให้นักเรียนอยากร่วมกิจกรรม	4.51	0.60	มากที่สุด	-	-
4. กิจกรรมช่วยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก	4.39	0.69	มาก	-	-
5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทที่ดี	4.52	0.70	มากที่สุด	-	-
6. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย	4.53	0.70	มากที่สุด	-	-
7. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความพอเพียง	4.49	0.68	มาก	-	-
8. กิจกรรมโครงการช่วยฝึกทักษะการคิดอย่างมีระบบ	4.51	0.61	มากที่สุด	-	-
9. นักเรียนสามารถนำกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.43	0.74	มาก	-	-
10. โครงการมีกิจกรรมที่ดีควรให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดไป	4.54	0.71	มากที่สุด	-	-
รวม	4.46	0.67	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.17 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักเรียน พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โครงการมีกิจกรรมที่ดีควรให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนตลอดไป อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.57)

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ

ผู้ปกครอง (n = 149)

ตัวชี้วัด	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	$\bar{X}$	S.D.			
1. บุตรหลานมีสัมมาคารวะ รู้จักการไหว้	4.50	0.68	มากที่สุด	-	-
2. บุตรหลานพูดจาไพเราะ	4.40	0.77	มาก	-	-
3. บุตรหลานมีน้ำใจต่อผู้อื่น	4.49	0.67	มาก	-	-
4. บุตรหลานมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	4.39	0.72	มาก	-	-
5. บุตรหลานมีระเบียบวินัย	4.50	0.67	มากที่สุด	-	-
6. บุตรหลานทิ้งขยะได้ถูกที่	4.43	0.70	มาก	-	-
7. บุตรหลานมีความประหยัด	4.46	0.72	มาก	-	-
8. บุตรหลานรู้จักวางแผนในการเรียนและการทำงาน	4.32	0.74	มาก	-	-
9. บุตรหลานใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสม	4.33	0.74	มาก	-	-
10. บุตรหลานรู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.32	0.76	มาก	-	-
รวม	4.41	0.72	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.18 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุตรหลานมีสัมมาคารวะ รู้จักการไหว้และบุตรหลานมี

ระเบียบวินัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.68) และ ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ บุตรหลานรู้จักวางแผนในการเรียนและการทำงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.74)

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ

ครู (n = 9)

ตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
1. การวางแผนแต่งตั้งและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมตามความสามารถและมีความชัดเจน	4.78	0.44	มากที่สุด	-	-
2. การร่วมกำหนดแนวทางการติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน	4.56	0.53	มากที่สุด	-	-
3. การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนของผู้บริหาร	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-
4. เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม	4.33	0.71	มาก	-	-
5. ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.67	0.71	มากที่สุด	-	-
6. บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.56	0.53	มากที่สุด	-	-
7. เวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.44	0.53	มาก	-	-
8. จำนวนกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ครู (n = 9)

ตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	μ	σ			
9. รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.56	0.53	มากที่สุด	-	-
10. กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะ การคิดอย่างมีระบบ	4.33	0.71	มาก	-	-
11. กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ ความยั่งยืนมีความหลากหลายทันสมัย	4.56	0.53	มากที่สุด	-	-
12. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือ และส่งเสริมบุคลากรให้เข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	4.22	0.83	มาก	-	-
13. การนิเทศติดตามการดำเนินกิจกรรม	4.56	0.53	มากที่สุด	-	-
14. คุณภาพของนักเรียน	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-
15. คุณภาพของสถานศึกษา	4.67	0.50	มากที่สุด		
รวม	4.55	0.57	มากที่สุด	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.19 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผนแต่งตั้งและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโครงการและ กิจกรรมตามความสามารถและมีความชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและส่งเสริมบุคลากรให้เข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.83$)

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและจำแนกรายข้อ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 7)

ตัวชี้วัดความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการ ประเมิน
	μ	σ			
1. การวางแผนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ โครงการและกิจกรรมมีความชัดเจน	4.57	0.53	มากที่สุด	-	-
2. การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทาง การติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.43	0.53	มาก	-	-
3. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการดำเนิน โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	4.71	0.49	มาก	-	-
4. เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสม และเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม	4.29	0.76	มาก	-	-
5. ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.57	0.53	มากที่สุด	-	-
6. บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือใน การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.57	0.53	มากที่สุด	-	-
7. เวลาและสถานที่ในการดำเนิน กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	4.29	0.49	มาก	-	-
8. จำนวนกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.57	0.53	มากที่สุด	-	-
9. รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4.57	0.53	มากที่สุด	-	-
10. กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ ความยั่งยืนมีความหลากหลายทันสมัย	4.57	0.53	มาก	-	-

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 7)

ตัวชี้วัดความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผลการวัด		ความหมาย	เกณฑ์	ผลการ ประเมิน
	μ	σ			
11. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือ และส่งเสริมบุตรหลานให้เข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ ความยั่งยืน	4.14	0.70	มาก	-	-
12. นักเรียนมีพฤติกรรมตามอัตลักษณ์ โรงเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	-	-
13. การนิเทศติดตามการดำเนินกิจกรรม	4.57	0.53	มากที่สุด	-	-
14. คุณภาพของนักเรียน	4.43	0.53	มาก	-	-
15.คุณภาพของสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด		
รวม	4.50	0.56	มากที่สุด	$\bar{x} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.20 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.49$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและส่งเสริมบุตรหลานให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.70$)

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการส่งเสริม
 อัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 เมื่อสิ้นสุดโครงการโดยภาพรวม

ที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผลการวัด	ความหมาย	ผลการประเมิน
1	ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05	0.001	มากที่สุด	ผ่าน
2	อัตลักษณ์มารยาทดี	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05	0.001	มากที่สุด	ผ่าน
3	อัตลักษณ์มีวินัย	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05	0.001	มากที่สุด	ผ่าน
4	อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05	0.001	มากที่สุด	ผ่าน
5	ความพึงพอใจของนักเรียน	$\bar{x} \geq 4.00$	4.46	มาก	ผ่าน
6	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	$\bar{x} \geq 4.00$	4.41	มาก	ผ่าน
7	ความพึงพอใจของครู	$\bar{x} \geq 3.50$	4.55	มากที่สุด	ผ่าน
8	ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	$\bar{x} \geq 3.50$	4.50	มากที่สุด	ผ่าน

จากตารางที่ 4.21 ผลการประเมิน ประเด็นด้านผลผลิต (Product) ของโครงการส่งเสริม
 อัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 เมื่อสิ้นสุดโครงการ ตามตัวชี้วัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย
 ใฝ่ความพอเพียง อัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ความพึงพอใจของนักเรียน
 ผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับ
 มากที่สุด 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง อัตลักษณ์มารยาทดี
 อัตลักษณ์มีวินัย อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง ความพึงพอใจของครู ความพึงพอใจของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนและความพึงพอใจของผู้ปกครอง

สรุปผลการประเมินโครงการโดยภาพรวมของโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) ตามตัวชี้วัด จำนวน 17 ตัวชี้วัด ดังแสดงตามตารางที่ 4.22 ดังนี้

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยภาพรวมของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน

สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ประเด็น	ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการวัด	ความหมาย	เกณฑ์	ค่าน้ำหนัก X ตัวคูณ	ผลการประเมิน
บริบท	1.ระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ	5	4.41	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	$5 \times 0.80 = 4.00$	ผ่าน
	2.ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ	5	4.47	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	$5 \times 0.80 = 4.00$	ผ่าน
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนักจากค่าน้ำหนัก 10%		10	4.44	มาก	6.00	8.00	ผ่าน
ประเด็น	ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการวัด	ความหมาย	เกณฑ์	ค่าน้ำหนัก X ตัวคูณ	ผลการประเมิน
ปัจจัยนำเข้า	1.ระดับความเหมาะสมของบุคลากร	3	4.47	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	$3 \times 0.80 = 2.40$	ผ่าน
	2.ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ	3	3.98	ปานกลาง	$\bar{X} \geq 3.50$	$3 \times 0.60 = 1.80$	ผ่าน
	3. ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	3	4.34	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	$3 \times 0.80 = 2.40$	ผ่าน
	4. ระดับความเหมาะสมของการจัดการ	3	4.45	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	$3 \times 0.80 = 2.40$	ผ่าน
	5 ระดับความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ	3	4.47	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	$3 \times 0.80 = 2.40$	ผ่าน
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนักจากค่าน้ำหนัก 15%		15	4.40	มาก	9.00	11.40	ผ่าน

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	ผล การวัด	ความ หมาย	เกณฑ์	ค่าน้ำหนัก X ตัวคูณ	ผลการ ประเมิน
กระบวนการ	1.ร้อยละของการดำเนิน การจัดกิจกรรมตามโครงการ	10	100	มากที่สุด	$\geq 80\%$ ของ กิจกรรมหรือ 16 กิจกรรม จาก 20 กิจกรรม	10×1 $=10.00$	ผ่าน
	2.ร้อยละของการติดตาม การจัดกิจกรรมตามโครงการ	5	100	มากที่สุด	$\geq 80\%$ ของ การติดตาม หรือ 16 ครั้ง จาก 20 ครั้ง	5×1 $=5.00$	ผ่าน
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนัก จากค่าน้ำหนัก 15%		15	100%	มากที่สุด	9.00	15	ผ่าน
ผลผลิต	1. ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	10	0.001	มากที่สุด	เพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญ ที่ 0.05	10×1 $=10.00$	ผ่าน
	2. อุดมการณ์มารยาทดี	10	0.001	มากที่สุด	เพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญ ที่ 0.05	10×1 $=10.00$	ผ่าน
	3. อุดมการณ์มีวินัย	10	0.001	มากที่สุด	เพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญ ที่ 0.05	10×1 $=10.00$	ผ่าน
	4. อุดมการณ์ใฝ่ความพอเพียง	10	0.001	มากที่สุด	เพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญ ที่ 0.05	10×1 $=10.00$	ผ่าน
	5. ความพึงพอใจของนักเรียน	5	4.46	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	5×0.80 $=4.00$	ผ่าน
	6. ความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง	5	4.41	มาก	$\bar{x} \geq 3.50$	5×0.80 $=4.00$	ผ่าน
	7. ความพึงพอใจของครู	5	4.55	มากที่สุด	$\bar{x} \geq 3.50$	5×1 $=5.00$	ผ่าน
	8. ความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน	5	4.50	มากที่สุด	$\bar{x} \geq 3.50$	5×1 $=5.00$	ผ่าน
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนัก จากค่าน้ำหนัก 60%		60			36.00	58.00	ผ่าน
เกณฑ์ของประเด็นที่เป็นค่าน้ำหนัก จากค่าน้ำหนัก 100%		100			60	92.40	ผ่าน

จากตารางที่ 4.22 สรุปผลการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ตามตัวชี้วัด ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 17 ตัวชี้วัด

ตารางที่ 4.23 สรุปความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน

สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

การประเมิน	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวนเต็ม ผู้ตอบ แบบสอบถาม (คน)	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม ปลายเปิด (คน)	คิดเป็น ร้อยละ
ด้านบริบท (Context)	1. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ กับการดำเนินกิจกรรมในโครงการ	16	9	56.25
	2. ควรจัดสรรสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และ สถานที่ ให้มีความเหมาะสม เพียงพอ ต่อการดำเนินโครงการ	16	7	43.75
	3.ควรเน้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน จะได้ช่วยสนับสนุน การจัดกิจกรรมให้ดีขึ้น	16	5	31.25
ด้านปัจจัย นำเข้า (Input)	1.ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ กับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม	16	8	50.00
	2. ควรจัดหาแหล่งสนับสนุนด้าน งบประมาณเพื่อนำมาใช้ ในการดำเนินงานโครงการ	16	6	37.50
ด้าน กระบวนการ (Process)	1. ควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาชั้น พื้นฐานเข้ามามีบทบาทในกิจกรรม เพิ่มขึ้น	9	4	44.44

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

การประเมิน	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวนเต็มผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ด้านกระบวนการ (Process)	2. มีกิจกรรมอื่นที่ต้องดำเนินการเร่งด่วนทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่ตรงตามแผนในบางกิจกรรม	9	3	33.33
ด้านผลผลิต (Product)	1. ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ของโรงเรียน	314	58	18.47
	2. ควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นทุกคนอย่างเต็มที่ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน	314	101	32.17
	3. สนับสนุนให้นักเรียนนำกิจกรรมในการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	314	83	26.43

จากตารางที่ 4.23 สรุปความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีร้อยละสูงสุด ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินกิจกรรมในโครงการ คิดเป็นร้อยละ 56.25 และข้อที่มีร้อยละต่ำสุด ได้แก่ ด้านผลผลิต (Product) ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.47

การนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง โดยประยุกต์ใช้ CIPP Model ได้ให้ข้อมูลสำคัญที่นำมาประกอบการตัดสินใจและปรับปรุงโครงการในแต่ละขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. ผลจากการประเมินบริบท (Context Evaluation) จากการประเมินบริบทของโครงการระยะก่อนดำเนินโครงการ พบว่า ระดับความต้องการจำเป็นและระดับความเป็นไปได้ของโครงการอยู่ในระดับมาก ข้อมูลนี้จึงเป็นฐานสำคัญในการตัดสินใจ อนุมัติให้ดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้โดยไม่ปรับเปลี่ยนเป้าหมายหลัก เนื่องจากผลการประเมินยืนยันความต้องการอย่างชัดเจน

2. ผลจากการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ได้ชี้ให้เห็นถึง ความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมของงบประมาณ ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ความเหมาะสมของการจัดการ ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ พบว่า บุคลากรมีความพร้อมสูงแต่งบประมาณบางส่วนยังขาดการจัดสรรที่เหมาะสม สื่ออุปกรณ์บางชนิดยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม จากข้อมูลดังกล่าว คณะกรรมการโครงการจึงได้ตัดสินใจ ของงบประมาณสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานและบุคลากรภายนอก เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในโครงการให้ครบถ้วน จัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการมีทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมในการขับเคลื่อน

3. ผลจากการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) จากการประเมินกระบวนการ พบว่า ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว ร้อยละ 100 และร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม ร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด ซึ่ง สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด แต่พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมเล็กน้อย เช่น การประสานงานล่าช้าในบางโอกาส นักเรียนบางกลุ่มยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ คณะผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการจึงได้เร่งรัดการดำเนินกิจกรรมที่เหลือ ปรับกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วม จัดประชุมเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาการประสานงานเฉพาะจุด ปรับปรุงการดำเนินงานในระยะที่เหลือของโครงการให้ดำเนินการได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

4. ผลจากการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะมารยาทดีและมีวินัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แต่คุณลักษณะใฝ่ความพอเพียงยังต้องได้รับการส่งเสริมเพิ่มเติม ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อมูลนี้ถูกนำมาใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาย้ายผลโครงการให้เข้มข้นขึ้นในแผนการดำเนินงานปีถัดไป และได้เสนอโครงการนี้เพื่อเป็นแบบอย่างการปฏิบัติที่ดี

สำหรับสถานศึกษาอื่น วางแผนการดำเนินงานโครงการในอนาคตเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทของโครงการตามตัวชี้วัดความต้องการจำเป็นและความเป็นไปได้ของโครงการ ประเมินปัจจัยนำเข้าตามตัวชี้วัดระดับความเหมาะสมของบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ การจัดการ และระดับความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ ประเมินกระบวนการตามตัวชี้วัดร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการและร้อยละของการติดตามโครงการ ประเมินผลผลิตตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์มารยาดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ ผู้ประเมินแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน โดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพรวมง่ายขึ้น จึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การประเมินโครงการโดยเน้นเสนอตามวัตถุประสงค์การประเมินโครงการ 4 ข้อ ซึ่งมีสาระสรุปได้ดังนี้

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ได้ดำเนินการประเมินโดยใช้รูปแบบซีบีซี (CIPP Model) มาประยุกต์ใช้ เนื่องจากเป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมการดำเนินงานโครงการทุกระยะใน 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นบริบท ประเด็นปัจจัยนำเข้า ประเด็นกระบวนการ และประเด็นผลผลิต

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 11 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ และแบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 3 ฉบับ เพื่อกำหนดกรอบประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด รวมจำนวน 17 ฉบับ โดยการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลภาคสนามได้รับการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมเกี่ยวกับภาษาของข้อความคำถาม ครอบคลุมของตัวชี้วัดและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา รวมทั้งให้ผู้ที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างลองให้ข้อมูลเพื่อพิจารณาความสะดวก รวดเร็วในการตอบ

ผู้ประเมินได้ดำเนินการประชุมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

โดยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ ระยะที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ และระยะที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ

สรุปผลการประเมิน

สำหรับผลการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาปีการศึกษา 2564 ตามประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น คือ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) ผลการประเมินประเด็นบริบทของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก สำหรับตัวชี้วัดทั้ง 2 ตัว มีดังนี้

1.1 ตัวชี้วัดความต้องการจำเป็นของโครงการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.70)

1.2 ตัวชี้วัดความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.72)

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก สำหรับตัวชี้วัดทั้ง 5 ตัว มีดังนี้

2.1 ตัวชี้วัดความเหมาะสมของบุคลากร พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.65)

2.2 ตัวชี้วัดความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.80)

2.3 ตัวชี้วัดความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.73)

2.4 ตัวชี้วัดความเหมาะสมของการจัดการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.63)

2.5 ตัวชี้วัดความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.58)

3. ด้านกระบวนการ (Process) ผลการประเมินประเด็นกระบวนการของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด สำหรับตัวชี้วัดทั้ง 2 ตัว มีดังนี้

3.1 ตัวชี้วัดการดำเนินกิจกรรม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 ตัวชี้วัดการติดตามการดำเนินกิจกรรม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. ด้านผลผลิต (Product) ผลการประเมินประเด็นผลผลิตของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด สำหรับตัวชี้วัดทั้ง 8 ตัว มีดังนี้

4.1 ตัวชี้วัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ($t = 89.10$; $P < 0.001$)

4.2 ตัวชี้วัดอัตลักษณ์มารยาทดี พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีมารยาทเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ($t = 46.87$; $P < 0.001$)

4.3 ตัวชี้วัดอัตลักษณ์มีวินัย พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีวินัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ($t = 47.08$; $P < 0.001$)

4.4 ตัวชี้วัดอัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความใฝ่พอเพียงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ($t = 17.93$; $P < 0.001$)

4.5 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.67)

4.5 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.72)

4.6 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.57)

4.7 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56)

อภิปรายผลการประเมินโครงการ

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียน บ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผู้ประเมินอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ การประเมินโดยใช้วัดด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต รวมทั้งส่วนที่ เกี่ยวข้อง สามารถนำผลมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการประเมิน พบว่า ประเด็นด้านบริบทของโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เมื่อแยกพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า การประเมินด้านความต้องการจำเป็นของโครงการและความเป็นไปได้ของโครงการมีค่าเฉลี่ยที่ ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการให้ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องจัดโครงการนี้เพราะสามารถ ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ได้ เมื่อพิจารณารายชื่อคำถามด้าน ความต้องการจำเป็นของโครงการเห็นว่า โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน สามารถ พัฒนาให้นักเรียนมีมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความเป็นไปได้ของ โครงการเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน มีความสอดคล้อง กับกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมี ความตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน ผู้บริหารและครูและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวางแผนหาวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ โรงเรียน มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ มะริ เบ็งลิฆะ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำ การประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนไอยรานุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ พบว่าผลการประเมินโครงการ ตามความคิดเห็น ของครู กรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ด้าน สภาพแวดล้อมของโครงการ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศรายุช เซาว์ชาญ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินเชิงระบบโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การปฏิบัติในสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนบ้านหนองแดงสหมิตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมิน การดำเนินงานตามโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตั้งแต่ ปี การศึกษา 2554 - 2555 ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท การประเมินด้านปัจจัย นำเข้า การประเมินด้านกระบวนการ การประเมินด้านผลผลิต และการประเมินด้านผลกระทบ พบว่า ผลการประเมินการดำเนินงานตามโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติใน สถานศึกษา สำหรับโรงเรียนบ้านหนองแดงสหมิตร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้าน บริบทโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อุทัย บุญมี (2555 : 112) ได้ทำการศึกษาเรื่อง

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า โครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ภาพรวมมีผลการดำเนินการอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีผลการประเมินสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับ วาสนา เพชรสุข (2556 : 141) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านวินัยและความซื่อสัตย์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านด่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ปัจจัยนำเข้าของโครงการ กระบวนการและผลผลิตของโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ผลการประเมิน พบว่า ประเด็นบริบทของโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดความต้องการจำเป็นและความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ในระดับมาก ทั้ง 2 ตัวชี้วัด สอดคล้องกับ ชัยยงค์ ไม้กลาง (2561 : 52) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโนนสูงศรีธานี โดยการใช้นวัตกรรม ศรีธานีโมเดล โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการตามแบบจำลองชิปปี้ (CIPP model) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประเมิน เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ พบว่า ด้านบริบทของโครงการ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา และครูมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสอดคล้องและเหมาะสมของโครงการกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสอดคล้องและเหมาะสมของโครงการกับศักยภาพ ทรัพยากรและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหาของ โรงเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bradshaw (2007 : 160 - A) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามสภาพของท้องถิ่น โดยการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการประมวลผล นำเอาคุณธรรม จริยธรรม เข้าไปในบทเรียนที่ทำการสอนซึ่งเน้นตามวัฒนธรรมของท้องถิ่น บริบทและตามความต้องการของนักเรียน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพมีความเจริญทางคุณธรรมจริยธรรมมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการประเมิน พบว่า ประเด็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการผ่านเกณฑ์การประเมิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เมื่อแยกพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ความเหมาะสมของบุคลากรและความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากความร่วมมือและการทุ่มเทเอาใจใส่ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน กิจกรรมช่วยสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนที่ยั่งยืนได้ กิจกรรมมีความหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ศรายุช เชาวชาญ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินเชิงระบบโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาสำหรับโรงเรียน

บ้านหนองแดงสหมิตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินการดำเนินงานตามโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตั้งแต่ปี การศึกษา 2554 - 2555 ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน คือการประเมินด้านบริบท การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า การประเมินด้านกระบวนการ การประเมินด้านผลผลิต และการประเมินด้านผลกระทบ พบว่า ผลการประเมินการดำเนินงานตามโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนบ้านหนองแดงสหมิตร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ มะรี เป็งลิ้มะ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนไอยราอนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการ ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ประเมินกระบวนการของโครงการและประเมินผลผลิตของโครงการ พบว่า ผลการประเมินโครงการ ตามความคิดเห็นของครู กรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวาสนา เพชรสุข (2556 : 140 – 149) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านวินัยและความซื่อสัตย์ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านด่านปีการศึกษา 2556 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินบริบทของโครงการ เกี่ยวกับ ความต้องการจำเป็น และความเป็นไปได้ของโครงการ ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ เกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากร และความเหมาะสมของกิจกรรมประเมินกระบวนการของโครงการ เกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการ และการติดตามโครงการ ประเมินผลผลิตของโครงการ เกี่ยวกับความรู้เรื่องวินัย และความซื่อสัตย์ นักเรียนที่มีวินัย และความซื่อสัตย์ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ระดับความเหมาะสมของบุคลากร ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก และระดับความเหมาะสมของกิจกรรมผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือความเหมาะสมของบุคลากรและความเหมาะสมของกิจกรรม สอดคล้องกับปิยะนุช อาณาเขตต์ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนวัดศรีเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ประเมินกระบวนการของโครงการ และประเมินผลผลิตของโครงการในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนที่เกิดกับนักเรียนภายหลังการดำเนินงานโครงการและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP ของ Stufflebeam ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น แบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการเป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านวัสดุอุปกรณ์และอาคาร

สถานที่ และมีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ด้านการบริหารจัดการและสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณและสอดคล้องกับสมโภชอินทปัญญา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนเขาเพิ่มนารีผลวิทยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเหมาะสมของโครงการ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ การประเมินใช้กรอบแนวคิดตามรูปแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ในการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ของโรงเรียนเขาเพิ่มนารีผลวิทยา โดยภาพรวมมีระดับความเหมาะสมด้านปัจจัย อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมีแผนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความตั้งใจในการดำเนินโครงการ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด อันดับที่สาม ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินงาน ระดับความเหมาะสมมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ

3. จากผลการประเมิน พบว่า ประเด็นด้านกระบวนการการดำเนินงานของโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ได้แก่ ตัวชี้วัดร้อยละของการดำเนินกิจกรรมและร้อยละของการติดตามการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากครูที่รับผิดชอบโครงการเห็นว่าการดำเนินโครงการจะสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้จะต้องมีกระบวนการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพและจะต้องมีการนิเทศติดตามโครงการเป็นระยะ และจากการสรุปความเห็นของครูจากการสัมภาษณ์ ครูเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน โดยมีครูเป็นผู้นำในการคิดค้นกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สุริย์รัตน์ พัฒนเชียร (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร ปีการศึกษา 2556 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ได้แก่ บริบทสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้ากระบวนการดำเนินโครงการ ผลผลิต และผลกระทบของโครงการ พบว่า ผลการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการระยะระหว่างดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการ สอดคล้องกับปฏิวดี ใจเมือง (2556 : 90) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียนซีเล็คทิกพิทยาคม ปีการศึกษา 2556 โดยใช้การประเมินตามรูปแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินสภาวะแวดล้อม การประเมินปัจจัย การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต

พบว่า การประเมินทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับ เกรียงไกร วุฒิมานพ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีและมีคุณธรรมประจำใจ ของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการประเมิน พบว่า กระบวนการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดของกิจกรรมและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และการนิเทศติดตามโครงการมีการดำเนินการในระดับมากที่สุด เพื่อให้ความรู้ประจักษ์แจ้งสื่อสารประชาสัมพันธ์ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนวิธีดำเนินการตามโครงการและสอดคล้องกับ ธนาตุล ฤทธิเพชร (2560 : บทคัดย่อ) ได้ ทำการประเมินโครงการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของโรงเรียนพิบูลทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 7 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ประเมินด้านปัจจัย กระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ พบว่า กิจกรรมที่ดำเนินการโครงการ โดยรวมทุกกิจกรรมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดความเหมาะสมของกระบวนการในการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีการติดตามการปฏิบัติกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 100

4. จากผลการประเมิน พบว่า ประเด็นด้านผลผลิตของโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดทั้ง 8 ตัวชี้วัดของประเด็นผลผลิตของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกตัวชี้วัด สามารถอภิปรายผล ดังนี้

4.1 ตัวชี้วัดความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง จากผลการประเมิน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด โดยความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนจากการทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบ ก่อนเข้าร่วมโครงการ และหลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งหมายถึง นักเรียนมีความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง หลังจากเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ หรือมีความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง เพิ่มขึ้นนั่นเอง ทั้งนี้เนื่องจากครูมีวิธีการในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม มีการสอดแทรกคุณธรรมอัตลักษณ์ ด้านมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง มีวินัยในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและทุกกิจกรรมมีความน่าสนใจสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา ประเสริฐสิน (2558 : 55-56) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตรวจสอบโมเดลการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนารูปแบบและคู่มือการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า ความต้องการ

จำเป็นในการพัฒนา 4 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านใฝ่เรียนรู้ การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม การสรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน การตั้งใจ และรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย และควรมีการปรับเปลี่ยนในบางประการ เช่น ส่งเสริมความมีศีลธรรม รู้จักเผื่อแผ่แบ่งปัน และส่งเสริมความสามัคคีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและอาจต้องมีการรณรงค์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ให้มากขึ้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนได้โดยอาจมีการจัดทำ โครงการ หรือเป็นกิจกรรมแทรกในวิชาที่เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาทักษะชีวิต และสอดคล้องกับ ขโนทัย บ่วงเพชร (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ภายในกลุ่มของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง มีคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งทำให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมสามารถส่งเสริมให้นักเรียนให้มีคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาขึ้นมาก กล่าวคือ ในแต่ละด้านนักเรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นรวมทั้งมีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รับผิดชอบในการทำหน้าที่การงาน ภาควิชาจิตในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน และสอดคล้องกับ Bonawiz (2002 : 1433 - A) ได้ศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาจริยศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่เรียนรายวิชาจริยศาสตร์ มีระดับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนเท่ากัน แต่ยังไม่ได้เรียนรายวิชานี้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งเรียนรายวิชาจริยศาสตร์กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เรียนรายวิชานี้ คะแนนจริยศาสตร์ แตกต่างกัน และนักศึกษาที่เรียนชั้นต่ำกว่า และเรียนรายวิชานี้มีการพัฒนาด้านจริยธรรมได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนรายวิชาอื่น แต่ยังไม่ได้เรียนรายวิชาจริยศาสตร์มี

ผลดีต่อการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามากกว่าการเรียนรู้รายวิชากลุ่มการศึกษาทั่วไป นักศึกษาชายที่เรียนวิชาจริยศาสตร์ มีคะแนนไม่เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนเท่านักศึกษาชายสาขาอื่น แตกต่างกัน มีคะแนนจริยธรรมแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาหญิงมีระดับการพัฒนาเพิ่มขึ้นหลังจากเรียน รายวิชานี้ แต่นักศึกษาหญิงที่เรียนสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมหลังจาก เรียนแล้วไม่แตกต่างกัน

4.2 ตัวชี้วัดอัตลักษณ์มารยาทดี ผลการประเมิน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ มากที่สุด โดยอัตลักษณ์มารยาทดี จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ก่อนเข้าร่วมโครงการและ หลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หมายถึง นักเรียน มีมารยาทหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ หรือมีมารยาทดีเพิ่มขึ้นนั่นเอง ซึ่งผ่าน เกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดบรรยากาศในการส่งเสริม มารยาททั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยได้รับการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมตามโครงการจาก ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านบางเนียง ซึ่งสอดคล้องกับคัมภีร์จิต นามไว และคณะ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน คุณธรรม และเพื่อประเมินโครงการค่ายเยาวชนคนคุณธรรมของโรงเรียนคุณธรรม พบว่า แนว ทางการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ สำหรับโรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมที่มุ่งสร้างการมีส่วนร่วม กิจกรรมที่มุ่งเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล กิจกรรมที่มุ่งเพิ่มพูนทักษะชีวิต กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่สนองตอบความสนใจ ความถนัด และความต้องการของนักเรียนทุกคน กิจกรรมที่สะท้อนบริบทจริงของโรงเรียน ประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริง และ กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน กิจกรรมทั้งหมดเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนเพื่อให้เป็นไปตาม คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ได้แก่ ซื่อสัตย์ ขยัน รับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความอดทน ใฝ่เรียนรู้ อดทนอดกลั้น สามัคคี มีน้ำใจ เมตตากรุณา สุภาพ มีสัมมาคารวะ กตัญญู พอเพียง ประหยัด มีจิตสาธารณะ ซึ่งยึดหลักการสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม เป็น ต้น ผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์สำหรับโรงเรียนคุณธรรม พบว่า บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ลดลง ส่งผลดีที่ต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม

4.3 ตัวชี้วัดอัตลักษณ์มีวินัย ผลการประเมิน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ที่สุด โดยอัตลักษณ์มีวินัยจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วม โครงการ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หมายถึง นักเรียนมีวินัยหลัง

เข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ หรือมีวินัยเพิ่มขึ้นนั่นเอง ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากมีผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน ได้มีการวางแผนในการดำเนินกิจกรรม บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์เป็นอย่างดี กิจกรรมมีความน่าสนใจไม่น่าเบื่อ สามารถปฏิบัติได้จริง ครูมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการส่งเสริมอัตลักษณ์ด้านวินัยมีเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ เบญญาภา หลวงราช (2560 : 128) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลการวัดระดับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยคุณลักษณะด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ ความอดทน และความตรงต่อเวลา พบว่า ความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ด้านความตรงต่อเวลา โดยคะแนนรวมอยู่ในระดับสูง รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม โดยคะแนนรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านโรงเรียนกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาพบว่า ตัวแปรต้น 9 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับความสนใจเรื่องคุณธรรมส่วนตัว ลักษณะมุ่งอนาคต การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ความสัมพันธ์กับเพื่อน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูและสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน สอดคล้องกับ วาสนา เพชรสุข (2556 : 141) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านวินัยและความซื่อสัตย์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านด่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ผลการประเมิน พบว่า ด้านผลผลิตของโครงการตามตัวชี้วัดนักเรียนที่มีวินัยเพิ่มขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด โดยการทดสอบ คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งหมายถึง นักเรียนมีวินัยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ หรือมีวินัยเพิ่มขึ้นนั่นเอง ทั้งนี้ เนื่องจากครูมีความรู้ความเข้าใจ หลักการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านวินัย มีเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และนักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับผลวิจัยของ Grandmont (2002 : 278-A) ได้ศึกษาการส่งเสริมวินัยและการใช้ประโยชน์ของการบริหารชั้นเรียน ซึ่งใช้วิธีการจัดระเบียบวินัยตามหลักประชาธิปไตย เพื่อทำการชี้แนะแนวทางในการส่งเสริมที่ประสบผลสำเร็จและเพื่อทดสอบผลกระทบของนักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียน ซึ่งใช้วิธีการจัดระเบียบวินัยตามหลักประชาธิปไตยที่มีต่อการแสดงออกของพฤติกรรมนักเรียน เมื่ออยู่ในชั้นเรียนโดยการสังเกต สัมภาษณ์และการวิเคราะห์ข้อมูล

เชิงคุณภาพ พบว่า การส่งเสริมการจัดระเบียบวินัยตามหลักประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่งผลในการช่วยปรับปรุง ด้านความประพฤติของนักเรียนสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถดูแลตนเอง และมีความเป็นอิสระมากขึ้น ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับครู รวมทั้งผู้บริหารในการแก้ปัญหาด้านระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้ช่วยลดความเครียดในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารอีกด้วย ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ พบว่า มีนักเรียนจำนวนมากที่รู้สึกว่าตนเองรู้จักการให้ความเคารพในสิทธิของผู้อื่น และรู้จักการรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองเมื่ออยู่ในชั้นเรียนตลอดช่วงระยะเวลาที่โรงเรียน ทำให้การส่งเสริมวิธีการจัดระเบียบโดยใช้หลักประชาธิปไตยเป็นวิธีการบริหารชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

4.4 ตัวชี้วัดอัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง ผลการประเมิน พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด โดยอัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียงจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หมายถึง นักเรียนมีความพอเพียงหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ หรือมีความพอเพียงเพิ่มขึ้นนั่นเอง ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนรู้สึกพลังงานสนใจในการประหยัดอดออม ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า มีความรู้เรื่องอัตลักษณ์ด้านใฝ่ความพอเพียงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ อัญชลี อินเี่ยม และ ประสิทธิ์ ชูติชูเดช (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 พบว่า ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียน พบว่า ทั้งองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผลการประเมินแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ปิยะนุช อาณาเขตต์ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนวัดศรีเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ประเมินกระบวนการของโครงการ และประเมินผลผลิตของโครงการในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนที่เกิดกับนักเรียนภายหลังการดำเนินงานโครงการและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP ของ Stufflebeam การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ที่สุด และเมื่อพิจารณาผลการประเมินโครงการ เป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.5 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักเรียน ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สูงความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการมีกิจกรรมที่ดี การให้ความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมทำให้นักเรียนอยากร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ คมลิขิต นามไว และคณะ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนคุณธรรม และเพื่อประเมินโครงการค่ายเยาวชนคนคุณธรรมของโรงเรียนคุณธรรม มีกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาที่ 14 จำนวน 9 แห่ง ในจังหวัดหนองคาย พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านกระบวนการขั้นตอนการจัดกิจกรรมผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ และผู้วิจัยได้กำหนดโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ 3 ด้าน ได้แก่ การมีวินัย ความพอเพียง และจิตสาธารณะ พบว่า บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดทุกด้าน และสอดคล้องกับ เสาวคนธ์ เจริญมังษา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองบัว ตามกรอบของการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบจำลองซิปป (CIPP Model) พบว่า ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.6 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของผู้ปกครอง ผลการประเมิน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สูงความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการส่งเสริมให้บุตรหลานมีสัมมาคารวะ รู้จักการไหว้ บุตรหลานมีระเบียบวินัย บุตรหลานมีน้ำใจต่อผู้อื่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Akar Vural et Al(2013 : 215-230) พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมการเคารพกฎระเบียบและความพึงพอใจในโรงเรียนนั้น ควรพัฒนาโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การมีความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีน้ำใจช่วยเหลือกัน ทำให้ผู้เรียนมีความรักและความผูกพันต่อโรงเรียน ทำให้ผู้เรียนมีการเคารพกฎเกณฑ์ในโรงเรียน มีความพึงพอใจในโรงเรียนทำให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เพราะในการดำเนินงานโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากวิทยากรในการให้ความรู้ความ

เข้าใจด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนที่เข้าร่วมทำกิจกรรม ด้วยความเต็มใจและได้ลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ระหว่างการทำกิจกรรม และมีความสุขในการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่ดีขึ้น ได้แก่ คุณธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง ได้แก่ รักษาสะอาด ความสนใจใฝ่รู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง การพึ่งตนเอง การรักษาศีล 5 และหลักเลี้ยวบายนุช คุณธรรมเพื่อพัฒนาการทำงาน ได้แก่ ความอดุสาหะ ความประหยัด ความมีวินัยความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์สุจริต และคุณธรรมเพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ได้แก่ ความกตัญญูกตเวที เป็นประชาธิปไตย และมีจิตสาธารณะ สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับจากชุมชน

4.7 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู ผลการประเมิน พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การวางแผนแต่งตั้งและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมตามความสามารถและมีความชัดเจนความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน สอดคล้องกับผลวิจัยของ Cranlay, (2003 :1531-A) ได้ศึกษาการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตชุมชนเมืองของประเทศไทย การประพฤติปฏิบัติด้านจริยธรรมของนักเรียนประกอบด้วย มาตรการที่โรงเรียนใช้อบรมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยการนำเอาจริยธรรมบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่น และมาตรการเหล่านี้จะเกิดผลอย่างไร โดยกำหนดกรอบความคิดไว้ 6 ด้าน คือ การสอนจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร การสอนจริยธรรมโดยใช้กิจกรรมการสอนที่ต่อเนื่องการสอนจริยธรรม โดยกำหนดระเบียบกฎของห้องเรียน การสอนจริยธรรมโดยดำเนินนโยบายและระเบียบของทางราชการ การวิจัยใช้เวลา 6 เดือน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึง พบว่า การจัดการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมโดยผู้บริหารและครูเน้นความดีงามที่ยึดตามหลักของพระพุทธศาสนา โดยเน้นการควบคุมดูแลนักเรียนการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนอื่น โดยวิธีการให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติ แม้ว่าจะไม่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร สิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อการให้เกียรติผู้อื่นเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ และได้ค้นพบว่า การจัดการเรียนการสอน จริยศึกษาคควรบูรณาการคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้ ผู้บริหารและครูนอกจากจะอบรมสั่งสอนควรเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรมควรกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

4.8 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมิน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผ่านเกณฑ์

การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน มีการนิเทศติดตามการดำเนินกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามอัตลักษณ์โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Lapsley, D. & Woodbury, R (2016 : 194-206) ได้ให้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม กล่าวคือ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนั้น ครูผู้สอนควรมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญและควรได้รับการอบรมด้านค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ครูและผู้ปกครองมีการเตรียมความพร้อม ทางอารมณ์ ประสบการณ์จากครอบครัว จะช่วยให้นักเรียนนิสิต นักศึกษาประสบความสำเร็จในการพัฒนาเข้าสู่วัยผู้ใหญ่และปรับตัวเข้าสู่สังคมใหม่ โดยนักเรียนนิสิต นักศึกษาที่มีความผูกพันระหว่างพ่อแม่และลูกจะพัฒนาความเป็นตัวเอง สามารถปรับตัวและอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยยังคงมีความผูกพันกับครอบครัว คือ การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมจากต้นแบบและการศึกษาด้วยตนเอง และพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการเกิดวินัยและคุณธรรมในตนเองของบุตรหลานมากที่สุด

จากผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการปลูกฝังคุณธรรมในสถานศึกษาเป็นนโยบายหรือจุดเน้นสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัด ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศเป็นจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินการตามนโยบายประกอบกับเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมและพฤติกรรมคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งคณะครูได้ให้ความสำคัญในการพัฒนานักเรียนตามปกติอยู่แล้ว เมื่อโรงเรียนมีการดำเนินการโครงการนี้อย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมคุณธรรมอัตลักษณ์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านมารยาทดี ด้านมีวินัยและด้านใฝ่ความพอเพียง จนได้รับการประเมินและประกาศเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 1 ดาว ซึ่งผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ สอดคล้องกับ จิมารัตน์ ปุณณปัญญญา (2557 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า ด้านผลผลิต (Process) ตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินผลสำเร็จของโครงการ ดังนี้ 1) ด้านพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า นักเรียนมี คุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยหลังดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นกว่าก่อนดำเนินโครงการทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน 2) ด้านรางวัลและเกียรติบัตร พบว่า หลังจากการ ดำเนินโครงการนักเรียนมีคุณธรรม

จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” มากขึ้น และหลังจากที่นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมตามโครงการ และ 3) ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับธีรธัม ใจกล้า (2560 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการประเมิน ที่พบว่า ผลการประเมินโครงการในภาพรวมผ่านเกณฑ์ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ผ่านเกณฑ์ในระดับมาก 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) จึงควรดำเนินโครงการต่อไป ผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนา ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องตามตามข้อเสนอแนะต่อไปนี้

1.1 จากผลการประเมิน ที่พบว่า ผลการประเมินตามประเด็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก โดยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นในการนำผลการประเมินไปใช้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรดำเนินการโดยมีการวางแผนก่อนการดำเนินการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท ทั้งนี้จะทำให้การดำเนินโครงการมีความคล่องตัว เรียนรู้อย่างมีบรรยากาศที่ดี อันส่งผลต่อประสิทธิภาพโครงการ

1.2 จากผลการประเมิน ที่พบว่า ผลการประเมินตามประเด็นด้านผลผลิตของโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด โดยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ดังนั้นในการนำผลการวิจัยไปใช้ควรมีการติดต่อประชาสัมพันธ์โครงการให้มีการชัดเจน และต่อเนื่องเป็นระยะก่อนดำเนินโครงการ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนตามความต้องการและเหมาะสมกับนักเรียนทั้งนี้นักเรียนจะได้ร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุขเป็นอัตลักษณ์ที่ยั่งยืนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.3 เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้เกี่ยวข้องให้เกิดอุดมการณ์ด้านคุณธรรมร่วมกัน การจัดให้มีการประกวดนักเรียนที่มีพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ดีเด่นแต่ละด้าน ทั้งด้านมารยาท ด้านวินัยและด้านใฝ่ความพอเพียง เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกพร้อมประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติหน้าเสาธงหรือในโอกาสอันสมควร ในแต่ละปีการศึกษา

1.4 โครงการคุณธรรมที่โรงเรียนนำมาใช้ส่งเสริมอัตลักษณ์ตามโครงการนี้ แม้จะได้รับความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้องและสามารถส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนได้จริง ควรได้เพิ่มไว้ในโครงการนี้ในปีต่อไปด้วยและต้องดำรงรักษาคุณธรรมอัตลักษณ์ด้านมารยาทดี มีวินัยและด้านใฝ่ความพอเพียงให้คงอยู่ตลอดไป

1.5 สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ควรมีการประชาสัมพันธ์การพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางที่หลากหลายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ส่วนหน่วยงานต้นสังกัดก็ควรให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า โดดเด่น และเป็นเอกลักษณ์ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการประเมินหรือวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา ทดลองหรือจัดทำวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมอัตลักษณ์ในรูปแบบอื่น ๆ ในบริบทที่มีความแตกต่างกัน เพื่อจะได้รูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารจัดการและเอื้อต่อทุกฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านผลผลิตที่เป็นพฤติกรรมของนักเรียน

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารพช. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการครั้งต่อไป

2.3 ควรศึกษา หรือจัดทำวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโครงการ เพื่อให้ทราบทั้งสาเหตุและระดับอิทธิพลของแต่ละสาเหตุ ซึ่งสามารถนำผลการศึกษามาพัฒนา ปรับปรุง โครงการให้ตรงตามสาเหตุและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการสร้างคู่มือการพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาและทำการประเมิน

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ศรีสุวรรณ. (2561). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตาม
แนวทางโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนวัดประดู่หอม (เหล็ออกุทิศ) ปีการศึกษา 2561. สงขลา :
โรงเรียนวัดประดู่หอม.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2550). เกร็ดความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ :
กรมการพัฒนาชุมชน.
- กรมวิชาการ. (2524). “การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย” แนวทางการพัฒนา
จริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :
ม.ป.พ.
- _____. (2540). การพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยระยะที่ 1 (พ.ศ. 2540). กรุงเทพฯ : กองวิจัย
การศึกษา กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). กรอบความคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้น
ความมีระเบียบ วินัยและความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับ
การกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศ. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และ
บุคลากรทางการศึกษา.
- กฤษกร เพชรนอก. (2550). มารยาทไทย. ปทุมธานี : พี เอ็น เค แอนด์สกาย.
- กวี วรกวิน บุษบา คุณาศิรินทร์ และวรพิทย์ มีมาก (2553). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคม
ศึกษาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- กัญญาภัค พิษณุตม์. (2534). มารยาทสังคมแบบสากล. กรุงเทพฯ : นานมี.
- เกรียงไกร วุฒิมานพ. (2558). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดย
บูรณาการกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีและมีคุณธรรมประจำ
ใจ ของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเทศบาลนครนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช :
โรงเรียนนานาชาติเทศบาลนครนครศรีธรรมราช.

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2550). การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

คมลิขิต นามไว และคณะ. (2562). การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตาม

คุณธรรมอัตลักษณ์ความพอเพียงของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 19. วารสารการบริหารและนิตเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

8 (3) ; กันยายน - ธันวาคม

ฉโนทัย บ่วงเพชร. (2562). ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.

จักรกฤษณ์ ทิมรัตน์. (2551). ทศนคติและความพึงพอใจของลูกค้าที่รับใช้การติดตั้งระบบ

เครือข่ายคอมพิวเตอร์กับบริษัทแลนโทร (ประเทศไทย จำกัด). วิทยานิพนธ์

บริหารธุรกิจ.

จินตนา พรหมนิมิต. (2553). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของงานบริการการศึกษา คณะ

รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จิมารัตน์ ปุณณปัญญา. (2557). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้าง

คุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=7784&bcat_id=16. [10

กุมภาพันธ์ 2564]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). ชุดฝึกอบรมการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2545). อัตลักษณ์ วัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลง. เชียงใหม่ : ศูนย์สตรี

ศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชัยยันต์ ไม่กลาง. (2561). การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโนนสูงศรีธานี โดยการใช้

นวัตกรรม ศรีธานีโมเดล. นครราชสีมา : โรงเรียนโนนสูงศรีธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา.

ชำนาญ นิสารัตน์. (2521). มารยาทไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ชุติมา บริสุทธิ์. (2553). การนำหลักปฏิบัติของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมาบโป่ง อำเภอบ้านทอน จังหวัด

ชลบุรี. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชูชาติ แปลงล้วน. (2561). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียน
คุณธรรม สพฐ. โรงเรียนบ้านบุญนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4. เชียงราย : โรงเรียนบ้านบุญนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.
- เขาว์ อินใย. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยพร เรืองแท้. (2556). บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544). ทฤษฎีต้นไมจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคลากรตำรา
ขั้นสูงทางสังคมพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- ดวงพร อุทัยสุริ. (2548). ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ
ในจังหวัดสงขลา. สงขลา : วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2548). การพัฒนาแบบจำลองสมบูรณในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุชนี มาลากุล. (2515). สมบัติผู้ดี. กรุงเทพฯ : ศูรสภา.
- ทองหล่อ เดชไทย. 2544. ภาวะผู้นำ: เพื่อการบริหารคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ = Leadership
forexcellent quality management. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทิตนา แหมมณี. (2558). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาตุลย์ รถเพชร. (2560). การประเมินโครงการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของ
โรงเรียนพิบูลทอง. นครราชสีมา : โรงเรียนพิบูลทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 7.

- ธีรธัม ใจกล้า. (2560). รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=7784&bcat_id=16. [10 กุมภาพันธ์ 2564].
- นาฏยา สุวรรณทรัพย์. (2544). มารยาทไทยในสังคมปัจจุบัน. ปทุมธานี : กิตติพิงศการพิมพ์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเสริม บุญเจริญผล. (2543). แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารวิชาการเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก. 4(1) มกราคม - มิถุนายน.
- เบญญาภา หลวงราช. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปฎิวัติ ใจเมือง. (2556). การประเมินโครงการคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชั้นนำพิเศษ อําเภอบางบาล สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัณฑิตา พงศ์ภาพิไล. (2543). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม : การเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ. ปริญญา วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปภัสวดี วีรภักดี และคณะ. (2560). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม. นนทบุรี : สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2550). พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประวิณ ณ นคร. (2558). วินัย : หลักและวิธีการรักษาวินัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มาตรฐานวินัยสำนักงาน ก.พ..
- ประเวศ วะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- ประสิทธิ์ ลิขิษา. (2547). การสร้างและสืบทอดอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ในชาติและชาติพันธุ์ : วิถีชีวิตและความหลากหลายในโลกปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

- ปรีชา ธรรมมา. (2546). **วินัยแห่งตน**. ในสารานุกรมศึกษาศาสตร์ฉบับที่ 26. หน้า 33-38 กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยะนุช อาณาเขตต์. (2559). **การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่าง
พอเพียงของนักเรียน โรงเรียนวัดศรีเมือง**. สุโขทัย : โรงเรียนวัดศรีเมือง สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2530). **มรยาตไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2540). **วินัย: เรื่องใหญ่กว่าที่คิด**. ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
พิมพ์สวย.
- พั้ว อนุรักษราชมณฑิย. (2541). **วัฒนธรรมและประเพณีไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- พิสนุ พองศรี. (2549). **การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : เทียมผ้า
การพิมพ์.
- _____. (2550). **การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
บริษัทพรอพเพอร์ตี้พริ้นท์ จำกัด.
- _____. (2551). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัท
ด้านสุทธการพิมพ์ จำกัด.
- เพ็ชรี ฐปะวิเชตร์. (2547). **การสัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- ภนิดา ชัยปัญญา. (2541). **ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจการไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการ
ปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มะรี เป็งลีชะ. (2555). **การประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษา ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง โรงเรียนไอยราอนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส
เขต 3**. นราธิวาส : โรงเรียนไอยราอนุสรณ์.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2549). **การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). **การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). **การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รจนา เตชะศรี. (2550). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่ม
เครือข่ายหนองหว่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. สระแก้ว :
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2549). การสร้างและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับ
การวิจัย. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- รัตน์ บัวสนธิ์. (2550). รายงานวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางวัฒนธรรมโรงเรียนกับ
การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพิษณุโลก. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัตติกาล. (2556). “มารยาทไทย”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
<https://ratthikan.wordpress.com/2013/05/29>. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2564.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์
- _____. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์
พริ้นท์ จำกัด (มหาชน).
- รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง. (2557). กิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเด็ก.
กรุงเทพฯ : เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- รุจิรี ภูสาร และคณะ. (2543). แบบเรียนแนวหน้า ชุดพัฒนากระบวนการหลักสูตรใหม่
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- โรงเรียนบ้านบางเนียง. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2564 . พังงา : โรงเรียน
บ้านบางเนียง.
- ลัดดา บุญทรง. (2548). “ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับพฤติกรรม
ความมีระเบียบ วินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)
- วรเดช จันทรศร, อรรถ สมร่าง, ธันวา จิตต์สงวน, และพิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ. (2551).
การศึกษาวิจัยเพื่อขยายผลสู่สาธารณะเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำ ดิน ป่า และ
การเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: บทสรุปรายงานการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สหายบล็อก.
- วรรณ แก้วชื่น. (2564). การดำเนินงานตามกิจกรรม/ประสิทธิภาพของการบริหาร. พังงา :
โรงเรียนบ้านบางเนียง.

- วาสนา เพชรสุข. (2556). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียน
บ้านด่าน. หนอง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนอง. (อัดสำเนา)
- วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. (2546). พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทย.
กรุงเทพฯ : บริษัทยุโรปเพรส จำกัด.
- วิวัฒน์ ขัตติยะมาน. (2549). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูประจำการ “ครูมืออาชีพ”.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2545). การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา
อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย. กรุงเทพฯ : โฟร์เพช.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ทิพย์วิสุทธิ.
- วีระศักดิ์ ไชยเสน. (2548). “ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการห้องเรียนที่เกี่ยวกับกฎและ
กระบวนการของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน
ประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)
- เวทิน นพินิตย์ และชัยณรงค์ อภินพพัฒน์. (2550). การประเมินโครงการ : หลักการ วิธีการ
ประเมิน ผลงานและโครงการ. กรุงเทพฯ : S.R. Printing Mass Products.
- ศรายุช เข้าวชาญ. (2555). การประเมินเชิงระบบโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนบ้านหนองแดงสหมิตร. มหาสารคาม :
โรงเรียนบ้านหนองแดงสหมิตร.
- ศรินทร์ทิพย์ กาญจนธนะชัย (2562). กลยุทธ์การจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ศรีสิทธิ์ ฉะอ้อนศรี. (ม.ป.ป.). มารยาทในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : มณฑลการพิมพ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ จรัสโรจนกุล. (2555). ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2555. ฉะเชิงเทรา : โรงเรียน
เซนต์หลุยส์. (อัดสำเนา)

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2558). **คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม**. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. (2551). **เด็กและเยาวชน: สังคมมีคุณค่าจากต้นกล้าคุณธรรม**. กรุงเทพฯ : ศูนย์คุณธรรม.

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (2555). **อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของคณะในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี**. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

สมคิด พรหมจ้อย. (2552). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : จตุพรดีไซน์.

สมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์. (2538). **มารยาทในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : เอสพีเอฟ พรินต์ติ้งกรุ๊ป จำกัด.

สมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์. (2542). **มารยาทในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ.

สมชาย เสริมแก้ว. (2549). **คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศสวีตเซอร์แลนด์**. กรุงเทพฯ : สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.

สมนึก ภัททิยธนี. (2553). **การวัดผลการศึกษา**. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2548). **การบริหารงานบุคคลแผนใหม่**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.

สมพร เทพสิทธิธา. (2548). **เศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ**. กรุงเทพฯ : สภาอุวัชฌิตกสมาคมแห่งชาติ.

สมพิศ เกิดนวล. (2557). **แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนชุมชนบ้านไม้งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สมโภช อินทปัญญา. (2560). **การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนเขาเพิ่มนารีผลวิทยา**. นครนายก : โรงเรียนเขาเพิ่มนารีผลวิทยา.

สมยศ นาวิการ. (2544). **การบริหารกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). **วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2549). **รวมบทความทางการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง. (2555). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อ

การให้บริการด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิม

พระเกียรติ จังหวัดตรัง. ตรัง : มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดตรัง.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน

: คู่มือสมรรถนะหลัก. นนทบุรี : บริษัทประชุมช่าง จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการนำ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2564 – 2565. ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). ยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. 2552 - 2556. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

(พ.ศ. 2560 - 2579). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2563. กรุงเทพฯ :

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

เด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2561). คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579. กรุงเทพฯ

: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2550). มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การ

พิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 2, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. (2561). **เรื่องเล่าห่อวัฒนธรรมจังหวัด นครสวรรค์**. นครสวรรค์ : สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน. (2554). **คู่มือการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ**. กรุงเทพฯ : สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน.
- สิทธิศักดิ์ แก้วทา. (2555). **แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดพิจิตร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.
- สุทธิ ภิบาลแทน. (2539). **มารยาทไทย และราชาศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- สุภาพร จันทรศิริโยธิน. (2526). **ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยใน ตนเองของนักเรียนชั้น ม. 2 โรงเรียนบางกะปิกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุโท เจริญสุข. (2525). **หลักจิตวิทยาและพัฒนาการมนุษย์**. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2549). **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลาและรสสุคนธ์ มกรมณี. (2549). **รูปแบบนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรมของต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดิน เชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- สุรพร เอื้อถาวร. (2550). **การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้: กรณีศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี**. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต (การจัดการเรียนการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย.
- สุรรัตน์ พัฒนเอียร. (2556). **รายงานการประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร**. ระนอง : สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง เขต 1.
- สุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). **การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อน วิทยฐานะ**. กรุงเทพฯ : อี เค บุคส์.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2550). **การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). การประเมินโครงการโดยใช้ CIPP Model. วิทยาจารย์. 11(106).15-17
- เสาวคนธ์ เจริญมั่งงา. (2560). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองบัว. พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา.
- อภิวันท์ วีระเดโช. (2555). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการนันทนาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรา เล็กเรณูสินธุ์.(2552). คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อัสรา ประเสริฐสิน. (2558). การพัฒนารูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลี อินเี่ยม และ ประสิทธิ์ ชูติชูเดช. (2560). การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความพอเพียงของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทัย บุญมี. (2555). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทย อย่างยั่งยืน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุทัย สงวนดีกุล. (2548). คู่มือเกษตรกรเพื่อการพึ่งพาตนเองตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
- Asubel,D. P. (1972). *Ego development and the personality*. (3rd ed.) New York, NY : Grune & Stration. (Original work published 1956).
- Bonawiz, M. F. (2002) . *Analysis and comparison of the moral development required to graduate with an ethics course*. (Publication No. 3051275) [Doctoral dissertation, Columbia University]. Dissertatration Abstracts International. 63(04), 1433- A.

- Brisbane, H. E. (1994). **The development child : Understanding children and Parenting.** (6th ed.). New York, NY : Glencoe.
- Christy, D. M. (2009). Conceptualizing Identity development : Unmasking the assumptions within Inventories measuring Identity development. **NASPA Journal**, 46(4), 469 - 479.
- Cranley, M. E. (2003). **Tessaan school : The moral life of a Thai primary school.** (Publication No. 3082321) [Doctoral dissertation, University of Minnesota]. *Dissertation Abstracts International*, 64(5), 1513A.
- Getzels, J. W., & Guba, E. G. (1957, December). **Social behavior and administrative Process.** *School Review*, 65(4), 423–441.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of education.** (3rd ed.). New York, NY: McGraw-Hill.
- Grandmont, R. (2002). The implementation and utilization of democratic discipline as an approach to classroom management : A case study (Publication No. 3045279) [Doctoral dissertation, University of Toronto]. *Dissertation Abstracts International*, 63(1), 278A.
- Halpin, A. (1966). **Theory and research in administration.** New York, NY: Macmillan.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). **Educational administration: Theory, Research and Practice.** 6 th ed. New York, NY: McGraw–Hill.
- Herzberg, F. (1959). **The Motivation of work.** New York, NY: John Wiley & Sons.
- Lapsley, D., & Woodbury, R. (2016). **Moral-Character development for teacher education.** *Action in Teacher Education*, 38(3), 194-206.
- Maruyama, H. (2013). **Moral education in Japan.** National Institute for Educational Policy Research. <https://www.nier.go.jp/English/educationjapan/pdf/201303MED.pdf>.
- Maslow, A. H. (1970). **Motivation and personality.** (2nd ed.). New York, NY: Harper & Row. *Eurasian Journal of Educational Research*, 53(Fall), 215-230.

- Rice, R. C. (1981). **A comparison of perceptions of school discipline between student,parents and school administrators.** (Publication No. 8205732) [Doctoral dissertation, University of Southern California]. Dissertation Abstracts International, 37(7), 3862A.
- Vural, A., & Ruken, R. (2013). **The development of the “sense of belonging to school” scale.** Eurasian Journal of Educational Research, 53(Fall), 215-230.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน

ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน
กลุ่มงานที่รับผิดชอบ	กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สนองมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สนองจุดเน้น สพป.พังงา	ข้อที่ 1
สนองจุดเน้นโรงเรียน	ข้อที่ 1
ลักษณะโครงการ	☒ โครงการใหม่ ☐ โครงการต่อเนื่อง
ผู้รับผิดชอบโครงการ	คณะครูโรงเรียนบ้านบางเนียง
ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2564

1. หลักการและเหตุผล

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ในการสื่อสาร คิดแก้ปัญหา มีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนคือ "มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง" มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนมี "มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง" อันเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 2.3 เพื่อให้นักเรียนมีความเอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดเทีต่อผู้มีพระคุณ
- 2.4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักความ พอมี พอกินและพอประมาณ
- 2.5 เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมกันอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 90

3.2 เชิงคุณภาพ

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนมี "มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง" อันเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน

4. กิจกรรมและการดำเนินงาน

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1	จัดทำโครงการและเสนออนุมัติโครงการ	พฤษภาคม 2564	คณะครูโรงเรียน บ้านบางเนียง
2	วางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ	พฤษภาคม 2564	
3	ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ ดังนี้		
	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท นักเรียนระดับชั้น อ.2 - ป.6	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 2. กิจกรรม “สวัสดียามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดี ”	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 3 ประกวตหนูน้อยมารยาทงาม	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 4 มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 5 โครงการงานคุณธรรม เรื่องมารยาท	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมการรับประทานอาหาร	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
3	กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมการเรียนรู้	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 10 กิจกรรมการทิ้งขยะ	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 11 กิจกรรมการแต่งกาย	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 12 กิจกรรมการเข้าแถวซื้อ สินค้า	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 13 โครงการคุณธรรม เรื่อง ระเบียบ วินัย	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 14 กิจกรรมเดินตามรอยเท้า พ่อ อยู่อย่างพอเพียง (การปลูกผัก)	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 15 กิจกรรมการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 16 กิจกรรมรักษะพลังงาน	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 17 กิจกรรมประเมินตนเอง พอเพียงหรือยัง	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 18 กิจกรรมการออมทรัพย์ ออมความดี	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 19 มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ ใฝ่ความพอเพียง	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	
	กิจกรรมที่ 20 โครงการคุณธรรม เรื่อง ความพอเพียง	ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565	

5. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนบ้านบางเนียง

6. รายละเอียดค่าใช้จ่าย

ที่	กิจกรรม	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
1	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท นักเรียนระดับชั้น อ.2 - ป.6	10,000	
2	กิจกรรมที่ 2. กิจกรรม “ สวัสดิ์ยามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดิ์ ”		
3	กิจกรรมที่ 3 ประกวดหนูน้อยมารยาทงาม		
4	กิจกรรมที่ 4 มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี		
5	กิจกรรมที่ 5 โครงงานคุณธรรม เรื่องมารยาท		
6	กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ		
7	กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ		
8	กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมการรับประทานอาหาร		
9	กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมการเรียนรู้		
10	กิจกรรมที่ 10 กิจกรรมการทิ้งขยะ		
11	กิจกรรมที่ 11 กิจกรรมการแต่งกาย		
12	กิจกรรมที่ 12 กิจกรรมการเข้าแถวซื้อสินค้า		
13	กิจกรรมที่ 13 โครงงานคุณธรรม เรื่องระเบียบ วินัย		
14	กิจกรรมที่ 14 กิจกรรมเดินตามรอยเท้าพ่ออย่างพอเพียง (การปลูกผัก)		
15	กิจกรรมที่ 15 กิจกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่าย		
16	กิจกรรมที่ 16 กิจกรรมรักษทรัพย์ลังงาน		
17	กิจกรรมที่ 17 กิจกรรมประเมินตนเองพอเพียงหรือยัง		

ที่	กิจกรรม	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
18	กิจกรรมที่ 18 กิจกรรมการออมทรัพย์ ออมความดี		
19	กิจกรรมที่ 19 มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ ไฝ่ความพอเพียง		
20	กิจกรรมที่ 20 โครงการคุณธรรม เรื่อง ความพอเพียง		

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

7. การประเมินผล

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือ
1	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร	การสำรวจ/การทดสอบ	- แบบสำรวจ ความพึงพอใจ - แบบทดสอบ
2	นักเรียนเอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ	การสังเกต	- แบบสังเกต
3	นักเรียนยอมรับความคิดและ วัฒนธรรมที่แตกต่าง มีมารยาทดี มีวินัย ไฝ่ความพอเพียง	การสังเกต/ แบบทดสอบ	- แบบทดสอบ
4	นักเรียนรู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และ พัฒนาสิ่งแวดล้อม	การสังเกต/ การสัมภาษณ์	- แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักษาความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

8.2 นักเรียนมีความกตัญญูทวนเวทต่อผู้มีพระคุณ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น

8.3 นักเรียนยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง และอนุรักษ์ พัฒนาสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายกำพล มีแก้ว)

ครูโรงเรียนบ้านบางเนียง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางวรรณภา แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ภาคผนวก ข

การดำเนินการโครงการ ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน

สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

การดำเนินการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

การดำเนินการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 20 กิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรม กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา ดำเนินการ ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม และเกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท นักเรียนระดับชั้น ป.2 – ป.6

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามมารยาทไทย ที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน ทั้งในโรงเรียนและในสังคม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและเตรียมความพร้อม
 - จัดประชุมคณะครูเพื่อกำหนดแนวทางการสอนและส่งเสริมมารยาท
 - จัดทำแผนกิจกรรมและเตรียมสื่อการเรียนรู้ เช่น บัตรภาพ สื่อวีดิทัศน์ นิทาน สอนใจ เพลงมารยาท
 - กำหนดเกณฑ์มารยาทที่นักเรียนควรปฏิบัติได้ เช่น การไหว้ การพูดจาสุภาพ การนั่ง การยืน การเดิน
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูบูรณาการการเรียนรู้มารยาทไทยในชั่วโมงภาษาไทย/กิจกรรมโฮมรูม
 - จัดกิจกรรมเล่นนิทาน เล่นบทบาทสมมติ สาธิตการปฏิบัติมารยาท เช่น การรับของ การกล่าวคำขอบคุณ
 - จัดบอร์ดความรู้และสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมารยาท
3. การปฏิบัติจริง
 - นักเรียนฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง เช่น การทักทาย การช่วยเหลือผู้อื่น การเข้าคิว การใช้ห้องสมุด/โรงอาหาร
 - จัดเวร “เพื่อนมารยาทงาม” ทำหน้าที่สังเกตและให้คำแนะนำเพื่อน ๆ
 - ครูติดตามผลและสะท้อนกลับ (feedback) ทุกสัปดาห์
4. การสรุปและประเมินผล
 - ครูบันทึกพฤติกรรมมารยาทที่สังเกตได้ในชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ
 - ประเมินผ่านแบบทดสอบความรู้ การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
 - สรุปผลและนำเสนอในที่ประชุมครู เพื่อต่อยอดและปรับปรุงกิจกรรม

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับ และฝ่ายกิจการนักเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายและยกตัวอย่างมารยาทไทยที่ถูกต้องได้
3. ร้อยละของนักเรียนที่ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับมารยาทไทยได้ถูกต้องร้อยละ 80
3. นักเรียนปฏิบัติตามมารยาทไทยที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม “สวัสดียามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดี”

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีมารยาทการทักทายและการไหว้ตามวัฒนธรรมไทยอย่างเหมาะสม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - ครูผู้รับผิดชอบร่วมกับนักเรียนกำหนดแนวทางปฏิบัติ กำหนดจุดต้อนรับและช่วงเวลาสำหรับกิจกรรม (บริเวณหน้าโรงเรียน/ประตูรั้ว/บริเวณหน้าอาคารเรียน)
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูอธิบายความสำคัญของการไหว้และการทักทายที่ถูกต้อง ตามมารยาทไทย และผลดีต่อการสร้างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน
 - ครูสาธิตและให้นักเรียนดูตัวอย่าง การไหว้ที่ถูกต้องวิธีในระดับต่าง ๆ (เช่น ไหว้ครู ไหว้เพื่อน) และการกล่าวคำทักทายที่สุภาพ
3. การปฏิบัติจริง
 - ครูและนักเรียนสวัสดีกันทุกเช้าด้วยการยกมือไหว้ กล่าวคำว่า “สวัสดีค่ะ/ครับ” พร้อมรอยยิ้ม
 - ครูชี้แนะวิธีการยกมือไหว้ที่ถูกต้องและสวยงามแก่เด็กนักเรียนทุกระดับชั้น
 - นักเรียนฝึกการทักทายเพื่อน ๆ และครูอย่างต่อเนื่องทุกเช้า

- ครูบันทึกพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน และให้คำแนะนำรายบุคคล หากยังไม่ปฏิบัติถูกต้อง

- จัดทำบอร์ดภาพถ่าย/คลิปวิดีโอบันทึกกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจและเผยแพร่ให้ผู้ปกครอง/ชุมชนเห็นความสำคัญ

4. การสรุปและประเมินผล

- ประเมินผลการปฏิบัติเป็นรายเดือนและคัดเลือกนักเรียนต้นแบบ

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูเวรประจำวัน และคณะกรรมการนักเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมของแต่ละช่วงชั้น
2. ร้อยละของนักเรียนที่ทักทายและไหว้อย่างสุภาพทุกเช้า

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนแต่ละช่วงชั้นเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 90 ขึ้นไป
2. นักเรียนยกมือไหว้และกล่าวคำทักทายได้ถูกต้อง เหมาะสม สุภาพ และมีรอยยิ้ม

ร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 3 ประกวดหนูน้อยมารยาทงาม

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้นักเรียนตระหนักและแสดงออกถึงมารยาทไทยที่งดงาม ได้แก่ การกราบ การไหว้ การเดิน การนั่ง การพูดจาสุภาพ

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและเตรียมความพร้อม

- คณะกรรมการจัดทำระเบียบ กติกา และเกณฑ์การประกวด เช่น กิริยาท่าทางการกราบ การไหว้ การเดิน การนั่ง การพูดจาสุภาพ

- ประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม

2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ

- ครูประจำชั้นช่วยฝึกซ้อมและให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่เข้าประกวด (เน้นการทบทวน/ชี้แนะมารยาทที่ถูกต้อง)

3. การปฏิบัติ

- จัดเวทีประกวดโดยแบ่งตามช่วงชั้น (อนุบาล-ประถมต้น และประถมปลาย)
- คณะกรรมการตัดสินคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. การสรุปและประเมินผล

- มอบรางวัลและเกียรติบัตรแก่ผู้ชนะการประกวด รวมทั้งนักเรียนที่เข้าร่วม

กิจกรรมทุกคน

- ประชาสัมพันธ์ผลการประกวดและเผยแพร่ภาพกิจกรรมผ่านบอร์ดโรงเรียน/สื่อ

ออนไลน์ของโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว คณะกรรมการโครงการคุณธรรม และครูประจำชั้น

ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. จำนวนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของแต่ละช่วงชั้น
2. ร้อยละของนักเรียนแสดงออกถึงมารยาทไทยได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของแต่ละช่วงชั้น ร้อยละ 90
2. นักเรียนแสดงออกถึงมารยาทไทยได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 4 มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนรักษามารยาทที่ดีในชีวิตประจำวัน

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและเตรียมความพร้อม
 - กำหนดเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมมารยาทที่ชัดเจน (การไหว้, การพูดจา, การนั่ง, การเดิน)
 - จัดเตรียมเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติสำหรับมอบให้นักเรียน
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์และคุณสมบัติของนักเรียนที่จะได้รับ

เกียรติบัตรต้นแบบ

3. การปฏิบัติ

- ครูประจำชั้นและครูผู้สอนช่วยกันสังเกตพฤติกรรมมารยาทของนักเรียนในห้องเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ
- คัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเหมาะสม เช่น การไหว้ การพูดจา การนั่ง การเดิน และการปฏิบัติตามมารยาทไทย
- ประชุมคณะครูเพื่อพิจารณาและเสนอรายชื่อนักเรียนที่มีมารยาทดีเด่น

4. การสรุปและประเมินผล

- มอบเกียรติบัตรในกิจกรรมหน้าเสาธง หรือในโอกาสพิเศษที่เหมาะสม
- ประชาสัมพันธ์นักเรียนต้นแบบผ่านบอร์ด/สื่อประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เพื่อน ๆ

ผู้รับผิดชอบ

นายกำพล มีแก้ว ครูประจำชั้นและฝ่ายกิจการนักเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนละครั้ง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. จำนวนนักเรียนที่ได้รับเกียรติบัตร
2. ร้อยละของนักเรียนที่รักษามารยาทดีขึ้นต่อเนื่อง

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. มีนักเรียนต้นแบบได้รับเกียรติบัตร ไม่น้อยกว่า 1 คน/ชั้น/เดือน
2. นักเรียนแสดงพฤติกรรมมารยาทได้อย่างสม่ำเสมอร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 5 โครงการคุณธรรม เรื่องมารยาท

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจความสำคัญของมารยาทไทย
2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติจริงผ่านการทำโครงการ
3. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการทำงานร่วมกันเป็นทีม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและเตรียมความพร้อม
 - ครูอธิบายแนวทางการทำโครงการคุณธรรม และยกตัวอย่างโครงการที่เกี่ยวข้องกับมารยาท
 - นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยตามความสนใจ (5-7 คนต่อกลุ่ม)

• แต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกหัวข้อย่อยเกี่ยวกับมารยาท เช่น “การไหว้ การพูดจา การนั่ง การยืน”

2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ

• วางแผนการดำเนินงานโครงการ เช่น การศึกษาค้นคว้า การสังเกต การทำสื่อ
รณรงค์

3. การปฏิบัติ

• ลงมือปฏิบัติจริงตามแผน เช่น จัดทำโปสเตอร์ จัดกิจกรรมรณรงค์ หรือการแสดง
บทบาทสมมติ

• นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลโครงการหน้าชั้นเรียน และคุณครูคัดเลือกโครงการ
ที่ได้คะแนนสูงสุดในชั้นเข้าร่วมนำเสนอในระดับโรงเรียน

• คุณครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้

4. การสรุปและประเมินผล

• ตัวแทนนักเรียนแต่ละชั้นนำเสนอผลโครงการในกิจกรรมโรงเรียน
• คุณครูและนักเรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ และสรุปบทเรียนเพื่อนำไปใช้ในชีวิต
ประจำวัน

ผู้รับผิดชอบ

นายกำพล มีแก้ว ครูที่ปรึกษาโครงการ และครูประจำชั้น

ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของกลุ่มนักเรียน สามารถจัดทำโครงการได้เสร็จสมบูรณ์ครบขั้นตอน
3. ร้อยละของนักเรียน แสดงออกถึงการมีมารยาทที่ดีขึ้นหลังทำโครงการ

(จากการสังเกตและประเมินผล)

4. มีผลงานโครงการที่สร้างสรรค์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. กลุ่มนักเรียนสามารถจัดทำโครงการได้เสร็จสมบูรณ์ครบขั้นตอนร้อยละ 80
3. นักเรียนแสดงออกถึงการมีมารยาทที่ดีขึ้นหลังทำโครงการ ร้อยละ 80
4. แต่ละชั้นมีผลงานโครงการที่สร้างสรรค์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

อย่างน้อย 1 ผลงาน

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้นักเรียน
2. เพื่อสร้างระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และการตรงต่อเวลา
3. เพื่อส่งเสริมการแสดงออกถึงความมีมารยาทและความเคารพในสัญลักษณ์ของ

ชาติไทย

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและเตรียมความพร้อม
 - ครูกำหนดระเบียบปฏิบัติในการเข้าแถวเคารพธงชาติ เช่น การแต่งกาย การยืนเข้าแถวตรง การวางมือตามระเบียบ
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูประจำชั้นพานักเรียนลงมาเข้าแถวตรงเวลาทุกเช้า (เน้นความสำคัญของการตรงต่อเวลา)
3. การปฏิบัติ
 - ฝ่ายกิจการนักเรียนควบคุมความเรียบร้อยและให้สัญญาณเริ่มพิธีเคารพธงชาติ
 - นักเรียนร่วมกันร้องเพลงชาติ และกล่าวคำปฏิญาณตน พร้อมทั้งนั่งสมาธิสั้น ๆ เพื่อเตรียมพร้อมก่อนเรียน
 - ครูและนักเรียนแกนนำช่วยกันตรวจสอบความเรียบร้อยของแถวและพฤติกรรม
- การเข้าร่วม
4. การสรุปและประเมินผล
 - หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม ครูชี้แนะเพิ่มเติมแก่ผู้ที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องและชื่นชมผู้ที่ทำได้ดี
 - บันทึกผลการปฏิบัติเพื่อใช้ในการประเมินผล

ผู้รับผิดชอบ

นายกัปพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเคารพธงชาติตรงเวลา
2. ร้อยละของนักเรียน ยืนตรง สงบ และปฏิบัติตามระเบียบได้ถูกต้อง
3. นักเรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของการเคารพธงชาติและนำไปปฏิบัติ

อย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเคารพธงชาติตรงเวลาร้อยละ 90
2. นักเรียนยืนตรง สงบ และปฏิบัติตามระเบียบได้ถูกต้องร้อยละ 80
3. นักเรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของการเคารพธงชาติและนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีวินัยในการเดินแถวและการปฏิบัติตนในที่สาธารณะ
2. เพื่อสร้างความปลอดภัยในการเดินภายในโรงเรียนและนอกสถานที่
3. เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยและการเคารพกติกา

ส่วนรวม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและเตรียมความพร้อม
 - ครูประชุมวางแผน กำหนดระเบียบในการเดินเป็นระเบียบ เช่น การเดินแถว การเว้นระยะ การไม่แซงเพื่อน
 - มอบหมายหัวหน้าแถวและท้ายแถวในแต่ละห้องเรียนเพื่อช่วยครูควบคุมความเรียบร้อย
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูอธิบายความสำคัญของการเดินเป็นระเบียบ เช่น การเดินแถว การเว้นระยะ การไม่แซงเพื่อน
3. การปฏิบัติ
 - ฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เดินเข้า-ออกห้องเรียน เดินไปโรงอาหาร เดินไปสนามกีฬา
 - หัวหน้าแถวและท้ายแถวในแต่ละห้องเรียนช่วยครูควบคุมความเรียบร้อย
 - ครูและนักเรียนแกนนำตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงพฤติกรรม
 - ใช้วิธีการเสริมแรง เช่น ชมเชย มอบสติ๊กเกอร์ดาวดี หรือบันทึกลงสมุดพฤติกรรมสำหรับผู้ทำได้ดี
4. การสรุปและประเมินผล
 - สรุปผลการปฏิบัติและสะท้อนผลร่วมกันเป็นระยะ
 - บันทึกผลการปฏิบัติเพื่อใช้ในการประเมินผล

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่เดินแถวเป็นระเบียบเรียบร้อยได้ตามที่กำหนด
3. ร้อยละของนักเรียนที่ปฏิบัติตนได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องมีการเตือนบ่อยครั้ง
4. การสะท้อนผลของครูและเพื่อนนักเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศการเดินในโรงเรียน

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนสามารถเดินแถวเป็นระเบียบเรียบร้อยได้ตามที่กำหนดร้อยละ 80
3. นักเรียนปฏิบัติตนได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องมีการเตือนบ่อยครั้งร้อยละ 80
4. ครูและเพื่อนนักเรียนสะท้อนผลว่าบรรยากาศการเดินในโรงเรียนมีความเรียบร้อย

และปลอดภัยเพิ่มขึ้น

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมการรับประทานอาหาร

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการเลือกและรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ
3. เพื่อปลูกฝังนิสัยความเป็นระเบียบและความสะอาดก่อน-หลังรับประทานอาหาร

อาหาร

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและเตรียมความพร้อม
 - ครูประชุมวางแผนกิจกรรม กำหนดมารยาทในการรับประทานอาหาร
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูให้ความรู้เรื่องมารยาทในการรับประทานอาหาร เช่น การล้างมือ การต่อแถวรับอาหาร การนั่งรับประทาน การไม่เล่นหรือคุยเสียงดัง
 - ครูให้ความรู้เรื่องการเลือกและรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ
3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง

- จัดให้มีการนั่งรับประทานอาหารเป็นระเบียบในโรงอาหาร โดยเว้นระยะห่างและจัดแถวก่อนรับประทานอาหาร

- ครูและนักเรียนแกนนำดูแลความเรียบร้อยขณะรับประทานอาหาร
- นักเรียนเก็บภาชนะ จาน ช้อน แก้วน้ำ และทิ้งเศษอาหารอย่างถูกวิธีหลังรับประทานอาหารเสร็จ

4. การสรุปและประเมินผล

- ครูสะท้อนผลการปฏิบัติและชื่นชมผู้ทำได้ดี พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ผู้ที่ยังต้องปรับปรุง

- บันทึกผลการปฏิบัติเพื่อใช้ในการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูเวรประจำวันโรงอาหาร และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง
2. ร้อยละของนักเรียนที่นั่งรับประทานอาหารอย่างมีมารยาทและเป็นระเบียบ
3. ร้อยละของนักเรียนที่เก็บภาชนะและทำความสะอาดพื้นที่รับประทานอาหารเรียบร้อย

4. ร้อยละของนักเรียนที่รู้จักการเลือกและรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหารทุกครั้งร้อยละ 90
2. นักเรียนนั่งรับประทานอาหารอย่างมีมารยาทและเป็นระเบียบร้อยละ 80
3. นักเรียนเก็บภาชนะและทำความสะอาดพื้นที่รับประทานอาหารเรียบร้อยร้อยละ 80
4. นักเรียนเลือกและรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวินัยในโรงเรียน
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความมีวินัย เช่น การตรงต่อเวลา การรักษากฎกติกา และการปฏิบัติตามคำสั่ง
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างมีวินัยในชีวิตประจำวันและในชั้นเรียน

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - ครูวางแผนการสอนเรื่องระเบียบวินัยและกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสม
 - จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ เช่น แบบฝึกหัด แผนผังระเบียบวินัย บอร์ดประกาศ
- กฎระเบียบ
 - แจ้งนักเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และแนวทางการเรียนรู้ระเบียบวินัย
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูอธิบายความสำคัญของระเบียบวินัย ตัวอย่างพฤติกรรมที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง
 - นักเรียนร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์ การอภิปราย หรือเกมเสริมระเบียบวินัย
3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบในชั้นเรียนและโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
 - ครูและชุมชนคอยติดตาม ให้คำแนะนำ และชี้แนะพฤติกรรมที่เหมาะสม
4. การสรุปและประเมินผล
 - ครูประเมินพฤติกรรมวินัยของนักเรียนเป็นประจำ
 - นักเรียนสะท้อนผลการเรียนรู้และปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถปฏิบัติตามระเบียบวินัยในโรงเรียนได้ถูกต้อง (จากการสังเกต/บันทึก)
3. ร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การผ่าน/ความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยในโรงเรียนได้ถูกต้องร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 10 กิจกรรมการทิ้งขยะ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของโรงเรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการคัดแยกขยะและทิ้งให้ถูกที่ ถูกประเภท
3. เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมส่วนรวม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - ครูกำหนดจุดทิ้งขยะและจัดเตรียมถังขยะที่มีสีและป้ายสัญลักษณ์ชัดเจนในพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน (ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะรีไซเคิลและขยะอันตราย)
 - ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์และวิธีการทิ้งขยะอย่างถูกต้อง
 - จัดเตรียมสื่อประกอบ เช่น ป้ายเตือน หรือโปสเตอร์เกี่ยวกับการแยกขยะ
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูอธิบายความสำคัญของการทิ้งขยะให้ถูกที่และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 - ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การแยกขยะ (ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย) การทิ้งขยะในถัง และการรักษาความสะอาด
3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนปฏิบัติทิ้งขยะให้ถูกที่ตามประเภท เช่น ทิ้งขยะในห้องเรียน โรงอาหาร และสนามโรงเรียน
 - ครูและนักเรียนแกนนำคอยตรวจสอบและให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง
 - จัดกิจกรรมรณรงค์ “โรงเรียนสะอาด” เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทิ้งขยะถูกที่
4. การติดตามและสรุปผล
 - ครูบันทึกผลการปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมกาทิ้งขยะ
 - นักเรียนสะท้อนผลการปฏิบัติและปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อรักษาความสะอาดต่อไป

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่ทิ้งขยะถูกที่และถูกประเภท (จากการสังเกต/บันทึก)
3. ร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนทิ้งขยะถูกที่และถูกประเภท ร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 11 กิจกรรมการแต่งกาย

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและเหมาะสมกับ

กาลเทศะ

2. เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดี ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความภาคภูมิใจในตนเอง
3. เพื่อสร้างวินัยและความรับผิดชอบในเรื่องการดูแลตนเอง

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - ครูแจ้งกฎระเบียบการแต่งกายของนักเรียน เช่น เครื่องแบบ รองเท้า
 - จัดเตรียมสื่อประกอบ เช่น ป้ายหรือโปสเตอร์แสดงตัวอย่างการแต่งกาย

ถูกระเบียบ

- ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์และแนวทางการแต่งกายที่เหมาะสม
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูอธิบายความสำคัญของการแต่งกายเรียบร้อยและเหมาะสม
 - ยกตัวอย่างการแต่งกายถูกระเบียบ และผลกระทบของการแต่งกายไม่เหมาะสม
 3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบการแต่งกายทุกวัน
 - ครูประจำชั้นตรวจสอบความเรียบร้อยของการแต่งกายนักเรียนเป็นประจำทุกเช้า

หากนักเรียนแต่งกายไม่ถูกต้อง ครูให้คำแนะนำและบันทึกเพื่อติดตามการแก้ไข

- จัดกิจกรรมรณรงค์ “นักเรียนแต่งกายดี บุคลิกภาพงาม” ผ่านบอร์ด

ประชาสัมพันธ์

4. การสรุปและประเมินผล

- ครูบันทึกผลการปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมกรรมการแต่งกายของนักเรียน
- นักเรียนสะท้อนผลการปฏิบัติและปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการแต่งกายต่อไป
- มอบเกียรติบัตรให้กับห้องเรียนและนักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบอย่างต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

นายกำพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบและเหมาะสม (จากการสังเกต/บันทึก)
3. ร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมแต่งกายเรียบร้อยเพิ่มขึ้น

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบและเหมาะสมร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมแต่งกายเรียบร้อยเพิ่มขึ้นร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 12 กิจกรรมการเข้าแถวซื้อสินค้า

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบวินัยในการเข้าแถว
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการณ์วินัย ความอดทน และความสุภาพในการรอคิว
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบและเคารพสิทธิผู้อื่นในการเข้าคิว

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - ครูจัดเตรียมสถานที่และกำหนดเส้นทางในการเข้าแถว
 - จัดเตรียมสื่อประกอบ เช่น ป้ายแนะนำกฎการเข้าแถวและตัวอย่างการปฏิบัติ
 - ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์และวิธีการเข้าแถวอย่างถูกต้อง

2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ

- ครูอธิบายหลักการและความสำคัญของการเข้าแถวซื้อสินค้า การรอคิว เช่น ความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย และการเคารพสิทธิของผู้อื่น

- ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม เช่น การตัดคิว การต่อรื้อ

3. การปฏิบัติ

- นักเรียนปฏิบัติตามการเข้าแถวตามกฎระเบียบที่กำหนดเมื่อซื้อสินค้า

- ครูและนักเรียนแกนนำสังเกตพฤติกรรมการเข้าแถว การใช้คำพูดสุภาพ เช่น “ขอซื้อ... ค่ะ/ครับ” และการกล่าว “ขอบคุณ” หลังได้รับสินค้า

- ครูให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง

4. การสรุปและประเมินผล

- ครูบันทึกผลการปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมการเข้าแถวของนักเรียน

- นักเรียนสะท้อนผลการปฏิบัติและปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมต่อไป

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่เข้าแถวอย่างถูกต้องและมีระเบียบวินัย (จากการสังเกต/บันทึก)
3. ร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมสุภาพและเคารพสิทธิผู้อื่นเพิ่มขึ้น

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าอย่างถูกต้องและมีระเบียบวินัยร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมสุภาพและเคารพสิทธิผู้อื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 13 โครงการคุณธรรม เรื่อง ระเบียบวินัย

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ การตรงต่อเวลา และการเคารพกฎ กติกา
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผน ดำเนินโครงการ และสะท้อนผลเพื่อพัฒนาพฤติกรรมวินัยของตนเอง

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - จัดประชุมคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อกำหนดแนวทางการทำโครงการคุณธรรม
 - ครูแนะนำโครงการและเลือกหัวข้อโครงการเกี่ยวกับ “ระเบียบวินัย” เช่น การเข้าแถว การมาเรียนตรงเวลา การแต่งกายถูกระเบียบ การส่งงานตรงเวลา
 - จัดกลุ่มนักเรียนและอธิบายขั้นตอนการดำเนินโครงการ
 - จัดเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ประกอบ เช่น สมุดบันทึกความดี แบบบันทึกพฤติกรรม บอร์ดประชาสัมพันธ์ ป้ายรณรงค์ สื่อประกอบโครงการ
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายและตัวอย่างพฤติกรรมวินัยที่ดี
 - นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติตนตามหลักระเบียบวินัย
 - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียน เพื่อสะท้อนประสบการณ์จริงเกี่ยวกับวินัยในโรงเรียน
3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนดำเนินโครงการตามแผน เช่น การรณรงค์แต่งกายถูกระเบียบ การรณรงค์เข้าแถวตรงเวลา การปฏิบัติตามกฎ กติกาในชีวิตประจำวัน
 - สร้างกิจกรรมย่อย เช่น “ดาวระเบียบวินัยประจำสัปดาห์” เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง
 - ครูและเพื่อนร่วมกลุ่มติดตามและให้ข้อเสนอแนะระหว่างดำเนินโครงการ
 - จัดนิทรรศการแสดงผลงานโครงการคุณธรรม

4. การสรุปและประเมินผล

- นักเรียนรวบรวมข้อมูล สรุปผล และนำเสนอผลการดำเนินโครงการ
- ครูประเมินความสำเร็จของโครงการตามเกณฑ์พฤติกรรมวินัยที่กำหนด

ผู้รับผิดชอบ

นายกำพล มีแก้ว ครูที่ปรึกษาโครงการคุณธรรม และนักเรียนแกนนำทุกระดับชั้น

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถวางแผนและดำเนินโครงการระเบียบวินัยได้สำเร็จ

(จากการประเมินรายงานและการนำเสนอ)

3. ร้อยละของนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมวินัยในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น

(จากการสังเกต/บันทึก)

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนสามารถดำเนินโครงการตามแผนร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 14 กิจกรรมเดินตามรอยเท้าพ่อ อยู่อย่างพอเพียง (การปลูกผัก)

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. ให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. ส่งเสริมพฤติกรรมความรับผิดชอบและความขยันในการปลูกผักและดูแลพืชสวน
3. ฝึกให้นักเรียนมีทักษะการปลูกผักและการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - จัดประชุมครูและนักเรียนแกนนำเพื่อกำหนดพื้นที่และชนิดผักที่จะปลูก
 - จัดเตรียมอุปกรณ์การปลูกผัก เช่น เมล็ดพันธุ์ ภาชนะ ดิน ปุ๋ย และอุปกรณ์รดน้ำ
 - จัดพื้นที่ในการปลูกผักและกำหนดขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
 - วางแผนการดูแลแปลงผัก กำหนดตารางเวลาและความรับผิดชอบของนักเรียน

แต่ละกลุ่ม

2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ

- ครูอธิบายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการปลูกผักเพื่อบริโภคใน

ครัวเรือน

- จัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการ เช่น คณิตศาสตร์ (การคำนวณต้นทุน)

วิทยาศาสตร์ (การเจริญเติบโตของพืช) ศิลปะ (การออกแบบป้ายแปลงผัก)

- เชิญวิทยากรในชุมชน เช่น เกษตรกร หรือผู้ปกครอง มาถ่ายทอดความรู้
- ครูสอนวิธีการปลูกผัก ดูแลพืช และการจัดการทรัพยากรน้ำและดิน
- นักเรียนเรียนรู้ประโยชน์ของการปลูกผักและการมีชีวิตพอเพียง

3. การปฏิบัติ

- นักเรียนร่วมกันปลูกผักในพื้นที่ที่กำหนด เช่น ค่ะน้ำ ผักบุ้ง กวางตุ้ง ดูแล รดน้ำ

และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

- ครูและนักเรียนแกนนำติดตามและให้คำแนะนำระหว่างการปฏิบัติ
- จัดกิจกรรม “วันเก็บเกี่ยว” เพื่อนำผลผลิตมาบริโภคในโรงเรียน และให้นักเรียน

นำกลับบ้านส่วนหนึ่ง

4. การติดตามและสรุปผล

- ครูและนักเรียนแกนนำตรวจสอบการปฏิบัติตามตารางและความเรียบร้อยของ

แปลงผัก

- นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน เช่น การทำโปสเตอร์

หรือรายงานสั้น ๆ

- นำผลการดำเนินกิจกรรมมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

นายกำพล มีแก้ว ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพ และนักเรียนแกนนำในแต่ละ

ระดับชั้น

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่ปฏิบัติการปลูกผักและดูแลผักตามขั้นตอนได้ถูกต้อง

(จากการสังเกต/บันทึก)

3. ปริมาณผลผลิตจากแปลงผักที่สามารถนำมาใช้บริโภคหรือแบ่งปันได้

4. ร้อยละของนักเรียนที่สะท้อนว่ามีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตแบบ

พอเพียง

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนปฏิบัติการปลูกผักและดูแลผักตามขั้นตอนได้ถูกต้อง ร้อยละ 80
3. แปลงผักสามารถให้ผลผลิตที่นำมาใช้จริงในโรงเรียนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อภาคเรียน
4. นักเรียนแสดงออกถึงการเข้าใจและเห็นคุณค่าของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

ร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 15 กิจกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่าย

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเงิน การบันทึกรายรับรายจ่าย และการออมทรัพย์
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อการเงินของตนเอง
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถวางแผนการใช้เงินและบริหารทรัพยากรทางการเงินอย่างเหมาะสม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - ครูประชุมวางแผนกำหนดรูปแบบสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายของนักเรียน
 - ครูอธิบายความสำคัญของการทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการวางแผนการเงิน
 - จัดเตรียมอุปกรณ์ เช่น สมุดบัญชี ปากกา ตัวอย่างการบันทึกรายรับรายจ่าย
 - แจ้งนักเรียนถึงวัตถุประสงค์และวิธีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูสอนความรู้พื้นฐานเรื่องการเงิน เช่น รายรับ รายจ่าย ออมเงิน
 - ยกตัวอย่างวิธีการบันทึกบัญชีอย่างง่าย ๆ ผ่านสถานการณ์จำลอง
 - ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้เงินของตนเอง

3. การปฏิบัติ

- นักเรียนลงมือทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ครูและนักเรียนแกนนำคอยติดตามและให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่ทำบัญชี

ไม่ถูกต้อง

4. การสรุปและประเมินผล

- ครูตรวจสอบบัญชีรายรับรายจ่ายและประเมินพฤติกรรมการวางแผนการเงินของนักเรียน
- นักเรียนสะท้อนผลการเรียนรู้และปรับปรุงพฤติกรรมการใช้เงินและการออมทรัพย์

นักเรียน

ต่อไป

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และนักเรียนแกนนำ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายได้อย่างถูกต้องและ
3. ร้อยละของนักเรียนที่มีเงินออมเพิ่มขึ้นจากการปรับพฤติกรรมการใช้จ่าย
4. ร้อยละของนักเรียนที่สะท้อนว่าได้รับประโยชน์จากการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

สม่ำเสมอ

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนร้อยละ 80
3. นักเรียนมีเงินออมเมื่อสิ้นภาคเรียนร้อยละ 80
4. นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

ร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 16 กิจกรรมรักษัพลังงาน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานในชีวิตประจำวันและในโรงเรียน

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - จัดประชุมคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อวางแผนกิจกรรม
 - กำหนดแนวทางและเป้าหมายการประหยัดพลังงาน
 - จัดเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ประชาสัมพันธ์ (บอร์ด, สติกเกอร์, ป้ายเตือน)
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - จัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเรื่องการประหยัดพลังงาน
 - จัดนิทรรศการ / ใช้เสียงตามสายเผยแพร่ความรู้ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับ

การประหยัดพลังงานทุกสัปดาห์

3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนทุกคนร่วมกันตรวจสอบและรับผิดชอบปิดไฟ/พัดลม เมื่อไม่ใช้งานในห้องเรียนและสถานที่อื่นๆ ในโรงเรียน
 - จัดตั้ง “ยุวชนรักษัพลังงาน” เป็นผู้ตรวจสอบและช่วยเหลือเพื่อน
4. การสรุปและประเมินผล
 - ครูผู้รับผิดชอบและยุวชนรักษัพลังงานบันทึกข้อมูลการใช้พลังงานในแต่ละวัน (เช่น การตรวจสอบการปิดไฟ/พัดลม)
 - ประเมินพฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และยุวชนรักษัพลังงาน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของห้องเรียนที่มีการปิดไฟ/พัดลม เมื่อไม่มีคนใช้งาน (จากการสังเกต)
3. ร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดพลังงานเพิ่มขึ้น (จากการสำรวจ/สังเกต)

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. ห้องเรียนมีการปิดไฟ/พัดลม เมื่อไม่มีคนใช้งานร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 17 กิจกรรมประเมินตนเอง พอเพียงหรือยัง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถประเมินพฤติกรรมของตนเองตามแนวคิดความพอเพียง
3. เพื่อสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - จัดประชุมครูผู้รับผิดชอบเพื่อกำหนดแนวทางและรูปแบบการประเมินตนเอง
 - ออกแบบแบบประเมิน/แบบสอบถามพฤติกรรมด้านความพอเพียง เช่น ด้านการใช้จ่าย การออม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - ครูอธิบายแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียน
 - ยกตัวอย่างสถานการณ์จริงในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความพอเพียง
 - อธิบายวิธีการใช้แบบประเมินตนเอง
3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนทำแบบประเมินตนเองตามเกณฑ์ที่กำหนด (เช่น การออมเงิน การใช้ของอย่างคุ้มค่า การแบ่งปัน)
 - นักเรียนร่วมกันสะท้อนผลลัพธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกลุ่ม
 - ครูจัดกิจกรรมเสริม เช่น เกม/นิทาน/ละครสั้น เพื่อกระตุ้นความเข้าใจในแนวคิดความพอเพียง
4. การสรุปและประเมินผล
 - ครูรวบรวมผลการประเมินตนเองของนักเรียน วิเคราะห์พฤติกรรมในภาพรวม
 - สรุปผลการดำเนินงาน และรายงานในที่ประชุมครู/นักเรียน
 - จัดทำบอร์ดแสดงผลการประเมินตนเองในโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และคณะกรรมการนักเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนละ 1 ครั้ง (รวมปีละ 2 ครั้ง)

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและประเมินพฤติกรรมตนเองได้ถูกต้อง

3. ร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายและการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงเพิ่มขึ้น

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและประเมินพฤติกรรมตนเองได้อย่างถูกต้องร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายและการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักความพอเพียงเพิ่มขึ้นร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 18 กิจกรรมการออมทรัพย์ ออมความดี

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการออมทรัพย์และการสะสมความดี
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการออมทรัพย์และการทำความดีในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการออมเงินและออมความดี

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - จัดประชุมคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อวางแผนกิจกรรม
 - กำหนดแนวทางและเป้าหมายการออมทรัพย์และออมความดี
 - จัดเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ เช่น กระปุกออมทรัพย์ กระปุกออมความดี กระดาษสีสำหรับเขียนความดี
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการออมทรัพย์และออมความดี
 - จัดนิทรรศการหรือบอร์ดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการออมและความดี

- ครูอธิบายตัวอย่างการออมเงินและออมความดี เช่น การเก็บเงินในกระปุก
- การช่วยเพื่อน พุดจาดีต่อผู้อื่น
3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนทุกคนร่วมกันบันทึกการออมทรัพย์หรือความดีในแต่ละวัน
 - จัดตั้ง ยุวชนออมความดี เป็นผู้ตรวจสอบและช่วยเตือนเพื่อนในการสะสมความดี
 4. การสรุปและประเมินผล
 - ครูผู้รับผิดชอบและยุวชนออมความดีบันทึกข้อมูลการออมทรัพย์และการออมความดีของนักเรียน

- ประเมินพฤติกรรมออมและการทำความดีเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และยุวชนออมความดี

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่มีการออมทรัพย์หรือออมความดีเพิ่มขึ้น (จากการสังเกต/บันทึก)

3. ร้อยละของนักเรียนที่ตั้งเป้าหมายและสามารถทำตามเป้าหมายได้สำเร็จ

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนมีการออมทรัพย์หรือออมความดีร้อยละ 80
3. นักเรียนสามารถทำตามเป้าหมายการออมความดีได้ร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 19 มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ ใฝ่ความพอเพียง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของการใช้ชีวิตแบบพอเพียง
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัด การออม และการทำความดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติตามหลักความพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม
 - ครูวางแผนการมอบเกียรติบัตรและกำหนดคุณลักษณะนักเรียนที่เหมาะสม
 - จัดเตรียมเกียรติบัตรและสื่อประกาศเกียรติคุณ
 - ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมและเกณฑ์การได้รับเกียรติบัตร
2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ
 - จัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจแนวทางการใช้ชีวิตแบบพอเพียง
 - ยกตัวอย่างนักเรียนหรือบุคคลที่ปฏิบัติตามหลักความพอเพียงเพื่อเป็น

แรงบันดาลใจ

3. การปฏิบัติ
 - นักเรียนปฏิบัติตามหลักความพอเพียงในชีวิตประจำวัน เช่น การประหยัด

การออม การช่วยเหลือผู้อื่น

- ครูและคณะกรรมการนักเรียนคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเหมาะสมตามเกณฑ์

4. การสรุปและประเมินผล

- มอบเกียรติบัตรแก่นักเรียนที่ปฏิบัติตามหลักความพอเพียง
- ประเมินผลการปฏิบัติของนักเรียนและติดตามพฤติกรรมเพื่อส่งเสริมให้ต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

นายก้าพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และคณะกรรมการนักเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
2. ร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่ความพอเพียง (จากการสังเกต/บันทึก)
3. จำนวนเกียรติบัตรที่มอบให้ตรงตามเกณฑ์พฤติกรรมที่กำหนด

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนมีพฤติกรรมใฝ่ความพอเพียงร้อยละ 80
3. นักเรียนที่ได้รับเกียรติบัตรตรงตามเกณฑ์พฤติกรรมที่กำหนดร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 20 โครงการคุณธรรม เรื่องความพอเพียง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมใฝ่ความพอเพียง การประหยัด การออม และการใช้ชีวิต

อย่างมีคุณธรรม

3. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผน ดำเนินโครงการ และสรุปผลเพื่อสะท้อนพฤติกรรม

คุณธรรมของตนเอง

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การวางแผนและการเตรียมความพร้อม

- ครูแนะนำโครงการคุณธรรมและกำหนดหัวข้อเรื่องความพอเพียง
- จัดกลุ่มนักเรียนและอธิบายขั้นตอนการดำเนินโครงการ
- จัดเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ เช่น แบบบันทึกการปฏิบัติ กระดาษสำหรับรายงาน และสื่อประกอบโครงการ

ประกอบโครงการ

2. การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ

- จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้แนวคิดความพอเพียงและตัวอย่างการปฏิบัติจริง
- นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติตามหลัก

ความพอเพียง

3. การปฏิบัติ

- นักเรียนดำเนินโครงการตามแผน เช่น การบันทึกพฤติกรรมการออม การประหยัด

การแบ่งปัน และการช่วยเหลือผู้อื่น

- ครูและเพื่อนร่วมกลุ่มติดตามและให้ข้อเสนอแนะระหว่างดำเนินโครงการ

4. การสรุปและประเมินผล

- นักเรียนรวบรวมข้อมูล สรุปผล และนำเสนอผลการดำเนินโครงการ
- ครูประเมินความสำเร็จของโครงการตามเกณฑ์พฤติกรรมและคุณธรรมที่กำหนด

ผู้รับผิดชอบหลัก

นายกำพล มีแก้ว ครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และคณะกรรมการนักเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

1. ร้อยละของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม

2. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถวางแผนและดำเนินโครงการคุณธรรมได้สำเร็จ
(จากการประเมินรายงานและการนำเสนอ)

3. ร้อยละของนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมไม่ความพอใจในชีวิตประจำวัน
(จากการสังเกต/บันทึก)

เกณฑ์การผ่านความสำเร็จของกิจกรรม

1. นักเรียนร่วมกิจกรรมร้อยละ 90
2. นักเรียนสามารถดำเนินโครงการตามแผนได้สำเร็จร้อยละ 80
3. นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ความพอใจในชีวิตประจำวันร้อยละ 80

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

1. ผศ.ดร.พิสนุ พองศรี คุณวุฒิปริญญาเอก สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำแหน่งปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ นักวิชาการอิสระ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินโครงการด้านการวิจัย ด้านการวัดผลและสถิติ

2. ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย คุณวุฒิปริญญาเอก สาขาการอุดมศึกษา สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษาและสถิติ

3. ดร.วิมพ์วิภา รักสม คุณวุฒิปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาโรงเรียน คุณธรรมจริยธรรมและการวิจัย

4. ดร.สุนน ไวยบุญญา คุณวุฒิปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน สถาบัน มหาวิทยาลัยศิลปากร ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรและการสอน และการวิจัยทางการศึกษา

5. นายบุญรัฐ หลักแหลม คุณวุฒิปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบัน มหาวิทยาลัยศิลปากร ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งเจดีย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร สถานศึกษา

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือประเมิน

ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๕๐

โรงเรียนบ้านบางเนียง สพฐ.
หมู่ที่ ๖ ตำบลคึกคัก อำเภอดงแก้ว
จังหวัดพังงา ๘๒๒๒๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการประเมินโครงการ
เรียน นายบุญรัฐ หลีกแหลม

ด้วยข้าพเจ้า นางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จะ
ดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินโครงการ

เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการดังกล่าว มีความสมบูรณ์สามารถเป็นสารสนเทศ
และสามารถนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการได้ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ
ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการประเมินในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณ แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง

โทร. ๐๙๑-๖๕๐๙๕๗

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว) คุณรัฐ นิลเกษม
ตำแหน่ง ผู้ช่วยโรงเรียนมัธยมปลาย หน่วยงาน โรงเรียนมัธยมปลาย
เบอร์โทรศัพท์ 089 731 8360 E-mail boonratlak28@gmail.com

- ☒ มีความยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลงชื่อ (คุณรัฐ นิลเกษม)
๕ / พค. ๖๕

ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๕๑

โรงเรียนบ้านบางเนียง สพฐ.
หมู่ที่ ๖ ตำบลคึกคัก อำเภอดงแก้วป่า
จังหวัดพังงา ๘๒๒๒๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการประเมินโครงการ
เรียน ดร.มนีรัตน์ บุญเต็ม

ด้วยข้าพเจ้านางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จะดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินโครงการ

เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการดังกล่าว มีความสมบูรณ์สามารถเป็นสารสนเทศ และสามารถนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการได้ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการประเมินโครงการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณ แก้วชื่น)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง
โทร. ๐๙๑-๖๕๐๙๕๗๙

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว).....
ตำแหน่ง.....
เบอร์โทรศัพท์..... E-mail.....

- ☒ มีความยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในประเมินโครงการ
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในประเมินโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
...../...../.....

ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๕๒

โรงเรียนบ้านบางเนียง สพฐ.
หมู่ที่ ๖ ตำบลคึกคัก อำเภอดงแก้วป่า
จังหวัดพังงา ๘๒๒๒๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการประเมินโครงการ
เรียน ผศ.ดร.พิสนุ พองศรี

ด้วยข้าพเจ้า นางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จะ
ดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินโครงการ

เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการดังกล่าว มีความสมบูรณ์สามารถเป็นสารสนเทศ
และสามารถนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการได้ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ
ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการประเมินในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณ แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง
โทร. ๐๙๑-๖๕๐๙๕๗๙

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว)..... ผศ.ดร. พิสนุ พลสวัสดิ์
ตำแหน่ง..... อาจารย์มหาวิทยาลัย..... หน่วยงาน..... ศึกษานิเทศก์
เบอร์โทรศัพท์..... 087-8170584..... E-mail..... pitsanu.f@hotmail.com

- ☒ มีความยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในประเมินโครงการ
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในประเมินโครงการ

ลงชื่อ.....
(..... ผศ.ดร. พิสนุ พลสวัสดิ์.....)
..... 3.1 / 10.1 / 2564.....

ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๕๓

โรงเรียนบ้านบางเนียง สพฐ.
หมู่ที่ ๖ ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า
จังหวัดพังงา ๘๒๒๒๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการประเมิน

เรียน ดร.วิมพ์วิภา รักสม

ด้วยข้าพเจ้า นางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จะดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินโครงการ

เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการดังกล่าว มีความสมบูรณ์สามารถเป็นสารสนเทศ และสามารถนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการได้ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการประเมินในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณ แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง

โทร. ๐๙๑-๖๕๐๙๕๗๙

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

.....

ชื่อ นางวิมพ์วิภา รักสม

ตำแหน่ง ...รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช.....

หน่วยงาน...สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช.....

เบอร์โทรศัพท์ ...๐๘๔-๒๔๖๒๓๙๙... E-mail ... **wimwiparaksom@gmail.com**.....

☒ มีความยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ลงชื่อ

(นางวิมพ์วิภา รักสม)

๑๗ /เม.ย./๒๕๖๔

ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๕๕

โรงเรียนบ้านบางเนียง สพฐ.
หมู่ที่ ๖ ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า
จังหวัดพังงา ๘๒๒๒๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการประเมินโครงการ

เรียน ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย

ด้วยข้าพเจ้า นางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จะดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินโครงการ

เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการดังกล่าว มีความสมบูรณ์สามารถเป็นสารสนเทศ และสามารถนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการได้ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการประเมินในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณ แก้วชื่น)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง
โทร. ๐๙๑-๖๕๐๙๕๗๙

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

.....

ชื่อ ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

เบอร์โทรศัพท์ 081 8947417..... E-mail chai1168@hotmail.com.....

- ☒ มีความยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ลงชื่อ.....ศักดิ์ชาย.....
(ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย)
...20./...04....../...64...

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหาและความถูกต้อง สอดคล้องด้านภาษา
ของเครื่องมือ

**แบบสอบถามให้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้อง สอดคล้องด้านภาษาของ
เครื่องมือการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564**

ชื่อ-สกุล ผู้ตรวจแบบสอบถาม.....
 คุณวุฒิ.....สาขา.....
 สถาบัน.....
 ตำแหน่งปัจจุบัน.....

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ท่านตรวจสอบมีทั้งสิ้น 17 ฉบับ กรอบในการสร้างเครื่องมือได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือทั้ง 17 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 11 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ และแบบสังเกต จำนวน 3 ฉบับ สำหรับกลุ่มต่าง ๆ มีดังนี้

2.1 สำหรับนักเรียน 5 ฉบับ เป็นแบบทดสอบความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง จำนวน 1 ฉบับ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านมารยาทดี 1 ฉบับ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านมีวินัย 1 ฉบับ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านใฝ่ความพอเพียง 1 ฉบับ และแบบสอบถามความพึงพอใจ 1 ฉบับ

2.2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ 1 ฉบับ

2.3 สำหรับครู 10 ฉบับ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ 1 ฉบับ ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ 1 ฉบับ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า ระดับความเหมาะสมของบุคลากร 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของการจัดการ 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม 1 ฉบับ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการ 1 ฉบับ การติดตามโครงการ 1 ฉบับ และแบบสอบถามความพึงพอใจ 1 ฉบับ

2.4 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ฉบับ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ระดับความต้องการจำเป็นของโครงการ 1 ฉบับ ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ 1 ฉบับ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า ระดับความเหมาะสมของบุคลากร 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และ

สถานที่ 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของการจัดการ 1 ฉบับ ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม 1 ฉบับ และแบบสอบถามความพึงพอใจ 1 ฉบับ

3. ประเด็นสำคัญในการตรวจสอบเครื่องมือ มี 2 ประเด็น คือ

3.1 ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม

3.2 ข้อเสนอแนะรายข้อ โดยท่านสามารถกรอกลงในช่องหลังข้อคำถาม

4. การพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ ทั้ง 17 ฉบับ ในส่วนเนื้อหา ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตรงตามความคิดเห็น โดยรายละเอียดความหมายแต่ละช่อง ดังนี้

4.1 เหมาะสม (+1) หมายถึง เห็นว่าข้อคำถามเหมาะสมในการใช้วัดประเด็นการประเมิน/ตัวชี้วัดนั้น

4.2 ไม่เหมาะสม (-1) หมายถึง เห็นว่าข้อคำถามไม่เหมาะสมในการใช้วัดประเด็นการประเมิน/ตัวชี้วัดนั้น

4.3 ไม่แน่ใจในความเหมาะสม (0) หมายถึง เห็นว่าข้อคำถามไม่แน่ใจว่าเหมาะสมในการใช้วัดประเด็นการประเมิน/ตัวชี้วัดนั้น

ฉบับที่ 1

แบบสอบถามด้านบริบท

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
2. แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามมาตรฐานค่าและตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้อความถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
5. โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน									
6. บุคลากรทุกคนให้ความสำคัญและต้องการที่จะจัดทำโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน									
7. โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์ ที่ยั่งยืนให้กับนักเรียน									
รวม									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 2

แบบสอบถามด้านบริบท

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
2. แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามมาตรฐานค่าและตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
3. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่มีความเหมาะสม เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ									
4. ผู้บริหารสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน									
5. โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนสามารถดำเนินการเป็นรูปธรรมได้									
6. งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ									
รวม									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 3

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
2. แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามมาตรฐานค่าและตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
3. ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ									
4. ความร่วมมือและการทุ่มเทเอาใจใส่ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง									
5. บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นแบบอย่างที่ดีตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน									
6. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีจิตใจดีพร้อมให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม									
รวม									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 4

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
2. แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามมาตรฐานค่าและตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
3. การเบิกจ่ายงบประมาณทันตามกำหนด									
4. การเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว									
5. งบประมาณสามารถใช้จ่ายได้ตรงกับความต้องการในการจัดกิจกรรมตามโครงการ									
รวม									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 5

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
2. แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามมาตรฐานค่าและตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
4. ห้องเรียนและห้องสนับสนุนการเรียนรู้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน									
5. พื้นที่บริเวณโรงเรียนมีเพียงพอกับการปฏิบัติกิจกรรม									
6. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ									
7. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนมีความเหมาะสมและเพียงพอ									
รวม									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 6

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
2. แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามมาตรฐานค่าและตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
3. การบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ การวางแผน การ ดำเนินงานและการประเมินผล มีความชัดเจนเหมาะสม									
4. โรงเรียนมีการวางแผน การนิเทศติดตามและประเมินผล การดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ									
5. การสนับสนุนและร่วมมือจาก คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานผู้ปกครองและชุมชน									
6. องค์กรภายนอกและหน่วยงาน ต้นสังกัดให้การสนับสนุน โครงการ									
7. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับปฏิทินปฏิบัติงาน ประจำปีของโรงเรียน									
รวม									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ฉบับที่ 7

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
2. แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามมาตรฐานค่าและตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้อความถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
4. กิจกรรมมีความหลากหลาย ส่งเสริมอัตลักษณ์มีวินัยได้									
5. กิจกรรมมีความหลากหลาย ส่งเสริมอัตลักษณ์ ใฝ่ความพอเพียงได้									
6. กิจกรรมมีความทันสมัย ไม่น่าเบื่อ									
7. กิจกรรมสามารถฝึก กระบวนการกลุ่มได้									
8. กิจกรรมเหมาะสมกับ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน									
9. กิจกรรมช่วยฝึกให้นักเรียนมี ความรู้และมีคุณธรรมตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง									
10. กิจกรรมช่วยสร้างอัตลักษณ์ โรงเรียนที่ยั่งยืนได้									
รวม									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 8

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
ผู้ตอบ : สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ
 - 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด
2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 9

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
ผู้ตอบ : สำหรับผู้ปกครอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ
 - 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด
2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านตามความเป็นจริง
ทุกข้อ

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
1. บุตรหลานมีสัมมาคารวะ รู้จักการไหว้									
2. บุตรหลานพูดจาไพเราะ									
3. บุตรหลานมีน้ำใจต่อผู้อื่น									
4. บุตรหลานมีมารยาทในการรับประทานอาหาร									
5. บุตรหลานมีระเบียบวินัย									
6. บุตรหลานทิ้งขยะได้ถูกที่									
7. บุตรหลานมีความประหยัด									
8. บุตรหลานรู้จักวางแผนในการเรียนและการทำงาน									
9. บุตรหลานใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสม									
10. บุตรหลานรู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ฉบับที่ 10

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
ผู้ตอบ : สำหรับครู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของครู ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 15 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
7. เวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน									
8. จำนวนกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน									
9. รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน									
10. กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีระบบ									
11. กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนมีความหลากหลายทันสมัย									
12. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและส่งเสริมบุตรหลานให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน									
13. การนิเทศติดตามการดำเนินกิจกรรม									
14. คุณภาพของนักเรียน									
15. คุณภาพของสถานศึกษา									

ความคิดเห็น

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

ฉบับที่ 11

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
ผู้ตอบ : สำหรับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา
2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 15 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ
 - 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด
2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมี
ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

ข้อคำถาม	ความเห็นของท่าน					ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
8. จำนวนกิจกรรมส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน									
9. รูปแบบการจัดกิจกรรม ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน									
10. กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ โรงเรียนสู่ความยั่งยืน มีความหลากหลายทันสมัย									
11. ผู้ปกครองและชุมชนให้ ความร่วมมือและส่งเสริมบุตร หลานให้เข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน									
12. นักเรียนมีพฤติกรรม ตามอัตลักษณ์โรงเรียน									
13. การนิเทศติดตามการดำเนิน กิจกรรม									
14. คุณภาพของนักเรียน									
15. คุณภาพของสถานศึกษา									

ความคิดเห็น

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ฉบับที่ 12

แบบสัมภาษณ์ด้านกระบวนการ (กิจกรรมที่ดำเนินการ)

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนโรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครู

ตัวชี้วัด : ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการสัมภาษณ์ครูด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. ทำเครื่องหมาย / ลงในแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตัวชี้วัดการดำเนินกิจกรรม	เกณฑ์	การดำเนินกิจกรรม		หมายเหตุ
		ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
1. กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท นักเรียนระดับชั้น อ.2 - ป.6	-			
2. กิจกรรม “สวัสดียามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดี”	-			
3. ประกาดหนูน้อยมารยาทงาม	-			
4. มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี	-			
5. โครงงานคุณธรรม เรื่อง มารยาท	-			
6. กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ	-			
7. กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ	-			
8. กิจกรรมการรับประทานอาหาร	-			
9. กิจกรรมการเรียนรู้	-			
10. กิจกรรมการทิ้งขยะ	-			
11. กิจกรรมการแต่งกาย	-			
12. กิจกรรมการเข้าแถวซื้อสินค้า	-			

ตัวชี้วัดการดำเนินกิจกรรม	เกณฑ์	การดำเนินกิจกรรม		หมายเหตุ
		ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
13. โครงการคุณธรรม เรื่องระเบียบ วินัย	-			
14. กิจกรรมเดินตามรอยเท้าพ่อ อยู่อย่างพอเพียง (การปลูกผัก)	-			
15. กิจกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่าย	-			
16. กิจกรรมรักษาสีเสื้อนักเรียน	-			
17. กิจกรรมประเมินตนเอง พอเพียงหรือยัง	-			
18. กิจกรรมการออมทรัพย์ ออมความดี	-			
19. มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติผู้ทำความพอเพียง	-			
20. โครงการคุณธรรม เรื่องความพอเพียง	-			
รวม 20 กิจกรรม	16 กิจกรรม			

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 13

แบบสัมภาษณ์ด้านกระบวนการ (การติดตามโครงการ)

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนโรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบ : สำหรับครู

ตัวชี้วัด : ร้อยละของการติดตามโครงการ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการสัมภาษณ์ครูด้านกระบวนการเกี่ยวกับการติดตามการดำเนินกิจกรรม โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. ทำเครื่องหมาย / ลงในแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตัวชี้วัดการติดตามการดำเนินกิจกรรม	เกณฑ์	การดำเนินกิจกรรม		หมายเหตุ
		ติดตาม	ไม่ติดตาม	
1. การประชุมชี้แจงโครงการ/มอบหมายงาน	-			
2. การประชาสัมพันธ์โครงการ	-			
3. ปัญหาอุปสรรคก่อนดำเนินกิจกรรม	-			
4. การประสานงานกับครูประจำชั้นและผู้เกี่ยวข้อง	-			
5. การจัดสิ่งแวดล้อมส่งเสริมบรรยากาศในการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน	-			
6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนมารยาทดี	-			
7. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนมีวินัย	-			
8. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนใฝ่ความพอเพียง	-			
9. การจัดกิจกรรมโครงการคุณธรรมเรื่องมารยาท	-			
10.การจัดกิจกรรมโครงการคุณธรรมเรื่องระเบียบวินัย	-			

ตัวชี้วัดการดำเนินงานกิจกรรม	เกณฑ์	การดำเนินงานกิจกรรม		หมายเหตุ
		ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
11.การจัดกิจกรรมโครงการคุณธรรม เรื่องความพอเพียง	-			
12. การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามขั้นตอน ที่กำหนด	-			
13. การส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาการดำเนิน กิจกรรม	-			
14. ปัญหาอุปสรรคระหว่างดำเนินงาน	-			
15. การสรุปกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว	-			
16. การควบคุมงบประมาณตามแผน	-			
17. ปัญหาอุปสรรคหลังดำเนินกิจกรรม	-			
18. การสะท้อนหาจุดอ่อนจุดแข็งเพื่อปรับปรุง กิจกรรม	-			
19. สรุปกิจกรรมตามโครงการความสมบูรณ์ ของสารสนเทศ	-			
20. การนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง	-			
รวม 20 กิจกรรม/ครั้ง	16 กิจกรรม/ ครั้ง			

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 14

แบบทดสอบความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง
 โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
 ○ ก่อนเริ่มโครงการ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบวัดความรู้เรื่องอัตลักษณ์ มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง มีข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ
2. วิธีตอบคำถามให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ลงในช่องคำตอบ ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้นที่คิดว่าถูกที่สุด ตัวอย่างกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1		✕		
2	✕			
3				✕

3. หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใดๆ เรื่องใดๆ ขอให้นักเรียนถามคุณครูก่อนทำ

ความรู้ ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	1. มารยาท หมายถึง ข้อใดถูกต้องที่สุด	ก. การทักทาย ข. การพูดที่สุภาพ ค. การทำความเคารพ ง. กิริยา วาจา ที่สุภาพ เรียบร้อย				

ความรู้ ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	2. ถ้าเราคุยสนทนา กับคุณครู ข้อใดที่เรา ควรหลีกเลี่ยง	ก. พูดเสียงดังฟังชัด ข. ขณะสนทนามองหน้าครู ค. พูดให้ครูรู้ว่า ความคิดเห็นของตน น่าสนใจ ง. ขวนครูพูดถึงเรื่องคนอื่น ที่ไม่ได้ร่วมสนทนาด้วย				
มารยาทดี	3. “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” สุภาษิตไทยนี้ ต้องการสอนให้เรา เป็นคนอย่างไร	ก. มีสัมมาคารวะ ข. รู้จักรักษาชื่อเสียง ค. ใช้สำเนียงการพูดให้ ถูกต้อง ง. รู้จักกาลเทศะในการพูด และการกระทำ				
มารยาทดี	4. การยืนต่อหน้า ผู้ใหญ่เน้นลักษณะ อาการอย่างไรเป็น สำคัญ	ก. สำรวม น่ารัก มั่นคง ข. สำรวม สุภาพ อ่อนน้อม ค. สุภาพ มั่นคง และ สง่างาม ง. สุภาพ เรียบร้อย และ สง่างาม				
มารยาทดี	5. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ การมีสัมมาคารวะ	ก. พูดจา มีหางเสียง ข. แสดงความรู้ของตนกับ ผู้ใหญ่ ค. ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ตายตัว ง. การวางตัวให้เหมาะสม กับโอกาส				

ความรู้ด้าน	ข้อความถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	6. การกระทำในข้อใดแสดงออกถึงการมีสัมมาคารวะ	ก. เดินตัวตรงผ่านผู้ใหญ่ ข. กล่าวคำขอทางเมื่อต้องเดินตัดแถว ค. เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับเรา ต้องรีบแย้งทันที ง. พูดแสดงความคิดเห็นของตนเองระหว่างที่ผู้ใหญ่สนทนากัน				
มารยาทดี	7. เมื่อมีคนชมเชยเรา เราควรพูดตอบอย่างไร	ก. ขอบใจมาก ข. ขอบคุณนะ ค. ขอบคุณครับ ง. แล้วอย่างไรต่อค่ะ				
มารยาทดี	8. ข้อใดไม่ควรทำขณะพูด	ก. เกาศีรษะ ข. มองหน้าผู้พูด ค. ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ง. นั่งหรือยืนพูดอย่างเรียบร้อย				
มารยาทดี	9. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะ	ก. ปิติขออนุญาตคุณครูทุกครั้งก่อนเข้าห้องพักครู ข. ปิยะรีบเดินเข้าห้องเรียนขณะครูกำลังสอน ค. กิตติหยุดเดินเข้าห้องเรียนขณะคุณครูกำลังสอน ง. วิชาเดินค้อมหลังขณะผ่านคุณครูซึ่งกำลังนั่งรับประทานอาหารในโรงอาหาร				

ความรู้ ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	10. นางสาวราตรีเข้าไปพบผู้อำนวยการ ได้รับคำบอกว่า “นั่งตามสบาย” วิธีที่ถูกต้องโดยหลักมารยาทคือข้อใด	ก. ผู้ใหญ่ให้ความเป็นกันเอง นางสาวราตรีนั่งไขว่ห้างเก็บขาเรียบร้อย เพราะเคยเห็นทำนองจากนางแบบในทีวี ข. นั่งรวบเนื้อรวบตัวเก็บแขนขาให้เหมาะสมอย่างสำรวม ค. นั่งตัวตรงมือกำหมัดเกร็งเพราะไม่รู้ว่าผู้ใหญ่จะพูดต่อไปอย่างไร ง. นั่งตามสบายใช้แขนซ้ายทำวงคางบนโต๊ะผู้อำนวยการ				
มีวินัย	11. วินัย หมายถึงข้อใด	ก. ระเบียบ แบบแผน ข. ข้อบังคับ ค. ข้อปฏิบัติ ง. ถูกทุกข้อ				
มีวินัย	12. ใครมีวินัยในตนเองมากที่สุด	ก. แพรวตื่นเข้ามาโรงเรียน ข. พลอยบอกเพื่อนให้ส่งงานครู ค. แป้งรัดผมเพื่อนให้ถูกระเบียบ ง. พรยิ้มเงินเพื่อนแต่ไม่คืน				

ความรู้ ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มีวินัย	13. สิ่งสำคัญของการเริ่มต้นในการมีวินัย คือข้อใด	ก. ตัวเองต้องมีความพร้อม ข. ครอบครัวมีความพร้อม ค. คนรอบข้างต้องพร้อม ง. ครูที่โรงเรียนมีความพร้อม				
มีวินัย	14.บุคคลใดต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี	ก. พระสงฆ์ ข. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ค. ข้าราชการ ง. ถูกทุกข้อ				
มีวินัย	15. พฤติกรรมใดเกิดขึ้นเพราะนักเรียนมีวินัย	ก. เก่งชกต่อยเพื่อน ข. ก้องแย่งของเล่นเพื่อน ค. ก้อยเก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ ง. เก่แอบหยิบปากกาเพื่อน				
มีวินัย	16. ถ้าปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนจะเป็นอย่างไร	ก. มีวินัยในโรงเรียน ข. มีวินัยต่อครอบครัว ค. มีวินัยต่อสังคม ง. เป็นคนดีของประเทศ				
มีวินัย	17. กวินเป็นคนดีเพราะปฏิบัติตามกฎระเบียบแต่ถ้าตะวันเป็นคนไม่ดีเพราะฉะนั้น ข้อใดถูกต้องที่สุด	ก. ตะวันมีวินัยมากกว่ากวิน ข. กวินมีวินัยมากกว่าตะวัน ค. ตะวันปฏิบัติตามกฎระเบียบ ง. ตะวันไม่ชอบกวิน				

ความรู้ ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มีวินัย	18. พลอยใสเห็นเพื่อน เดินไม่เป็นแถว จึงเตือน เพื่อน นักเรียนจะทำ อย่างไร	ก. เห็นด้วย เพราะ ต้องเตือน ข. เห็นด้วย เพราะ พลอยใสสวย ค. ไม่เห็นด้วย เพราะ ไม่ชอบ ง. ไม่เห็นด้วย เพราะไม่ดี				
มีวินัย	19.ในสายต่านักเรียน ใครมีวินัย มากที่สุด	ก. มานีเก็บขยะเมื่อครูบอก ข. มานะมาโรงเรียนแต่เช้า ค. มะนาวกลับบ้านมีดคำ ง. มะปรางหยุดเรียนบ่อย				
มีวินัย	20. แต่งโมเดินเก็บขยะ ตามถนน นักเรียนคิดว่า แต่งโมเป็นคนแบบใด	ก. เป็นคนสติไม่ดี ข. หาของกินเพราะหิว ค. เป็นคนมีวินัย ง. เป็นคนไม่สมประกอบ				
ไฝ่ความ พอเพียง	21.“อยู่อย่างพอเพียง” หมายถึง ข้อใด	ก. พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่ ข. เท่าที่จำเป็น พึ่งตนเองได้ ค. พออยู่ พอกิน พอใช้ ง.. ถูกทุกข้อ				
ไฝ่ความ พอเพียง	22. ข้อใดเป็นการแสดง ถึงความพอเพียง	ก. กระต่ายกินข้าวหมดจาน พอดี ข. กระรอกยืมเงินเพื่อนซื้อขนม ค. กระตักชอบหยิบของเพื่อน ง. กระเจี๊ยบทานข้าวเหลือ เททิ้ง				

ความรู้ด้าน	ข้อความถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
ไฝ่ความ พอเพียง	23. ข้อใดเป็น เป้าหมายสำคัญ ของความพอเพียง	ก. หรพห ข. พุ่มเพื่อย ค. อยู่ดีกินดี ง. มีฐานะดี				
ไฝ่ความ พอเพียง	24. ความพอเพียง เป็นหลักการของ คนกลุ่มใดที่ต้อง นำไปใช้ได้	ก. นักเรียน ข. ครู ค. เกษตรกร ง. ถูกทุกข้อ				
ไฝ่ความ พอเพียง	25. ข้อใดเป็นการ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมเพื่อ ปลูกฝังแนวคิดหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ต่อตนเอง	ก. การนำน้ำล้างจานไปรด ต้นไม้ ข. เปลี่ยนหลอดไฟเป็นแบบ หลอดประหยัดไฟฟ้า ค. ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ และแหล่งน้ำในชุมชน ง. ใช้ถุงผ้าแทนถุงกระดาษ และถุงพลาสติกแทน ในการซื้อของ				
ไฝ่ความ พอเพียง	26. นักเรียนมีวิธีนำ หลักความพอเพียง ไปใช้อย่างไร	ก. ขอแบ่งขนมจากเพื่อน ข. ปลูกผักกินเองไม่ต้องซื้อ ค. อยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไร ง. ขอเงินพ่อแม่มาโรงเรียน				
ไฝ่ความ พอเพียง	27. ข้อใด ไม่ใช่ หลักความพอเพียง	ก. ยอมอดอาหารเพื่อเก็บเงิน ข. เทียบราคาก่อนซื้อ ค. ซื้อของที่จำเป็น ง. ใช้ปากกาจนหมด				

ความรู้ ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
ใฝ่ความ พอเพียง	28. ข้อใดสอดคล้องกับ ความพอเพียง มากที่สุด	ก. หยิบยืมเมื่อไม่พอ ข. ไม่มี ไม่กิน ไม่หา ค. ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ง. ไม่พึ่งคนอื่นแม้ในยาม จำเป็น				
ใฝ่ความ พอเพียง	29. นักเรียนคิดว่าสิ่ง ใดเป็นการกระทำตรง ข้ามกับความพอเพียง	ก. ซื้อของที่ไม่จำเป็น ข. กู้เงินเพื่อซื้อรถหรู ค. ออมมือกินมือเพื่อออม เงิน ง. ถูกทุกข้อ				
ใฝ่ความ พอเพียง	30. สิ่งที่เป็นคุณธรรม เป้าหมายและ พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก รวมกันเรียกว่าอะไร	ก. คุณธรรม ข. จริยธรรม ค. คุณธรรมอัตลักษณ์ ง. คุณธรรมประจำใจ				

ฉบับที่ 14

แบบทดสอบความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง
 โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564
 ○ สิ้นสุดโครงการ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบวัดความรู้เรื่องอัตลักษณ์ มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง มีข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ
2. วิธีตอบคำถามให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ลงในช่องคำตอบ ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้นที่คิดว่าถูกที่สุด ตัวอย่างกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1		✕		
2	✕			
3				✕

3. หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใดๆ เรื่องใดๆ ขอให้นักเรียนถามคุณครูก่อนทำ

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	1. มารยาท หมายถึง ข้อใดถูกต้องที่สุด	ก. การทักทาย ข. การพูดที่สุภาพ ค. การทำความเคารพ ง. กิริยา วาจา ที่สุภาพเรียบร้อย				
มารยาทดี	2. “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” สุภาษิตไทยนี้ ต้องการสอนให้เราเป็นคนอย่างไร	ก. มีสัมมาคารวะ ข. รู้จักรักษาชื่อเสียง ค. ใช้สำเนียงการพูดให้ถูกต้อง ง. รู้จักกาลเทศะในการพูดและการกระทำ				

ความรู้ ด้าน	ข้อความถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	3. ถ้าเราคุย สนทนากับคุณครู ข้อใดที่เราควร หลีกเลี่ยง	ก. พูดเสียงดังฟังชัด ข. ขณะสนทนามองหน้าครู ค. พูดให้ครูรู้ว่าความ คิดเห็นของตนน่าสนใจ ง. ขวนครูพูดถึงเรื่องคนอื่น ที่ไม่ได้ร่วมสนทนาด้วย				
มารยาทดี	4. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ การมีสัมมาคารวะ	ก. พูดจามีหางเสียง ข. แสดงความรู้ของตนกับ ผู้ใหญ่ ค. ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ตายตัว ง. การวางตัวให้เหมาะสม กับโอกาส				
มารยาทดี	5. การยืนต่อหน้า ผู้ใหญ่เน้นลักษณะ อาการอย่างไรเป็น สำคัญ	ก. สำรวม น่ารัก มั่นคง ข. สำรวม สุภาพ อ่อนน้อม ค. สุภาพ มั่นคง และ สง่างาม ง. สุภาพ เรียบร้อย และ สง่างาม				
มารยาทดี	6. เมื่อมีคนชมเชย เรา เราควรพูดตอบ อย่างไร	ก. ขอบคุณนะ ข. ขอบคุณครับ ค. ขอบใจมาก ง. แล้วอย่างไรต่อค่ะ				

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	7. ข้อใดไม่ควรทำขณะพูด	ก. เกาะศีรษะ ข. มองหน้าผู้พูด ค. ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ง. นั่งหรือยืนพูดอย่างเรียบร้อย				
มารยาทดี	8. การกระทำในข้อใดแสดงออกถึงการมีสัมมาคารวะ	ก. เดินตัวตรงผ่านผู้ใหญ่ ข. กล่าวคำขอทางเมื่อต้องเดินตัดแถว ค. เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับเราต้องรีบแย้งทันที ง. พูดแสดงความคิดเห็นของตนเองระหว่างที่ผู้ใหญ่สนทนากัน				

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มารยาทดี	9. นางสาวราตรี เข้าไปพบผู้อำนวยการ ได้รับคำบอกว่า “นั่งตามสบาย” วิธีที่ถูกต้องโดยหลักมารยาทคือข้อใด	ก. ผู้ใหญ่ให้ความเป็นกันเอง นางสาวราตรีนั่งไขว่ห้างเก็บขาเรียบร้อย เพราะเคยเห็นทำนองจากนางแบบในทีวี ข. นั่งรวบเนื้อรวบตัวเก็บแขนขาให้เหมาะสมอย่างสำรวม ค. นั่งตัวตรงมือกำหมัดเกร็งเพราะไม่รู้ว่าผู้ใหญ่จะพูดต่อไปอย่างไร ง. นั่งตามสบายใช้แขนซ้ายท้าวคางบนโต๊ะผู้อำนวยการ				
มารยาทดี	10. บุคคลในข้อใดปฏิบัติไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะ	ก. ปิยะรีบเดินเข้าห้องเรียนขณะครูกำลังสอน ข. ปิติขออนุญาตคุณครูทุกครั้งก่อนเข้าห้องพักครู ค. กิตติหยุดเดินเข้าห้องเรียนขณะคุณครูกำลังสอน ง. วิชาเดินค้อมหลังขณะผ่านคุณครูซึ่งกำลังนั่งรับประทานอาหารในโรงอาหาร				

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มีวินัย	11. วินัย หมายถึง ข้อใด	ก. ข้อปฏิบัติ ข. ข้อบังคับ ค. ระเบียบ แบบแผน ง. ถูกทุกข้อ				
มีวินัย	12. ใครมีวินัยในตนเองมากที่สุด	ก. พรืมเงินเพื่อนแต่ไม่คืน ข. พลอบอกเพื่อนให้ส่งงานครู ค. แพรวตื่นเข้ามาโรงเรียน ง. แป้งรัดผมเพื่อนให้ถูกระเบียบ				
มีวินัย	13. สิ่งสำคัญของการเริ่มต้นในการมีวินัย คือข้อใด	ก. ตัวเองต้องมีความพร้อม ข. คนรอบข้างต้องพร้อม ค. ครอบครัวมีความพร้อม ง. ครูที่โรงเรียนมีความพร้อม				
มีวินัย	14. พฤติกรรมใดเกิดขึ้นเพราะนักเรียน มีวินัย	ก. เก่งขกต้อยเพื่อน ข. ก้องแย่งของเล่นเพื่อน ค. เก่แอบหยิบปากกาเพื่อน ง. ก้อยเก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ				
มีวินัย	15. ถ้าปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนจะเป็นอย่างไร	ก. มีวินัยต่อสังคม ข. มีวินัยในโรงเรียน ค. มีวินัยต่อครอบครัว ง. เป็นคนดีของประเทศ				

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
มีวินัย	16.บุคคลใดต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี	ก. พระสงฆ์ ข. ข้าราชการ ค. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ง. ถูกทุกข้อ				
มีวินัย	17. กวินเป็นคนดีเพราะปฏิบัติตามกฎระเบียบแต่ถ้าตะวันเป็นคนไม่ดีเพราะฉะนั้น ข้อใดถูกต้องที่สุด	ก. ตะวันไม่ชอบกวิน ข. ตะวันมีวินัยมากกว่ากวิน ค. กวินมีวินัยมากกว่าตะวัน ง. ตะวันปฏิบัติตามกฎระเบียบ				
มีวินัย	18. พลอยใสเห็นเพื่อนเดินไม่เป็นแถว จึงเตือนเพื่อนนักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ไม่เห็นด้วย เพราะ ไม่ดี ข. ไม่เห็นด้วย เพราะไม่ชอบ ค. เห็นด้วย เพราะต้องเตือน ง. เห็นด้วย เพราะพลอยใสสวย				
มีวินัย	19.ในสายตานักเรียนใครมีวินัย มากที่สุด	ก. มะปรางหยุดเรียนบ่อย ข. มานะมาโรงเรียนแต่เช้า ค. มะนาวกลับบ้านมีดคำ ง. มานีเก็บขยะเมื่อครูบอก				
มีวินัย	20. แดงโมเดินเก็บขยะตามถนน นักเรียนคิดว่าแดงโมเป็นคนแบบใด	ก. เป็นคนมีวินัย ข. เป็นคนสติไม่ดี ค. หาของกินเพราะหิว ง. เป็นคนไม่สมประกอบ				

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
ไผ่ ความพอเพียง	21. “อยู่อย่างพอเพียง” หมายถึง ข้อใด	ก. พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่ ข. พออยู่ พอกิน พอใช้ ค. เท่าที่จำเป็น พึ่งตนเองได้ ง.. ถูกทุกข้อ				
ไผ่ ความพอเพียง	22. ข้อใดเป็นการ แสดงถึงความพอเพียง	ก. กระเจงทานข้าวเหลือ เททิ้ง ข. กระต่ายกินข้าวหมดจาน พอดี ค. กระรอกยืมเงินเพื่อนซื้อขนม ง. กระตักชอบหยิบของเพื่อน				
ไผ่ ความพอเพียง	23. ความพอเพียง เป็น หลักการของคนกลุ่มใด ที่ต้องนำไปใช้ได้	ก. ครู ข. นักเรียน ค. เกษตรกร ง. ถูกทุกข้อ				
ไผ่ ความพอเพียง	24. ข้อใดเป็น เป้าหมายสำคัญของ ความพอเพียง	ก. หรุหระ ข. ฟุ่มเฟือย ค. มีฐานะดี ง. อยู่ดีกินดี				
ไผ่ ความพอเพียง	25. ข้อใด ไม่ใช่ หลักความพอเพียง	ก. ซื้อของที่จำเป็น ข. เทียบราคาก่อนซื้อ ค. ใช้ปากกาจนหมด ง. ยอมอดอาหารเพื่อเก็บ เงิน				

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
ไผ่ ความพอเพียง	26. นักเรียนมีวิธีนำหลักความพอเพียงไปใช้อย่างไร	ก. ขอแบ่งขนมจากเพื่อน ข. ปลุกผักกินเองไม่ต้องซื้อ ค. อยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไร ง. ขอเงินพ่อแม่มาโรงเรียน				
ไผ่ ความพอเพียง	27. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดเป็นการกระทำตรงข้ามกับความพอเพียง	ก. ซื้อของที่ไม่จำเป็น ข. กู้เงินเพื่อซื้อรถหรู ค. อดมื้อกินมื้อเพื่อออมเงิน ง. ถูกทุกข้อ				
ไผ่ ความพอเพียง	28. ข้อใดสอดคล้องกับความพอเพียงมากที่สุด	ก. หยิบยืมเมื่อไม่พอ ข. ไม่มี ไม่กิน ไม่หา ค. ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ง. ไม่พึ่งคนอื่นแม้ในยามจำเป็น				
ไผ่ ความพอเพียง	29. สิ่งที่เป็นคุณธรรมเป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก รวมกันเรียกว่าอะไร	ก. คุณธรรม ข. จริยธรรม ค. คุณธรรมอัตลักษณ์ ง. คุณธรรมประจำใจ				

ความรู้ด้าน	ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
			+1	0	-1	
ไม่ ความพอเพียง	30. ข้อใดเป็น การปรับเปลี่ยน พฤติกรรมเพื่อปลูกฝัง แนวคิดหลักเศรษฐกิจ พอเพียงต่อตนเอง	ก. การนำน้ำล้างจานไปรด ต้นไม้ ข. เปลี่ยนหลอดไฟเป็น แบบหลอดประหยัด ไฟฟ้า ค. ไม่ทิ้งขยะในที่ สาธารณะและแหล่งน้ำ ในชุมชน ง. ใช้ถุงผ้าแทนถุงกระดาษ และถุงพลาสติกแทน ในการซื้อของ				

ฉบับที่ 15

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านมารยาทดี

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับมารยาทของนักเรียน ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 16

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านมีวินัย

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน
เกี่ยวกับการมีวินัยของนักเรียน ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา
2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมี
ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 17

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านใฝ่ความพอเพียง

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับความพอเพียงของนักเรียน ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือและเก็บข้อมูล

ศธ 04097.108 /99

โรงเรียนบ้านบางเนียง สพฐ.
หมู่ที่ 6 ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า
จังหวัดพังงา 82220

9 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนของท่านในการทดลองเครื่องมือประเมิน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคณียเขต

ด้วย นางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จะดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

จึงขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้าพเจ้าได้ทดลองเครื่องมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนของท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินครั้งนี้

ทางโรงเรียนบ้านบางเนียง ขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณ แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง

โทร.091-6509579

ศธ ๐๔๐๙๗.๑๕๒ / ๑๕๙

โรงเรียนวัดคมนิยเขต
หมู่ที่ ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า
จังหวัดพังงา ๘๒๒๒๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือประเมิน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ตามที่ นางวรรณภา แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จะดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ได้ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนวัดคมนิยเขต เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินครั้งนี้

บัดนี้โรงเรียนวัดคมนิยเขต ได้รับเครื่องมือประเมินดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะนำเครื่องมือทดลองการประเมินไปใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เรียน ผอ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
- ผอ. ร.ร. วัดคมนิยเขต

ขอแสดงความนับถือ

ขอแสดงความนับถือ

พราน

๒๕ มิ.ย. ๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย แซ่จิว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคมนิยเขต

พราน

ภาคผนวก ข

ผลการตรวจสอบเครื่องมือ
ที่ใช้ในการประเมิน

สรุปผลการตรวจสอบหาค่าความตรง (IOC) ของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 สรุปค่า IOC เป็นรายฉบับ
ได้ ดังนี้

ฉบับที่ 1	จำนวน 7 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.80
ฉบับที่ 2	จำนวน 6 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.80
ฉบับที่ 3	จำนวน 6 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.87
ฉบับที่ 4	จำนวน 5 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.88
ฉบับที่ 5	จำนวน 7 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.86
ฉบับที่ 6	จำนวน 7 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.86
ฉบับที่ 7	จำนวน 10 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.86
ฉบับที่ 8	จำนวน 10 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.84
ฉบับที่ 9	จำนวน 10 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.84
ฉบับที่ 10	จำนวน 15 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.87
ฉบับที่ 11	จำนวน 15 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.87
ฉบับที่ 12	จำนวน 20 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 1.00
ฉบับที่ 13	จำนวน 20 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 1.00
ฉบับที่ 14	จำนวน 30 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.90
ฉบับที่ 15	จำนวน 10 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.84
ฉบับที่ 16	จำนวน 10 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.88
ฉบับที่ 17	จำนวน 10 ข้อ	ผลการตรวจสอบหาค่าIOC = 0.86

สรุปผลการตรวจสอบหาค่าความตรง (IOC) ของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 สรุปค่า (IOC) เป็นรายชื่อได้ดังนี้

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการหาค่าของ (IOC) เป็นรายชื่อได้ดังนี้

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1 แบบสอบถาม ด้านบริบท ความต้องการ จำเป็นของ โครงการ	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	0	1	1	0	1	3	0.60	ใช้ได้
	6	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
	7	1	0	1	1	0	3	0.60	ใช้ได้
	รวม	6	5	5	6	6	28	0.80	ใช้ได้
2 แบบสอบถาม ด้านบริบท ความเป็น ไปได้ของ โครงการ	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	0	1	1	0	3	0.60	ใช้ได้
	6	0	1	0	1	1	3	0.80	ใช้ได้
	รวม	5	5	4	5	5	24	0.80	ใช้ได้
3 แบบสอบถาม ด้านปัจจัย นำเข้า ความ เหมาะสม ของบุคลากร	1	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	รวม	5	5	5	5	6	26	0.87	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4 แบบสอบถาม ด้านปัจจัย นำเข้า ความเหมาะสม ของ งบประมาณ	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	4	5	4	4	5	22	0.88	ใช้ได้
5 แบบสอบถาม ด้านปัจจัย นำเข้า ความเหมาะสม ของวัสดุ อุปกรณ์และ สถานที่	1	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	รวม	6	6	6	6	6	30	0.86	ใช้ได้
6 แบบสอบถาม ด้านปัจจัย นำเข้า ความ เหมาะสม ของการ จัดการ	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	รวม	6	6	6	6	6	30	0.86	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
7 แบบสอบถาม ด้านปัจจัย นำเข้า ความ เหมาะสม ของกิจกรรมที่ ดำเนินการ	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	9	9	8	9	8	43	0.86	ใช้ได้
8 แบบสอบถาม ด้านผลผลิต ความพึงพอใจ ของนักเรียน	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	6	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	9	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	9	9	8	8	8	42	0.84	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
9 แบบสอบถาม ด้านผลผลิต ความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง	1	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	2	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	8	9	8	8	9	42	0.84	ใช้ได้
10 แบบสอบถาม ด้านผลผลิต ความพึงพอใจ ของครู	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	10	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	12	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	13	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	14	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
10	15	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	รวม	14	13	13	12	13	65	0.87	ใช้ได้
11 แบบสอบถาม ด้านผลผลิต ความพึงพอใจ ของ คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	7	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	10	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	11	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	12	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	13	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	14	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	15	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	รวม	12	13	13	13	14	65	0.87	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
12 แบบสัมภาษณ์ ครู ด้าน กระบวนการ ร้อยละของ การดำเนิน กิจกรรม	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	20	20	20	20	20	100	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
13 แบบสัมภาษณ์ ครู ด้าน กระบวนการ ของการ ติดตาม การดำเนิน กิจกรรม	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	20	20	20	20	20	100	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
14 แบบทดสอบ ความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ ความพอเพียง	1	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	0	4	1.00	ใช้ได้
	5	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	8	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	11	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	12	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	14	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	15	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	17	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	21	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	25	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	26	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
14 แบบทดสอบ	27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	28	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	28	26	28	26	27	135	0.90	ใช้ได้
15 แบบสังเกต พฤติกรรม อัตลักษณ์ มารยาทดี	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	0	4	1.00	ใช้ได้
	6	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	9	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	รวม	9	9	8	8	8	42	0.84	ใช้ได้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ฉบับที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
16 แบบสังเกต พฤติกรรม อัตลักษณ์ มีวินัย	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	5	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	9	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	รวม	9	9	8	9	9	44	0.88	ใช้ได้
17 แบบสังเกต พฤติกรรม อัตลักษณ์ไม่ ความพอเพียง	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	0.80	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	0	4	1.00	ใช้ได้
	6	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	8	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	9	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
	รวม	9	9	8	8	8	43	0.86	ใช้ได้

ภาคผนวก ซ

ผลการทดลองใช้เครื่องมือ

สรุปผลการหาค่าความเชื่อมั่น α ของแบบสอบถาม และแบบสังเกตพฤติกรรม
โดยใช้สูตรของ Cronbach ของโครงการพัฒนาส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ฉบับที่ 1	ด้านบริบทของโครงการ เกี่ยวกับระดับความต้องการ จำเป็นของโครงการ	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.91$
ฉบับที่ 2	ด้านบริบทของโครงการ เกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ของโครงการ	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.83$
ฉบับที่ 3	ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม ของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.83$
ฉบับที่ 4	ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม ของงบประมาณ	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.86$
ฉบับที่ 5	ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม ของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.91$
ฉบับที่ 6	ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม ของการจัดการ	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.87$
ฉบับที่ 7	ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม ของกิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.83$
ฉบับที่ 8	ความพึงพอใจของนักเรียน	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.82$
ฉบับที่ 9	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.83$
ฉบับที่ 10	ความพึงพอใจของครู	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.92$
ฉบับที่ 11	ความพึงพอใจของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.92$
ฉบับที่ 12	ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.92$
ฉบับที่ 13	ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการติดตามการดำเนิน กิจกรรม	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.91$
ฉบับที่ 14	แบบทดสอบมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.85$
ฉบับที่ 15	อัตลักษณ์มารยาทดี	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.86$
ฉบับที่ 16	อัตลักษณ์มีวินัย	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.82$
ฉบับที่ 17	อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง	ผลการตรวจสอบหาค่า $\alpha = 0.81$

สรุปผลการหาความเชื่อมั่น α ของแบบสอบถาม และแบบสังเกตพฤติกรรม
โดยใช้สูตรของ Cronbach ของโครงการพัฒนาส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ตารางที่ 7.1 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านบริบทของโครงการ เกี่ยวกับระดับ
ความต้องการจำเป็นของโครงการ

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	1	25.86	10.878	.906	.882
	2	25.43	15.082	.375	.931
	3	25.70	12.976	.633	.913
	4	25.46	13.499	.822	.900
	5	25.40	13.283	.888	.895
	6	25.86	10.878	.906	.882
	7	25.86	11.154	.800	.898

ค่า $\alpha = 0.91$

ตารางที่ 7.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านบริบทของโครงการ เกี่ยวกับระดับ
ความเป็นไปได้ของโครงการ

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
2	1	21.80	6.303	.457	.842
	2	21.63	7.344	.238	.869
	3	21.90	5.403	.687	.796
	4	21.66	6.092	.762	.791
	5	21.60	5.834	.883	.771
	6	22.06	4.547	.798	.772

ค่า $\alpha = 0.83$

ตารางที่ 7.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
3	1	21.80	6.303	.457	.842
	2	21.63	7.344	.238	.869
	3	21.90	5.403	.687	.796
	4	21.66	6.092	.762	.791
	5	21.60	5.834	.883	.771
	6	22.06	4.547	.798	.772

ค่า $\alpha = 0.83$

ตารางที่ 7.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของงบประมาณ

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
4	1	17.30	5.252	.546	.877
	2	17.40	4.524	.739	.831
	3	17.16	5.316	.757	.837
	4	17.10	5.128	.852	.819
	5	17.56	4.047	.728	.845

ค่า $\alpha = 0.86$

ตารางที่ 7.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
5	1	25.86	10.878	.906	.882
	2	25.43	15.082	.375	.931
	3	25.70	12.976	.633	.913
	4	25.46	13.499	.822	.900
	5	25.40	13.283	.888	.895
	6	25.86	10.878	.906	.882
	7	25.86	11.154	.800	.898

ค่า $\alpha = 0.91$

ตารางที่ 7.6 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของการจัดการ

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
6	1	26.06	9.375	.534	.867
	2	25.90	11.059	.194	.898
	3	26.16	8.075	.814	.827
	4	25.93	9.444	.728	.846
	5	25.86	9.085	.860	.832
	6	26.13	8.257	.745	.838
	7	26.33	7.609	.753	.839

ค่า $\alpha = 0.87$

ตารางที่ 7.7 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการ

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
7	1	42.93	5.306	.700	.809
	2	43.20	5.338	.280	.846
	3	43.06	4.823	.672	.801
	4	43.20	4.717	.596	.809
	5	43.00	4.966	.716	.800
	6	43.23	4.944	.461	.826
	7	42.96	5.275	.586	.813
	8	42.96	5.895	.135	.846
	9	43.30	4.493	.675	.800
	10	42.93	5.306	.700	.809

ค่า $\alpha = 0.83$

ตารางที่ 7.8 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของนักเรียน

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
8	1	42.60	6.248	.669	.798
	2	42.80	6.028	.488	.809
	3	42.63	6.516	.412	.816
	4	42.80	6.028	.488	.809
	5	42.66	6.713	.257	.829
	6	42.93	5.444	.708	.782
	7	42.80	5.614	.577	.799
	8	42.73	6.616	.253	.831
	9	42.83	5.868	.544	.803
	10	42.70	5.734	.750	.782

ค่า $\alpha = 0.82$

ตารางที่ 7.9 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
9	1	41.53	11.292	.648	.803
	2	41.53	13.085	.180	.841
	3	41.56	10.806	.686	.797
	4	41.60	11.697	.588	.809
	5	41.56	11.495	.571	.809
	6	41.73	10.823	.649	.800
	7	41.76	9.426	.758	.785
	8	41.50	12.397	.285	.836
	9	41.70	12.217	.342	.831
	10	41.60	11.559	.472	.819

ค่า $\alpha = 0.83$

ตารางที่ 7.10 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของครู

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
10	1	62.2000	36.372	.633	.918
	2	62.3667	37.551	.356	.926
	3	62.1000	37.955	.370	.925
	4	62.5333	32.464	.789	.913
	5	62.4333	34.668	.673	.917
	6	62.1667	35.454	.693	.916
	7	62.2000	35.959	.616	.919
	8	62.1667	35.454	.693	.916
	9	61.9333	35.926	.812	.915
	10	62.5667	32.323	.826	.911
	11	62.5000	31.845	.800	.913
	12	61.9333	36.409	.717	.917
	13	62.1000	37.334	.474	.922
	14	62.1000	36.507	.535	.921
	15	62.0333	35.964	.732	.916

ค่า $\alpha = 0.92$

ตารางที่ 7.11 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
11	1	59.00	37.111	.519	.924
	2	59.20	40.844	-.156	.945
	3	58.60	35.600	.664	.920
	4	59.20	29.733	.908	.912
	5	59.40	32.933	.707	.919
	6	58.80	33.733	.993	.912
	7	59.00	36.667	.609	.922
	8	59.00	37.111	.519	.924
	9	58.70	34.678	.806	.916
	10	59.20	29.733	.908	.912
	11	59.60	36.044	.588	.922
	12	58.70	34.678	.806	.916
	13	58.60	35.600	.664	.920
	14	58.80	33.733	.993	.912
	15	59.00	36.667	.609	.922

ค่า $\alpha = 0.92$

ตารางที่ 7.12 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
12	1	84.80	56.648	.702	.920
	2	84.60	59.214	.584	.923
	3	84.60	59.214	.584	.923
	4	84.53	59.430	.650	.922
	5	84.43	59.289	.720	.921
	6	85.03	55.413	.721	.920
	7	84.86	53.637	.854	.916
	8	84.43	59.289	.619	.922
	9	84.73	59.444	.565	.923
	10	84.76	60.047	.446	.925
	11	84.60	61.490	.367	.926
	12	84.90	55.197	.725	.919
	13	84.90	54.024	.785	.918
	14	84.43	59.564	.680	.921
	15	84.73	62.754	.211	.929
	16	84.56	58.806	.726	.920
	17	84.50	58.879	.738	.920
	18	84.63	60.378	.361	.928
	19	84.66	58.989	.610	.922
	20	84.80	60.166	.397	.927

ค่า $\alpha = 0.92$

ตารางที่ 7.13 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการติดตาม
การดำเนินกิจกรรม

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
13	1	84.4000	52.317	.590	.912
	2	84.1667	53.385	.624	.911
	3	84.2000	54.234	.589	.912
	4	84.2333	54.944	.489	.914
	5	84.0333	56.033	.379	.916
	6	84.6333	52.033	.536	.914
	7	84.6000	49.076	.715	.909
	8	84.0333	53.551	.646	.911
	9	84.3667	53.068	.681	.910
	10	84.4333	54.944	.407	.916
	11	84.2667	55.926	.309	.918
	12	84.6667	49.609	.737	.908
	13	84.5333	49.085	.766	.907
	14	83.9667	54.240	.705	.911
	15	84.3000	55.528	.359	.917
	16	84.1333	53.706	.676	.911
	17	84.2333	53.220	.730	.909
	18	84.0333	55.068	.521	.914
	19	84.3333	53.195	.655	.911
	20	84.3667	54.516	.440	.915

ค่า $\alpha = 0.91$

ตารางที่ 7.14 สรุปผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR -20

ฉบับที่	แบบทดสอบ	r_n
14	ความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง	0.85

ตารางที่ 7.15 สรุปผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบสำหรับนักเรียน โดยหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความยาก

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.64	0.36
2	0.59	0.27
3	0.32	0.45
4	0.68	0.45
5	0.45	0.55
6	0.73	0.36
7	0.73	0.36
8	0.45	0.36
9	0.68	0.27
10	0.68	0.45
11	0.59	0.27
12	0.41	0.45
13	0.55	0.55
14	0.55	0.36
15	0.68	0.45
16	0.41	0.45
17	0.41	0.45
18	0.72	0.55
19	0.41	0.27
20	0.64	0.73
21	0.72	0.55
22	0.73	0.55

ตารางที่ 7.15 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
23	0.73	0.36
24	0.50	0.45
25	0.50	0.45
26	0.32	0.45
27	0.64	0.73
28	0.68	0.55
29	0.72	0.55
30	0.59	0.64

ข้อสอบทุกข้อมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.32-0.73 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.27-0.73 และค่าความเชื่อมั่น (r_n) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

ตารางที่ 7.16 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน อัตลักษณ์มารยาทดี

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
15	1	39.06	15.030	.472	.858
	2	38.70	17.528	.059	.887
	3	39.13	13.844	.698	.836
	4	38.80	15.131	.737	.838
	5	38.70	14.976	.762	.836
	6	39.16	13.454	.696	.837
	7	39.23	12.530	.828	.821
	8	38.56	15.289	.706	.841
	9	38.63	17.068	.219	.871
	10	38.80	15.131	.737	.838

ค่า $\alpha = 0.86$

ตารางที่ 7.17 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน อัตลักษณ์มีวินัย

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
16	1	39.63	13.344	.515	.810
	2	39.46	15.844	.093	.843
	3	39.56	12.944	.536	.808
	4	39.43	13.289	.791	.789
	5	39.53	14.120	.482	.813
	6	39.73	12.064	.673	.791
	7	39.80	10.855	.812	.770
	8	39.23	13.633	.763	.794
	9	39.50	16.190	-.008	.853
	10	39.50	13.776	.564	.806

ค่า $\alpha = 0.82$

ตารางที่ 7.18 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน อัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง

ฉบับที่	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
17	1	39.43	13.771	.226	.822
	2	39.30	14.700	.097	.827
	3	39.53	11.568	.591	.781
	4	39.26	12.685	.663	.779
	5	39.40	12.662	.685	.778
	6	39.66	10.920	.692	.766
	7	39.73	11.237	.575	.785
	8	39.20	12.648	.521	.790
	9	39.33	14.230	.222	.817
	10	39.33	12.437	.739	.773

ค่า $\alpha = 0.81$

ภาคผนวก ณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ฉบับที่ 1

แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านความต้องการจำเป็นของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็น แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความต้องการจำเป็น
ของโครงการ

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความต้องการ จำเป็นน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความต้องการจำเป็น				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนอ่อนเรื่องมารยาท					
2	นักเรียนขาดความมีระเบียบวินัย					
3	นักเรียนขาดความพอเพียง					
4	โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน สามารถพัฒนาให้นักเรียน มีมารยาทดี มีวินัย มีความพอเพียง					
5	โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน ตอบสนองความต้องการของ ผู้ปกครองและชุมชน					
6	บุคลากรทุกคนให้ความสำคัญและต้องการที่จะ จัดทำโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน					
7	โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความ ยั่งยืน มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมอัต ลักษณ์ ที่ยั่งยืนให้กับนักเรียน					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 2

แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็น แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ของโครงการ

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเป็นไปได้มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเป็นไปได้มาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเป็นไปได้น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความต้องการจำเป็น				
		5	4	3	2	1
1	ความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัด					
2	วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ โรงเรียน สู่ความยั่งยืน มีความสอดคล้อง กับกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์					
3	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ มีความเหมาะสม เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ					
4	ผู้บริหารสนับสนุนและให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน					
5	โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความ ยั่งยืนสามารถดำเนินการเป็นรูปธรรมได้					
6	งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 3

แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้าก่อนดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ
2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนของโรงเรียนให้ความสำคัญกับโครงการ					
2	ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนในการดำเนินโครงการ					
3	ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ					
4	ความร่วมมือและการทุ่มเทเอาใจใส่ของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
5	บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นแบบอย่างที่ดีตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน					
6	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีจิตใจดีพร้อมให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 4

แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้าก่อนดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม
ของงบประมาณ

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอในการจัดทำกิจกรรมตามโครงการ					
2	โรงเรียนมีแหล่งสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ					
3	การเบิกจ่ายงบประมาณทันตามกำหนด					
4	การเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว					
5	งบประมาณสามารถใช้จ่ายได้ตรงกับความต้องการในการจัดกิจกรรมตามโครงการ					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 5

แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้าก่อนดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่
2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเพียงพอของสื่อ/วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับโครงการ					
2	วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ มีคุณภาพ					
3	วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ มีความเหมาะสม					
4	ห้องเรียนและห้องสนับสนุนการเรียนรู้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
5	พื้นที่บริเวณโรงเรียนมีเพียงพอกับการปฏิบัติกิจกรรม					
6	แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ					
7	แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน มีความเหมาะสมและเพียงพอ					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 6

แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้าก่อนดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดการ
2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ไว้อย่างชัดเจน					
2	คณะกรรมการดำเนินโครงการประกอบด้วยผู้บริหาร ครู บุคลากรและนักเรียน					
3	การบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผลมีความชัดเจนเหมาะสม					
4	โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ					
5	การสนับสนุนและร่วมมือจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน					
6	องค์กรภายนอกและหน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนโครงการ					

ฉบับที่ 7

แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้าก่อนดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม
ของกิจกรรมที่ดำเนินการ

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	กิจกรรมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด					
2	กิจกรรมครอบคลุมเหมาะสมกับนักเรียน					
3	กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริมอัตลักษณ์ มรยาที่ดีได้					
4	กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริมอัตลักษณ์ มีวินัยได้					
5	กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริมอัตลักษณ์ ใฝ่ความพอเพียงได้					
6	กิจกรรมมีความทันสมัย ไม่น่าเบื่อ					
7	กิจกรรมสามารถฝึกกระบวนการกลุ่มได้					
8	กิจกรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
9	กิจกรรมช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรู้และมีคุณธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
10	กิจกรรมช่วยสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนที่ยั่งยืนได้					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 8

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดและดำเนินงานโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดและดำเนินงานโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	การประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน					
2	กระบวนการจัดกิจกรรมของครูผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมกับนักเรียน					
3	การให้ความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมทำให้นักเรียนอยากร่วมกิจกรรม					
4	กิจกรรมช่วยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก					
5	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทที่ดี					
6	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย					
7	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความพอเพียง					
8	กิจกรรมโครงการช่วยฝึกทักษะการคิดอย่างมีระบบ					
9	นักเรียนสามารถนำกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้					
10	โครงการมีกิจกรรมที่ดีควรให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดไป					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 9

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดและดำเนินงานโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมของบุตรหลานที่แสดงออกเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	บุตรหลานมีสัมมาคารวะ รู้จักการไหว้					
2	บุตรหลานพูดจาไพเราะ					
3	บุตรหลานมีน้ำใจต่อผู้อื่น					
4	บุตรหลานมีมารยาทในการรับประทานอาหาร					
5	บุตรหลานมีระเบียบวินัย					
6	บุตรหลานทิ้งขยะได้ถูกที่					
7	บุตรหลานมีความประหยัด					
8	บุตรหลานรู้จักวางแผนในการเรียนและการทำงาน					
9	บุตรหลานใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสม					
10	บุตรหลานรู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 10

แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดและดำเนินงานโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดและดำเนินงานโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	การวางแผนแต่งตั้งและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโครงการและ กิจกรรมตามความสามารถและมีความชัดเจน					
2	การร่วมกำหนดแนวทางการติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริม อัตลักษณ์โรงเรียน					
3	การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนของผู้บริหาร					
4	เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนิน กิจกรรม					
5	ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ ความยั่งยืน					
6	บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน					
7	เวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน					

ฉบับที่ 11

แบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อโครงการ
ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดและดำเนินงานโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	การวางแผนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมมีความชัดเจน					
2	การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน					
3	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน					
4	เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม					
5	ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน					
6	บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน					
7	เวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน					

ฉบับที่ 12

แบบสัมภาษณ์ครูด้านกระบวนการของการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน
สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการสัมภาษณ์ครูด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
2. ทำเครื่องหมาย / ลงในแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตัวชี้วัดการดำเนินกิจกรรม	การดำเนินกิจกรรม	
	ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ
1. กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท นักเรียนระดับชั้น อ.2 - ป.6		
2. กิจกรรม “สวัสดียามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดี”		
3. ประกวดหนูน้อยมารยาทงาม		
4. มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี		
5. โครงการคุณธรรม เรื่อง มารยาท		
6. กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ		
7. กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ		
8. กิจกรรมการรับประทานอาหาร		
9. กิจกรรมการเรียนรู้		
10. กิจกรรมการทิ้งขยะ		
11. กิจกรรมการแต่งกาย		
12. กิจกรรมการเข้าแถวซื้อสินค้า		
13. โครงการคุณธรรม เรื่อง ระเบียบ วินัย		
14. กิจกรรมเดินตามรอยเท้าพ่อ อยู่อย่างพอเพียง (การปลูกผัก)		
15. กิจกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่าย		
16. กิจกรรมรักษาราชการ		

ฉบับที่ 13

แบบสัมภาษณ์ครูด้านกระบวนการของการติดตามการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์
โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการสัมภาษณ์ครูด้านกระบวนการเกี่ยวกับการติดตามการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. ทำเครื่องหมาย / ลงในแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

	การติดตาม	
	ติดตาม	ไม่ติดตาม
1. การประชุมชี้แจงโครงการ/มอบหมายงาน		
2. การประชาสัมพันธ์โครงการ		
3. ปัญหาอุปสรรคก่อนดำเนินกิจกรรม		
4. การประสานงานกับครูประจำชั้นและผู้เกี่ยวข้อง		
5. การจัดสิ่งแวดล้อมส่งเสริมบรรยากาศในการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน		
6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนมารยาทดี		
7. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนมีวินัย		
8. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนใฝ่ความพอเพียง		
9. การจัดกิจกรรมโครงการงานคุณธรรมเรื่องมารยาท		
10.การจัดกิจกรรมโครงการงานคุณธรรม เรื่องระเบียบวินัย		
11.การจัดกิจกรรมโครงการงานคุณธรรม เรื่องความพอเพียง		
12. การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด		
13. การส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาการดำเนินกิจกรรม		
14. ปัญหาอุปสรรคระหว่างดำเนินงาน		
15. การสรุปกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว		
16. การควบคุมงบประมาณตามแผน		
17. ปัญหาอุปสรรคหลังดำเนินกิจกรรม		

ฉบับที่ 14

แบบทดสอบความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง
โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

○ ก่อนเริ่มโครงการ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบวัดความรู้เรื่องอัตลักษณ์ มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง มีข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ
2. วิธีตอบคำถามให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ลงในช่องคำตอบ ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้นที่คิดว่าถูกที่สุด ตัวอย่างกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1		✕		
2	✕			
3				✕

3. หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใดๆ เรื่องใดๆ ขอให้นักเรียนถามคุณครูก่อนทำ

1. มารยาท หมายถึงข้อใดถูกต้องที่สุด

- ก. การท้าทาย
- ข. การพูดที่สุภาพ
- ค. การทำความเคารพ
- ง. กิริยา วาจา ที่สุภาพเรียบร้อย

2. ถ้าเราคุยสนทนากับคุณครู ข้อใดที่เราควรหลีกเลี่ยง

- ก. พูดเสียงดังฟังชัด
- ข. ขณะสนทนามองหน้าครู
- ค. พูดให้ครูรู้ว่าความคิดเห็นของตนน่าสนใจ
- ง. ขวนขวายพูดถึงเรื่องคนอื่นที่ไม่ได้ร่วมสนทนาด้วย

3. “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” สุภาษิตไทยนี้ต้องการสอนให้เราเป็นคนอย่างไร

- ก. มีสัมมาคารวะ
- ข. รู้จักรักษาชื่อเสียง
- ค. ใช้สำเนียงการพูดให้ถูกต้อง
- ง. รู้จักกาลเทศะในการพูดและการกระทำ

4. การยืนต่อหน้าผู้ใหญ่เน้นลักษณะอาการอย่างไรเป็นสำคัญ

- ก. สำรวม น่ารัก มั่นคง
- ข. สำรวม สุภาพ อ่อนน้อม
- ค. สุภาพ มั่นคง และสง่างาม
- ง. สุภาพ เรียบร้อย และสง่างาม

5. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะ

- ก. พูดจา มีหางเสียง
- ข. แสดงความรู้ของตนกับผู้ใหญ่
- ค. ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนตายตัว
- ง. การวางตัวให้เหมาะสมกับโอกาส

6. การกระทำในข้อใดแสดงออกถึงการมีสัมมาคารวะ

- ก. เดินตัวตรงผ่านผู้ใหญ่
- ข. กล่าวคำขอทางเมื่อต้องเดินตัดแถว
- ค. เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับเรา ต้องรีบแย้งทันที
- ง. พูดแสดงความคิดเห็นของตนเองระหว่างที่ผู้ใหญ่สนทนากัน

7. เมื่อมีคนชมเชยเรา เราควรพูดตอบอย่างไร

- ก. ขอบใจมาก
- ข. ขอบคุณนะ
- ค. ขอบคุณครับ
- ง. แล้วอย่างไรต่อค่ะ

8. ข้อใดไม่ควรทำขณะพูด

- ก. เกาศีรษะ
- ข. มองหน้าผู้พูด
- ค. ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ
- ง. นั่งหรือยืนพูดอย่างเรียบร้อย

9. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะ

- ก. ปิติขออนุญาตคุณครูทุกครั้งก่อนเข้าห้องพักครู
- ข. ปิยะรีบเดินเข้าห้องเรียน ขณะครูกำลังสอน
- ค. กิตติหยุดเดินเข้าห้องเรียนขณะคุณครูกำลังสอน
- ง. วิชาเดินค้อมหลังขณะผ่านคุณครูซึ่งกำลังนั่งรับประทานอาหารในโรงอาหาร

10. นางสาวราตรี เข้าไปพบผู้อำนวยการ ได้รับคำบอกว่า “นั่งตามสบาย” วิธีที่ถูกต้องโดยหลักมารยาท คือข้อใด

- ก. ผู้ใหญ่ให้ความเป็นกันเอง นางสาวราตรี นั่งไขว่ห้างเก็บขาเรียบร้อย เพราะเคยเห็นท่านั่งจากนางแบบในทีวี
- ข. นั่งรวบเนื้อรวบตัวเก็บแขนขาให้เหมาะสมอย่างสำรวม
- ค. นั่งตัวตรงมือกำหมัดเกร็งเพราะไม่รู้ว่าผู้ใหญ่จะพูดต่อไปอย่างไร
- ง. นั่งตามสบายใช้แขนซ้ายเท้าคางบนโต๊ะผู้อำนวยการ

11. วินัย หมายถึงข้อใด

- ก. ระเบียบ แบบแผน
- ข. ข้อบังคับ
- ค. ข้อปฏิบัติ
- ง. ถูกทุกข้อ

12. ใครมีวินัยในตนเองมากที่สุด

- ก. แพรวตื่นเข้ามาโรงเรียน
- ข. พลอยบอกเพื่อนให้ส่งงานครู
- ค. แป้งรัดผมเพื่อนให้ถูกระเบียบ
- ง. พรยืมเงินเพื่อนแต่ไม่คืน

13. สิ่งสำคัญของการเริ่มต้นในการมีวินัย คือข้อใด

- ก. ตัวเองต้องมีความพร้อม
- ข. ครอบครัวมีความพร้อม
- ค. คนรอบข้างต้องพร้อม
- ง. ครูที่โรงเรียนมีความพร้อม

14.บุคคลใดต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี

- ก. พระสงฆ์
- ข. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ค. ข้าราชการ
- ง. ถูกทุกข้อ

15. พฤติกรรมใดเกิดขึ้นเพราะนักเรียนมีวินัย

- ก. เก่งชกต่อยเพื่อน
- ข. ก້วยแย่งของเล่นเพื่อน
- ค. ก້วยเก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ
- ง. เก่แอบหยิบปากกาเพื่อน

16. ถ้าปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนจะเป็นอย่างไร

- ก. มีวินัยในโรงเรียน
- ข. มีวินัยต่อครอบครัว
- ค. มีวินัยต่อสังคม
- ง. เป็นคนดีของประเทศ

17. กวินเป็นคนดีเพราะปฏิบัติตามกฎระเบียบแต่ถ้าตะวันเป็นคนไม่ดี เพราะฉะนั้น ข้อใด ถูกต้องที่สุด

- ก. ตะวันมีวินัยมากกว่ากวิน
- ข. กวินมีวินัยมากกว่าตะวัน
- ค. ตะวันปฏิบัติตามกฎระเบียบ
- ง. ตะวันไม่ชอบกวิน

18. พลอยใสเห็นเพื่อนเดินไม่เป็นแถว จึงเตือนเพื่อน นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เห็นด้วย เพราะ ต้องเตือน
- ข. เห็นด้วย เพราะ พลอยใสสวย
- ค. ไม่เห็นด้วย เพราะ ไม่ชอบ
- ง. ไม่เห็นด้วย เพราะ ไม่ดี

19. ในสายต่านักเรียนใครมีวินัย **มากที่สุด**

- ก. มานีเก็บขยะเมื่อครูบอก
- ข. มานะมาโรงเรียนแต่เช้า
- ค. มะนาวกลับบ้านมีดคำ
- ง. มะปรางหยุดเรียนบ่อย

20. แดงโมเดินเก็บขยะตามถนน นักเรียนคิดว่าแดงโมเป็นคนแบบใด

- ก. เป็นคนสติไม่ดี
- ข. หาของกินเพราะหิว
- ค. เป็นคนมีวินัย
- ง. เป็นคนไม่สมประกอบ

21. “อยู่อย่างพอเพียง” หมายถึง ข้อใด

- ก. พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่
- ข. เท่าที่จำเป็น ฟังตนเองได้
- ค. พออยู่ พอกิน พอใช้
- ง.. ถูกทุกข้อ

22. ข้อใดเป็นการแสดงถึงความพอเพียง

- ก. กระจายกินข้าวหมดจานพอดี
- ข. กระรอกยืมเงินเพื่อนซื้อขนม
- ค. กระตักชอบหยิบของเพื่อน
- ง. กระจงทานข้าวเหลือเททิ้ง

23. ข้อใดเป็นเป้าหมายสำคัญของความพอเพียง

- ก. ทุจริต
- ข. ฟุ่มเฟือย
- ค. อยู่ดีกินดี
- ง. มีฐานะดี

24. ความพอเพียง เป็นหลักการของคนกลุ่มใดที่ต้องนำไปใช้ได้

- ก. นักเรียน
- ข. ครู
- ค. เกษตรกร
- ง. ถูกทุกข้อ

25. ข้อใดเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อปลูกฝังแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงต่อตนเอง

- ก. การนำน้ำล้างจานไปรดต้นไม้
- ข. เปลี่ยนหลอดไฟเป็นแบบหลอดประหยัดไฟฟ้า
- ค. ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะและแหล่งน้ำในชุมชน
- ง. ใช้ถุงผ้าแทนถุงกระดาษและถุงพลาสติกแทนในการซื้อของ

26. นักเรียนมีวิธีนำหลักความพอเพียงไปใช้อย่างไร

- ก. ขอแบ่งขนมจากเพื่อน
- ข. ปลูกผักกินเองไม่ต้องซื้อ
- ค. อยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไร
- ง. ขอเงินพ่อแม่มาโรงเรียน

27. ข้อใด **ไม่ใช่** หลักความพอเพียง

- ก. ยอมอดอาหารเพื่อเก็บเงิน
- ข. เทียบราคาก่อนซื้อ
- ค. ซื้อของที่จำเป็น
- ง. ใช้ปากกาจนหมด

28. ข้อใดสอดคล้องกับความพอเพียงมากที่สุด

- ก. หยิบยืมเมื่อไม่พอ
- ข. ไม่มี ไม่กิน ไม่หา
- ค. ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย
- ง. ไม่พึ่งคนอื่นแม้ในยามจำเป็น

29. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดเป็นการกระทำตรงข้ามกับความพอเพียง

- ก. ซื้อของที่จำเป็น
- ข. กู้เงินเพื่อซื้อรถหรู
- ค. อดมือกินมือเพื่อออมเงิน
- ง. ถูกทุกข้อ

30. สิ่งที่เป็นคุณธรรมเป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก รวมกันเรียกว่าอะไร

- ก. คุณธรรม
- ข. จริยธรรม
- ค. คุณธรรมอัตลักษณ์
- ง. คุณธรรมประจำใจ

ฉบับที่ 14

แบบทดสอบความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง
โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

○ สิ้นสุดโครงการ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบวัดความรู้เรื่องอัตลักษณ์ มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง มีข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ
2. วิธีตอบคำถามให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ลงในช่องคำตอบ ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้นที่คิดว่าถูกต้อง ตัวอย่างกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1		✕		
2	✕			
3				✕

3. หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใดๆ เรื่องใดๆ ขอให้นักเรียนถามคุณครูก่อนทำ

1. มารยาท หมายถึงข้อใดถูกต้องที่สุด

- ก. การทักทาย
- ข. การพูดที่สุภาพ
- ค. การทำความเคารพ
- ง. กิริยา วาจา ที่สุภาพเรียบร้อย

2. “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” สุภาษิตไทยนี้ต้องการสอนให้เราเป็นคนอย่างไร

- ก. มีสัมมาคารวะ
- ข. รู้จักรักษาชื่อเสียง
- ค. ใช้สำเนียงการพูดให้ถูกต้อง
- ง. รู้จักกาลเทศะในการพูดและการกระทำ

3. ถ้าเราคุยสนทนากับคุณครู ข้อใดที่เราควรหลีกเลี่ยง

- ก. พูดเสียงดังฟังชัด
- ข. ขณะสนทนามองหน้าครู
- ค. พูดให้ครูรู้ว่าความคิดเห็นของตนน่าสนใจ
- ง. ขวนครูพูดถึงเรื่องคนอื่นที่ไม่ได้ร่วมสนทนาด้วย

4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะ

- ก. พูดจา มีหางเสียง
- ข. แสดงความรู้ของตนกับผู้ใหญ่
- ค. ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนตายตัว
- ง. การวางตัวให้เหมาะสมกับโอกาส

5. การยืนต่อหน้าผู้ใหญ่นับลักษณะอาการอย่างไรเป็นสำคัญ

- ก. สำรวม น่ารัก มั่นคง
- ข. สำรวม สุภาพ อ่อนน้อม
- ค. สุภาพ มั่นคง และสง่างาม
- ง. สุภาพ เรียบร้อย และสง่างาม

6. เมื่อมีคนชมเชยเรา เราควรพูดตอบอย่างไร

- ก. ขอบคุณนะ
- ข. ขอบคุณครับ
- ค. ขอบใจมาก
- ง. แล้วอย่างไรต่อค่ะ

7. ข้อใดไม่ควรทำขณะพูด

- ก. เกาศีรษะ
- ข. มองหน้าผู้พูด
- ค. ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ
- ง. นั่งหรือยืนพูดอย่างเรียบร้อย

8. การกระทำในข้อใดแสดงออกถึงการมีสัมมาคารวะ

- ก. เดินตัวตรงผ่านผู้ใหญ่
- ข. กล่าวคำขอทางเมื่อต้องเดินตัดแถว
- ค. เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับเรา ต้องรีบแย้งทันที
- ง. พุดแสดงความคิดเห็นของตนเองระหว่างที่ผู้ใหญ่สนทนากัน

9. นางสาวราตรี เข้าไปพบผู้อำนวยการ ได้รับคำบอกว่า “นั่งตามสบาย” วิธีที่ถูกต้องโดยหลักมารยาท คือข้อใด

- ก. ผู้ใหญ่ให้ความเป็นกันเอง นางสาวราตรี นั่งไขว่ห้างเก็บขาเรียบร้อย เพราะเคยเห็นท่านั่งจากนางแบบในทีวี
- ข. นั่งรวบเนื้อรวบตัวเก็บแขนขาให้เหมาะสมอย่างสำรวม
- ค. นั่งตัวตรงมือกำหมัดเกร็งเพราะไม่รู้ว่าผู้ใหญ่จะพูดต่อไปอย่างไร
- ง. นั่งตามสบายใช้แขนซ้ายทำวงคางบนโต๊ะผู้อำนวยการ

10. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะ

- ก. ปิยะรีบเดินเข้าห้องเรียน ขณะครูกำลังสอน
- ข. ปิติขออนุญาตคุณครูทุกครั้งก่อนเข้าห้องพักครู
- ค. กิตติหยุดเดินเข้าห้องเรียนขณะคุณครูกำลังสอน
- ง. วิชาเดินค้อมหลังขณะผ่านคุณครูซึ่งกำลังนั่งรับประทานอาหารในโรงอาหาร

11. วินัย หมายถึงข้อใด

- ก. ข้อปฏิบัติ
- ข. ข้อบังคับ
- ค. ระเบียบ แบบแผน
- ง. ถูกทุกข้อ

12. ใครมีวินัยในตนเองมากที่สุด

- ก. พรยืมเงินเพื่อนแต่ไม่คืน
- ข. พลอยบอกเพื่อนให้ส่งงานครู
- ค. แพรวตื่นเข้ามาโรงเรียน
- ง. แป้งรัดผมเพื่อนให้ถูกระเบียบ

13. สิ่งสำคัญของการเริ่มต้นในการมีวินัย คือข้อใด

- ก. ตัวเองต้องมีความพร้อม
- ข. คนรอบข้างต้องพร้อม
- ค. ครอบครัวมีความพร้อม
- ง. ครูที่โรงเรียนมีความพร้อม

14. พฤติกรรมใดเกิดขึ้นเพราะนักเรียนมีวินัย

- ก. เก่งชกต่อยเพื่อน
- ข. ก้องแย่งของเล่นเพื่อน
- ค. เก่แอบหยิบปากกาเพื่อน
- ง. ก้อยเก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ

15. ถ้าปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนจะเป็นอย่างไร

- ก. มีวินัยต่อสังคม
- ข. มีวินัยในโรงเรียน
- ค. มีวินัยต่อครอบครัว
- ง. เป็นคนดีของประเทศ

16. บุคคลใดต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี

- ก. พระสงฆ์
- ข. ข้าราชการ
- ค. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ง. ถูกทุกข้อ

17. กวินเป็นคนดีเพราะปฏิบัติตามกฎระเบียบแต่ถ้าตะวันเป็นคนไม่ดี เพราะฉะนั้น ข้อใด ถูกต้องที่สุด

- ก. ตะวันไม่ชอบกวิน
- ข. ตะวันมีวินัยมากกว่ากวิน
- ค. กวินมีวินัยมากกว่าตะวัน
- ง. ตะวันปฏิบัติตามกฎระเบียบ

18. พลอยใสเห็นเพื่อนเดินไม่เป็นแถว จึงเตือนเพื่อน นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไม่เห็นด้วย เพราะ ไม่ดี
- ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ ไม่ชอบ
- ค. เห็นด้วย เพราะ ต้องเตือน
- ง. เห็นด้วย เพราะ พลอยใสสวย

19.ในสายตานักเรียนใครมีวินัย **มากที่สุด**

- ก. มะปรางหยุดเรียนบ่อย
- ข. มานะมาโรงเรียนแต่เช้า
- ค. มะนาวกลับบ้านมีดคำ
- ง. มานีเก็บขยะเมื่อครูบอ

20. แดงโมเดินเก็บขยะตามถนน นักเรียนคิดว่าแดงโมเป็นคนแบบใด

- ก. เป็นคนมีวินัย
- ข. เป็นคนสติไม่ดี
- ค. หาของกินเพราะหิว
- ง. เป็นคนไม่สมประกอบ

21.“อยู่อย่างพอเพียง”หมายถึง ข้อใด

- ก. พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่
- ข. พออยู่ พอกิน พอใช้
- ค. เท่าที่จำเป็น ฟังตนเองได้
- ง.. ถูกทุกข้อ

22. ข้อใดเป็นการแสดงถึงความพอเพียง

- ก. กระจกทานข้าวเหลือเททิ้ง
- ข. กระจายกินข้าวหมดจานพอดี
- ค. กระจกยืมเงินเพื่อนซื้อขนม
- ง. กระจกชอบหยิบของเพื่อน

23. ความพอเพียง เป็นหลักการของคนกลุ่มใดที่ต้องนำไปใช้ได้

- ก. ครู
- ข. นักเรียน
- ค. เกษตรกร
- ง. ถูกทุกข้อ

24. ข้อใดเป็นเป้าหมายสำคัญของความพอเพียง

- ก. หรุหระ
- ข. ฟุ่มเฟือย
- ค. มีฐานะดี
- ง. อยู่ดีกินดี

25. ข้อใด **ไม่ใช่** หลักความพอเพียง

- ก. ชื่อของที่จำเป็น
- ข. เทียบราคาก่อนซื้อ
- ค. ใช้ปากกาจนหมด
- ง. ยอมอดอาหารเพื่อเก็บเงิน

26. นักเรียนมีวิธีนำหลักความพอเพียงไปใช้อย่างไร

- ก. ขอแบ่งขนมจากเพื่อน
- ข. ปลุกผักกินเองไม่ต้องซื้อ
- ค. อยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไร
- ง. ขอเงินพ่อแม่มาโรงเรียน

27. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดเป็นการกระทำตรงข้ามกับความพอเพียง

- ก. ชื่อของที่ไม่จำเป็น
- ข. กู้เงินเพื่อซื้อรถหรู
- ค. อดมือกินมือเพื่อออมเงิน
- ง. ถูกทุกข้อ

28. ข้อใดสอดคล้องกับความพอเพียงมากที่สุด

- ก. หยบยืมเมื่อไม่พอ
- ข. ไม่มี ไม่กิน ไม่หา
- ค. ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย
- ง. ไม่พึ่งคนอื่นแม้ในยามจำเป็น

29. สิ่งที่เป็นคุณธรรมเป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก รวมกันเรียกว่าอะไร

- ก. คุณธรรม
- ข. จริยธรรม
- ค. คุณธรรมอัตลักษณ์
- ง. คุณธรรมประจำใจ

30. ข้อใดเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อปลูกฝังแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงต่อตนเอง

- ก. การนำน้ำล้างจานไปรดต้นไม้
- ข. เปลี่ยนหลอดไฟเป็นแบบหลอดประหยัดไฟฟ้า
- ค. ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะและแหล่งน้ำในชุมชน
- ง. ใช้ถุงผ้าแทนถุงกระดาษและถุงพลาสติกแทนในการซื้อของ

ฉบับที่ 15

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านมารยาทดี

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับมารยาทของนักเรียน ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านมารยาทดี

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านตามความเป็นจริงทุกข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความเห็นของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.นักเรียนตั้งใจเรียนไม่รบกวนสมาธิผู้อื่น					
2. นักเรียนไม่พูดสอดแทรกขณะที่ครูกำลังสอน					
3. นักเรียนเชื่อฟังคำตักเตือนของครูไม่ได้เลย					
4. นักเรียนแสดงน้ำใจต่อเพื่อน					
5.นักเรียนทำความเคารพโดยการไหว้ได้ถูกต้องตามระดับบุคคล					
6.นักเรียนสำรวมกิริยาเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่					
7.นักเรียนพูดจาสุภาพเรียบร้อยและมีหางเสียง					
8.นักเรียนกล่าวคำ “ขอบใจ” “ขอบคุณ” เมื่อผู้อื่นให้สิ่งของ					
9.นักเรียนกล่าวคำ “ขอโทษ” เมื่อทำสิ่งที่ผิดพลาดสิ่งที่ไม่เหมาะสม					
10.นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร					

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 16

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านมีวินัย

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการมีวินัยของนักเรียน ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านมีวินัย

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านตามความเป็นจริงทุกข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความเห็นของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลา					
2. นักเรียนเข้าเรียนตรงเวลา					
3. นักเรียนแต่งกายสะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
4.นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบด้วยความสงบนิ่ง					
5.นักเรียนเดินแถวเข้าห้องเรียนเป็นระเบียบ					
6.นักเรียนเข้าแถวรับอาหารอย่างเป็นระเบียบ					
7.นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าอย่างเป็นระเบียบ					
8.นักเรียนทิ้งขยะแยกประเภทได้ถูกที่					
9. นักเรียนวางรองเท้าเข้าที่เรียบร้อย					
10.นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน					

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ฉบับที่ 17

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านใฝ่ความพอเพียง

การประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับความพอเพียงของนักเรียน ต่อการจัดและดำเนินงานของโครงการโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

2. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริง และความคิดเห็นของท่านจะมีประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : ด้านใฝ่ความพอเพียง

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านตามความเป็นจริงทุกข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความเห็นของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.นักเรียนใช้จ่ายอย่างประหยัด					
2.นักเรียนใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า					
3.นักเรียนมีเงินออม					
4.นักเรียนนำสิ่งของมาใช้ใหม่					
5.นักเรียนเตือนเพื่อนไม่ให้ฟุ่มเฟือย					
6.นักเรียนชักชวนเพื่อนปิดไฟตอน กลางวัน เมื่อแสงสว่างเพียงพอ					
7.นักเรียนปิดแอร์และพัดลมเมื่ออากาศเย็น					
8.นักเรียนปลูผักกินเอง					
9.นักเรียนรับประทานอาหารหมดจาน					
10.นักเรียนใช้ถุงผ้าลดการใช้ถุงพลาสติก					

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ภาคผนวก ญ

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน

สู่ความยั่งยืน ของโรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ปีการศึกษา 2564

ตารางที่ 8.5 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัด	จำนวนผู้ให้คะแนน แต่ละระดับ					μ	σ
	5	4	3	2	1		
1. ความเพียงพอของสื่อ/วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับโครงการ	6	5	5	0	0	4.06	0.85
2. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้มีคุณภาพ	7	7	2	0	0	4.31	0.70
3. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้มีความเหมาะสม	7	5	4	0	0	4.19	0.83
4. ห้องเรียนและห้องสนับสนุนการเรียนรู้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	9	4	3	0	0	4.38	0.81
5. พื้นที่บริเวณโรงเรียนมีเพียงพอกับการปฏิบัติกิจกรรม	8	8	0	0	0	4.50	0.52
6. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ	10	6	0	0	0	4.63	0.50
7. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนมีความเหมาะสมและเพียงพอ	8	5	3	0	0	4.31	0.79
รวม						4.34	0.73

ตารางที่ 8.6 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสม
ของการจัดการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัด	จำนวนผู้ให้คะแนน แต่ละระดับ					μ	σ
	5	4	3	2	1		
1. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	11	5	0	0	0	4.69	0.48
2. คณะกรรมการดำเนินโครงการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากรและนักเรียน	10	6	0	0	0	4.63	0.50
3. การบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผล มีความชัดเจน เหมาะสม	8	8	0	0	0	4.50	0.52
4. โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ	6	10	0	0	0	4.38	0.50
5. การสนับสนุนและร่วมมือจาก คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน	7	6	3	0	0	4.25	0.77
6. องค์กรภายนอกและหน่วยงานต้นสังกัด ให้การสนับสนุนโครงการ	7	4	5	0	0	4.13	0.89
7. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของ โรงเรียน	9	7	0	0	0	4.56	0.51
รวม						4.45	0.63

ตารางที่ 8.7 ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดความเหมาะสมของกิจกรรมที่ดำเนินการของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัด	จำนวนผู้ให้คะแนน แต่ละระดับ					μ	σ
	5	4	3	2	1		
1. กิจกรรมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด	6	7	3	0	0	4.19	0.75
2. กิจกรรมครอบคลุมเหมาะสมกับนักเรียน	7	9	0	0	0	4.44	0.51
3. กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์ มารยาทได้	9	7	0	0	0	4.56	0.51
4. กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์ มีวินัยได้	10	6	0	0	0	4.63	0.50
5. กิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริม อัตลักษณ์ ใฝ่ความพอเพียงได้	9	7	0	0	0	4.56	0.51
6. กิจกรรมมีความทันสมัย ไม่น่าเบื่อ	7	9	1	0	0	4.44	0.51
7. กิจกรรมสามารถฝึกกระบวนการกลุ่มได้	7	6	3	0	0	4.25	0.77
8. กิจกรรมเหมาะกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	6	9	1	0	0	4.31	0.60
9. กิจกรรมสามารถปฏิบัติได้จริง	10	6	0	0	0	4.63	0.50
10. กิจกรรมช่วยสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนที่ยั่งยืนได้	11	5	0	0	0	4.69	0.48
เฉลี่ยรวม						4.47	0.58

ตารางที่ 8.8 คะแนนแบบทดสอบความรู้เรื่องมารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียน
โรงเรียนบ้านบางเนียง ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

N = 149

คนที่	คะแนนก่อนเข้าร่วมโครงการ (30 คะแนน)	คะแนนหลังเข้าร่วมโครงการ (30 คะแนน)	D	D ²
1	12	20	8	64
2	14	22	8	64
3	13	25	12	144
4	10	20	10	100
5	15	23	8	64
6	15	27	12	144
7	14	23	9	81
8	15	24	9	81
9	18	26	8	64
10	15	26	11	121
11	14	23	9	81
12	12	20	8	64
13	13	24	11	121
14	13	25	12	144
15	10	20	10	100
16	15	25	10	100
17	15	27	12	144
18	14	23	9	81
19	15	24	9	81
20	17	26	9	81
21	15	26	11	121
22	14	23	9	81
23	13	23	10	100
24	12	20	8	64

ตารางที่ 8.8 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนก่อนเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	คะแนนหลังเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	D	D ²
25	12	20	8	64
26	15	24	9	81
27	13	24	11	121
28	13	25	12	144
29	14	26	12	144
30	15	22	7	49
31	15	27	12	144
32	16	26	10	100
33	15	25	10	100
34	15	26	11	121
35	15	24	9	81
36	15	24	9	81
37	18	27	9	81
38	15	25	10	100
39	14	24	10	100
40	18	27	9	81
41	15	22	7	49
42	13	24	11	121
43	12	20	8	64
44	15	26	11	121
45	15	27	12	144
46	14	24	10	100
47	17	27	10	100
48	15	22	7	49
49	13	23	10	100

ตารางที่ 8.8 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนก่อนเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	คะแนนหลังเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	D	D ²
50	14	22	8	64
51	13	25	12	144
52	10	20	10	100
53	13	23	10	100
54	15	27	12	144
55	14	23	9	81
56	15	24	9	81
57	18	26	8	64
58	16	26	10	100
59	17	28	11	121
60	16	26	10	100
61	15	25	10	100
62	16	27	11	121
63	14	24	10	100
64	15	24	9	81
65	18	28	10	100
66	15	24	9	81
67	14	23	9	81
68	14	24	10	100
69	18	27	9	81
70	16	22	6	36
71	14	24	10	100
72	12	20	8	64
73	15	26	11	121
74	16	27	11	121

ตารางที่ 8.8 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนก่อนเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	คะแนนหลังเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	D	D ²
75	16	27	11	121
76	15	24	9	81
77	15	24	9	81
78	14	24	10	100
79	16	27	11	121
80	17	27	10	100
81	15	24	9	81
82	16	23	7	49
83	17	28	11	121
84	16	27	11	121
85	18	27	9	81
86	12	20	8	64
87	17	28	11	121
88	16	26	10	100
89	16	26	10	100
90	15	25	10	100
91	16	27	11	121
92	14	24	10	100
93	15	24	9	81
94	18	28	10	100
95	15	24	9	81
96	14	23	9	81
97	15	24	9	81
98	14	24	10	100
99	16	27	11	121

ตารางที่ 8.8 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนก่อนเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	คะแนนหลังเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	D	D ²
100	14	24	10	100
101	12	20	8	64
102	17	28	11	121
103	14	24	10	100
104	17	28	11	121
105	15	24	9	81
106	16	24	8	64
107	15	25	10	100
108	12	25	13	169
109	14	23	9	81
110	17	24	7	49
111	17	28	11	121
112	14	22	8	64
113	16	24	8	64
114	13	26	13	169
115	15	26	11	121
116	14	22	8	64
117	17	28	11	121
118	16	26	10	100
119	15	25	10	100
120	16	27	11	121
121	14	25	11	121
122	16	24	8	64
123	18	28	10	100
124	15	24	9	81

ตารางที่ 8.8 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนก่อนเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	คะแนนหลังเข้า ร่วมโครงการ (30 คะแนน)	D	D ²
125	14	24	10	100
126	17	26	9	81
127	15	24	9	81
128	15	25	10	100
129	16	27	11	121
130	14	24	10	100
131	12	20	8	64
132	17	28	11	121
133	16	27	11	121
134	14	24	10	100
135	17	26	9	81
136	14	25	11	121
137	16	25	9	81
138	13	25	12	144
139	15	25	10	100
140	18	28	10	100
141	14	23	9	81
142	18	29	11	121
143	16	26	10	100
144	15	26	11	121
145	14	22	8	64
146	17	25	8	64
147	16	26	10	100
148	17	28	11	121

ตารางที่ 8.8 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนก่อนเข้าร่วมโครงการ (30 คะแนน)	คะแนนหลังเข้าร่วมโครงการ (30 คะแนน)	D	D ²
149	16	26	10	100
รวม	2,226	3,681	1,455	14,473
เฉลี่ย	14.94	24.70		
S.D.	1.74	2.18		

การคำนวณค่าสถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบที (t - test dependent) ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 346)

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(n-1)}}} \\
 &= \frac{1455}{\sqrt{\frac{(149 \times 14473) - (1455 \times 1455)}{(149-1)}}} \\
 &= 89.10
 \end{aligned}$$

ค่า $t_{(.01,148)}$ จากตารางเท่ากับ 3.291 ค่า t จากการคำนวณมีค่า 89.10 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ที่ได้จากการเปิดตาราง $t_{(.01,148)} = 3.291$

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลังจากนักเรียนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 นักเรียนมีความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียง ($\bar{X}=24.70, S.D.=2.18$) สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ ($\bar{X}=14.94, S.D.=1.74$) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงว่าการเข้าร่วมโครงการทำให้นักเรียนมีความรู้เรื่อง มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ความพอเพียงเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 8.9 คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์
มารยาทดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
1	35	45	10	100
2	32	40	8	64
3	36	42	6	36
4	33	43	10	100
5	32	41	9	81
6	31	35	4	16
7	29	37	8	64
8	29	35	6	36
9	32	40	8	64
10	33	46	13	169
11	34	46	12	144
12	33	37	4	16
13	36	45	9	81
14	35	45	10	100
15	38	47	9	81
16	35	45	10	100
17	36	43	7	49
18	38	43	5	25
19	40	46	6	36
20	41	47	6	36
21	43	48	5	25

ตารางที่ 8.9 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
22	36	43	7	49
23	38	45	7	49
24	32	42	10	100
25	35	44	9	81
26	33	44	11	121
27	37	49	12	144
28	32	41	9	81
29	31	35	4	16
30	29	37	8	64
31	29	35	6	36
32	32	40	8	64
33	36	43	7	49
34	38	45	7	49
35	32	42	10	100
36	35	44	9	81
37	35	46	11	121
38	40	49	9	81
39	35	45	10	100
40	36	43	7	49
41	38	43	5	25
42	40	46	6	36
43	29	37	8	64
44	29	35	6	36
45	32	40	8	64

ตารางที่ 8.9 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
46	36	43	7	49
47	39	45	6	36
48	40	46	6	36
49	41	50	9	81
50	43	48	5	25
51	36	43	7	49
52	40	46	6	36
53	30	37	7	49
54	29	35	6	36
55	35	48	13	169
56	30	41	11	121
57	33	38	5	25
58	29	37	8	64
59	32	41	9	81
60	32	42	10	100
61	36	45	9	81
62	38	45	7	49
63	34	42	8	64
64	35	44	9	81
65	37	46	9	81
66	40	49	9	81
67	35	45	10	100
68	36	43	7	49

ตารางที่ 8.9 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
69	38	43	5	25
70	40	46	6	36
71	29	37	8	64
72	29	35	6	36
73	32	40	8	64
74	36	43	7	49
75	39	45	6	36
76	40	46	6	36
77	41	50	9	81
78	43	48	5	25
79	36	45	9	81
80	40	46	6	36
81	28	37	9	81
82	29	40	11	121
83	40	48	8	64
84	34	42	8	64
85	33	38	5	25
86	42	50	8	64
87	40	46	6	36
88	32	42	10	100
89	36	45	9	81
90	38	45	7	49
91	34	42	8	64

ตารางที่ 8.9 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
92	35	44	9	81
93	37	46	9	81
94	40	49	9	81
95	35	45	10	100
96	36	43	7	49
97	38	43	5	25
98	40	46	6	36
99	43	48	5	25
100	35	45	10	100
101	40	46	6	36
102	42	50	8	64
103	39	45	6	36
104	40	46	6	36
105	41	50	9	81
106	35	45	10	100
107	41	50	9	81
108	40	46	6	36
109	28	37	9	81
110	40	46	6	36
111	43	48	5	25
112	32	42	10	100
113	36	45	9	81

ตารางที่ 8.9 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
114	38	45	7	49
115	34	42	8	64
116	40	46	6	36
117	36	45	9	81
118	36	43	7	49
119	38	43	5	25
120	40	46	6	36
121	43	48	5	25
122	40	49	9	81
123	35	45	10	100
124	36	43	7	49
125	38	43	5	25
126	40	46	6	36
127	43	48	5	25
128	35	45	10	100
129	40	46	6	36
130	42	50	8	64
131	39	45	6	36
132	40	46	6	36
133	41	50	9	81
134	43	48	5	25
135	40	49	9	81

ตารางที่ 8.9 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
136	40	46	6	36
137	28	37	9	81
138	40	46	6	36
139	40	49	9	81
140	42	50	8	64
141	35	45	10	100
142	40	46	6	36
143	32	42	10	100
144	30	41	11	121
145	29	42	13	169
146	33	43	10	100
147	39	45	6	36
148	32	44	12	144
149	40	48	8	64
รวม	5388	6547	1159	9623
เฉลี่ย	36.16	43.94		
S.D.	4.13	3.82		

การคำนวณหาค่าสถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบที (t - test dependent) ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 346)

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(n-1)}}} \\
 &= \frac{1159}{\sqrt{\frac{(149 \times 9623) - (1159 \times 1159)}{(149-1)}}} \\
 &= 46.87
 \end{aligned}$$

ค่า $t_{(.001,148)}$ จากตารางเท่ากับ 3.291 ค่า t จากการคำนวณมีค่า 46.87 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ที่ได้จากการเปิดตาราง $t_{(.001,148)} = 3.291$

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลังจากนักเรียนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 นักเรียนมีอัตลักษณ์มารยาทดี ($\bar{X}=43.94, S.D.=3.82$) สูงวก่อก่อนเข้าร่วมโครงการ ($\bar{X}=36.16, S.D.=4.13$) แสดงว่าการเข้าร่วมโครงการทำให้นักเรียนมีมารยาทดีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 8.10 คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์
มีวินัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
1	32	40	8	64
2	32	41	9	81
3	36	42	6	36
4	36	45	9	81
5	32	41	9	81
6	31	35	4	16
7	43	48	5	25
8	29	35	6	36
9	32	40	8	64
10	36	46	10	100
11	41	48	7	49
12	33	37	4	16
13	36	45	9	81
14	35	45	10	100
15	36	47	11	121
16	35	45	10	100
17	36	43	7	49
18	38	43	5	25
19	40	46	6	36
20	41	47	6	36
21	43	48	5	25
22	36	43	7	49
23	38	45	7	49

ตารางที่ 8.10 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
24	32	42	10	100
25	35	44	9	81
26	33	44	11	121
27	37	49	12	144
28	43	48	5	25
29	31	35	4	16
30	29	37	8	64
31	29	35	6	36
32	32	40	8	64
33	43	48	5	25
34	38	45	7	49
35	32	42	10	100
36	40	46	6	36
37	36	43	7	49
38	40	49	9	81
39	35	45	10	100
40	36	43	7	49
41	38	43	5	25
42	40	46	6	36
43	29	37	8	64
44	29	35	6	36
45	32	40	8	64
46	36	43	7	49

ตารางที่ 8.10 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
47	39	45	6	36
48	40	46	6	36
49	41	50	9	81
50	43	48	5	25
51	36	43	7	49
52	40	46	6	36
53	36	44	8	64
54	29	35	6	36
55	36	44	8	64
56	37	46	9	81
57	33	38	5	25
58	29	37	8	64
59	37	46	9	81
60	32	42	10	100
61	36	45	9	81
62	38	45	7	49
63	34	42	8	64
64	35	44	9	81
65	37	46	9	81
66	40	49	9	81
67	35	45	10	100
68	36	43	7	49
69	38	43	5	25

ตารางที่ 8.10 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
70	39	45	6	36
71	29	37	8	64
72	29	35	6	36
73	32	40	8	64
74	37	46	9	81
75	39	45	6	36
76	40	46	6	36
77	41	50	9	81
78	43	48	5	25
79	36	45	9	81
80	40	46	6	36
81	28	37	9	81
82	29	40	11	121
83	38	48	10	100
84	35	45	10	100
85	33	38	5	25
86	35	45	10	100
87	40	46	6	36
88	32	42	10	100
89	36	45	9	81
90	38	45	7	49
91	34	42	8	64

ตารางที่ 8.10 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
92	35	44	9	81
93	37	46	9	81
94	40	49	9	81
95	35	45	10	100
96	36	43	7	49
97	38	43	5	25
98	40	46	6	36
99	43	48	5	25
100	35	45	10	100
101	40	46	6	36
102	42	50	8	64
103	39	45	6	36
104	40	46	6	36
105	41	50	9	81
106	35	45	10	100
107	41	50	9	81
108	40	46	6	36
109	39	45	6	36
110	40	47	7	49
111	36	45	9	81
112	33	42	9	81
113	36	47	11	121
114	38	45	7	49

ตารางที่ 8.9 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
115	33	42	9	81
116	40	46	6	36
117	36	45	9	81
118	36	43	7	49
119	38	43	5	25
120	40	46	6	36
121	43	48	5	25
122	40	49	9	81
123	33	42	9	81
124	36	43	7	49
125	38	43	5	25
126	40	46	6	36
127	43	48	5	25
128	35	45	10	100
129	40	46	6	36
130	42	50	8	64
131	39	45	6	36
132	40	46	6	36
133	43	50	7	49
134	43	48	5	25
135	40	49	9	81
136	34	45	11	121
137	30	37	7	49

ตารางที่ 8.10 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
138	40	46	6	36
139	35	46	11	121
140	43	50	7	49
141	37	46	9	81
142	40	48	8	64
143	30	44	14	196
144	32	43	11	121
145	30	42	12	144
146	35	44	9	81
147	39	45	6	36
148	32	44	12	144
149	43	50	7	49
รวม	5449	6593	1144	9370
เฉลี่ย	36.57	44.25		
S.D.	3.98	3.68		

การคำนวณหาค่าสถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบที (t - test dependent) ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 346)

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(n-1)}}} \\
 &= \frac{1144}{\sqrt{\frac{(149 \times 9370) - (1144 \times 1144)}{(149-1)}}} \\
 &= 47.08
 \end{aligned}$$

ค่า $t_{(.001,148)}$ จากตารางเท่ากับ 3.291 ค่า t จากการคำนวณมีค่า 47.08 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ที่ได้จากการเปิดตาราง $t_{(.001,148)} = 3.291$

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลังจากนักเรียนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 นักเรียนมีอัตลักษณ์มีวินัย ($\bar{X}=44.25, S.D.=3.68$) สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ ($\bar{X}=36.57, S.D.=3.98$) แสดงว่าการเข้าร่วมโครงการทำให้นักเรียนมีวินัยเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 8.11 คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดอัตลักษณ์
 ใฝ่ความพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
1	29	34	5	25
2	31	33	2	4
3	30	32	2	4
4	36	39	3	9
5	32	37	5	25
6	28	34	6	36
7	41	45	4	16
8	28	35	7	49
9	32	33	1	1
10	36	40	4	16
11	41	42	1	1
12	33	37	4	16
13	36	45	9	81
14	35	38	3	9
15	36	37	1	1
16	35	41	6	36
17	35	40	5	25
18	38	43	5	25
19	39	42	3	9
20	42	45	3	9
21	40	46	6	36
22	38	42	4	16

ตารางที่ 8.11 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
23	36	44	8	64
24	30	41	11	121
25	38	40	2	4
26	35	42	7	49
27	40	46	6	36
28	43	48	5	25
29	35	37	2	4
30	29	37	8	64
31	29	35	6	36
32	34	35	1	1
33	29	34	5	25
34	34	35	1	1
35	35	41	6	36
36	40	46	6	36
37	34	35	1	1
38	40	49	9	81
39	34	35	1	1
40	29	34	5	25
41	38	43	5	25
42	40	46	6	36
43	29	37	8	64
44	29	35	6	36
45	29	34	5	25

ตารางที่ 8.11 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
46	36	43	7	49
47	39	45	6	36
48	40	46	6	36
49	41	50	9	81
50	43	48	5	25
51	29	34	5	25
52	44	46	2	4
53	38	42	4	16
54	29	30	1	1
55	36	40	4	16
56	39	42	3	9
57	35	37	2	4
58	29	35	6	36
59	37	46	9	81
60	42	42	0	0
61	36	45	9	81
62	45	45	0	0
63	34	42	8	64
64	35	44	9	81
65	37	46	9	81
66	40	49	9	81
67	45	45	0	0
68	36	43	7	49

ตารางที่ 8.11 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
69	38	43	5	25
70	39	45	6	36
71	29	37	8	64
72	29	35	6	36
73	32	40	8	64
74	37	46	9	81
75	39	45	6	36
76	44	44	0	0
77	41	50	9	81
78	43	48	5	25
79	38	44	6	36
80	40	46	6	36
81	28	36	8	64
82	38	40	2	4
83	39	40	1	1
84	38	40	2	4
85	33	36	3	9
86	45	45	0	0
87	42	46	4	16
88	41	42	1	1
89	38	41	3	9
90	45	47	2	4

ตารางที่ 8.11 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
91	38	42	4	16
92	36	41	5	25
93	37	40	3	9
94	47	49	2	4
95	45	45	0	0
96	38	41	3	9
97	40	43	3	9
98	47	47	0	0
99	43	48	5	25
100	40	45	5	25
101	40	46	6	36
102	42	44	2	4
103	39	41	2	4
104	40	46	6	36
105	41	41	0	0
106	35	40	5	25
107	41	43	2	4
108	40	43	3	9
109	40	43	3	9
110	40	42	2	4
111	38	40	2	4
112	35	40	5	25
113	37	41	4	16
114	40	40	0	0

ตารางที่ 8.11 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
115	38	40	2	4
116	40	40	0	0
117	36	40	4	16
118	40	41	1	1
119	38	43	5	25
120	40	41	1	1
121	43	48	5	25
122	40	41	1	1
123	41	41	0	0
124	40	42	2	4
125	38	43	5	25
126	40	42	2	4
127	43	48	5	25
128	37	41	4	16
129	41	44	3	9
130	41	41	0	0
131	39	40	1	1
132	40	42	2	4
133	43	43	0	0
134	43	48	5	25
135	42	45	3	9
136	37	41	4	16
137	35	37	2	4
138	40	42	2	4

ตารางที่ 8.11 (ต่อ)

N = 149

คนที่	คะแนนประเมิน ก่อนดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	คะแนนประเมิน หลังดำเนิน โครงการ (50 คะแนน)	(D)	(D) ²
139	39	40	1	1
140	40	41	1	1
141	40	40	0	0
142	42	42	0	0
143	35	40	5	25
144	38	41	3	9
145	36	40	4	16
146	37	38	1	1
147	39	42	3	9
148	38	40	2	4
149	43	45	2	4
รวม	5602	6184	582	3320
เฉลี่ย	37.60	41.50		
S.D.	4.44	4.18		

การคำนวณหาค่าสถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบที (t - test dependent) ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 346)

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(n-1)}}} \\
 &= \frac{582}{\sqrt{\frac{(149 \times 3320) - (582 \times 582)}{(149-1)}}} \\
 &= 17.93
 \end{aligned}$$

ค่า $t_{(.001,148)}$ จากตารางเท่ากับ 3.291 ค่า t จากการคำนวณมีค่า 17.93 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ที่ได้จากการเปิดตาราง $t_{(.001,148)} = 3.291$

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลังจากนักเรียนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 นักเรียนมีอัตลักษณ์ใฝ่ความพอเพียง ($\bar{X}=41.50, S.D.=4.18$) สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ ($\bar{X}=37.60, S.D.=4.44$) แสดงว่าการเข้าร่วมโครงการทำให้นักเรียนใฝ่ความพอเพียงเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 8.14 ผลการประเมินประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจของครู

ตัวชี้วัด	จำนวนผู้ให้คะแนน แต่ละระดับ ความพึงพอใจ					μ	σ
	5	4	3	2	1		
1. การวางแผนแต่งตั้งและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมตามความสามารถและมีความชัดเจน	7	2	0	0	0	4.78	0.44
2. การร่วมกำหนดแนวทางการติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน	5	4	0	0	0	4.56	0.53
3. การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนของผู้บริหาร	6	3	0	0	0	4.67	0.50
4. เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม	4	4	1	0	0	4.33	0.71
5. ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	7	1	1	0	0	4.67	0.71
6. บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	5	4	0	0	0	4.56	0.53
7. เวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	4	5	0	0	0	4.44	0.53
8. จำนวนกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	6	3	0	0	0	4.67	0.50
9. รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	5	4	0	0	0	4.56	0.53
10. กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีระบบ	4	4	1	0	0	4.33	0.71
11. กิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนมีความหลากหลายทันสมัย	5	4	0	0	0	4.56	0.53

ตารางที่ 8.14 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	จำนวนผู้ให้คะแนน แต่ละระดับ ความพึงพอใจ					μ	σ
	5	4	3	2	1		
12. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและส่งเสริม บุคลากรให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ โรงเรียนสู่ความยั่งยืน	4	3	2	0	0	4.22	0.83
13. การนิเทศติดตามการดำเนินกิจกรรม	5	4	0	0	0	4.56	0.53
14. คุณภาพของนักเรียน	6	3	0	0	0	4.67	0.50
15. คุณภาพของสถานศึกษา	6	3	0	0	0	4.67	0.50
เฉลี่ยรวม						4.55	0.57

ตารางที่ 8.15 ผลการประเมินประเด็นผลผลิตของโครงการ ตามตัวชี้วัดความพึงพอใจ
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัด	จำนวนผู้ให้คะแนน แต่ละระดับ ความพึงพอใจ					μ	σ
	5	4	3	2	1		
1. การวางแผนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการและ กิจกรรมมีความชัดเจน	4	3	0	0	0	4.57	0.53
2. การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการติดตาม การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	3	4	0	0	0	4.43	0.53
3. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการ ส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	5	2	0	0	0	4.71	0.49

ภาคผนวก ฎ
หลักฐานการเผยแพร่

ที่ ศธ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๑๐๗

โรงเรียนบ้านบางเนียง หมู่ที่ ๖
ตำบลคึกคัก อำเภอดงแก้วป่า
จังหวัดพังงา ๘๒๒๒๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฝายท่า

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทสรุป

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบางเนียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินขอเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในกรณีนี้ ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาและขอความอนุเคราะห์ท่านตอบรับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวกลับ ผ่าน E-mail : tan.ku9@gmail.com ภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณ แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง

โทร.๐๙๑-๖๕๐๙๕๗๙

E-mail : tan.ku9@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๒๕/๖๘

โรงเรียนบ้านฝายท่า หมู่ที่ ๓
ตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอยายะเมือง
จังหวัดพังงา ๘๒๑๒๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๔๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณภา แก้ว
ชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบาง
เนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้านฝายท่าแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านฝายท่า ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้
ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ดร.ทรม

เรียน ดร.

ขอแสดงความนับถือ

-๑๐. ย.ร. บ้านฝายท่า

นางสาวสุภาพร บุญช่วย

นางวรรณภา แก้วชื่น

(นางสาวสุภาพร บุญช่วย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฝายท่า

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฝายท่า

โรงเรียนบ้านฝายท่า

ทรม
19 พ.ค. 65

โรงเรียนบ้านฝายท่า/กลุ่มงานวิชาการ

โทร. ๐๘๕-๖๓๐๐๒๒๙

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้านางสาวสุภาพร บุญช่วย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฝายท่า ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณภา แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ✓ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ✓ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ✓ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ✓ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ✓ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(นางสาวสุภาพร บุญช่วย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฝายท่า

โรงเรียนบ้านบางเนียง
เลขที่รับ: ๒๖๓
วันที่: ๑๙ พ.ค. ๖๕
เวลา:

ที่ ศธ ๐๔๑๑๑.๕๘/๑๙๙

โรงเรียนวิชิตสงคราม
อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ๘๓๐๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ. ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๙๙ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายัง โรงเรียนวิชิตสงคราม นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวิชิตสงคราม ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และทางโรงเรียนจะได้นำผลงานดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ไว้ ณ ๑๐.

- ผอ. ร.ร. วิชิตสงคราม

ขอแสดงความนับถือ

ตาม

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕

(นายพงศธร จันพลโท)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวิชิตสงคราม

๑ นางวรรณ แก้วชื่น ผอ.โรงเรียนบ้านบางเนียง
๒ โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง
โรงเรียนวิชิตสงคราม

โทร. ๐ ๗๖๒๑ ๖๕๑๙

โทรสาร ๐ ๗๖๒๑ ๖๕๑๙

E-mail : wichitsongkram.school@gmail.com

๑๙ พ.ค. ๖๕

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเหียง

ข้าพเจ้า นายทศพร อัครศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านบางเหียง ได้รับเอกสาร
เผยแพร่

ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเหียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทาง
วิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) นายทศพร อัครศิริ
(นายทศพร อัครศิริ)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านบางเหียง

โรงเรียนบ้านตากแดด หมู่ที่ ๒
 เลขที่รับ: ๒๖๓
 วันที่: ๒๐ พ.ค. ๖๕
 เวลา:

ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๐๕๘/๐๓๒

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

โรงเรียนบ้านตากแดด หมู่ที่ ๒
 ตำบลตากแดด อำเภอเมือง
 จังหวัดพิจิตร ๘๒๐๐๐

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศบ ๑๔๐๙๗.๑๐๘/๙๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้านตากแดด แล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านตากแดด ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๒๕๖๕ ๒๐

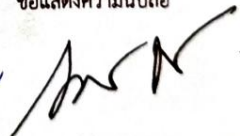
- น.ส. ร.ร. มิ่งขวัญ

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โรงเรียนบ้านบางเนียง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกนกพร คงยศ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตากแดด

๒๐ พ.ค. ๖๕

๒๐ พ.ค. ๖๕

โรงเรียนบ้านตากแดด

โทร. ๐๖๒-๒๓๖๑๔๔

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้านางสาวกนกพร คงยศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตากแดด ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณวาท แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการ ฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ✓ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ✓ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ✓ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ✓ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ✓ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

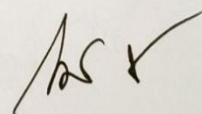
๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

(นางสาวกนกพร คงยศ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตากแดด

ที่ ๑๕ ๐๕๐๗/๐๕๗/๐๖

โรงเรียนบ้านควนแรต หมู่ที่ ๑๐
ตำบลทุ่งมะพร้าว, อำเภอท้ายเหมือง
จังหวัด พังงา

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศร ๐๔๐๗๗.๑๐๘/๗๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๓ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณมา แก้ว
ชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบาง
เนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้านควนแรด แล้ว
นั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านควนแรด ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้
ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

25 20

- ผอ. จ.ร. จังเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
วันครบ ๑๙

ขอแสดงความนับถือ

[illegible]

2019 11 20 11:20:00

2. Kamavadee Baisatham

20 walls

โรงเรียนบ้านควนแรด/กลุ่มงานวิชาการ
โทร.๐๙๓-๕๗๘๗๖๐

E - mail, kuanradboas@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้านางสาวนงลักษณ์ วงศ์สวัสดิ์โสต ครู/วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนแรด ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ไม่มี

(ลงชื่อ)

ทงกั๊กษณ

(นางสาวนงลักษณ์ วงศ์สวัสดิ์โสต)

ครูโรงเรียนบ้านควนแรด

วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนแรด

ທີ ੪੮ ੦੬੦੬੭.੦੬੮/੧੦੦

โรงเรียนบ้านบางแก้ว
หมู่ที่ ๑ ตำบลเหมาะ
อำเภอกะปง จังหวัดพังงา ๘๖๑๓๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๑๐๙ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณภา แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้านบางแก้ว แล้วนั้น

บัดนี้ โรงเรียนบ้านบางแก้ว ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

6545000

-over 55.2% of 2006

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิญญา เตี้ยวสกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางแก้ว

โรงเรียนบ้านบางแก้ว

โทร. ๐๘๔-๒๘๗-๒๙๖๐

ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๖๗/๑๑๖

โรงเรียนวัดปัจจันตคาม
๗๐๑ หมู่ที่ ๑ ต.ทุ่งคาโงก
อ.เมืองพิจิตร จ.พิจิตร ๔๖๐๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๑๐๒ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนวัดปัจจันตคาม แล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนวัดปัจจันตคาม ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

- ส.ร.ร. วัดปัจจันตคาม

นางวรรณ แก้วชื่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

สุพรรณ

๒๓.๕.๖๕

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสริมศักดิ์ หันยัก)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปัจจันตคาม

โรงเรียนวัดปัจจันตคาม

โทร.๐๗๖-๕๕๐๕๒๕

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า นายเสริมศักดิ์ ทัญญัก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปัจจันตคาม ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้ตอบรับ

(นายเสริมศักดิ์ ทัญญัก)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปัจจันตคาม

ที่ ๗๖ ๐๔๐๔๗.๑๖๕/๐๕๒

โรงเรียนวัดประชาภิการาม หมู่ที่ ๑
ตำบลนาเตย อำเภอท้ายเหมือง
จังหวัดพังงา ๘๒๑๒๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๗๗.๓๐๘/๗๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณภา แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนโรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการยังโรงเรียนวัดประชาภิราม แล้วนั้น

บันทึกโรงเรียนวัดประชาภิราม ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

Leaf no.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ATPL

- av. 2000/2001

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း

පාසනා ගිවිසුමේ වග බලාගන්නා
විධිමත් කිරීමේ ප්‍රකාශනය

ทศพรวิมลวรรณ

75527

23 wavs

ขอแสดงความนับถือ

(นายชนาวุฒิ ภิรมย์พันธ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประชาธิการาม

โรงเรียนวัดประชาธิการาม
โทร. ๐๙๓-๗๒๗๓๗๖๒

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

.....

ข้าพเจ้านายธนวุฒิ ภิรมย์พันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประชาธิการม ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการ ฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(นายธนวุฒิ ภิรมย์พันธ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประชาธิการม

ที่ ศธ 04097.141/046

โรงเรียนบ้านห้วยทราย
ต.นาเตย อ. ท่ายเหมือง
จ.พังงา 82120

24 พฤษภาคม 2565

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๙๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของนางวรรณมา แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้านห้วยทราย แล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านห้วยทราย ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

ร.ด.

น.อ. น.ร. จักรีนมาเพื่อโปรดทราบ

น.อ. น.ร. จักรีนมาเพื่อโปรดทราบ

น.อ. น.ร. จักรีนมาเพื่อโปรดทราบ

น.อ. น.ร. จักรีนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ด

(นางสาวจันทน์ ต้นสกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทราย

พรน

๒๕ พค ๖๕

พรน

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า นางสาวจันทน์ ต้นสกุล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทราย ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

จันทน์

(นางสาวจันทน์ ต้นสกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทราย

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า นายไกรศร ไชยเทพ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๒ ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่
 - ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
 - ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
 - ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
 - ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 - ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าอาชีพ
๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....

(นายไกรศร ไชยเทพ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๒

ที่ ศธ ๐๔๐๔๗.๑๕๖/๗๗

โรงเรียนวัดช้างนอน หมู่ที่ ๒
ตำบลลำภี อำเภอท้ายเหมือง
จังหวัดพังงา

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๙๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียน วัดช้างนอน แล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนวัดช้างนอน ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้วและจะได้นำผลงานนี้ไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

Just no. จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

- cr. 88 $\frac{3}{4}$ inch

[illegible]

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเดือนเต็ม แผลงสีคำ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช้างนอน

There
two ways

โรงเรียนวัดช้างนอน
โทร.๐๗๖-๔๘๔๗๑๘

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า นางสาวเดือนเต็ม แฝงสีคำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช้างนอน ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(ลงชื่อ)

(นางสาวเดือนเต็ม แฝงสีคำ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช้างนอน

திரு. சி. சண்முகம், ௧௯/௧௧/௨௦௧௯

โรงเรียนบ้านหินลูกช้าง
๒๐๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลโคกหาร
อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ๘๐๒๔๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศร ๐๔๐๙๗.๑๐๘/ว๘๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายัง โรงเรียนบ้านหินลูกช้าง แล้วนั้น บัดนี้โรงเรียนบ้านหินลูกช้าง ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

всего сво.

-શ્રી. જી. રાજેન્દ્રકુમાર

တစ်နှစ်လုံးလုံးကတော့

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัลยาณี ลีสुरพงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลูกช้าง

๖ ขบวนการคนพิการชนบท เพื่อโครงการพัฒนา
บุคคลพิการไร้ที่พึ่ง มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

9/5/21

26 wab5

โรงเรียนบ้านหินลูกช้าง

โทร. ๐๘๗-๘๘๖๔๓๐๕

E-mail : hinlookchang2005@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่วิทยาลัย โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า นางกัลยาณี ลีสุพงษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลูกช้าง ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณมา แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่วิทยาลัย โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

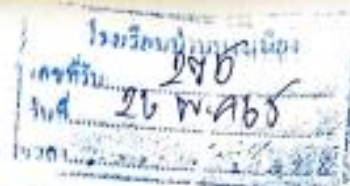
- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(ลงชื่อ)

(นางกัลยาณี ลีสุพงษ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลูกช้าง

ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๓๐๐/๓๒๕

โรงเรียนบ้านบางม่วง
ตำบลบางม่วง อำเภอดุสิต กรุงเทพฯ
จังหวัดพิจิตร ๔๒๓๕๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเมือง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเมือง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๓๐๐/๔๘ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ โรงเรียนบ้านบางเมือง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางวรรณมา แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเมือง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเมือง เพื่อประโยชน์ในการบริหารการศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้านบางม่วง นั้น

บัดนี้ โรงเรียนบ้านบางม่วง ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๒๖.๑๐

- ๓๐.๑.๖๕ วันจันทร์

๓๐.๑.๖๕

๓๐.๑.๖๕ ทง.๓๐.๑.๖๕
๓๐.๑.๖๕ ทง.๓๐.๑.๖๕
๓๐.๑.๖๕ ทง.๓๐.๑.๖๕
๓๐.๑.๖๕ ทง.๓๐.๑.๖๕
๓๐.๑.๖๕ ทง.๓๐.๑.๖๕

ขอแสดงความนับถือ

(บุญเลิศ สุวรรณรัตน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางม่วง

๓๐.๑.๖๕
๓๐.๑.๖๕

โรงเรียนบ้านบางม่วง

โทร./โทรสาร ๐ ๓๖๕๕ ๓๒๕๔

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีบุญเลิศ สุวรรณรัตน์ ตำแหน่ง โรงเรียนบ้านบางม่วง ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- เนื้อหาเหมาะสม สามารถนำมาปรับใช้กับสถานศึกษาได้

ว่าที่ร้อยตรี

(บุญเลิศ สุวรรณรัตน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางม่วง

୧୧୫ ୦୫୦୦୭.୦୫୭/୫୫

โรงเรียนวัดโทรงาม หมู่ที่ ๑
ตำบลเขาแก้ว อำเภอสามชุก
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๒๓๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดโพรงาม ที่ ศร ๐๕๐๙๗.๑๐๘/ ๙๗ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่ยังถึงนางวรรณ แก้วชื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนในโรงเรียนบ้านบางเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการในการประเมินโครงการมายังโรงเรียนนี้

ในการนี้ทางโรงเรียนวัดโพธารามได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะได้นำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืนในโรงเรียนวัดโพธารามต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

01/07/2023

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

6th Ave.

[Signature]

ขอแสดงความนับถือ

oceanic crustal rocks

รศ. ทวีวรรณ ทวีรัตน์ (นางสาวบุญญา ทวีปโยธิน)
 ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร

95127
21 WAB

โรงเรียนวัดไทรงาม

ໄກ. ອາດຈະເຫັນ, ອາດຈະເຫັນ

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอรรถลักษณะโรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า นางสาวนงนุช ทวีพวีไล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดโกรกกราม ได้รับเอกสาร

เผยแพร่

ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอรรถลักษณะโรงเรียนสู่ความยั่งยืน
โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษามูลงฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทาง
วิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำข้อเสนอนแนะเพิ่มเติม

มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในหน่วยงาน
มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน

(ลงชื่อ)

(นางสาวนงนุช ทวีพวีไล)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดโกรกกราม

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้านายสุชาติ ตาตทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนลำภู ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

1. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

2. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(นายสุชาติ ตาตทอง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนลำภู

ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๘๐/๓๙

โรงเรียนวัดอินทนิล หมู่ที่ ๖
ตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง
จังหวัดพังงา

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๑๑๐ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณภา แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนโรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนวัดอินทนิล แล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนวัดอินทนิล ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ดร.พ

๖๕๕๖ ดร.

-ดร. ว.ร. วิเศษสินธุ์

ดร. ว.ร. วิเศษสินธุ์

ขอแสดงความนับถือ

กนก คุ้มกัน

ดร. วรรณภา แก้วชื่น

(นายกันตณัฐภัทร โกยตุลย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอินทนิล

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอินทนิล

นางนิตยา

พ.ร.ว.
๖๕๕๖

โรงเรียนวัดอินทนิล/กลุ่มงานวิชาการ

โทร. ๐๙๙-๔๗๙๘๙๙๕

E-mail. kannatsena@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

.....

ข้าพเจ้า นายกันต์ณัฐภัทร โกยตุลย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอินทนิล ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

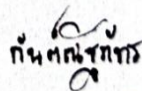
๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

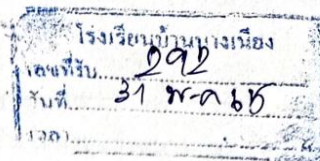
ผลงานมีประโยชน์ในการนำมาวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

(ลงชื่อ)

(นายกันต์ณัฐภัทร โกยตุลย์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอินทนิล

ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๐๒๖/๘๔

โรงเรียนไทยรัฐ ๕๔(วัดโสเสียด) หมู่ที่ ๖
ตำบลบ่อแสน อำเภอบ้านบึง
จังหวัดพิจิตร

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๑๐๕ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืนโรงเรียนบ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนวัดอินทนิล แล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนไทยรัฐ ๕๔(วัดโสเสียด) ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และได้
นำผลงานนี้ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

Yours are.

-ผอ.ร.ร. จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ไทยรัฐ ๕๔(วัดโสเสียด)

นางน

นางอรรณมา สุวรรณรัตน์

ขอแสดงความนับถือ

ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐ ๕๔(วัดโสเสียด)

(นางอรรณมา สุวรรณรัตน์)

โรงเรียนบ้านบางเนียง

ทนาย

ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐ ๕๔(วัดโสเสียด)

๓๑ พค ๖๕

โรงเรียนไทยรัฐ ๕๔(วัดโสเสียด) /กลุ่มงานวิชาการ

โทร.๐๘๕-๗๘๒-๐๕๕๔

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน..... ได้รับเอกสารเผยแพร่
 ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้าน
 บางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการ
 ฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

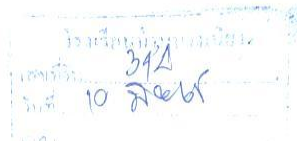
.....

.....

(ลงชื่อ)

 (นางอรุณา ศิริวรรณ)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
 ๕๕
 วัดโคกเค

ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๒๑/๑๑๐

โรงเรียนบ้านปากพู้ หมู่ที่ ๔
ตำบลท่านา อำเภอกะปง
จังหวัดพังงา ๘๒๑๔๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเนียง ที่ ศธ ๐๔๐๙๗.๑๐๘/๑๐๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ
แก้วชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียน
บ้านบางเนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้าน
ปากพู้แล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านปากพู้ ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงาน
นี้ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผอ.

- ผอ. ร.ร. บ้านปากพู้

๐๔๐๙๗.๑๐๘/๑๐๘ ลงวันที่ ๑๐ มิ.ย. ๖๕

ขอ นางวรรณ แก้วชื่น โรงเรียน บ้านบางเนียง
ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ถ่ายทอดงานวิชาการ
โรงเรียนบ้านบางเนียง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุติศา พูพัฒน์ศิลป์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากพู้

ทรง

ทรง

10 มิ.ย. ๖๕

วิชาการโรงเรียน

โทร. ๐๙๒-๙๖๔๔๙๒๒

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

.....

ข้าพเจ้า นางสาวสุทิดา พุพัฒน์ศิลป์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากพู้ ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่
 - ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
 - ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
 - ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
 - ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 - ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าอาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวสุทิดา พุพัฒน์ศิลป์)
 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากพู้

โรงเรียนบ้านหนองเรือ
เลขที่ 352
วันที่ 30 มิ.ย. 66

ଶ୍ରୀ ମଧୁ ଓଡ଼ିଆ.ଓର୍ଗ/ଓଭର୍

៣៣ កញ្ញា ២០១៥

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านบางเมือง ที่ ศร ๐๔๐๙๗.๓๐๘/๑๓๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๓ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านบางเนียง ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณภา แก้ว
ชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบาง
เนียง เพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนบ้านทุ่งดอนแล้ว
นับ

บัดนี้โรงเรียนบ้านทุ่งตอน ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานนี้ไป เผยแพร่และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

๖๕๙๐. จังเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

Nov. 15. 21/10/1900

အရှင်မင်းသားတို့၏အမည်များ

[illegible]

[Signature]

20245

ขอแสดงความนับถือ

Char. Musc.

(นายผดุง ละเอียตศิลป์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งคอน

โรงเรียนบ้านบางเนียง/กลุ่มงานวิชาการ

ไทย.๐๙๓-๖๕๐๙๕๗๙

E – mail. tan.ku9@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง

.....

ข้าพเจ้า นายผดุง ละเอียดศิลป์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งดอน ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนางวรรณ แก้วชื่น เรื่อง โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนสู่ความยั่งยืน โรงเรียนบ้านบางเนียง เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้า ได้ศึกษาผลงานฉบับดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ดังนี้

๑. คุณภาพและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีประโยชน์ต่อการบริหารศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าอาชีพ

๒. คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

Char Silas

(นายผดุง ละเอียดศิลป์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งดอน

ใบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
11 มิ.ย. 2565

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่บทความ

เรียน ผู้เผยแพร่ผลงาน (คุณวรรณภา แก้วชื่น)

ตามที่ท่านได้ส่งข้อมูลบทความ เพื่อดำเนินการเผยแพร่บนเว็บไซต์ ครูบ้านนอกดอทคอม (www.kroobannok.com) เมื่อ 11 มิ.ย. 2565 เพื่อพิจารณาเผยแพร่นั้น

ทางเว็บไซต์ครูบ้านนอกดอทคอม ขอรับรองว่า ข้อมูลของท่านได้เผยแพร่บนเว็บไซต์ ครูบ้านนอกดอทคอมแล้ว รายละเอียดดังนี้

ที่อยู่อ้างอิงในการเผยแพร่ : http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=183052

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 11 มิ.ย. 2565

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่เผยแพร่แล้วของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นแนวทาง และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา และขออวยพรให้ท่านมีแต่ความสุขความเจริญสืบไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิสรุ ก้อนคำ)
ผู้จัดทำเว็บไซต์ ครูบ้านนอกดอทคอม

09:09 พ. 20 ก.ค.

78%

เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

https://www.ssrutaininglocal.com

โครงการอบรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ สว่นสุนันทา

โดยสำนักทรัพยากรสารสนเทศ

หน้าแรก
หลักสูตรอบรม
ข่าวประชาสัมพันธ์
เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ติดต่อเรา

ค้นหาการฝึกอบรม
คุณวุฒิ

ภาพกิจกรรมการฝึกอบรม

ตรวจสอบสถานะการลงทะเบียน

สมัครรับข่าวสาร

กรณณณ

ส่งข้อมูล

บริการสนับสนุนทางเทคนิค

หน้าแรก > เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

สำหรับเผยแพร่บทความวิจัยต่างๆ

สร้างกระทู้ใหม่

กระทู้	สร้างโดย	วันที่สร้างกระทู้	วันที่ของความคิดเห็นล่าสุด	จำนวนผู้ชม	จำนวนความคิดเห็น
โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่สำลางของนักเรียน โดยใช้กิจกรรม C.P.S.R. โรงเรียนบ้านท่ามะปราง ปีการศึกษา 2564	นายอุศมาน หลีสันมะหมัด	2022-07-19 21:18:28	0000-00-00 00:00:00	7	0
รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่สำลางของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ โรงเรียนบ้านควนขัน ปีการศึกษา 2562	นายอุศมาน หลีสันมะหมัด	2022-07-19 21:14:20	0000-00-00 00:00:00	0	0
รายงานการประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาหวงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน	ว่าที่ ร.อ.จิรภัทร มหาวงศ์	2022-07-19 17:14:00	0000-00-00 00:00:00	4	0
การพัฒนารูปแบบการบริหารการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนบ้านนาหวงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2	ว่าที่ ร.อ.จิรภัทร มหาวงศ์	2022-07-19 17:12:37	0000-00-00 00:00:00	4	0
รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนวัดโคกช้าง (ราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1	นายวิฑูรย์ บุษราคัม	2022-07-19 12:05:59	0000-00-00 00:00:00	8	0
เรียนรู้ Coding ผ่านดูจอยแมงมุม	นางสุภาวดี วรรณ	2022-07-19 10:36:20	0000-00-00 00:00:00	6	0

" การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ" สำหรับนักเรียน	คุณครูวิภากร ศรีสุข	2022-06-14 22:15:06	0000-00-00 00:00:00	36	0
รายงานการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2	นายเจษฎาภูมิ ศิริ	2022-06-13 11:08:00	0000-00-00 00:00:00	22	0
รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนพอเพียง โรงเรียนเทศบาลห้างฉัตร สังกัดเทศบาลตำบลห้างฉัตร	นางสุพารัตน์ ยี่แก้ว	2022-06-11 20:35:31	0000-00-00 00:00:00	23	0
โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูปฐมวัยตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา โรงเรียนเทศบาลห้างฉัตร	นางสุพารัตน์ ยี่แก้ว	2022-06-11 20:34:30	0000-00-00 00:00:00	12	0
รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียน สู่ความยั่งยืน	นางวรรณภา แก้วชื่น	2022-06-09 11:39:35	2022-06-16 11:29:16	319	5
รายงานผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำมิด	พุทธวิทย์	2022-06-08 16:00:32	0000-00-00 00:00:00	21	0
การพัฒนาแบบกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกันของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านคำมิด	พุทธวิทย์	2022-06-08 15:57:04	0000-00-00 00:00:00	24	0
การพัฒนาแบบกระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษานักเรียนของโรงเรียนบ้านดงเย็น	จุฑามาศ	2022-06-08 15:51:38	0000-00-00 00:00:00	19	0
รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กด้วยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงเย็น	จุฑามาศ	2022-06-08 15:47:15	0000-00-00 00:00:00	15	0

รายงานการประเมินผลตามเกณฑ์สัมฤทธิ์ผล

https://www.ssrutraininglocal.com/webboard/topic/93066/รายงานการประเมินผลตามเกณฑ์สัมฤทธิ์ผลตามโรงเรียน-สู่ความยั่งยืน

หน้าแรก | หลักสูตรอบรม | ข่าวประชาสัมพันธ์ | เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ | ติดต่อเรา

3.1 ข้อคิดขององค์การด้านนิติเวชกรรม พบว่า การดำเนินนิติเวชกรรม คือเป็นข้อคิด 100
ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด

3.2 ข้อคิดขององค์การด้านนิติเวชกรรม พบว่า การคิดตามการดำเนินนิติเวชกรรม
คือเป็นข้อคิด 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต มีตัวชี้วัด ผ่านเกณฑ์การประเมิน 8 ตัวชี้วัด ดังนี้

4.1 ความรู้เรื่องกฎหมายที่ มีวิธีปฏิบัติ ไม่มีความเหมือน พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว
นักเขียนมีความรู้เรื่องกฎหมายที่ มีวิธีปฏิบัติ ไม่มีความเหมือน เหมือนอย่างมีวิธีปฏิบัติทางคดีที่ระดับ 0.001 ในระดับมากที่สุด

4.2 นักเขียนมีความรู้ พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว นักเขียนมีความรู้เรื่อง มีวิธีปฏิบัติ อย่างมีวิธีปฏิบัติทางคดีที่ระดับ 0.001 ในระดับมากที่สุด

4.3 นักเขียนมีวิธีปฏิบัติ พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว นักเขียนมีวิธีปฏิบัติเหมือนกัน อย่างมี
วิธีปฏิบัติทางคดีที่ระดับ 0.001 ในระดับมากที่สุด

4.4 นักเขียนมีความเหมือน พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว นักเขียนมีความเหมือนเหมือนกัน อย่างมีวิธีปฏิบัติทางคดีที่ระดับ 0.01 ในระดับมากที่สุด

4.5 ระดับความพึงพอใจของนักเขียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด

4.6 ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด

4.7 ระดับความพึงพอใจของครู พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด

4.8 ระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผ่านเกณฑ์
การประเมิน ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมิน พบว่า ประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตัวชี้วัดระดับความเหมือนของแบบประเมิน ผ่านเกณฑ์การ
ประเมินในระดับมากที่สุด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรดำเนินการโดยมีการวางแผนก่อนการดำเนินการให้มีความเหมาะสม
สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ พร้อมทั้งหาแหล่งสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการให้มีความเหมาะสม
โครงการมีความสอดคล้องกับ ความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ตั้งแต่การเตรียมการจนถึงการดำเนินการ

ความคิดเห็น Facebook Comments

ชื่อ	เวลา
#1 โธมัส ๒๒๒ (IP: 40.230.230.44)	เมื่อ: 2022-06-09 18:02:24
ดีมากครับ	
#2 โธมัส ๒๒๒ (IP: 134.202.173.44)	เมื่อ: 2022-06-09 18:45:23
Hi เป็นแนวทางให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่สนใจได้ศึกษาต่อไปได้	
#3 โธมัส ๒๒๒ (IP: 134.202.173.44)	เมื่อ: 2022-06-13 11:54:26
ขอชื่นชมและขอ เป็นแนวทางให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี	
#4 โธมัส ๒๒๒ (IP: 473.4.230.44)	เมื่อ: 2022-06-14 06:55:22
ดีมาก	
#5 โธมัส ๒๒๒ (IP: 134.202.173.44)	เมื่อ: 2022-06-16 11:29:16
เป็นแนวทาง	

แสดงความคิดเห็น

Verdara 1.627.187

Windows 10

16:49 10/8/2565

ภาคผนวก ๑

ภาพกิจกรรม

กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องมารยาท นักเรียนระดับชั้น อ.2 - ป.6

กิจกรรม “สวัสดียามเช้า ไปลา มาไหว้ เราต้องสวัสดี”

มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติมารยาทดี

เลขที่ ๔/๒๕๖๕

โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา กระทรวงศึกษาธิการ

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อรับรองว่า

เด็กหญิงรानी เปาอุเตล

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนต้นแบบจากจุดเน้น **ผู้ดีมีคุณ** โรงเรียนบ้านบางเนียง ด้าน “มารยาทดี”

ขอให้รักษาเกียรติประวัติและคุณความดีนี้ไว้ตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

(นายจำลอง จงสกล)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง

(นางวรรณ นวสิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

เลขที่ ๔/๒๕๖๕

โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา กระทรวงศึกษาธิการ

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อรับรองว่า

เด็กชายธนวัฒน์ กัญหพันธ์

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนต้นแบบจากจุดเน้น **ผู้ดีมีคุณ** โรงเรียนบ้านบางเนียง ด้าน “มีวินัย”

ขอให้รักษาเกียรติประวัติและคุณความดีนี้ไว้ตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

(นายจำลอง จงสกล)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง

(นางวรรณ นวสิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โครงการคุณธรรม เรื่อง มารยาท

กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ

กิจกรรมการเดินเป็นระเบียบ

กิจกรรมการรับประทานอาหาร

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการทิ้งขยะ

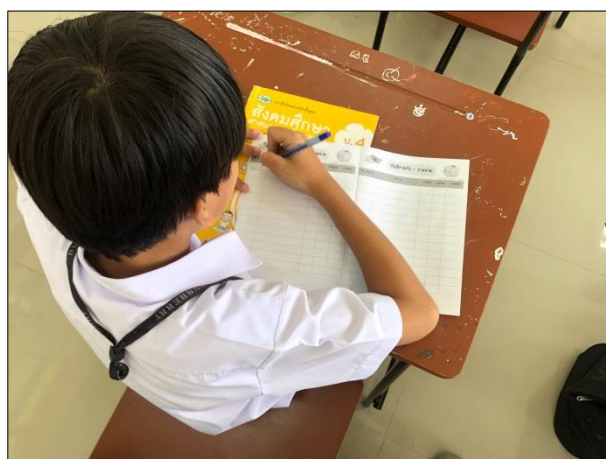
กิจกรรมการเข้าแถวซื้อสินค้า

โครงการคุณธรรม เรื่อง ระเบียบวินัย
กิจกรรมเดินตามรอยเท้าพ่อ อยู่อย่างพอเพียง (การปลูกผัก)

กิจกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่าย

กิจกรรมรักษ์พลังงาน

กิจกรรมประเมินตนเอง พอเพียงหรือยัง

แบบประเมินคุณลักษณะ หัวข้อ “พอเพียงหรือยัง”

ชื่อ-สกุลนักเรียน..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับความพอเพียง แล้วใส่ ✓ ลงในช่องว่างตรงหน้า
ระดับคะแนน

คุณลักษณะ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. ความพอประมาณ	ไม่ใช้ทรัพยากรเกินฐานะ			
	ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า			
	งดใช้ยานพาหนะ มีรถส่วนตัว			
	รู้จักใช้เงินอย่างประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ แล่นเที่ยว แล่นกิน			
2. ความมีเหตุผล	มีความรอบคอบ			
	ยึดถือความประนีประนอม ไม่ดื้อรั้น			
3. ความรู้	มีความรู้ที่จะสามารถพัฒนาตนเองได้			
	มีความรอบคอบ			
4. มีคุณธรรม	มีความซื่อสัตย์			
	มีความซื่อสัตย์ ไม่โกง			
5. การศึกษา	มีความสนใจใฝ่หาความรู้			
	สนใจใฝ่หาความรู้			

หมายเหตุการให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามเกณฑ์ 3 คะแนน ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามเกณฑ์ 2 คะแนน ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามเกณฑ์ 1 คะแนน ให้ 1 คะแนน

กิจกรรมการออมทรัพย์ ออมความดี

มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติไฝความพอเพียง

เลขที่ ๔ / ๒๕๖๕

โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา กระทรวงศึกษาธิการ

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อรับรองว่า

เด็กชายนรุตศักดิ์ คุ้มครอง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนต้นแบบตามคุณนั้น อีกทั้งยังได้เรียนบ้านบางเนียง ด้าน “ไฝความพอเพียง”

ขอให้รักษาเกียรติประวัติและความดีนี้ไว้ตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

(นายอำพล จูงเทพ)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง

(นางวรรณภา แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

เลขที่ ๖ / ๒๕๖๕

โรงเรียนบ้านบางเนียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา กระทรวงศึกษาธิการ

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อรับรองว่า

เด็กหญิงสิริมน สงจันทร์

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนต้นแบบตามคุณนั้น อีกทั้งยังได้เรียนบ้านบางเนียง ด้าน “ไฝความพอเพียง”

ขอให้รักษาเกียรติประวัติและความดีนี้ไว้ตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

(นายอำพล จูงเทพ)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบางเนียง

(นางวรรณภา แก้วชื่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเนียง

โครงการคุณธรรม เรื่อง ความพอเพียง

รายงานผลการดำเนินโครงการคุณธรรม
เรื่อง ปลุกผักสวนครัวหัวใจพอเพียง
ปีการศึกษา 2564

นายก้าพล มีแก้ว

โรงเรียนบ้านบางเนียง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

โครงการคุณธรรม

เรื่อง ปลุกผักสวนครัวหัวใจพอเพียง

ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

ความสำคัญของปัญหา

เมื่อเวลาผ่านไปนานวันเข้าคนเราจะมีอายุยืนยาวขึ้น การดูแลสุขภาพเป็นเรื่องสำคัญ การปลูกผักสวนครัวเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพและลดต้นทุนในการบริโภคผักสดได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีผักสวนครัวบริโภคภายในโรงเรียน
2. เพื่อให้มีผักสวนครัวบริโภคภายในบ้าน
3. เพื่อให้มีผักสวนครัวบริโภคภายในชุมชน

เป้าหมาย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 100 คน เข้าร่วมโครงการ
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 100 คน ปลูกผักสวนครัวได้
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบ้านบางเนียง จำนวน 100 คน บริโภคผักสวนครัวได้

วิธีวัดประเมินผล

วิธีวัด
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 100 คน เข้าร่วมโครงการ

วิธีประเมินผล
การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
การสังเกตผักสวนครัว
การสังเกตผักสวนครัว
การสังเกตผักสวนครัว

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายประจักษ์ จันทร์ดี
ผู้ประสานงาน : ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

ประวัติผู้ประเมิน

ชื่อ-นามสกุล	:	นางวรรณ แก้วชื่น นามสกุลเดิม ศรีประสงค์
วันเดือนปีเกิด	:	12 เมษายน 2522
สถานที่เกิด	:	อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
ประวัติการศึกษา	:	2529 ชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้านย่านยาว อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
	:	2535 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนตะกั่วป่า‘เสนานุกูล’ อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
	:	2538 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนคลองปางวิทยาคม อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง
	:	2541 ปริญญาตรี (การศึกษาปฐมวัย) สถาบันราชภัฏ นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
	:	2551 ปริญญาโท (บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกระบี่จังหวัดกระบี่
ตำแหน่งหน้าที่	:	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านคลองเตาะ จังหวัดกระบี่ คศ.1,คศ.2 โรงเรียนบ้านปากลง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ครู คศ.3 โรงเรียนบ้านปากพู้ (รองหงส์ทองรัฐรังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา
ตำแหน่งปัจจุบัน	:	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน :	:	โรงเรียนบ้านบางเนียง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา